

UREDBA (EU) br. 1303/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 17. prosinca 2013.

o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 177.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenja Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenja Odbora regija ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenja Revizorskog suda ⁽³⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Člankom 174. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđa se da, radi jačanja svoje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije, Unija nastoji smanjiti razlike u razinama razvijenosti različitih regija te zaostalost regija ili otoka koji su u najnepovoljnijem položaju, a posebna pozornost poklanja se ruralnim područjima, područjima zahvaćenima industrijskom tranzicijom i regijama koje su izložene ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim poteškoćama, između ostalog najudaljenijim regijama, najsjevernijim regijama s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otocima, pograničnim i planinskim regijama. Člankom 175. UFEU-a traži se da Unija podupire ostvarivanje tih ciljeva svojim djelovanjem kroz Europski fond za smjernice i jamstva u poljoprivredi, Komponentu za smjernice, Europski socijalni fond, Europski fond za regionalni razvoj, Europsku investicijsku banku i ostale instrumente.
- (2) Što se tiče zajedničke poljoprivredne politike (ZPP), usklađivanjem pravila upravljanja i nadzora za prvi (Europski fond za jamstva u poljoprivredi - EFJP) i drugi stup (EPFRR) ZPP-a već je bila ostvarena značajna sinergija. Stoga bi trebalo očuvati snažnu vezu između EFJP-a i EPFRR-a i održavati postojeće strukture u državama članicama.
- (3) Najudaljenije regije trebale bi imati koristi od posebnih mjera i od dodatnog financiranja kako bi se neutralizirala njihova socijalna i gospodarska situacija kao i nedostaci koji su posljedica čimbenika iz članka 349. UFEU-a.
- (4) Sjevernim rijetko naseljenim regijama trebale bi biti namijenjene posebne mjere i dodatno financiranje kako bi se neutralizirali ozbiljni prirodni i demografski nedostaci iz članka 2. Protokola br. 6 uz Ugovor o pristupanju iz 1994.
- (5) Radi poboljšanja suradnje i usklađivanja trošenja sredstava iz fondova kojima se u okviru kohezijske politike osigurava potpora, odnosno Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda (ESF) i Kohezijskog fonda, s fondovima za ruralni razvoj, odnosno Europskim poljoprivrednim fondom za ruralni razvoj (EPFRR), te onima za pomorstvo i ribarstvo, odnosno mjerama financiranja u okviru dijeljenog upravljanja u Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo (EFPR), za sve te fondove bi trebalo donijeti zajedničke odredbe („europski strukturni i investicijski fondovi” - „ESI fondovi”). Osim toga, ova Uredba sadrži opće odredbe koje se odnose na EFRR, ESF i Kohezijski fond, ali se ne primjenjuju na EPFRR i EFPR kao i opće odredbe koje se odnose na EFRR, ESF, Kohezijski fond i EFPR, ali se ne primjenjuju na EPFRR. Zbog posebnosti svakog ESI fonda u zasebnim uredbama treba odrediti posebna pravila primjenjiva na svaki ESI fond te na cilj „Europska teritorijalna suradnja” u okviru EFRR-a.
- (6) U skladu sa zaključcima Europskog vijeća od 17. lipnja 2010. o usvajanju strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast, Unija i države članice trebale bi ostvarivati pametan, održiv i uključiv rast istodobno promičući usklađen razvoj Unije i smanjujući regionalne razlike. ESI fondovi trebali bi igrati značajnu ulogu u ostvarivanju ciljeva strategije strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast.

⁽¹⁾ SL C 191, 29.6.2012., str. 30., SL C 44, 15.2.2013., str. 76. i SL C 271, 19.9.2013., str. 101.

⁽²⁾ SL C 225, 27.7.2012., str. 58. i SL C 17, 19.1.2013., str. 56.

⁽³⁾ SL C 47, 17.2.2011., str. 1., SL C 13, 16.1.2013., str. 1. i SL C 267, 17.9.2013., str. 1.

- (7) Kako bi se osiguralo pravilno i dosljedno tumačenje odredaba te doprinijelo pravnoj sigurnosti za države članice i korisnike, nužno je utvrditi određene termine korištene u ovoj Uredbi.
- (8) Ako je određen rok u kojem Komisija donosi ili mijenja odluku u skladu s ovom Uredbom, rok za donošenje ili izmjenu takve odluke ne bi trebao uključivati razdoblje koje počinje na datum na koji je Komisija državi članici poslala svoje primjedbe i koje traje sve dok država članica na te primjedbe ne odgovori.
- (9) Ova Uredba sastoji se od pet dijelova, pri čemu prvi sadrži predmet i definicije, drugi pravila koja se primjenjuju na sve ESI fondove, treći odredbe koje se primjenjuju samo na EFRR, ESF i Kohezijski fond („fondovi“), četvrti odredbe koje se primjenjuju samo na fondove i na EFPR, a peti završne odredbe. Kako bi se osigurala konzistentnost u tumačenju različitih dijelova ove Uredbe te između ove Uredbe i uredbi za pojedine fondove, važno je na jasan način navesti odnose koji postoje između njih. Pored toga, posebna pravila utvrđena u pravilima za pojedine fondove mogu nadopunjavati odgovarajuće odredbe iz ove Uredbe, ali ne bi trebala odstupati od njih, osim ako je to odstupanje izričito predviđeno ovom Uredbom.
- (10) Prema članku 317. UFEU-a i u kontekstu dijeljenog upravljanja, trebalo bi utvrditi uvjete kojima se Komisiji omogućuje izvršavanje njenih dužnosti u vezi s izvršenjem proračuna Unije te je potrebno pojasniti odgovornosti suradnje država članica. Navedeni uvjeti trebali bi omogućiti Komisiji da se osigura da države članice koriste ESI fondove na zakonit i pravilan način te u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja u smislu Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ („Financijska uredba“). Države članice na odgovarajućoj teritorijalnoj razini u skladu sa svojim institucionalnim, pravnim i financijskim okvirom i tijela koja su one odredile u tu svrhu trebali bi biti odgovorni za pripremu i provedbu programa. Navedeni uvjeti trebali bi osigurati i pridavanje pozornosti potrebi osiguravanja komplementarnosti i dosljednosti predmetnih intervencija Unije, poštovanje načela proporcionalnosti i uzimanje u obzir ukupnog cilja smanjenja administrativnih opterećenja.
- (11) Za svaki sporazum o partnerstvu odnosno svaki program svaka država članica trebala bi osnovati partnerstvo s

predstavnicima nadležnih regionalnih, lokalnih, gradskih i drugih javnih tijela, gospodarskih i socijalnih partnera te drugih relevantnih tijela koja predstavljaju civilno društvo, uključujući partnere s područja zaštite okoliša, iz nevladinih organizacija i tijela zaduženih za promicanje socijalne uključenosti, ravnopravnosti spolova i nediskriminacije, uključujući, prema potrebi, „krovne organizacije“ takvih nadležnih vlasti i tijela. Svrha takvoga partnerstva jest osigurati poštovanje načela upravljanja na više razina, kao i supsidijarnosti i proporcionalnosti te specifičnosti različitih institucionalnih i pravnih okvira država članica, kao i osiguravanje odgovornosti dionika za planirane intervencije i daljnji razvoj utemeljen na iskustvu i znanju relevantnih sudionika. Države članice trebale bi odrediti najreprezentativnije relevantne partnere. Među tim partnerima trebale bi biti institucije, organizacije i skupine koje imaju sposobnost utjecati na pripremu programa ili na koje bi mogla utjecati priprema i provedba programa. U tom bi kontekstu države članice također trebale moći, prema potrebi,

kao relevantne partnere odrediti i „krovne organizacije“, kao što su udruženja, federacije i konfederacije relevantnih regionalnih, lokalnih i gradskih tijela ili drugih tijela u skladu s važećim nacionalnim zakonom i praksom. Komisija bi trebala biti ovlaštena donijeti delegirani akt kojim se predviđa europski kodeks ponašanja za partnerstvo kako bi države članice podržala i olakšala im organizaciju partnerstva u smislu osiguranja dosljedne uključenosti relevantnih partnera u izradu, provedbu, praćenje i evaluaciju sporazuma o partnerstvu i programa. Taj doneseni delegirani akt ne bi smio ni pod kojim uvjetima i ni po jednom načinu njegova tumačenja imati retroaktivan učinak niti biti osnova za nastanak nepravilnosti koje dovode do financijskih korekcija. Doneseni delegirani akt ne bi smio određivati dan početka primjene koji je raniji od dana njegova donošenja. Doneseni delegirani akt trebao bi omogućiti državama članicama da odluče o najprikladnijim detaljnim načinima primjene partnerstva u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirom, kao i sa svojim nacionalnim i regionalnim nadležnostima, pod uvjetom da su ostvareni njegovi ciljevi propisani ovom Uredbom.

- (12) Aktivnosti ESI fondova i operacije koje se njima podupiru trebale bi biti u skladu s primjenjivim pravom Unije i povezanim nacionalnim pravom kojim se izravno ili neizravno provodi ova Uredba i pravila za pojedine fondove.

- (13) U kontekstu svojih napora za povećanjem ekonomske, teritorijalne i socijalne kohezije Unija bi u svim fazama provedbe ESI fondova trebala težiti uklanjanju nejednakosti i promicanju ravnopravnosti muškaraca i žena

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije stavljajući van snage Uredbu Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.)

te integraciji rodne perspektive, kao i borbi protiv diskriminacije koja se temelji na spolu, rasnom ili etničkom podrijetlu, religiji ili uvjerenju, invalidnosti, dobi ili spolne orijentacije, kao što je utvrđeno člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), člankom 10. UFEU-a i člankom 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, posebno uzimajući u obzir pristup za osobe s invaliditetom, kao i članak 5. stavak 2. Povelje o temeljnim pravima kojim se navodi kako se nikoga ne smije siliti na prisilan ili obvezatan rad.

- (14) Ciljevi ESI fondova trebali bi se ostvarivati u okviru održivog razvoja i promicanja cilja Unije koji se odnosi na očuvanje, zaštitu i unapređenje kvalitete okoliša u skladu s člankom 11. i člankom 191. stavkom 1. UFEU-a, uzimajući u obzir načelo „onečišćivač plaća”. U tu svrhu, koristeći se metodologijom utemeljenoj na kategorijama intervencija ili na mjerama koju je Komisija usvojila provedbenim aktom koji odražava načelo proporcionalnosti države članice trebale bi osigurati informacije o podršci ciljevima povezanim s klimatskim promjenama u skladu s nastojanjem da se za te ciljeve troši najmanje 20 % proračuna Unije.
- (15) Radi doprinosa strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast kao i zadaćama pojedinih fondova u skladu s njihovim ciljevima koji se temelje na Ugovorima, uključujući i ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, ESI fondovi trebali bi usmjeriti svoju potporu na ograničen broj zajedničkih tematskih ciljeva. Točno područje primjene svakog od ESI fondova trebalo bi utvrditi u pravilima za pojedine fondove. To bi se područje primjene trebalo moći ograničiti na samo neke tematske ciljeve utvrđene ovom Uredbom.
- (16) Kako bi se maksimalno povećala potpora iz ESI fondova te utvrdila strateška temeljna načela za olakšanje procesa programiranja na razini država članica i regija, trebalo bi uspostaviti Zajednički strateški okvir (ZSO). ZSO bi trebao olakšati sektorsku i teritorijalnu koordinaciju intervencija Unije u okviru ESI fondova te koordinaciju s drugim relevantnim politikama i instrumentima Unije u skladu s ciljevima strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast, uzimajući u obzir ključna teritorijalna pitanja raznih vrsta teritorija.
- (17) ZSO bi trebao utvrditi na koji će način ESI fondovi doprinostiti strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast, pravila za promicanje integrirane upotrebe ESI fondova, pravila za koordinaciju između ESI fondova i drugih relevantnih politika i instrumenata Unije, horizontalna načela i međusektorske ciljeve politika za provedbu

ESI fondova, mehanizme za rješavanje ključnih teritorijalnih pitanja i prioritarna područja za aktivnosti suradnje u okviru ESI fondova.

- (18) Države članice i regije sve se više suočavaju s pitanjima koja se odnose na učinke globalizacije, okolišne i energetske probleme, starenje stanovništva i demografska kretanja, tehnološke transformacije i zahtjeve za inovacijama te društvenu nejednakost. Zbog složene i međuzavisne prirode takvih pitanja, rješenja koja podupiru ESI fondovi trebala bi biti integrirane, multisektorske i multidimenzionalne prirode. U tom kontekstu, a s ciljem povećanja učinkovitosti i djelotvornosti ovih politika, trebalo bi biti moguće kombinirati ESI fondove u integrirane pakete prilagođene posebnim teritorijalnim potrebama.
- (19) Očekuje se kako će kombinacija smanjenja radnog sposobnog stanovništva i povećanja udjela umirovljenika u općem stanovništvu, kao i problemi povezani s disperzijom stanovništva, nastaviti vršiti pritisak, između ostalog, na obrazovanje i strukture socijalne potpore država članica, pa time i na gospodarsku konkurentnost Unije. Prilagođavanje takvim demografskim promjenama jedan je od glavnih izazova s kojima će se te države članice i regije suočiti u nadolazećim godinama te mu se kao takvom treba pridati posebno velika važnost u regijama koje su najviše pogođene demografskim promjenama.
- (20) Na temelju ZSO-a svaka država članica trebala bi u suradnji sa svojim partnerima i u dijalogu s Komisijom sastaviti sporazum o partnerstvu. Sporazumom o partnerstvu trebalo bi prenijeti u nacionalni kontekst elemente utvrđene ZSO-om i utvrditi čvrste obveze u ostvarivanju ciljeva Unije programiranjem ESI fondova. Sporazumom o partnerstvu trebalo bi utvrditi mehanizme za osiguranje usklađenosti sa strategijom Unije za pametan, održiv i uključiv rast, kao i zadaće pojedinih fondova prema njihovim ciljevima koji se temelje na Ugovorima, mehanizme za osiguranje djelotvorne i učinkovite provedbe ESI fondova te mehanizme za načelo partnerstva i integrirani pristup teritorijalnom razvoju. Potrebno je razlikovati ključne elemente sporazuma o partnerstvu koji podliježu odluci Komisije od drugih elemenata koji ne podliježu odluci Komisije i koje država članica može izmijeniti. Nužno je predvidjeti posebne mehanizme za podnošenje i donošenje sporazuma o partnerstvu i programa za slučaj da je stupanje na snagu jedne ili više uredbi za pojedine fondove odgođeno, odnosno da se očekuje odgoda. To za sobom povlači utvrđivanje odredbi kojima se omogućuje podnošenje i usvajanje sporazuma o partnerstvu, čak i u nedostatku nekih elemenata povezanih s ESI fondom ili fondovima na koje je odgoda utjecala, kao i kasnije podnošenje revidiranog sporazuma o partnerstvu nakon stupanja na snagu odgođene uredbe

za pojedini fond, ili više njih. Budući da bi se programi sufinancirani iz esi fondova na koje utječe odgoda stupanja na snagu trebali podnositi i usvajati tek nakon stupanja na snagu uredbe za pojedini fond, trebalo bi utvrditi primjerene rokove za podnošenje spomenutih programa.

(21) Države članice trebale bi koncentrirati potporu kako bi osigurale znatan doprinos ostvarenju ciljeva Unije u skladu sa svojim posebnim nacionalnim i regionalnim razvojnim potrebama. Trebalo bi definirati ex ante uvjete, kao i sažet i iscrpan skup objektivnih kriterija za njihovo ispunjavanje kako bi se osiguralo postojanje potrebnih preduvjeta za djelotvorno i učinkovito korištenje potpore Unije. U tu bi se svrhu ex ante uvjeti trebali primjenjivati samo na prioritet određenog programa samo kada su izravno i istinski povezani s djelotvornim i učinkovitim ostvarivanjem specifičnog cilja prioriteta ulaganja ili prioriteta Unije, uzimajući u obzir da svi specifični ciljevi nisu nužno povezani s ex ante uvjetom utvrđenim u pravilima za pojedine fondove. Pri procjeni primjenjivosti ex ante uvjeta u obzir bi se trebalo uzeti načelo proporcionalnosti, prema potrebi uzimajući u obzir razinu dodijeljene potpore. Država članica bi u okviru svoje pripreme programa i, prema potrebi, sporazuma o partnerstvu trebala ocijeniti ispunjavanje primjenjivih ex ante uvjeta. Komisija bi trebala ocijeniti usklađenost i prikladnost informacija koje pruži država članica. Ako se neki primjenjivi ex ante uvjet ne ispuni u utvrđenom roku, Komisija bi trebala imati ovlast obustaviti međuplaćanja za relevantne prioritete programa pod točno određenim uvjetima.

(22) Komisija bi 2019. trebala provesti reviziju uspješnosti na temelju okvira za procjenu ostvarenja postignuća i u suradnji s državama članicama. Za svaki program trebalo bi odrediti okvir za procjenu ostvarenja postignuća radi praćenja napretka u ostvarivanju ciljeva postavljenih za svaki prioritet za vrijeme trajanja programskog razdoblja od 2014. - 2020. („programsko razdoblje“). S ciljem osiguranja da se proračun Unije ne rasipa i ne troši neučinkovito, ako postoje dokazi da prioritet nije uspio ostvariti ključne etape koje se odnose samo na financijske pokazatelje, pokazatelje ostvarenja i ključne korake u provedbi navedene u okviru za procjenu ostvarenja postignuća zbog jasno utvrđene manjkavosti u provedbi, što je ranije dojavila Komisija, a država članica nije poduzela potrebne korektivne mjere, Komisija bi trebala moći obustaviti plaćanja za određeni program ili, po završetku programskog razdoblja, primijeniti financijske korekcije. Pri primjeni financijskih korekcija u obzir bi se trebalo uzeti, uz dužno poštovanje načela proporcionalnosti, razinu apsorpcije i vanjsku čimbenike koji doprinose neuspjehu. Financijske korekcije ne bi se trebale primjenjivati ako ciljevi nisu ostvareni zbog društveno-gospodarskih ili okolišnih čimbenika, važnih promjena u gospodarskim ili okolišnim uvjetima u državi članici ili zbog razloga

više sile koji znatno utječu na provedbu dotičnih prioriteta. Pokazatelji rezultata ne bi se trebali uzimati u obzir u svrhe obustava plaćanja ili financijskih korekcija.

(23) Da bi se olakšalo usredotočivanje na postizanje rezultata i ostvarivanje ciljeva strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast, za svaku državu članicu trebalo bi utvrditi pričuvu za ostvarenje postignuća koja iznosi 6 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta“, kao i u okviru EPFRR-a i za mjere koje se financiraju u okviru dijeljenog upravljanja u skladu s budućim pravnim aktom Unije o uvjetima financijske potpore pomorskoj i ribarstvenoj politici za programsko razdoblje 2014.–2020. („Uredba o EFPR-u“). Ta pričuva ne bi trebala postojati za programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja“ zbog njihove različitosti i višenacionalne prirode. Sredstva dodijeljena Inicijativi za zapošljavanje mladih kako je definirana u operativnom programu u skladu s Uredbom (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ (Uredba o ESF-u); tehnička pomoć na inicijativu Komisije; sredstva prenesena iz prvog stupa ZPP-a u EPFRR u skladu s Uredbom (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾; sredstva prenesena EPFRR-u u skladu s odredbama o dobrovoljnoj prilagodbi izravnih plaćanja u 2013. i prijenosima sredstava EPFRR-u, utvrđenima u Uredbi Vijeća (EZ) br. 73/2009 ⁽³⁾ u odnosu na kalendarske godine 2013. i 2014.; sredstva prenesena iz Kohezijskog fonda u instrument za povezivanje Europe; sredstva prenesena u Fond za europsku pomoć najugroženijima kako će biti definirano budućim pravnim aktom unije i inovativne mjere za održivi urbani razvoj trebali bi biti isključeni u svrhu izračunavanja pričuve za ostvarenje postignuća.

(24) Stvaranje tješnje veze između kohezijske politike i gospodarskog upravljanja Unijom potrebno kako bi se osigurala djelotvornost izdataka u okviru ESI fondova podupiru čvrsto utemeljene gospodarske politike te da ESI fondovi prema potrebi budu preusmjereni na rješavanje gospodarskih problema s kojima se pojedina država članica susreće. U prvom dijelu mjera koje povezuju

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom socijalnom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1081/2006 (Vidi stranicu 470 ovog Službenog lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (Vidi stranicu 608 ovog Službenog lista).

⁽³⁾ Uredbu Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. o utvrđivanju zajedničkih pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru zajedničke poljoprivredne politike i utvrđivanju određenih programa potpore za poljoprivrednike, o izmjeni Uredbi (EZ) br. 1290/2005, (EZ) br. 247/2006, (EZ) br. 378/2007 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1782/2003 (SL L 30, 31.1.2009., str. 16.).

učinkovitost ESI fondova s dobrim gospodarskim upravljanjem, Komisija bi trebala biti u mogućnosti zatražiti izmjene sporazuma o partnerstvu i programa kako bi podržala provedbu odgovarajućih preporuka Vijeća ili maksimalno iskoristila učinak rasta i konkurentnosti dostupnih ESI fondova tamo gdje države članice primaju određenu financijsku potporu. Reprogramiranje bi trebalo koristiti samo u slučaju da ono zaista može imati izravan učinak na rješavanje određenih problema na koje ukazuju odgovarajuće preporuke Vijeća u okviru mehanizama gospodarskog upravljanja kako bi se izbjeglo učestalo reprogramiranje koje bi ometalo predvidivost upravljanja fondom. U drugom dijelu mjera koje povezuju učinkovitost ESI fondova s dobrim gospodarskim upravljanjem, kada država članica propusti poduzeti učinkovitu akciju u okviru postupka gospodarskog upravljanja, Komisija bi trebala Vijeću predložiti obustavu dijela ili svih obveza ili plaćanja za programe te države članice. Potrebno je uspostaviti različite postupke za obustavu obveza i plaćanja. Ipak, u oba slučaja, prilikom davanja prijedloga o obustavi, Komisija bi trebala uzeti u obzir sve relevantne informacije te temeljito razmotriti sve elemente i mišljenja koji proizlaze iz strukturnog dijaloga s Europskim parlamentom.

Opseg i razina obustave trebali bi biti razmjerni i učinkoviti te poštovati jednakost postupanja među državama članicama. Osim toga, prilikom obustave trebalo bi voditi računa o gospodarskim i društvenim okolnostima dotičnih država članica kao i o mogućem ukupnom gospodarskom učinku na državu članicu koji je rezultat različitih koraka u postupku u slučaju prekomjernog deficita (EDP) i u postupku u slučaju prekomjernog debalansa (EIP).

- (25) Sukladno Protokolu br. 15 o o određenim odredbama koje se odnose na Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Irske priloženom UEU-u i UFEU-u, određene odredbe o prekomjernom deficitu i s njima povezani postupci ne primjenjuju se na Ujedinjenu Kraljevinu. Odredbe o obustavi svih ili dijela plaćanja i obveza stoga se ne bi trebale primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu.
- (26) Zbog iznimne važnosti načela sufinanciranja za provedbu ESI fondova, a kako bi se osiguralo preuzimanje odgovornosti za politiku na terenu, u skladu s razmjernom primjenom obustava, svaka odluka o obustavi nastala u okviru drugog dijela mjera koje povezuju učinkovitost ESI fondova s dobrim gospodarskim upravljanjem trebala bi biti donesena uzimajući u obzir posebne zahtjeve koji se primjenjuju na predmetnu državu članicu kako bi se osiguralo sufinanciranje programa koji se financiraju iz ESI fondova. Čim država članica poduzme potrebne aktivnosti trebalo bi ukinuti obustavu i ponovno joj staviti na raspolaganje financijska sredstva.
- (27) ESI fondovi trebali bi se primijeniti kroz programe koji obuhvaćaju programsko razdoblje u skladu s sporazumom o partnerstvu. Programe bi trebale sastaviti države članice na temelju transparentnih postupaka te u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirom. Države članice i Komisija trebale bi surađivati kako bi se osigurala koordinacija i dosljednost programskih mehanizama za ESI fondove. Budući da su sadržaji programa i sporazuma o partnerstvu međusobno usko povezani, programi bi se trebali podnijeti u roku od tri mjeseca od podnošenja sporazuma o partnerstvu. Trebalo bi predvidjeti rok od devet mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe za podnošenje programa u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” kako bi se u obzir uzela višenacionalna priroda tih programa. Posebno bi trebalo napraviti razliku između temeljnih elemenata sporazuma o partnerstvu i programa koji bi trebali biti podložni odluci Komisije te ostalih elemenata koji nisu obuhvaćeni odlukom Komisije i koji se mogu izmijeniti u okviru odgovornosti države članice. Programiranjem bi trebalo osigurati dosljednost sa ZSO-om i sporazumom o partnerstvu, usklađenost između ESI fondova te njihovu usklađenost s drugim instrumentima financiranja i, ako je potrebno, sredstvima Europske investicijske banke.
- (28) Kako bi se osigurala usklađenost između programa koji se podupiru u okviru različitih ESI fondova, posebno u kontekstu osiguravanja doprinosa strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast, nužno je utvrditi zajedničke minimalne zahtjeve u pogledu sadržaja programa, koji se mogu nadopuniti pravilima za pojedine fondove da bi se u obzir uzela posebna priroda svakog ESI fonda.
- (29) Nužno je utvrditi jasne postupke za ocjenjivanje, usvajanje i izmjene programa Komisije. Kako bi se osigurala usklađenost između sporazuma o partnerstvu i programa, potrebno je precizirati da programi, uz iznimku programa u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”, ne mogu biti odobreni prije nego što Komisija donese odluku o odobravanju sporazuma o partnerstvu. Kako bi se za države članice smanjila administrativna opterećenost, svako Komisijino prihvaćanje izmjena koje se odnose na pojedine dijelove programa trebalo bi automatski rezultirati izmjenom odgovarajućih dijelova sporazuma o partnerstvu. Osim toga, trenutačna mobilizacija sredstava dodijeljenih Inicijativi za zapošljavanje mladih trebala bi također biti osigurana donošenjem posebnih pravila za postupak podnošenja i odobravanja namjenskih operativnih programa za Inicijativu za zapošljavanje mladih iz Uredbe o ESF-u.

- (30) Radi optimizacije dodane vrijednosti iz ulaganja koja su u cijelosti ili djelomično financirana iz proračuna Unije u području istraživanja i inovacija, sinergijama bi se posebno trebalo težiti između operacija ESI fondova i programa Obzor 2020. uspostavljenog Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, poštujući pritom njihove zasebne ciljeve. Ključni mehanizmi za postizanje ovih sinergija trebali bi biti priznavanje fiksnih stopa za prihvatljive troškove iz programa Obzor 2020. za sličnu operaciju i sličnog korisnika te mogućnost da se u istoj operaciji kombinira financiranje iz različitih instrumenata Unije, uključujući ESI fondove i program Obzor 2020., izbjegavajući pritom dvostruko financiranje. Radi jačanja kapaciteta istraživanja i inovacija nacionalnih i regionalnih sudionika i postizanja cilja izgradnje „puta do izvrsnosti” u slabije razvijenim regijama i državama članicama i regijama s lošijim stupnjem istraživanja, razvoja i inovacija, trebalo bi razviti bliske sinergije između ESI fondova i programa Obzor 2020. u svim relevantnim programskim prioritetima.
- (31) Teritorijalna kohezija UFEU-om je dodana među ciljeve ekonomske i socijalne kohezije te je potrebno osvrnuti se na ulogu gradova, funkcionalnih geografskih područja i subregionalnih područja koja se susreću s posebnim geografskim ili demografskim problemima. U tu svrhu te kako bi se bolje mobilizirao potencijal na lokalnoj razini, trebalo bi utvrđivanjem zajedničkih pravila i osiguravanjem bliske koordinacije za sve relevantne ESI fondove ojačati i olakšati lokalni razvoj pod vodstvom zajednice. Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice trebao bi uzeti u obzir lokalne potrebe i potencijale, kao i relevantne sociokulturne značajke. Odgovornost za osmišljavanje i provedbu strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice u načelu trebaju snositi lokalne akcijske skupine koje predstavljaju interese zajednice. Detaljni mehanizmi koji se odnose na definiranje područja i stanovništva obuhvaćenih strategijama lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice trebali bi se utvrditi u relevantnim programima u skladu s pravilima za pojedine fondove.
- (32) Kako bi se olakšao izvediv pristup integraciji u proces programiranja, lokalni razvoj pod vodstvom zajednice može se provoditi u okviru jedinstvenog tematskog cilja, bilo s ciljem promicanja socijalne uključenosti i borbe protiv siromaštva, bilo s ciljem poticanja zapošljavanja i mobilnosti radne snage, neovisno o činjenici da bi mjere koje se financiraju u sklopu lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice mogle doprinijeti svim ostalim tematskim ciljevima.
- (33) Kad strategija urbanog ili teritorijalnog razvoja zahtijeva integrirani pristup jer uključuje investicije iz jednog ili više prioriteta jednog ili više operativnih programa, aktivnosti koje se podupiru iz fondova koji se mogu nadopuniti financijskom potporom iz EPFRR-a ili EFPR-a, trebale bi se moći provoditi kao integrirana teritorijalna ulaganja u okviru operativnog programa ili više njih.
- (34) Financijski instrumenti sve su važniji zbog učinka poluge koji imaju na ESI fondove, zbog svoje sposobnosti kombiniranja različitih oblika javnih i privatnih sredstava za potporu ciljeva javne politike te jer obnovljivi oblici financijskih sredstava takvu potporu čine dugoročno održivijom.
- (35) Financijske instrumente koje podržavaju ESI fondovi trebalo bi koristiti kako bi se odgovorilo na specifične potrebe tržišta na isplativ način, u skladu s ciljevima programa te se njima ne bi trebalo istisnuti privatno financiranje. Zbog toga bi odluku o financiranju mjera potpore financijskim instrumentima trebalo utemeljiti na ex ante procjeni kojom su ustanovljeni tržišni nedostaci ili neoptimalne razine ulaganja te procijenjena razina i opseg potreba za javnim ulaganjem. Ključne elemente ex ante procjene trebalo bi jasno definirati u ovoj Uredbi. Uzimajući u obzir detaljnu prirodu ex ante procjene, trebalo bi predvidjeti odredbe kojima se omogućuje provođenje ex ante procjena u fazama te revizija i ažuriranje ex ante procjene tijekom provedbe.
- (36) Financijske instrumente trebalo bi oblikovati i primjenjivati tako da se njima promiče znatno sudjelovanje ulagača iz privatnog sektora i financijskih institucija na temelju odgovarajuće podjele rizika. Da bi bili privlačni privatnom sektoru, od ključne je važnosti da se financijski instrumenti fleksibilno oblikuju i primjenjuju. Zbog toga bi upravljačka tijela trebala odabrati najprikladniji oblik primjene financijskih instrumenata kako bi se odgovorilo na posebne potrebe ciljnih regija u skladu s ciljevima relevantnog programa, rezultatima ex ante procjene i mjerodavnim propisima o državnoj potpori. Ta bi fleksibilnost prema potrebi trebala uključivati i mogućnost ponovnog korištenja dijela sredstava koji je vraćen tijekom razdoblja prihvatljivosti kako bi se predvidjela povlaštena naknada privatnim ulagačima ili javnim ulagačima koji djeluju u skladu s načelom tržišnog gospodarstva. Ta bi povlaštena naknada trebala uzeti u obzir tržišne standarde i osigurati da su sve državne potpore u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom, a ograničena je na najmanji iznos potreban za kompenzaciju nedostatka dostupnog privatnog kapitala, uzimajući u obzir tržišne nedostatke ili neoptimalne razine ulaganja.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. - 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (Vidi stranicu 104 ovog Službenog lista).

- (37) Kako bi se uzelo u obzir povratni karakter potpore dodijeljene kroz financijske instrumente i uskladilo s tržišnim praksama, potpora iz ESI fondova krajnjim primateljima u obliku kapitalnih ili kvazikapitalnih ulaganja, zajmova ili jamstava ili ostalih instrumenata za podjelu rizika trebala bi moći pokriti sva ulaganja krajnjih primatelja bez obzira na troškove u vezi s PDV-om. Prema tome, način na koji se PDV uzima u obzir na razini krajnjeg primatelja trebao bi biti relevantan u svrhu utvrđivanja prihvatljivosti izdataka u vezi s bespovratnim sredstvima samo u slučajevima kada se financijski instrumenti kombiniraju s nepovratnim sredstvima.
- (38) U slučajevima kada se iz određenih dijelova ulaganja ne stvaraju izravni financijski prihodi moglo bi biti opravdano kombiniranje financijskih instrumenata s bespovratnim sredstvima, u mjeri u kojoj to dopuštaju primjenjiva pravila o državnoj potpori, kako bi projekti bili financijski održivi. U tim bi slučajevima trebalo utvrditi posebne uvjete za sprečavanje dvostrukog financiranja.
- (39) Kako bi se osiguralo da se sredstvima dodijeljenima financijskim instrumentima za MSP-ove postigne djelotvorna i učinkovita kritična masa financiranja duga malih i srednjih poduzeća, trebalo bi biti moguće koristiti ta sredstva na cijelom državnom području predmetne države članice bez obzira na kategorije njezinih regija. Međutim, prilikom dogovaranja sporazuma o financiranju između države članice i EIB-a također bi trebalo dopustiti razmjerni povrat regiji ili skupini regija unutar iste države članice, kao dio jedinstvenog posebnog nacionalnog programa po financijskom doprinosu EFRR-a i EPFRR-a.
- (40) Doprinos država članica zajedničkom neograničenom jamstvu i financijske instrumente sekuritizacije u korist MSP-ova trebalo bi postupno uvoditi tijekom 2014., 2015. i 2016., a za iznose koje države članice trebaju platiti EIB-u trebao bi se u sporazumu o financiranju u skladu s time utvrditi vremenski raspored, poštujući standardnu bankarsku praksu i s ciljem raspoređivanja učinaka na odobrena sredstva za plaćanje za svaku pojedinu godinu.
- (41) U slučaju prenesenih sredstava u okviru sekuritizacije, na završetku programa trebalo bi osigurati da se u ime cilja podupiranja MSP-ova iskoristio barem iznos koji odgovara doprinosu Unije, u skladu s načelima koja se odnose na financijske instrumente i koja su navedena u Financijskoj uredbi.
- (42) Upravljačka tijela trebala bi biti fleksibilna kako bi usmjerila sredstva iz programa u financijske instrumente uspostavljene na razini Unije i kojima izravno ili neizravno upravlja Komisija, ili u one uspostavljene na nacionalnoj, regionalnoj, transnacionalnoj ili prekograničnoj razini te kojima upravlja upravljačko tijelo ili je upravljanje njima pod odgovornošću upravljačkog tijela. Upravljačka tijela također bi trebala imati mogućnost primjenjivati financijske instrumente izravno, kroz postojeće ili novoostvane fondove ili kroz fondove fondova.
- (43) U interesu osiguravanja razmjernih mehanizama kontrole te štice dodane vrijednosti financijskih instrumenata, ciljane krajnje primatelje ne bi se trebalo odvrćati pretjeranim administrativnim opterećenjem. Tijela nadležna za reviziju programa trebala bi najprije provesti revizije na razini upravljačkih tijela i tijela koja provode financijske instrumente, uključujući fondove fondova. Međutim, mogu postojati posebne okolnosti kada dokumenti potrebni za provođenje tih revizija nisu dostupni na razini upravljačkih tijela ili na razini tijela koja provode financijske instrumente ili ti dokumenti ne predstavljaju istinitu i točnu evidenciju dodijeljene potpore. U tim posebnim slučajevima su stoga potrebne određene odredbe kako bi se revizije omogućile i na razini krajnjih primatelja.
- (44) Iznos uplaćen u bilo kojem trenutku iz ESI fondova u financijske instrumente treba dogovarati iznosu potrebnom za provedbu planiranih ulaganja i izvršenje uplata krajnjim primateljima, uključujući troškove i naknade za upravljanje. U skladu s tim, trebalo bi postupno uvoditi zahtjeve za međuplaćanja. Na iznos koji se treba uplatiti kao međuplaćanje trebala bi se primjenjivati gornja granica od 25 % ukupnog iznosa programskih doprinosa koji su odobreni za financijski instrument u okviru relevantnog sporazuma o financiranju, pri čemu bi sljedeća međuplaćanja ovisila o najmanjem postotku stvarnih iznosa uključenih kao opravdani trošak u prethodnim zahtjevima za međuplaćanja.
- (45) Potrebno je utvrditi posebna pravila o iznosima koji će se pri zaključenju programa prihvatiti kao prihvatljivi izdaci kako bi se osiguralo da se iznosi, uključujući troškove i naknade za upravljanje, uplaćeni iz ESI fondova u financijske instrumente učinkovito troše za ulaganja u krajnje primatelje. Ta bi pravila trebala biti dovoljno prilagodljiva da omogućuje potporu instrumenata koji se temelje na vlastitom kapitalu u korist ciljnih poduzeća te bi njima stoga trebalo obuhvatiti i određene odlike specifične za instrumente koji se temelje na vlastitom kapitalu za poduzeća, kao što su tržišne prakse povezane s osiguravanjem daljnjeg financiranja na području fondova rizičnog kapitala. Ciljna bi poduzeća u skladu s uvjetima utvrđenima ovom Uredbom trebala biti u stanju iskoristiti kontinuiranu potporu iz ESI fondova za navedene instrumente nakon isteka razdoblja prihvatljivosti.

- (46) Također je potrebno utvrditi posebna pravila o ponovnom korištenju sredstava koja se mogu pripisati potpore iz ESI fondova do kraja razdoblja prihvatljivosti te utvrditi dodatna pravila u vezi s korištenjem sredstava nakon završetka razdoblja prihvatljivosti.
- (47) U pravilu se potpora iz ESI fondova ne bi trebala koristiti za financiranje ulaganja koja su fizički već završena ili u potpunosti provedena na dan odluke o ulaganju. Međutim, kada je riječ o infrastrukturnim ulaganjima s ciljem davanja potpore urbanom razvoju ili urbanoj obnovi ili sličnim infrastrukturnim ulaganjima čiji je cilj diversifikacija nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima, određeni iznos potpore mogao bi biti potreban za reorganizaciju dužničkog portfelja u vezi s infrastrukturom koja je dio novog ulaganja. U tim bi se slučajevima trebala moći koristiti potpora iz ESI fondova kako bi se dužnički portfelj reorganizirao do najvišeg iznosa od 20 % ukupnog iznosa programske potpore ulaganju iz financijskog instrumenta.
- (48) Države članice trebale bi pratiti programe kako bi provodile preglede provedbe i napretka u ostvarivanju ciljeva programa. U tom cilju države članice trebale bi, u skladu sa svojim institucionalnim, pravnim i financijskim okvirom, uspostaviti odbore za praćenje programa te utvrditi njihov sastav i zadaće u odnosu na ESI fondove. Uzimajući u obzir specifičnost programa u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”, za odbore za praćenje tih programa trebalo bi utvrditi posebna pravila. Radi olakšavanja koordinacije među ESI fondovima mogli bi se uspostaviti zajednički odbori za praćenje. Kako bi se osigurala učinkovitost, odbor za praćenje trebao bi imati mogućnost davati upravljačkim tijelima opažanja u vezi s provedbom i evaluacijom programa, uključujući mjere povezane sa smanjenjem administrativnog opterećenja korisnika te pratiti aktivnosti poduzete na osnovi tih opažanja.
- (49) Kako bi se pojednostavile mjere upravljanja na svim razinama, potrebno je uskladiti mjere praćenja i izvješćivanja u vezi s ESI fondovima. Važno je osigurati razmjerne uvjete izvješćivanja, ali i dostupnost sveobuhvatnih informacija o napretku ostvarenom u ključnim točkama pregleda. Zbog toga je nužno da uvjeti izvješćivanja odražavaju potrebe za informacijama u danim godinama te da su usklađeni s vremenom provođenja pregleda uspješnosti.
- (50) Radi praćenja napretka programa svaka država članica i Komisija trebale bi održavati godišnji pregledni sastanak. Međutim, država članica i Komisija trebale bi imati mogućnost dogovoriti se o neodržavanju sastanka, osim 2017. i 2019. godine, kako bi se izbjegla nepotrebna administrativna opterećenja.
- (51) Kako bi Komisija mogla pratiti napredak postignut u ostvarivanju ciljeva Unije, kao i zadaća pojedinih fondova u skladu s njihovim ciljevima koji se temelje na Ugovorima, države članice trebale bi podnositi izvješća o napretku provedbe svojih sporazuma o partnerstvu. Na temelju takvih izvješća Komisija bi 2017. i 2019. trebala izraditi strateško izvješće o napretku. Kako bi se osiguralo redovne rasprave o strateškoj politici na temu doprinosa ESI fondova ostvarenju strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast te poboljšala kvaliteta trošenja i učinkovitost politike u skladu s Europskim semestrom, o strateškim bi izvješćima trebalo raspravljati u Vijeću, a na temelju tih rasprava Vijeće bi trebalo moći osigurati svoj doprinos procjeni na proljetnom sastanku Europskog vijeća, čija je tema bila uloga politika i instrumenata Unije u osiguravanju održivog rasta kojim se stvaraju radna mjesta u cijeloj Uniji.
- (52) Nužno je vrednovati učinkovitost, djelotvornost i učinak pomoći iz ESI fondova kako bi se poboljšala kvaliteta koncepta i provedbe programa te utvrdio njihov učinak u odnosu na ciljeve strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast i prema potrebi uzimajući u obzir opseg programa, u odnosu na bruto domaći proizvod (BDP), kao i ciljeve u vezi sa nezaposlenošću u dotičnom programskom području. U tom bi pogledu trebalo odrediti odgovornosti država članica i Komisije.
- (53) Kako bi se poboljšala kvaliteta koncepta svakog programa te potvrdilo mogu li se njegovi ciljevi ostvariti, trebalo bi provesti ex ante evaluaciju svakog programa.
- (54) Plan evaluacije trebalo bi izraditi upravljačko tijelo ili država članica. Taj bi plan evaluacije trebao moći obuhvaćati više od jednog programa. Tijekom programskog razdoblja upravljačka tijela trebala bi osigurati provođenje evaluacija kako bi procijenila učinkovitost, djelotvornost i učinak određenog programa. Odbor za praćenje i Komisija trebali bi biti obaviješteni o rezultatima evaluacija kako bi se olakšalo donošenje odluka u području upravljanja.
- (55) Ex post evaluacije trebale bi se provoditi kako bi se procijenila učinkovitost i djelotvornost ESI fondova i njihov utjecaj na sveukupne ciljeve ESI fondova i strategije Unije za pametan, održiv i uključiv razvoj, uzimajući u obzir ciljeve definirane u okviru te strategije Unije. Komisija za svaki od ESI fondova priprema sažeto izvješće u kojemu se navode glavni zaključci ex post evaluacija.

- (56) Trebalo bi odrediti vrste aktivnosti koje se na inicijativu Komisije i država članica mogu poduzeti kao tehnička pomoć uz potporu iz ESI fondova.
- (57) Kako bi se osiguralo učinkovito korištenje sredstava Unije i izbjeglo prekomjerno financiranje operacija kojima se, po završetku, ostvaruju neto prihodi, trebalo bi koristiti različite metode za utvrđivanje neto prihoda ostvarenih tim operacijama, uključujući pojednostavljeni pristup koji se temelji na fiksnim stopama za sektore ili podsektore. Fiksne stope trebale bi se temeljiti na, prema potrebi, povijesnim podacima dostupnima Komisiji, potencijalu za povrat troškova i načelu „onečišćivač plaća”. Trebala bi se donijeti i odredba o širenju fiksne stope na nove sektore, uvođenju podsektora ili reviziji stopa za buduće operacije kada budu dostupni novi podaci, preko delegiranih akata. Korištenje fiksne stope moglo bi biti posebno prikladno za operacije u području informacijske i komunikacijske tehnologije, istraživanja, razvoja i inovacija te energetske učinkovitosti. Osim toga, kako bi se osigurala primjena načela proporcionalnosti i u obzir uzele druge regulatorne ili ugovorne odredbe koje bi se mogle primijeniti, nužno je odrediti iznimke tih pravila.
- (58) Važno je osigurati proporcionalan pristup i izbjeći dvostruku provjeru financijskih potreba u operacijama kojima se stvara neto prihod po njihovu završetku i koje podliježu pravilima o državnim potporama, s obzirom na to da se tim pravilima uspostavljaju ograničenja za dodjelu potpora. U skladu s tim, u slučaju de minimis potpora, usklađenih državnih potpora MSP-ovima s ograničenjem intenziteta ili iznosa potpora, ili usklađenih državnih potpora velikim poduzećima, gdje je provedena pojedinačna provjera potreba za financiranjem u skladu s primjenjivim pravilima o državnoj potpori, ne bi se trebale primjenjivati odredbe koje zahtijevaju izračun neto prihoda. Ipak, države članice trebale bi imati mogućnost primjene metode za izračun neto prihoda kada je to predviđeno u nacionalnim pravilima.
- (59) Javno-privatna partnerstva (JPP-ovi) mogu biti učinkovit način obavljanja operacija kojima se osigurava ostvarenje ciljeva javne politike povezujući različite oblike javnih i privatnih resursa. Kako bi se olakšalo korištenje ESI fondova za potporu operacijama strukturiranima kao javno-privatna partnerstva, u ovoj Uredbi trebale bi se uzeti u obzir određene značajke specifične za njih prilagodбом nekih zajedničkih odredbi o ESI fondovima.
- (60) Trebalo bi utvrditi početni i završni datum prihvatljivosti izdataka kako bi se osiguralo ujednačeno i pravedno pravilo koje će se primjenjivati na ESI fondove diljem Unije. Radi lakše realizacije programa primjereno je precizirati da početni datum prihvatljivosti izdataka može biti prije 1. siječnja 2014. ako dotična država članica dostavi program prije tog datuma. Uzimajući u obzir hitnu potrebu za mobilizacijom sredstava namijenjenih Inicijativi za zapošljavanje mladih radi potpore njezinoj trenutačnoj provedbi, početni datum prihvatljivosti izdataka u okviru spomenute inicijative trebao bi iznimno biti 1. rujna 2013. S ciljem osiguravanja učinkovitog korištenja ESI fondova i smanjenja rizika za proračun Unije nužno je uspostaviti ograničenja potpore za dovršene operacije.
- (61) U skladu s načelom supsidijarnosti i podložno iznimkama utvrđenima Uredbom (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, Uredbom o ESF-u, Uredbom (EU) br. 1300/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, Uredbom (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, Uredbom (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ i Uredbom o EFPR-u, države članice trebale bi donijeti nacionalna pravila o prihvatljivosti izdataka.
- (62) Radi pojednostavljivanja upotrebe ESI fondova i smanjenja rizika od pogrešaka, uz, prema potrebi, istovremeno osiguravanje diferencijacije s ciljem odražavanja posebnosti politike, prikladno je utvrditi oblike potpore, usklađene uvjete za povrat bespovratnih sredstava i povratne pomoći, posebna pravila prihvatljivosti za bespovratna sredstva i povratnu pomoć te posebne uvjete o prihvatljivosti operacija ovisno o lokaciji.
- (63) Trebala bi postojati mogućnost pružanja potpore iz ESI fondova u obliku bespovratnih sredstava, nagrada, povratne pomoći ili financijskih instrumenata, ili njihovom kombinacijom kako bi se nadležnim tijelima omogućio izbor najprikladnijeg oblika potpore u rješavanju prepoznatih potreba.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1082/2006 (Vidi stranicu 289 ovog Službenog lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1300/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Kohezijskom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1084/2006 (Vidi stranicu 281 ovog Službenog lista).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama o potpori iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja” (Vidi stranicu 259 ovog Službenog lista).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o potpori ruralnom razvoju iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1698/2005 (Vidi stranicu 487 ovog Službenog lista).

- (64) Da bi se osigurala učinkovitost, pravednost i održivost učinka intervencije ESI fondova, trebale bi postojati odredbe kojima se jamče dugotrajna ulaganja u poduzeća te sprečava upotreba ESI fondova za ostvarivanje neopravdane prednosti. Iskustvo je pokazalo da je najkraće prikladno razdoblje pet godina, osim ako je pravilima o državnoj potpori određeno neko drugo razdoblje. Ipak, te u skladu s načelom proporcionalnosti, moguće je da bi kraće razdoblje od tri godine bilo opravdano kada je riječ o ulaganjima za održavanje ulaganja ili za radna mjesta stvorena u okviru MSP-ova. Operacija koja uključuje ulaganje u infrastrukturu ili proizvodno ulaganje i u kojoj korisnik nije MSP trebala bi vratiti doprinos iz ESI fondova ako se proizvodna aktivnost u razdoblju od 10 godina nakon završnog plaćanja korisniku preseli izvan Unije. Preporučljivo je iz općeg uvjeta trajnosti isključiti aktivnosti koje podržava ESF i one koje ne obuhvaćaju produktivno ulaganje ili ulaganje u infrastrukturu, osim ako ti uvjeti proizlaze iz primjenjivih pravila o državnoj potpori, te iz istih uvjeta isključiti doprinose financijskim instrumentima ili iz financijskih instrumenata. Trebalo bi osigurati povrat nepropisno plaćenih sredstava i obraditi ih u skladu s postupcima u slučaju nepravilnosti.
- (65) Kako bi jamčile pravilnu uspostavu i funkcioniranje svojih sustava upravljanja i kontrole, države članice trebale bi donijeti odgovarajuće mjere da bi zajamčile zakonsku i pravilnu upotrebu fondova ESI fondova. Zbog toga bi trebalo točno utvrditi obveze država članica u pogledu sustava upravljanja programima i njihove kontrole te u pogledu sprečavanja, otkrivanja i ispravljanja nepravilnosti te kršenja prava Unije.
- (66) U skladu s načelima dijeljenog upravljanja države članice i Komisija trebale bi biti odgovorne za upravljanje programima i njihovu kontrolu. Države članice trebale bi, kroz svoje sustave upravljanja i kontrole, imati primarnu odgovornost za provedbu i kontrolu operacija u okviru programa. Kako bi se poboljšala učinkovitost kontrole odabira i provedbe operacija te funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole, trebalo bi utvrditi funkcije upravljačkog tijela.
- (67) Države članice bi trebale ispunjavati obveze upravljanja, kontrole i revizije te preuzeti odgovornosti koje iz njih proizlaze i koje su utvrđene u pravilima o dijeljenom upravljanju navedenima u ovoj Uredbi, Financijskoj uredbi i pravilima za pojedine fondove. Države članice bi trebale osiguravati, u skladu s uvjetima iz ove Uredbe, postojanje učinkovitih mehanizama za razmatranje pritužbi u vezi s ESI fondovima. U skladu s načelom supsidijarnosti, države članice trebale bi na zahtjev Komisije razmotriti pritužbe koje su joj podnesene i ulaze u područje primjene njihovih mehanizama te bi trebale obavijestiti Komisiju o rezultatima razmatranja na zahtjev.
- (68) Trebalo bi utvrditi ovlasti i odgovornosti Komisije u odnosu na provjere učinkovitog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole te da od države članice zahtijeva poduzimanje mjera. Komisija bi također trebala imati ovlasti provoditi revizije i provjere na terenu usredotočene na pitanja dobrog financijskog upravljanja kako bi mogla donijeti zaključke o uspješnosti ESI fondova.
- (69) Proračunske obveze Unije trebalo bi izvršavati na godišnjoj razini. Kako bi se osiguralo učinkovito upravljanje programom, nužno je utvrditi zajednička pravila za predfinanciranje, zahtjeve za međuplaćanje i konačnu isplatu, ne dovodeći u pitanje posebna pravila potrebna za svaki od ESI fondova.
- (70) Isplatom u obliku predfinanciranja na početku programa osigurava se da država članica raspolaže sredstvima za pružanje potpore korisnicima od početka provedbe programa kako bi ti korisnici primili predumje, kada je to potrebno, za planirana ulaganja i kako bi im sredstva bila isplaćena brzo nakon podnošenja zahtjeva za plaćanje. Stoga bi trebalo donijeti odredbe o iznosima početnog predfinanciranja iz ESI fondova. Iznos isplaćen kao početno predfinanciranje trebao bi se u cijelosti poravnati pri zaključenju programa.
- (71) Radi zaštite financijskih interesa Unije trebalo bi predvidjeti mjere koje su vremenski ograničene i koje dužnosniku za ovjeravanje omogućavaju da na osnovi delegiranja prekine plaćanje ako postoji jasan dokaz o ozbiljnim nedostacima u funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole, nepravilnostima povezanim sa zahtjevom za plaćanje ili dokaz o nepodnošenju dokumenata potrebnih za pregled i prihvaćanje računa. Trajanje razdoblja prekida trebalo bi trajati do šest mjeseci, s mogućim produljenjem tog razdoblja do devet mjeseci ako se tako države članice dogovore, kako bi se osiguralo dovoljno vremena za rješavanje uzroka prekida plaćanja i na taj način izbjegla obustava plaćanja.
- (72) Radi zaštite proračuna Unije mogla bi se javiti potreba da Komisija provodi financijske korekcije. Radi jamčenja pravne sigurnosti državama članicama važno je utvrditi okolnosti u kojima kršenje važećeg prava Unije ili nacionalnog prava koje je povezano s njegovom primjenom može dovesti do financijskih korekcija Komisije. Kako bi se osiguralo da su bilo koje financijske korekcije koje Komisija može nametnuti državama članicama povezane sa zaštitom financijskih interesa Unije, trebalo bi ih ograničiti na slučajeve u kojima se kršenje važećeg prava Unije ili nacionalnog prava povezanog s primjenom

relevantnog prava Unije izravno ili neizravno odnosi na prihvatljivost ili regularnost operacija i povezanih izdataka prijavljenih Komisiji ili na nadzor nad njima ili upravljanje istima. Kako bi se osigurala proporcionalnost važno je da Komisija prilikom odlučivanja o financijskoj korekciji razmotri prirodu i ozbiljnost kršenja te povezane financijske posljedice za proračun Unije.

- (73) Da bi se potaknula financijska disciplina, dobro je utvrditi mjere opoziva bilo kojeg dijela proračunske obveze u okviru nekog programa, posebno kad se određeni iznos može isključiti iz opoziva, a osobito kad su kašnjenja u provedbi rezultat okolnosti koje su neovisne o dotičnoj strani, neuobičajene ili nepredvidive te čije se posljedice ne mogu izbjeći usprkos pokazanom zalaganju, kao i u slučajevima kad je podnesen zahtjev za plaćanje, ali je rok plaćanja prekinut ili je isplata obustavljena.
- (74) Postupak opoziva također je nužan dio mehanizma dodjele sredstava pričuve za ostvarenje postignuća te bi u takvim slučajevima trebalo biti moguće ponovno raspodijeliti sredstva na sljedeću obvezu u drugim programima i prioritetima. Osim toga, trebalo bi predvidjeti ponovnu raspodjelu sredstava za obveze u drugim programima prilikom provedbe određenih specifičnih financijskih instrumenata u korist MSP-ova u slučaju kada do opoziva sredstava dolazi zbog prekida sudjelovanja države članice u tim financijskim instrumentima. Budući da će biti potrebno uvesti dodatne odredbe Financijske uredbe kako bi se omogućila takva preraspodjela odobrenih sredstava, ovi postupci trebali bi se primjenjivati samo počevši od datuma stupanja na snagu odgovarajuće izmjene Financijske uredbe.
- (75) Nužne su dodatne opće odredbe povezane s funkcioniranjem fondova. Radi povećanja dodane vrijednosti tih fondova te radi jačanja njihova doprinosa prioritetima Unije za pametan, održiv i uključiv rast i zadaća pojedinih fondova u skladu s njihovim ciljevima koji se temelje na Ugovorima, funkcioniranje tih fondova trebalo bi pojednostaviti i usredotočiti ga na ciljeve „Ulaganje za rast i radna mjesta” i „Europska teritorijalna suradnja”.
- (76) Dodatne odredbe o posebnom funkcioniranju EPFRR-a i EFPR-a utvrđene su relevantnim zakonodavstvom za pojedine sektore.
- (77) Radi promicanja ciljeva ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije utvrđenih UFEU-om u okviru cilja

„Ulaganje za rast i radna mjesta” trebalo bi podržati sve regije. Kako bi se osigurala uravnotežena i postupna potpora te odrazila razina gospodarskog i socijalnog razvoja, sredstva u okviru tog cilja trebalo bi dodijeliti iz EFRR-a i ESF-a te ih raspodijeliti na slabije razvijene regije, zatim tranzicijske i razvijene regije u skladu s njihovim bruto domaćim proizvodom (BDP) po stanovniku u odnosu na prosjek EU-27. Kako bi se osigurala dugoročna održivost ulaganja iz ERDF-a i ESF-a, učvrstio postignuti razvoj i potaknuli gospodarski rast i društvena kohezija europskih regija, regijama čiji je BDP po stanovniku u programskom razdoblju između 2007. do 2013. bio niži od 75 % od prosjeka država EU-25 za referentno razdoblje, ali čiji se BDP po stanovniku povećao na više od 75 % od prosjeka BDP-a država EU-27 trebalo bi dodijeliti najmanje 60 % od okvirnog godišnjeg prosjeka sredstava koja su im bila dodijeljena u razdoblju od 2007. do 2013. Ukupna odobrena sredstva za državu članicu iz ERDF-a, ESF-a i Kohezijskog fonda trebala bi biti barem 55 % od pojedinačnih ukupnih dodijeljenih sredstava za razdoblje 2007. - 2013. Države članice čiji je bruto nacionalni dohodak (BND) po stanovniku manji od 90 % prosječnog BND-a Unije trebale bi u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” ostvariti koristi iz Kohezijskog fonda.

- (78) Trebalo bi utvrditi objektivne kriterije za određivanje regija i područja prihvatljivih za dobivanje potpore iz fondova. U tu svrhu određivanje regija i područja na razini Unije trebalo bi se temeljiti na zajedničkom sustavu klasifikacije regija koji je uspostavljen Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ izmijenjenom Uredbom Komisije (EZ) br. 105/2007 ⁽²⁾.
- (79) Kako bi utvrdila odgovarajući financijski okvir za fondove, Komisija bi provedbenim aktima trebala uspostaviti godišnju raščlambu raspoloživih odobrenih sredstava za preuzete obveze koristeći se objektivnom i transparentnom metodom s ciljem usredotočenja na regije koje zaostaju u razvoju, uključujući one koje primaju prijelaznu pomoć. Kako bi se u obzir uzelo posebno teško stanje država članica koje prolaze kroz krizu i u skladu s Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 ⁽³⁾, Komisija bi 2016. trebala revidirati ukupna odobrena sredstva svih država članica na temelju tada dostupnih najnovijih statističkih podataka, te, prema potrebi kako postoji kumulativna divergencija od više od +/-5 %, prilagoditi ta odobrena sredstva. Potrebna prilagodba trebala bi se u jednakim omjerima rasporediti tijekom razdoblja između 2017. i 2020.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 105/2007 od 1. veljače 2007. o izmjeni priloga Uredbi (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 39, 10.2.2007., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 1311/2013 Vijeća od 2. prosinca 2013. o utvrđivanju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020. (Vidi stranicu 884 ovog Službenog lista).

- (80) Kako bi se potaknulo nužno ubravanje razvoja infrastrukture u području prijevoza i energetike te informacijske i komunikacijske tehnologije širom Unije, trebalo bi uspostaviti Instrument za povezivanje Europe (CEF) u skladu s Uredbom (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Potpora bi se iz Kohezijskog fonda trebala davati projektima kojima se provode osnovne mreže ili projektima i horizontalnim aktivnostima navedenima u dijelu I. Priloga toj uredbi.
- (81) Dodjela godišnjih odobrenih sredstava iz fondova državi članici trebala bi imati gornju granicu koja će se utvrditi na temelju BDP-a dotične države članice.
- (82) Nužno je utvrditi ograničenja sredstava za cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta” te donijeti objektivne kriterije za njihovo dodjeljivanje regijama i državama članicama. Države članice trebale bi potporu usmjeriti na način da se osigura dostatno ulaganje u zapošljavanje mladih, mobilnost radne snage, znanje, socijalnu uključenost i borbu protiv siromaštva tako da udio ESF-a kao postotak ukupnih kombiniranih sredstava za strukturne fondove i kohezijske fondove na razini Unije, izuzev potpore iz strukturnog fonda za prometnu infrastrukturu u okviru CEF-a i potpore iz strukturnih fondova za pomoć najugroženijima u državama članicama ne iznosi manje od 23,1 %.
- (83) S obzirom na krajnju nužnost pristupanja rješavanju problema nezaposlenosti mladih u najpogođenijim regijama i u Uniji općenito, Inicijativa za zapošljavanje mladih osniva se i financira iz posebno izdvojenih sredstava i s ciljanim ulaganjem iz ESF-a radi dodavanja i osnaživanja značajne potpore koja se već pruža kroz ESF. Cilj Inicijative za zapošljavanje mladih trebao bi biti pružanje potpore mladima, posebno onima koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti se osposobljavaju, koji borave u regijama koje ispunjavaju uvjete. Inicijativu za zapošljavanje mladih trebalo bi provesti u sklopu cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”.
- (84) Osim toga, u skladu s glavnim ciljem smanjenja siromaštva, nužno je preusmjeriti sredstva iz Fonda europske pomoći za najugroženije kako bi se poticala socijalna uključenost. Trebalo bi predvidjeti mehanizam za prijenos sredstava u taj instrument iz sredstava koja su iz strukturnih fondova dodijeljena svakoj državi članici.
- (85) Uzimajući u obzir trenutačne gospodarske okolnosti, najviša razina prijenosa (određivanje gornje granice) iz fondova za svaku pojedinu državu članicu ne bi trebala rezultirati dodjelama sredstava po pojedinoj državi članici koja su viša od 110 % razine tih država u realnim iznosima za programsko razdoblje od 2007. do 2013.
- (86) S ciljem osiguravanja odgovarajućih iznosa za svaku kategoriju regije sredstva iz fondova ne bi trebalo prenositi između slabije razvijenih, tranzicijskih i razvijenijih regija, osim u opravdanim okolnostima povezanim s ostvarenjem jednoga ili više tematskih ciljeva. Ti prijenosi ne bi trebali biti veći od 3 % od ukupnih odobrenih sredstava za tu kategoriju regije.
- (87) Kako bi se zajamčio istinski gospodarski učinak, potpora iz fondova ne bi trebala zamijeniti javne ili ekvivalentne strukturne rashode država članica u skladu s uvjetima iz ove Uredbe. Osim toga, da bi se pri pružanju potpore iz fondova uzeo u obzir širi gospodarski kontekst, razinu javnih rashoda treba odrediti imajući u vidu opće makroekonomske uvjete u kojima se odvija financiranje, na temelju pokazatelja iz programa stabilnosti i konvergencije koje države članice podnose na godišnjoj razini u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1466/1997 ⁽²⁾. Provjera načela dodatnosti koju obavlja Komisija treba se usredotočiti na one države članice u kojima slabije razvijene i tranzicijske regije obuhvaćaju najmanje 15 % stanovništva zbog opsega financijskih sredstava koja su im dodijeljena.
- (88) Nužno je utvrditi dodatne odredbe za programiranje, upravljanje, praćenje i kontrolu operativnih programa za koje se osigurava potpora iz fondova radi boljeg usredotočivanja na rezultate. Osobito je nužno utvrditi detaljne zahtjeve u smislu sadržaja operativnih programa. To bi trebalo olakšati predstavljanje dosljedne intervjencijske logike kako bi se odgovorilo na uočene razvojne potrebe, utvrdio okvir za procjenu uspješnosti i poduprla djelotvorna i učinkovita primjena tih fondova. Kao opće načelo, prioriteta os trebala bi obuhvaćati jedan tematski cilj, jedan fond i jednu kategoriju regije. Prema potrebi, i kako bi se povećala djelotvornost u tematski koherentnom integriranom pristupu, prioriteta os trebala bi se moći odnositi na više od jedne kategorije ili regije, kombinirati jednu ili više komplementarnih investicijskih prioriteta iz EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda u okviru jednog tematskog cilja ili više njih.
- (89) U okolnostima kada država članica pripremi najviše jedan operativni program za svaki fond tako da se i programi i sporazum o partnerstvu pripremaju na nacionalnoj razini, trebalo bi utvrditi posebne mehanizme osiguravanja komplementarnosti takvih dokumenata.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe, izmjeni Uredbe (EU) br. 913/2010 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 680/2007 i (EZ) br. 67/2010 (SL L 348, 20.12.2013, str. 129).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 97/2005 od 27. srpnja 2005. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1466/97 o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika (SL L 209, 2.8.1997., str. 1).

- (90) Kako bi se pomirile potreba za sažetim operativnim programima u kojima se navode jasne obveze država članica i potreba za omogućavanjem fleksibilnosti u prilagođavanju promjenjivim okolnostima, trebalo bi razlikovati ključne elemente operativnog programa koji ovise o odluci Komisije od ostalih elemenata koji ne ovise o odluci Komisije i koje država članica može izmijeniti. Posljedično, trebalo bi predvidjeti postupke kojima se omogućava izmjena tih elemenata koji nisu ključni na nacionalnoj razini, bez odluke Komisije.
- (91) Radi jačanja komplementarnosti i pojednostavljanja provedbe trebalo bi biti moguće kombinirati potporu iz Kohezijskog fonda i EFRR-a s potporom iz ESF-a u zajedničkim operativnim programima u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”.
- (92) Veliki projekti predstavljaju znatan dio troškova Unije i često imaju stratešku važnost u provedbi strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast. Stoga je opravdano da operacije koje su iznad određenih pragova i dalje podliježu posebnim postupcima odobrenja u skladu s ovom Uredbom. Prag bi se trebao uspostaviti u odnosu na ukupni prihvatljivi trošak nakon uzimanju u obzir očekivanih neto prihoda s višim pragom za projekte na području prometa zbog uobičajeno većeg opsega ulaganja u tom sektoru. U tu je svrhu radi osiguranja jasnoće primjereno utvrditi sadržaj prijave za veliki projekt. Primjena bi trebala sadržavati informacije potrebne za pružanje osiguranja da financijski doprinos iz fondova neće dovesti do značajnih gubitaka radnih mjesta na postojećim lokacijama u Uniji.
- (93) Kako bi se promovirala priprema i provedba velikih projekata na razumnoj, ekonomskoj i tehničkoj osnovi i potaknulo oslanjanje na stručno savjetovanje u ranoj fazi, kad su neovisni stručnjaci kojima Komisija pruža tehničku pomoć ili, u suglasnosti s Komisijom, drugi neovisni stručnjaci, u mogućnosti dati jasne izvještaje o izvedivosti i ekonomskoj održivosti velikih projekata, postupak odobrenja Komisije trebao bi biti pojednostavljen. Komisija bi trebala imati mogućnost da odbije dati odobrenje financijskog doprinosa samo kada ustanovi značajne nedostatke u neovisnom pregledu kvalitete.
- (94) U slučajevima u kojima nije proveden neovisni pregled kvalitete većeg projekta, države članice trebale bi podnijeti sve tražene informacije, a Komisija bi trebala ocijeniti veliki projekt kako bi utvrdila je li traženi financijski doprinos opravdan.
- (95) Kako bi se osigurao kontinuitet provedbe i izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje te radi usklađivanja s Odlukom Komisije o smjernicama za završetak programskog razdoblja 2007. – 2013., donesene su odredbe o pojedinim fazama velikih projekata odobrenih na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 ⁽¹⁾, za čije se razdoblje provedbe očekuje da će trajati duže od programskog razdoblja spomenute Uredbe. Pod određenim uvjetima trebao bi postojati brzi postupak za obavješćivanje o drugoj ili sljedećoj fazi velikog projekta, čiju je prethodnu fazu ili više njih odobrila Komisija u okviru programskog razdoblja 2007. – 2013., te za njezino odobravanje. Svaka pojedina faza takve višefazne operacije, koja je usmjerena k ostvarivanju ukupnog cilja, trebala bi se provoditi u skladu s pravilima odgovarajućih programskih razdoblja.
- (96) Kako bi se državama članicama dala mogućnost provedbe dijela nekog operativnog programa uz primjenu pristupa utemeljenog na rezultatima, korisno je osigurati zajednički akcijski plan koji se sastoji od jednog projekta ili skupine projekata koje provodi korisnik i koji doprinose ostvarivanju ciljeva operativnog programa. Da bi se pojednostavila i ojačala usmjerenost fondova na rezultate, upravljanje zajedničkim akcijskim planom trebalo bi se isključivo temeljiti na zajednički dogovorenim ključnim etapama, ostvarenjima i rezultatima koji su utvrđeni odlukom Komisije o donošenju zajedničkog akcijskog plana. Kontrola i revizija zajedničkog akcijskog plana također bi se trebala ograničiti na postizanje tih ključnih etapa, ostvarenja i rezultata. U skladu s tim nužno je utvrditi pravila o pripremi, sadržaju, donošenju i kontroli zajedničkog akcijskog plana te o financijskom upravljanju tim planom.
- (97) Nužno je donijeti posebna pravila o funkcijama odbora za praćenje te o godišnjim izvješćima o provedbi operativnih programa koji se podupiru iz fondova. Dodatne odredbe o posebnom funkcioniranju EPFRR-a trebale bi biti utvrđene relevantnim zakonodavstvom za pojedine sektore.
- (98) Kako bi se osigurala dostupnost važnih i aktualnih informacija o provedbi programa, nužno je da države članice Komisiji redovito dostavljaju ključne podatke. Da bi se izbjeglo dodatno opterećivanje država članica, te podatke trebalo bi ograničiti na podatke koji se prikupljaju kontinuirano, a trebalo bi ih slati sustavom elektroničke razmjene podataka.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006. o utvrđivanju općih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1260/1999 (SL L 210, 31.7.2006., str. 25.).

- (99) Kako bi se osnažilo praćenje napretka s obzirom na provedbu fondova i olakšalo financijsko upravljanje, nužno je pravovremeno osigurati dostupnost osnovnih financijskih podataka o napretku provedbe.
- (100) U skladu s člankom 175. UFEU-a Komisija svake tri godine podnosi Europskom parlamentu, Vijeću, Gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija kohezijska izvješća o napretku postignutom u ostvarivanju ciljeva Unije u području ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Nužno je utvrditi odredbe koje se odnose na sadržaj tog izvješća.
- (101) Važno je predstaviti postignuća fondova široj javnosti i podići svijest o ciljevima kohezijske politike. Građani bi trebali imati pravo znati kako se ulažu financijska sredstva Unije. Odgovornost za predstavljanje odgovarajućih informacija javnosti trebali bi imati i upravljačka tijela i korisnici. Kako bi se osigurala veća učinkovitost u komuniciranju sa širom javnosti te veća sinergija između komunikacijskih aktivnosti na inicijativu Komisije, sredstva dodijeljena za komunikacijske aktivnosti u skladu s ovom Uredbom trebala bi doprinijeti i pokrivanju korporativne komunikacije političkim prioritetima Unije, u mjeri u kojoj su povezani s općim ciljevima ove Uredbe.
- (102) Radi poboljšanja pristupa informacijama o korisnicima projekta i transparentnosti tih informacija u svakoj državi članici trebalo bi staviti na raspolaganje jednu internetsku stranicu ili internetski portal na kojemu će biti predstavljene informacije o svim operativnim programima, uključujući popise operacija koje se podupiru u okviru svakog operativnog programa.
- (103) Kako bi se osiguralo širenje informacija o postignućima fondova i ulozi Unije u tim postignućima te kako bi se mogli korisnici informirati o mogućnostima financiranja, ovom bi se Uredbom trebala utvrditi detaljna pravila kojima se u obzir uzimaju operativni programi u skladu s načelom proporcionalnosti o mjerama informiranja i komunikacije te određena tehnička svojstva tih mjera.
- (104) Kako bi se osiguralo da je dodjeljivanje sredstava za svaki fond usmjereno na strategiju Unije za pametan, održiv i uključiv rast te na zadaće pojedinih fondova u skladu s njihovim ciljevima koji se temelje na Ugovorima, nužno je utvrditi najviše iznose za dodjeljivanje tehničke pomoći za države članice. Također je potrebno osigurati da pravni okvir za programiranje tehničke pomoći olakšava stvaranje usmjerenih mehanizama isporuke u slučajevima
- u kojima države članice paralelno provode više fondova i trebalo bi omogućiti da taj okvir sadrži nekoliko kategorija regija.
- (105) Potrebno je odrediti elemente za prilagođavanje stope sufinanciranja iz fondova prioritarnim osima, posebno radi povećanja multiplikatorskog učinka sredstava Unije. Također je nužno odrediti najveće stope sufinanciranja po kategoriji regije kako bi se osiguralo poštovanje načela sufinanciranja određenom razinom javne ili privatne nacionalne potpore.
- (106) Za svaki operativni program države članice trebaju odrediti upravljačko tijelo, tijelo za ovjeravanje i funkcionalno neovisno revizorsko tijelo. Kako bi se državama članicama omogućila fleksibilnost u uspostavi sustava kontrole, može im se dati mogućnost da dužnosti tijela za ovjeravanje obavlja upravljačko tijelo. Državi članici također bi trebalo dopustiti određivanje posredničkih tijela za obavljanje određenih poslova upravljačkog tijela ili tijela za ovjeravanje. U tom slučaju države članice trebale bi jasno utvrditi svoje odgovornosti i funkcije.
- (107) Kako bi se uzela u obzir posebna organizacija sustava upravljanja i kontrole za fondove i EFPR te potreba osiguravanja proporcionalnog pristupa, trebalo bi utvrditi posebne odredbe za imenovanje upravljačkog tijela i tijela za ovjeravanje. Da bi se izbjeglo nepotrebno administrativno opterećenje, ex ante provjera usklađenosti s kriterijima za imenovanje iz ove Uredbe trebala bi biti ograničena na upravljačko tijelo i tijelo za ovjeravanje te se, u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi, ne bi trebao zahtijevati dodatni revizorski rad kada je sustav u biti jednak onome iz programskog razdoblja 2007. - 2013. Ne bi trebalo biti potrebno zahtijevati da Komisija odobri imenovanje. Međutim, države članice trebale bi s ciljem povećanja pravne sigurnosti imati mogućnost da Komisiji podnesu dokumente o imenovanju, podložno određenim uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi. Praćenje usklađenosti s kriterijima za imenovanje koje se provodi na temelju mehanizama revizije i kontrole trebalo bi, ako rezultati pokažu neusklađenost s kriterijima, rezultirati korektivnim mjerama i mogućim prekidom imenovanja.
- (108) Upravljačko tijelo snosi glavnu odgovornost za djelotvornu i učinkovitu primjenu fondova i EFPR-a te time obavlja znatan broj poslova koji se odnose na upravljanje programom i njegovo praćenje, financijsko upravljanje i kontrole te odabir projekta. Sukladno tome bi trebalo utvrditi odgovornosti i dužnosti upravljačkog tijela.

- (109) Tijelo za ovjeravanje trebalo bi sastavljati zahtjeve za plaćanje i podnositi ih Komisiji. Ono bi trebalo sastavljati račune, potvrđujući njihovu potpunost, točnost i istinitost tih izvještaja te potvrđujući da su izdaci navedeni u računima u skladu s mjerodavnim pravilima Unije i nacionalnim pravilima. Trebalo bi utvrditi odgovornosti i dužnosti tijela za ovjeravanje.
- (110) Revizorsko tijelo trebalo bi osigurati provođenje revizija sustava upravljanja i kontrole, odgovarajućeg broja uzoraka operacija i računa. Trebalo bi utvrditi odgovornosti i dužnosti revizorskog tijela. Revizije prijavljenih izdataka trebale bi se provoditi na reprezentativnom uzorku operacija radi omogućavanja ekstrapolacije rezultata. U pravilu bi se statistička metoda uzorkovanja trebala koristiti kako bi se dobio pouzdan reprezentativan uzorak. Ipak, revizorska tijela trebala bi moći u propisno opravdanim slučajevima i pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovoj Uredbi koristiti nestatističku metoda uzorkovanja.
- (111) Ne dovodeći u pitanje ovlasti Komisije u pogledu financijske kontrole, trebalo bi pojačati suradnju između država članica i Komisije na tom području i utvrditi kriterije prema kojima Komisija može, u smislu vlastite strategije kontrole nacionalnih sustava, odrediti razinu jamstava koje bi trebala dobiti od nacionalnih revizorskih tijela.
- (112) Osim općih pravila financijskog upravljanja ESI fondovima, trebalo bi odrediti i dodatne odredbe za fondove i EFPR. Da bi se Komisiji prije prihvaćanja računa osigurala uvjerljiva jamstva, kod zahtjeva za međuplaćanje trebalo bi vraćati 90 % iznosa koji je rezultat primjene stope sufinanciranja za svaki prioritet, utvrđen u skladu s odlukom o donošenju operativnog programa, do prihvatljivog izdatka za prioritet. Ostatak nepodmirenih iznosa trebao bi se isplatiti državama članicama nakon prihvaćanja računa, pod uvjetom da Komisija dođe do zaključka da su računi potpuni, točni i istiniti.
- (113) Korisnici bi trebali primiti cjelokupni iznos potpore najkasnije 90 dana nakon datuma kada je korisnik podnio zahtjev za plaćanje, pod uvjetom da su dostupna sredstva iz isplata za početno i godišnje predfinanciranje te međuplaćanja. Upravljačko tijelo bi trebalo moći prekinuti rok ako priloženi dokumenti nisu potpuni ili ako postoji dokaz o nepravilnosti koji iziskuje daljnje ispitivanje. Trebalo bi predvidjeti početno i godišnje predfinanciranje kako bi se državama članicama u tim uvjetima osigurala dostatna sredstva za provedbu programa. Godišnje predfinanciranje trebalo bi poravnati svake godine pri prihvaćanju računa.
- (114) Kako bi se umanjio rizik od prijave nepravilnih izdataka, tijelu za ovjeravanje trebalo bi, bez dodatnih obrazloženja, omogućiti uključivanje iznosa koji zahtijevaju daljnju provjeru u zahtjev za međuplaćanjem po završetku proračunske godine u kojoj su navedeni u računovodstvenom sustavu tijela za ovjeravanje.
- (115) Kako bi se osigurala odgovarajuća primjena općih pravila o opozivu odobrenih sredstava, u pravilima za fondove i za EPFRR trebalo bi detaljno navesti kako se određuju rokovi za opoziv.
- (116) Kako bi se zahtjevi Financijske uredbe primijenili na upravljanje fondovima i EPFRR-om, nužno je odrediti postupke pripreme, pregleda i prihvaćanja računa, čime bi se osigurao jasan temelj i pravna sigurnost tih odredbi. Osim toga, kako bi se državama članicama omogućilo da na ispravan način ispunjavaju svoje obaveze, trebalo bi im omogućiti da isključe iznose koji se trenutačno pregledavaju radi utvrđivanja njihove legalnosti i ispravnosti.
- (117) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje korisnika, trebalo bi odrediti posebne rokove unutar kojih upravljačka tijela moraju osigurati dostupnost dokumenata koji se odnose na operacije nakon podnošenja izdataka ili završetka operacije. U skladu s načelom proporcionalnosti razdoblje pohrane dokumenata trebalo bi ovisiti o ukupnim prihvatljivim izdacima operacije.
- (118) Budući da se računi provjeravaju i prihvaćaju svake godine, trebalo bi uvesti znatno jednostavniji postupak zaključivanja. Konačno zaključivanje programa trebalo bi se stoga temeljiti na dokumentima koji se odnose na konačnu obračunsku godinu i konačno izvješće o provedbi ili najnovije izvješće o provedbi, bez potrebe podnošenja bilo kakvih dodatnih dokumenata.
- (119) Radi zaštite financijskih interesa Unije i osiguravanja sredstava za učinkovitu provedbu programa trebalo bi utvrditi odredbe kojima se Komisiji omogućuje da obustavi plaćanje na razini prioriteta ili operativnog programa.
- (120) Kako bi se državama članicama osigurala pravna sigurnost, mogu se utvrditi posebni mehanizmi i postupci za financijske korekcije država članica i Komisije u odnosu na fondove i EFPR, u skladu s načelom proporcionalnosti.

(121) Nužno je uspostaviti pravni okvir kojim se osigurava snažno upravljanje i sustavi kontrole na nacionalnoj i regionalnoj razini te primjerenu raspodjelu uloga i odgovornosti u kontekstu dijeljenog upravljanja. Ulogu Komisije stoga bi trebalo odrediti i objasniti te bi trebalo utvrditi proporcionalna pravila za primjenu financijskih korekcija Komisije.

(122) Učestalost revizija operacija trebala bi biti proporcionalna opsegu potpore Unije iz fondova i EFPR-a. Posebno, broj revizija trebao bi se smanjiti u slučajevima u kojima ukupni prihvatljivi izdaci neke operacije ne premašuju 200 000 EUR u slučaju EFRR-a i Kohezijskog fonda, 150 000 EUR u slučaju ESF-a i 100 000 EUR u slučaju EFPR-a. Međutim, trebalo bi biti moguće provoditi revizije u svakom trenutku kad postoji dokaz o nepravilnosti ili prijevari ili nakon zaključenja dovršenih operacija, kao dio revizorskog uzorka. Komisija bi trebala moći pregledati revizorski trag revizorskog tijela ili sudjelovati u revizijama koje revizorsko tijelo provodi na licu mjesta. Ako Komisija na taj način ne dobije potrebno osiguranje u vezi s učinkovitim funkcioniranjem revizorskog tijela, trebala bi moći provesti ponovnu provjenu revizorske aktivnosti ako je to u skladu s međunarodno priznatim revizorskim standardima. Kako bi razina revizije koju provodi bila proporcionalna riziku, Komisija bi trebala moći smanjiti broj revizorskih aktivnosti u odnosu na operativne programe ako nema znatnih nedostataka ili ako se može pouzdati u revizorsko tijelo. Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za korisnike, trebalo bi uvesti posebna pravila za smanjenje rizika od preklapanja revizija istih operacije koje provode različite institucije, to jest Europski revizorski sud, Komisija i revizorsko tijelo.

(123) Kako bi se dopunili i izmijenili određeni elementi ove Uredbe koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u odnosu na europski kodeks ponašanja u pogledu partnerstva, dopune i izmjene odjeljaka 4. i 7. SO-a, kriterije za određivanje razine financijske korekcije koju treba primijeniti, posebna pravila o kupnji zemljišta i kombinaciji tehničke potpore s financijskim instrumentima, ulogu, odgovornosti i nadležnosti tijela koja provode financijske instrumente, upravljanje i kontrolu financijskih instrumenata, obustavu plaćanja financijskim instrumentima te sukladne prilagodbe u vezi sa zahtjevima za plaćanje, uspostavu sustava kapitalizacije godišnjih obroka za financijske instrumente, posebna pravila za kriterije za utvrđivanje troškova i naknada za upravljanje na temelju uspješnosti i primjenjivih pragova, kao i pravila za povrat kapitaliziranih troškova upravljanja i naknada za instrumente koji se temelje na vlastitom kapitalu i mikrokredite, prilagodbu fiksnih stopa za operacije

kojima se ostvaruju neto prihodi u određenim sektorima, kao i utvrđivanje fiksnih stopa za određene sektore i podsektore u području informacijskih i komunikacijskih tehnologija, istraživanja,

razvoja i inovacija i energetske učinkovitosti te dodavanje sektora ili podsektora, metodologiju za izračun diskontiranog neto prihoda za operacije kojima se ostvaruju neto prihodi, dodatna pravila o zamjeni korisnika u okviru operacija JPP-a, minimalne zahtjeve koje treba uključiti u sporazume JPP-a, a koji su potrebni za primjenu odstupanja u vezi s prihvatljivošću izdataka, definiranje fiksne stope koja se primjenjuje na neizravne troškove bespovratnih sredstava na temelju postojećih metoda i odgovarajućihznosa koji se primjenjuju u politikama Unije, metodologiju koja će se primjenjivati pri provedbi pregleda kvalitete velikog projekta, kriterije za utvrđivanje slučajeva nepravilnosti koje treba prijaviti, podatke koje treba dostaviti i uvjete i postupke koje treba primijeniti kako bi se odredilo hoće li države članice vratiti nepovratne iznose, podaci koje treba zabilježiti i pohraniti u računalnom obliku u okviru sustava praćenja koje su uspostavila upravljačka tijela, minimalne preduvjete za revizoerki trag, opseg i sadržaj revizija te metodologiju za odabir uzorka, korištenje podataka prikupljenih tijekom revizija te kriterije za određivanje slučajeva koje treba smatrati ozbiljnim nedostacima u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole, za određivanje razine financijskih korekcija koja će se primjenjivati i primjenu fiksnih stopa ili ekstrapolacijskih financijskih korekcija. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na odgovarajući način.

(124) U odnosu na sve ESI fondove Komisija bi trebala biti ovlaštena provedbenim aktima donositi odluke o odobravanju elemenata sporazuma o partnerstvu i njihovih izmjena, odluke o odobravanju elemenata revidiranog sporazuma o partnerstvu, odluke o programima i prioritetima koji su ostvarili svoje ključne etapei koji bi mogli imati koristi od dodjele pričuve za ostvarenje postignuća, odluke o izmjeni programa kao posljedica korektivnih mjera koje se odnose na prijenos financijskih sredstava u druge programe, odluke o godišnjim akcijskim planovima koji se financiraju tehničkom potporom na inicijativu Komisije te, u slučaju opoziva odobrenih sredstava, odluke o izmjeni odluka o donošenju programa; a u odnosu na EFRR, ESF i Kohezijski fond, odluke kojima se određuju regije i države članice koje ispunjavaju kriterije cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”, odluke o godišnjoj raščlambi sredstava odobrenih državama članicama za preuzete obveze, odluke o iznosu koji treba prenijeti iz sredstava Kohezijskog fonda dodijeljenih svakoj državi članici CEF-u, odluke o iznosu koji se treba prenijeti

iz sredstava strukturnih fondova dodijeljenih svakoj državi članici u instrument za pomoć najugroženijima, odluke o prihvaćanju prijenosa dijela odobrenih sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja” cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta”, odluke o prijenosu financijske korekcije u slučaju

nepoštovanja dodatnosti, odluke o donošenju ili izmjeni operativnih programa, odluke o odbijanju financijskog doprinosa velikom projektu, odluke o odobravanju financijskog doprinosa za odabrani veliki projekt i o produljenju razdoblja za ispunjenje uvjeta u vezi s odobravanjem velikih projekata i odluke o zajedničkim akcijskim planovima, te u odnosu na EFRR, ESF, Kohezijski fond i EFPR, odluke o neprihvatanju računa i o iznosu koji se naplaćuje u slučaju odbijanja računa, odluke o obustavi međuplaćanja i odluke o financijskim korekcijama.

- (125) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u odnosu na model koji treba koristiti pri podnošenju izvješća o napretku, model operativnog programa za fondove, metodologiju koju je potrebno koristiti pri provođenju analize troškova i koristi kod velikih projekata, format informacija o velikim projektima, model za zajednički akcijski plan, model godišnjeg i konačnog izvješća o provedbi, učestalost izvješćivanja i format za izvješćivanje o nepravilnostima, model izvještaja o upravljanju, model revizijske strategije, mišljenje i godišnje izvješće o kontroli. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

- (126) Kako bi se osigurao nužni doprinos i veće sudjelovanje država članica u slučajevima kada Komisija primjenjuje svoje provedbene ovlasti s ciljem provedbe ove Uredbe, u okviru određenih posebno osjetljivih područja politike povezanih s ESI fondovima, a radi jačanja uloge država članica u usvajanju jedinstvenih uvjeta u tom pogledu ili drugih izvršnih mjera koje ostavljaju znatne posljedice ili imaju potencijalno znatan utjecaj na nacionalno gospodarstvo, nacionalni proračun ili pravilno funkcioniranje javne uprave države članica, provedbene akte koji se odnose na metodologiju osiguravanja informacija za

potporu ciljeva u području klimatskih promjena, detaljne odredbe kojima se osigurava konzistentan pristup određivanju u okviru za procjenu ostvarenja postignuća ključnih etapa i ciljeva za svaki od prioriteta i za procjenu ostvarivanja ključnih etapa i ciljeva, standardne uvjete za praćenje financijskih instrumenata, detaljne aranžmane prijenosa i upravljanja doprinosima programa kojima upravljaju tijela koja provode financijske instrumente, model sporazuma o financiranju s obzirom na zajednička neograničena jamstva i sekuritizaciju financijskih instrumenata u korist MSP-ova, modele koji se upotrebljavaju prilikom dodatnog izvješćivanja o financijskim instrumentima sa zahtjevima za isplatu Komisiji i prilikom izvješćivanja Komisije o financijskim podacima, uvjete za sustav elektroničke razmjene podataka za upravljanje i kontrolu, nomenklaturu na temelju koje se mogu odrediti kategorije intervencija u vezi s

prioritetnom osi operativnih programa, format za obavijesti o izabranom velikom projektu, tehnička obilježja mjera informiranja i komunikacije određene operacije te upute za stvaranje amblema te određivanje njegovih standardnih boja, model koji treba koristiti prilikom podnošenja financijskih podataka Komisiji u svrhu praćenja, detaljna pravila o razmjeni informacija između korisnika i upravljačkih tijela, tijela za ovjeravanje, revizorskih tijela i posredničkih tijela, model izvješća i mišljenja nezavisnog tijela za reviziju, opis postojećih funkcija i postupaka upravljačkih tijela i, prema potrebi, tijela za ovjeravanje, tehničke specifikacije sustava upravljanja i kontrole model zahtjeva za plaćanje i model računaprema potrebi trebalo bi donijeti u skladu s postupkom ispitivanja utvrđenim u članku 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

- (127) Za neke provedbene akte koji se usvajaju u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. Uredbe (EU) br. 182/2011 mogući učinak i posljedice toliko su važni za države članice da je iznimka od općeg pravila opravdana. U skladu s tim, ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta. Ti se provedbeni akti odnose na utvrđivanje metodologije za davanje informacija o potpori ciljeva povezanih s klimatskim promjenama; utvrđivanje metodologije za ključne etape u odnosu na okvir za procjenu ostvarenja postignuća; uvođenje standardnih uvjeta u vezi s financijskim instrumentima; utvrđivanje detaljnih postupaka za prijenos doprinosa iz programa i upravljanje njima s obzirom na određene financijske instrumente; usvajanje predložka za ugovore o financiranju u vezi sa zajedničkim neograničenim jamstvom i financijskim instrumentima sekuritizacije u korist malih i srednjih poduzeća; utvrđivanje modela koji treba koristiti za podnošenje izvješća Komisiji u vezi s financijskim instrumentima; određivanje nomenklature, na temelju koje se mogu

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o pravilima i općim načelima u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

odrediti kategorije intervencija u vezi s prioritetsnom osi operativnih programa; utvrđivanje tehničkih obilježja mjera informiranja i komunikacije za određene operacije te upute za stvaranje amblema i određivanje njegovih standardnih boja; utvrđivanje tehničkih specifikacija evidencija evidentiranja i pohranjivanja podataka u vezi sa sustavom upravljanja i kontrole. Na te bi se provedbene akte stoga trebao primjenjivati članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

(128) S obzirom na to da se ovom Uredbom zamjenjuje Uredba (EZ) br. 1083/2006, ta bi se uredba stoga trebala staviti izvan snage. Međutim, ova Uredba ne bi trebala utjecati na nastavak ili izmjenu pomoći koju je Komisija odobrila na temelju Uredbe (EZ) br. 1083/2006 ili bilo kojeg drugog zakonodavstva koje se primjenjuje na tu pomoć na dan 31. prosinca 2013. Zahtjevi podneseni ili odobreni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1083/2006 stoga bi i dalje trebali važiti. Odstupajući od članka 59. stavka 1. točke (b) i Uredbe (EZ) br. 1083/2006, trebala bi se utvrditi i posebna prijelazna pravila o tome kada upravljačko tijelo može obavljati zadaće tijela za ovjeravanje u slučaju operativnih programa koji se provode na temelju prethodnog zakonodavnog okvira, za potrebe ocjenjivanja Komisije u skladu s člankom 73. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1083/2006 kod primjene članka 123. stavka 5. ove Uredbe i u vezi s postupkom odobravanja velikih projekata u skladu s člankom 102. stavkom 1. točkom (a) ove Uredbe.

(129) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest ojačati ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, ne mogu dostatno ostvariti države članice zbog opsega razlika između razina razvijenosti različitih regija i zaostalosti regija u najnepovoljnijem položaju te ograničenosti financijskih sredstava država članica i regija, nego se on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(130) Kako bi se omogućila brza primjena mjera predviđenih u ovoj Uredbi, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

DIO PRVI

PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom utvrđuju se zajednička pravila koja se primjenjuju na Europski fond za regionalni razvoj (EFRR), Europski

socijalni fond (ESF), Kohezijski fond, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) i Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) koji funkcioniraju u skladu sa zajedničkim okvirom („europski strukturni i investicijski fondovi” - „ESI fondovi”). Njome se također utvrđuju odredbe potrebne za osiguravanje učinkovitosti ESI fondova i njihove međusobne koordinacije te njihove koordinacije s instrumentima Unije. Zajednička pravila koja se primjenjuju na ESI fondove navedena su u dijelu drugom.

U dijelu trećem utvrđuju se opća pravila kojima se uređuju EFRR, ESF (zajedno nazvani „strukturni fondovi”) i Kohezijski fond u pogledu zadataka, prioritetsnih ciljeva i organizacija strukturnih fondova i Kohezijskog fonda („fondovi”), kriteriji koje države članice i regije moraju ispuniti kako bi ostvarile pravo na potporu iz fondova, raspoloživi financijski resursi te kriteriji njihove dodjele.

U dijelu četvrtom utvrđuju se opća pravila koja se primjenjuju na fondove i EFPR u vezi s upravljanjem i nadzorom, financijskim upravljanjem, računima i financijskim korekcijama.

Pravila utvrđena ovom Uredbom primjenjuju se ne dovodeći u pitanje odredbe utvrđene Uredbom (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i posebne odredbe utvrđene sljedećim uredbama („uredbe za pojedine fondove”) u skladu s petim stavkom ovog članka:

(1) Uredba (EU) br. 1301/2013 („Uredba o EFRR-u”);

(2) Uredba (EU) br. 1304/2013 („Uredba o ESF-u”);

(3) Uredba (EU) br. 1300/2013 („Uredba o KF-u”);

(4) Uredba (EU) br. 1299/2013 („Uredba o ETS-u”);

(5) Uredba (EU) br. 1305/2013 („Uredba o EPFRR-u”); i

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredbama Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) 485/2008 (Vidi stranicu 549 ovog Službenog lista).

(6) budući pravni akt Unije o uspostavi uvjeta za financijsku potporu za pomorsku i ribarstvenu politiku za programsko razdoblje 2014. - 2020. („Uredba o EFPR-u”);

Dio drugi ove Uredbe primjenjuje se na sve ESI fondove, osim kad su izričito dozvoljena odstupanja. U dijelovima trećem i četvrtom ove Uredbe utvrđuju se dodatna pravila uz dio drugi koja se primjenjuju na fondove, odnosno na fondove i EFPR i u njima se izričito mogu dozvoliti odstupanja u predmetnim uredbama za pojedine fondove. U uredbama za pojedine fondove mogu biti utvrđena dodatna pravila uz dio drugi ove Uredbe za ESI fondove, uz dio treći ove Uredbe za fondove i uz dio četvrti ove Uredbe za fondove i EFPR. Dodatna pravila u uredbama za pojedine fondove nisu u suprotnosti s dijelovima drugim, trećim ili četvrtim ove Uredbe. U slučaju dvojbi u vezi s primjenom odredbi, dio drugi ove Uredbe ima veću snagu od pravila za pojedine fondove, a dijelovi drugi, treći i četvrti ove Uredbe imaju veću snagu od uredbi za pojedine fondove.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „strategija Unije za pametan, održiv i uključiv rast” znači zajednički ciljevi u skladu s kojima se vode aktivnosti država članica i Unije, koji su utvrđeni u zaključcima koje je Europsko vijeće donijelo 17. lipnja 2010. u vidu Priloga I. (Nova europska strategija zapošljavanja i rasta, glavni ciljevi EU-a), u Preporuci Vijeća od 13. srpnja 2010. ⁽¹⁾, Odluci Vijeća 2010/707/EU ⁽²⁾ te u svim revizijama tih zajedničkih ciljeva;
- (2) „strateški politički okvir” znači jedan ili više dokumenata sastavljenih na nacionalnoj ili regionalnoj razini kojima se utvrđuje ograničen broj koherentnih prioriteta postavljenih na osnovi dokaza i vremenskog okvira za provedbu tih prioriteta i koji mogu sadržavati mehanizam praćenja;
- (3) „strategija pametne specijalizacije” znači nacionalne ili regionalne inovacijske strategije koje postavljaju prioritete radi ostvarivanja konkurentne prednosti razvojem i usklađivanjem vlastitih prednosti u smislu istraživanja i inovacije s poslovnim potrebama za iskorištavanjem novih prilika i tržišnog razvoja na dosljedan način, istodobno izbjegavajući udvostručivanje i fragmentiranje napora; strategija pametne specijalizacije može poprimiti oblik nacionalnog ili regionalnog strateškog političkog okvira za istraživanje i inovaciju ili biti u njega uključene;
- (4) „pravila za pojedine fondove” znači odredbe utvrđene u dijelu trećem ili dijelu četvrtom ove Uredbe ili uredbi o jednom ili više ESI fondova koji se spominju ili navode u četvrtom stavku članka 1.;
- (5) „programiranje” znači proces organiziranja, odlučivanja i dodjele financijskih sredstava u nekoliko faza, s uključivanjem partnera u skladu s člankom 5., čija je svrha provedba zajedničkog djelovanja Unije i država članica na višegodišnjoj osnovi radi ostvarivanja ciljeva strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast;
- (6) „program” znači „operativni program” naveden u dijelu trećem ili dijelu četvrtom ove Uredbe i u Uredbi o EFPR-u te „program ruralnog razvoja” naveden u Uredbi o EPFRR-u;
- (7) „programsko područje” znači zemljopisno područje obuhvaćeno pojedinim programom, ili, u slučaju programa koji pokrivaju više od jedne kategorije regija, zemljopisno područje koje odgovara svekoj pojedinoj kategoriji regije;
- (8) „prioritet” u dijelu drugom i dijelu četvrtom ove Uredbe znači „prioritetne osi” iz dijela trećeg ove Uredbe za EFRR, ESF i Kohezijski fond i „prioritet Unije” iz Uredbe o EFPR-u i Uredbe o EPFRR-u.
- (9) „operacija” znači projekt, ugovor, aktivnost ili skupina projekata koje su odabrala upravljačka tijela dotičnih programa ili koji su pod njihovom odgovornošću te koji doprinose ostvarivanju ciljeva jednog ili više prioriteta na koje se odnose. U kontekstu financijskih instrumenata operaciju čine financijski doprinosi iz programa u financijske instrumente i naknadna financijska potpora koju pružaju ti financijski instrumenti;
- (10) „korisnik” znači javno ili privatno tijelo te, samo za potrebe Uredbe o EPFRR-u i Uredbe o EFPR-u, fizička osoba, odgovorna za pokretanje ili i za pokretanje i za provedbu operacija; u kontekstu shema državne pomoći, kako je definirano u točki 13. ovog članka, korisnik znači tijelo koje prima pomoć; u kontekstu financijskih instrumenata iz glave IV. dijela drugog ove Uredbe korisnik znači tijelo koje provodi financijski instrument ili fond fondova, ovisno o slučaju;
- (11) „financijski instrumenti” znači financijski instrumenati kako su utvrđeni u Financijskoj uredbi, osim ako je ovom Uredbom određeno drukčije;

⁽¹⁾ Preporuka Vijeća od 13. srpnja 2010. o osnovnim smjernicama za gospodarske politike država članica i Unije (SL L 191, 23.7.2010., str. 28.);

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2010/707/EU od 21. listopada 2010. o smjernicama za politike zapošljavanja u državama članicama (SL L 308, 24.11.2010., str. 46.).

- (12) „krajnji primatelj” znači pravna ili fizička osoba koja prima financijsku potporu iz financijskog instrumenta; za ovjeravanje, ili koje izvršava dužnosti u ime tog tijela u odnosu na korisnike koji provode operacije;
- (13) „državne potpore” znači potpore koje se uređuju člankom 107. stavkom 1. UFEU-a, a za potrebe ove Uredbe smatra se da ona također obuhvaća de minimis potpore (potpore male vrijednosti) u smislu Uredbe Komisije (EZ) br. 1998/2006 ⁽¹⁾, Uredbe Komisije (EZ) br. 1535/2007 ⁽²⁾ te Uredbe Komisije (EZ) br. 875/2007 ⁽³⁾;
- (14) „dovršena operacija” znači fizički dovršena ili u cijelosti provedena operacija za koju su korisnici izvršili sva potrebna plaćanja te za koju je korisnicima uplaćen odgovarajući javni doprinos;
- (15) „javni rashodi” znači sve javne potpore u financiranju operacija, koje potječu iz proračuna nacionalnih, regionalnih ili lokalnih tijela javne vlasti, proračuna Unije povezanog s ESI fondovima, proračuna tijela javnog prava ili proračuna udruga javnih tijela vlasti ili tijela javnog prava te koje, u svrhu određivanja stope sufinancirana za programe ili prioritete ESF-a, mogu obuhvaćati sva financijska sredstva kojima zajednički doprinose poslodavci i radnici.
- (16) „tijelo javnog prava” znači svako tijelo koje se uređuje javnim pravom u smislu članka 1. točke 9. Direktive 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ te svaka Europska grupacija za teritorijalnu suradnju (EGTS) uspostavljena u skladu s Uredbom (EZ) br. 1082/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, bez obzira na to smatra li se EGTS u odgovarajućim nacionalnim provedbenim odredbama tijelom javnog prava ili tijelom privatnog prava;
- (17) „dokument” znači spis ili elektronički medij u kojemu se nalaze informacije relevantne u kontekstu ove Uredbe;
- (18) „posredničko tijelo” znači svako javno ili privatno tijelo koje djeluje pod nadležnošću upravljačkog tijela ili tijela
- (19) „strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice” znači usklađen skup operacija čija je svrha ostvarivanje lokalnih ciljeva i potreba te koje doprinose ostvarivanju strategije Unije za pametan, održiv i uključiv razvoj i koje osmišljava i provodi lokalna akcijska skupina;
- (20) „sporazum o partnerstvu” znači dokument koji u suradnji s partnerima i u skladu s načelom upravljanja na više razina izrađuje država članica, kojim se utvrđuju strategija, prioriteti i mehanizmi te države članice za djelotvorno i učinkovito korištenje ESI fondovima radi provedbe strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast te koji nakon procjene i dijaloga s dotičnom državom članicom odobrava Komisija;
- (21) „kategorija regija” znači kategorizacija regija na „slabije razvijene regije”, „tranzicijske regije” i „razvijenije regije” u skladu s člankom 90. stavkom 2.;
- (22) „zahtjev za plaćanje” znači zahtjev za plaćanje ili izjava o izdacima koju država članica podnosi Komisiji;
- (23) „EIB” znači Europska investicijska banka, Europski investicijski fond ili bilo koje ovisno društvo Europske investicijske banke;
- (24) „javno-privatna partnerstva” (JPP-ovi) znači oblici suradnje između javnih tijela i privatnog sektora, čiji je cilj poboljšati ostvarenje ulaganja u infrastrukturne projekte ili druge vrste operacija pružajući javne usluge podjelom rizika, udruživanjem stručnosti privatnog sektora ili dodatnim izvorima kapitala;
- (25) „operacija JPP-a” znači operacija koja se provodi ili se namjerava provesti u sklopu strukture javno-privatnog partnerstva;
- (26) „založni račun” znači bankovni račun obuhvaćen pisanim sporazumom između upravljačkog tijela ili posredničkog tijela i tijela koje provodi financijski instrument, ili u slučaju operacija JPP-a, pisani sporazum između korisnika javnog tijela i privatnog partnera koji je odobrilo upravljačko tijelo ili posredničko tijelo, otvoren posebno radi čuvanja sredstava koja se moraju isplatiti nakon razdoblja prihvatljivosti, samo u svrhe predviđene člankom 42. stavkom 1. točkom (c), člankom 42. stavkom 2., člankom 42. stavkom 3. i člankom 64., ili bankovni račun otvoren pod uvjetima da pruža istovrsna jamstva za isplate iz fondova;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1998/2006 od 15. prosinca 2006. o primjeni članka 87. i 88. Ugovora na de minimis potpore (SL L 379, 28.12.2006., str. 5).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1535/2007 od 20. prosinca 2007. o primjeni članka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na potpore male vrijednosti u sektoru poljoprivredne proizvodnje (SL L 337, 21.12.2007., str. 35).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 875/2007 od 24. srpnja 2007. o primjeni članka 87. i 88. Ugovora o EZ-u na potpore male vrijednosti u sektoru ribarstva i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1860/2004 (SL L 193, 25.7.2007., str. 6).

⁽⁴⁾ Direktiva 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama (SL L 134, 30.4.2004., str. 114).

⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 1082/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006. o Europskoj grupaciji za teritorijalnu suradnju (EGTS) (SL L 210, 31.7.2006., str. 19).

- (27) „fond fondova” jest fond osnovan s ciljem pružanja potpore iz jednog ili više programa za nekoliko financijskih instrumenata. Kada se financijski instrumenti provode putem fonda fondova, tijelo koje provodi fond fondova smatra se jedinim korisnikom u smislu točke 10. ovog članka;
- (28) „MSP” znači mikropoduzeće, malo ili srednje poduzeće kako je definirano Preporukom Komisije 2003/361/EZ ⁽¹⁾;
- (29) „obračunska godina” znači, za potrebe dijela trećeg i dijela četvrtog, razdoblje od 1. srpnja do 30. lipnja, osim za prvu obračunsku godinu programskog razdoblja, za koju je to razdoblje od početnog datuma prihvatljivosti izdataka do 30. lipnja 2015. Konačna obračunska godina je razdoblje od 1. srpnja 2023. do 30. lipnja 2024.;
- (30) „financijska godina” znači, za potrebe dijela trećeg i dijela četvrtog, razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca;
- (31) „makroregionalna strategija” znači integrirani okvir koji je prihvatilo Europsko vijeće i koji se, između ostalog, može poduprijeti iz ESI fondova u svrhu rješavanja zajedničkih izazova s kojima se suočava definirano zemljopisno područje povezano s državama članicama te treće zemlje smještene na istom zemljopisnom području, koje pritom imaju koristi od pojačane suradnje koja doprinosi ostvarivanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije;
- (32) „strategija morskih bazena” znači strukturirani okvir suradnje u odnosu na određeno geografsko područje, koji su izradile institucije Unije, države članice, njihove regije i, prema potrebi, treće zemlje koje dijele morski bazen; strategija morskih bazena uzima u obzir zemljopisne, klimatske, ekonomske i političke specifičnosti morskog bazena;
- (33) „primjenjiv ex ante uvjet” znači konkretan i unaprijed precizno određen kritičan čimbenik koji je preduvjet za djelotvorno i učinkovito ostvarivanje specifičnog cilja prioriteta ulaganja ili prioriteta Unije, izravno je i istinski s njime povezan i ima na njega izravan učinak;
- (34) „specifični cilj” znači rezultat kojem prioritet ulaganja ili prioritet Unije doprinosi u specifičnom nacionalnom ili regionalnom kontekstu radnjama ili mjerama poduzetima u sklopu takvog prioriteta;
- (35) „relevantne preporuke za pojedinu zemlju donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a” i „relevantne preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a” znači preporuke koje se odnose na strukturne probleme za koje je primjereno da se rješavaju višegodišnjim ulaganjima koja su u izravnom opsegu ESI fondova kako je određeno uredbama za pojedine fondove;
- (36) „nepravilnost” znači svako kršenje prava Unije ili nacionalnog prava u vezi s njegovom primjenom koje proizlazi iz djelovanja ili propusta gospodarskog subjekta uključenog u provedbu ESI fondova koje šteti, ili bi moglo naštetiti proračunu Unije, tako da optereti proračun Unije neopravdanim izdatkom.
- (37) „gospodarski subjekt” znači svaka fizička ili pravna osoba ili drugi subjekt koji sudjeluje u provođenju pomoći iz ESI fondova, osim država članica koje obavljaju svoje ovlasti kao javna tijela;
- (38) „sustavna nepravilnost” znači svaka nepravilnost koja se može ponavljati i koja ima visoku vjerojatnost pojavljivanja u sličnim vrstama operacija, što je rezultat ozbiljnih nedostataka u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole, uključujući nemogućnost uspostave odgovarajućih postupaka u skladu s ovom Uredbom i pravilima za pojedine fondove.
- (39) „ozbiljan nedostatak u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole” znači, u svrhu provedbe fondova i EFPR-a u okviru dijela četvrtog, nedostatak koji iziskuje znatna unaprjeđivanja sustava, izlaže fondove i EFPR znatnom riziku od nepravilnosti te čije postojanje nije usklađeno s nekvalificiranim revizorskim mišljenjem o funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole.

Članak 3.

Izračun vremenskih ograničenja za odluke Komisije

U skladu s člankom 16. stavcima 2. i 3., člankom 29. stavkom 3., člankom 30. stavcima 2. i 3., člankom 102. stavkom 2., člankom 107. stavkom 2. i člankom 108. stavkom 3., Komisiji je određeno vremensko ograničenje za usvajanje i izmjenu odluke provedbenim aktom, vremensko ograničenje ne uključuje razdoblje koje počinje danom nakon datuma slanja primjedaba Komisije državi članici i traje sve dok država članica ne odgovori na primjedbe.

⁽¹⁾ Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (SL L 124 od 20.5.2003., str. 36.).

DIO DRUGI**ZAJEDNIČKE ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ESI FONDOVE**

GLAVA I.

NAČELA POTPORE UNIJE ESI FONDOVIMA

Članak 4.

Opća načela

1. ESI fondovi u višegodišnjim programima osiguravaju potporu kojom se dopunjuju nacionalne, regionalne i lokalne intervencije radi provedbe strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast, kao i zadaća pojedinih fondova u skladu s njihovim ciljevima koji se temelje na Ugovorima, uključujući ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, uzimajući u obzir relevantne integrirane smjernice Europa 2020. i relevantne preporuke za pojedinu zemlju donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a te relevantne preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a i, prema potrebi, na nacionalnoj razini, nacionalni program reformi.

2. Komisija i države članice, uzimajući u obzir poseban kontekst svake države članice, osiguravaju da potpora iz ESI fondova bude u skladu s relevantnim politikama, horizontalnim načelima iz članka 5., 7. i 8. i prioritetima Unije te da se njome dopunjuju drugi instrumenti Unije.

3. Potpora iz ESI fondova primjenjuje se u bliskoj suradnji Komisije i država članica u skladu s načelom supsidijarnosti.

4. Države članice na odgovarajućoj teritorijalnoj razini, u skladu sa svojim institucionalnim, pravnim i financijskim okvirom, i tijela koja su one odredile u tu svrhu trebaju biti odgovorni za pripremu i provedbu programa i izvršavanje svojih zadataka u partnerstvu s relevantnim partnerima navedenima u članku 5., u skladu s ovom Uredbom i pravilima za pojedine fondove.

5. Pri određivanju mehanizama primjene ESI fondova i korištenja tim fondovima, a posebno financijskih i administrativnih sredstava potrebnih za pripremu i provedbu programâ, u odnosu na praćenje, izvješćivanje, evaluaciju, upravljanje i kontrolu, poštuje se načelo proporcionalnosti, vodeći računa o razini dodijeljene potpore te uzimajući u obzir opći cilj smanjenja administrativnog opterećenja tijela uključenih u upravljanje i kontrolu programa.

6. U skladu sa svojim odgovornostima Komisija i države članice osiguravaju koordinaciju između ESI fondova te ESI fondova i drugih relevantnih politika, strategija i instrumenata Unije, uključujući one koji se nalaze u okviru vanjskog djelovanja Unije.

7. Dio proračuna Unije koji se dodjeljuje za ESI fondove izvršava se u okviru dijeljenog upravljanja između država članica i Komisije u skladu s člankom 59. Financijske uredbe, uz iznimku iznosa Kohezijskog fonda koji se prenosi u CEF naveden u članku 92. stavku 6. ove Uredbe te inovativnih aktivnosti Komisije u skladu s člankom 8. Uredbe o EFRR-u te tehničke pomoći na inicijativu Komisije i potpore izravnom upravljanju u skladu s Uredbom o EFPR-u.

8. Komisija i države članice primjenjuju načelo dobrog financijskog upravljanja u skladu s člankom 30. Financijske uredbe.

9. Komisija i države članice osiguravaju učinkovitost ESI fondova tijekom pripreme i provedbe, u odnosu na praćenje, izvješćivanje i evaluaciju.

10. Komisija i države članice postupaju u skladu sa svojim ulogama u ESI fondovima radi smanjenja administrativnog opterećenja korisnika.

Članak 5.

Partnerstvo i upravljanje na više razina

1. Za sporazum o partnerstvu i svaki pojedini program svaka država članica, u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirom, organizira partnerstvo s nadležnim regionalnim i lokalnim tijelima. Partnerstvo također uključuje sljedeće partnere:

(a) nadležna urbana i druga javna tijela;

(b) gospodarske i socijalne partnere; i

(c) nadležna tijela koja predstavljaju civilno društvo, uključujući partnere na području zaštite okoliša, nevladine organizacije i tijela zadužena za promicanje socijalne uključenosti, ravnopravnosti spolova i nediskriminacije.

2. U skladu s načelom upravljanja na više razina države članice uključuju partnere iz stavka 1. u izradu sporazuma o partnerstvu i izvještaja o napretku i tijekom izrade i provedbe programa, uključujući sudjelovanjem u odborima za praćenje programa u skladu s člankom 48.

3. Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt u skladu s člankom 149. kako bi osigurala europski kodeks ponašanja za partnerstvo („kodeks ponašanja“) u svrhu podupiranja i olakšavanja državama članicama u organizaciji partnerstava, u skladu

sa stavcima 1. i 2. ovog članka. Kodeksom ponašanja određuje se okvir unutar kojeg države članice u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirom, kao i svojim nacionalnim i regionalnim nadležnostima, ostvaruju provedbu partnerstva. Kodeks ponašanja, potpuno poštujući načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, utvrđuje sljedeće elemente:

- (a) glavna načela za transparentne postupke koji se moraju slijediti pri određivanju relevantnih partnera uključujući, prema potrebi, njihove krovne organizacije kako bi se državama članicama olakšalo određivanje najprikladnijih relevantnih partnera u skladu s njihovim institucionalnim i pravnim okvirom;
- (b) glavna načela i dobre primjere iz prakse za uključenost različitih kategorija relevantnih partnera, kao što je utvrđeno u stavku 1., u izradu Sporazuma o partnerstvu i programa, informacija o njihovoj uključenosti i u različitim fazama provedbe;
- (c) dobre primjere iz prakse za izradu pravila za članstvo i interne postupke odbora za praćenje o kojima će prema potrebi odlučiti države članice ili odbori za praćenje programa u skladu s relevantnim odredbama ove Uredbe i pravilima za pojedine fondove;
- (d) glavne ciljeve i dobre primjere iz prakse u slučajevima kada upravljačko tijelo uključuje relevantne partnere u izradi poziva za dostavu prijedloga i posebno najbolje primjere iz prakse za izbjegavanje mogućih sukoba interesa u slučajevima kad je moguće da relevantni partneri budu i potencijalni korisnici te za uključenost relevantnih partnera u izradu izvješća o napretku i u odnosu na praćenje i evaluaciju programa u skladu s relevantnim odredbama ove Uredbe i pravilima za pojedine fondove;
- (e) okvirna područja, teme i dobre primjere iz prakse kako nadležna tijela država članica mogu koristiti ESI fondove, uključujući tehničku pomoć u jačanju institucionalnog kapaciteta relevantnih partnera u skladu s relevantnim odredbama ove Uredbe i pravilima za pojedine fondove;
- (f) ulogu Komisije u širenju dobrih primjera iz prakse;
- (g) glavna načela i dobre primjere iz prakse koja državama članicama mogu olakšati procjenu provedbe partnerstva i njegove dodane vrijednosti.

Odredbe kodeksa ponašanja ni na koji način neće osporavati relevantne odredbe ove Uredbe ili pravila za pojedine fondove.

4. O delegiranom aktu iz stavka 3. ovog članka o Europskom kodeksu ponašanja o partnerstvu Komisija istodobno obavješćuje Europski parlament i Vijeće do 18. travnja 2014. Taj delegirani akt ne određuje datum početka primjene raniji od datuma njegova donošenja.

5. Kršenje obveza nametnutih državi članici, bilo ovim člankom ili delegiranim aktom usvojenim u skladu sa stavkom 3. ovog članka ne predstavlja nepravilnost koja vodi do financijske korekcije prema članku 85.

6. Komisija se najmanje jednom godišnje za svaki od ESI fondova savjetuje s organizacijama koje predstavljaju partnere na razini Unije o primjeni potpore iz tog ESI fonda te o ishodu obavješćuje Europski parlament i Vijeće.

Članak 6.

Usklađenost s pravom Unije i nacionalnim pravom

Operacije koje podupiru ESI fondovi bit će u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom koji se tiče njegove primjene („primjenjivo pravo“)

Članak 7.

Promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i zabrana diskriminacije

Države članice i Komisija osiguravaju da se promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i integracija rodne perspektive uzmu u obzir tijekom izrade i provedbe programa, uključujući u odnosu na njegovo praćenje, izvješćivanje i evaluaciju.

Države članice i Komisija poduzimaju odgovarajuće korake za sprečavanje svake diskriminacije na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije tijekom izrade i provedbe programa. Dostupnost za osobe s invaliditetom posebno se uzima u obzir tijekom izrade i provedbe programa.

Članak 8.

Održivi razvoj

Ciljevi ESI fondova ostvaruju se u skladu s načelom održivog razvoja i promicanjem cilja Unije koji se odnosi na očuvanje, zaštitu i unapređenje kvalitete okoliša u skladu s člankom 11. i člankom 191. stavkom 1. UFEU-a, uzimajući u obzir načelo „onečišćivač plaća“.

Tijekom izrade i provedbe sporazuma o partnerstvu i programa države članice i Komisija promiču zahtjeve za zaštitu okoliša, učinkovitost resursa, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu istima, bioraznolikost, spremnost na katastrofe te prevenciju rizika i upravljanje njima. Države članice pružaju informacije o potpori ciljevima na području klimatskih promjena koristeći se metodologijom utemeljenom na kategorijama intervencija ili mjerama kako je prikladno za svaki od fondova. Ta metodologija sastoji se od ponderiranja potpore koja se dodjeljuje iz ESI fondova, na razini koja odražava opseg do kojeg ta potpora doprinosi ciljevima ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe njima. Specifično ponderiranje razlikuje se o tome doprinosi li potpora značajno ili umjereno ciljevima klimatskih promjena. Tamo gdje potpora ne doprinosi značajno tim ciljevima ili je doprinos beznačajan, dodjeljuje se ponderirana vrijednost nula. U slučaju EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda ponderirane vrijednosti dodaju se kategorijama intervencije koje su uspostavljene unutar nomenklature koju je usvojila Komisija. U slučaju EPFRR-a ponderiranje se dodaje žarišnim područjima navedenim u uredbi EPFRR-a, a u slučaju EFPR-a dodaje se vrijednostima navedenim u Uredbi o EFPR-u.

Komisija provedbenim aktom određuje jedinstvene uvjete za svaki od ESI fondova za primjenu ove metodologije iz drugog stavka. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

GLAVA II.

STRATEŠKI PRISTUP

POGLAVLJE I.

Tematski ciljevi ESI fondova i Zajedničkog strateškog okvira

Članak 9.

Tematski ciljevi

Kako bi doprinijelo strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast, kao i zadaćama pojedinih fondova u skladu s njihovim ciljevima koji se temelje na Ugovorima, uključujući ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, svaki ESI fond podupire sljedeće tematske ciljeve:

- (1) jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija;
- (2) poboljšanje pristupa informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji te njezine uporabe i kvalitete;
- (3) jačanje konkurentnosti MSP-ova, poljoprivrednog sektora (u sklopu EPFRR-a) te sektora ribarstva i akvakulture (u sklopu EFPR-a);
- (4) podršku prelasku na ekonomiju s niskom razinom emisije CO₂ u svim sektorima;

- (5) promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprečavanje rizika i upravljanje njima;
- (6) očuvanje i zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa;
- (7) promicanje održivog prometa i uklanjanje uskih grla u infrastrukturi ključnih mreža;
- (8) promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage;
- (9) promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svake diskriminacije;
- (10) ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje;
- (11) jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave.

Tematski ciljevi pretaču se u prioritete za pojedine ESI fondove i utvrđuju u pravilima za pojedine fondove.

Članak 10.

Zajednički strateški okvir

1. Radi promicanja usklađenog, uravnoteženog i održivog razvoja Unije uspostavlja se Zajednički strateški okvir („ZSO”), određen u Prilogu I. ZSO-om se utvrđuju strateška temeljna načela kako bi se olakšao proces programiranja i sektorska i teritorijalna koordinacija intervencija Unije u okviru ESI fondova te koordinacija s drugim relevantnim politikama i instrumentima Unije u skladu s ciljevima strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast, uzimajući u obzir ključna teritorijalna pitanja za razne vrste teritorija.

2. Strateška temeljna načela utvrđena ZSO utvrđuju se u skladu sa svrhom i opsegom potpore koju pruža svaki ESI fond, u skladu s pravilima kojima se uređuje rad svakog ESI fonda, kao što je definirano u ovoj Uredbi i pravilima za pojedine fondove. ZSO ne nameće dodatne obveze državama članicama izvan onih obuhvaćenih okvirom relevantnih sektorskih politika Unije.

3. ZSO olakšava izradu sporazuma o partnerstvu i programa u skladu s načelima proporcionalnosti i supsidijarnosti te uzima u obzir nacionalne i regionalne nadležnosti pri odlučivanju o posebnim i odgovarajućim mjerama politike i koordinacije.

Članak 11.**Sadržaj**

ZSO-om se utvrđuju:

- (a) mehanizmi kojima se osigurava doprinos ESI fondova strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast te usklađenosti i dosljednosti programiranja ESI fondova s relevantnim preporukama za pojedinu zemlju donesenima u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantnim preporukama Vijeća donesenima u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a i, prema potrebi, na nacionalnoj razini, nacionalnim programom reformi;
- (b) pravila za promicanje integrirane upotrebe ESI fondova;
- (c) pravila za koordinaciju između ESI fondova s drugim relevantnim politikama i instrumentima Unije, uključujući vanjske instrumente suradnje;
- (d) horizontalna načela iz članaka 5., 7. i 8. i međusektorski ciljevi politike za provedbu ESI fondova;
- (e) pravila za rješavanje ključnih teritorijalnih pitanja za urbana, ruralna, obalna i ribolovna područja, demografskih izazova regija ili posebnih potreba geografskih područja suočenih s teškim i trajnim prirodnim ili demografskim teškoćama kako je navedeno u člancima 174. UFEU-a i posebnih problema najudaljenijih regija u smislu članka 349. UFEU-a;
- (f) prioritetna područja za aktivnosti suradnje u okviru ESI fondova, prema potrebi uzimajući u obzir makroregionalne strategije i strategije morskih bazena.

Članak 12.**Revizija**

Ako postoje znatne promjene socijalne ili ekonomske situacije u Uniji ili strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast, Komisija može podnijeti prijedlog za pregled ZSO-a, ili Europski parlament ili Vijeće, postupajući u skladu s člancima 225. odnosno 241. UFEU-a, mogu zatražiti od Komisije da podnese takav prijedlog.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. kako bi se dopunili ili izmijenili odjeljci 4 i 7. Priloga I. kad je potrebno uzeti u obzir promjene politika ili instrumenata Unije navedenih u odjeljku 4. ili promjene aktivnosti suradnje navedenih u odjeljku 7., ili uzeti u obzir uvođenje novih politika, instrumenata ili aktivnosti suradnje Unije.

Članak 13.**Smjernice za korisnike**

1. Komisija priprema smjernice za učinkovito pristupanje i korištenje ESI fondovima te za iskorištavanje komplementarnosti s ostalim instrumentima relevantnih politika Unije.
2. Smjernice se sastavljaju do 30. lipnja 2014. i sadržavaju pregled dostupnih relevantnih instrumenata na razini Unije za svaki tematski cilj, s detaljnim izvorima informacija, primjerima dobre prakse za kombiniranje dostupnih instrumenata financiranja u okviru područja politike, opis relevantnih tijela i tijela uključenih u upravljanje svakim instrumentom, kontrolni popis za potencijalne korisnike kako bi im se pružila pomoć pri određivanju najprikladnijeg izvora financiranja.
3. Smjernice se objavljuju na internetskim stranicama relevantne glavne uprave Europske komisije. Komisija i upravljačka tijela, postupajući u skladu s pravilima za pojedine fondove, te u suradnji s Odborom regija, osiguravaju prosljeđivanje smjernica potencijalnim korisnicima.

POGLAVLJE II.**Sporazum o partnerstvu****Članak 14.****Izrada sporazuma o partnerstvu**

1. Svaka država članica izrađuje sporazum o partnerstvu za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.
2. Sporazum o partnerstvu sastavljaju države članice u suradnji s partnerima iz članka 5. Sporazum se izrađuje u dijalogu s Komisijom. Države članice sastavljaju sporazum o partnerstvu utemeljen na transparentnim postupcima u odnosu na javnost te u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirom.
3. Sporazumom o partnerstvu obuhvaća se cjelokupna potpora iz ESI fondova u dotičnoj državi članici.
4. Svaka država članica Komisiji dostavlja svoj sporazum o partnerstvu do 22. travnja 2014.
5. Kada jedna ili više uredbi za pojedine fondove ne stupi na snagu ili se ne očekuje da će stupiti na snagu do 22. veljace 2014., sporazum o partnerstvu koji podnosi država članica u skladu sa stavkom 4. ne treba sadržavati elemente iz članka 15. stavka 1. točke (a) podtočaka ii., iii., iv. i vi. za ESI fond koji je pogođen tim odgađanjem ili očekivanim odgađanjem stupanja na snagu uredbe za pojedini fond.

Članak 15.

Sadržaj sporazuma o partnerstvu

1. Sporazumom o partnerstvu utvrđuju se:

(a) mehanizmi kojima se osigurava usklađenost sa strategijom Unije za pametan, održiv i uključiv rast te sa zadaćama za pojedine fondove u skladu s njihovim ciljevima koji se temelje na Ugovorima, uključujući ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, uključujući:

i. analizu razlika, razvojnih potreba i potencijala za rast s obzirom na tematske ciljeve i teritorijalne izazove te, prema potrebi, uzimajući u obzir nacionalni program reformi i relevantne preporuke za pojedinu zemlju donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantne preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a;

ii. sažetak ex ante evaluacije programa ili ključne zaključke ex ante evaluacije sporazuma o partnerstvu ako su potonju evaluaciju provele države članice na vlastitu inicijativu;

iii. odabrane tematske ciljeve i sažetak glavnih rezultata za svaki odabrani tematski cilj koji se očekuje od svakog ESI fonda;

iv. okvirna raspodjela potpore Unije po tematskim ciljevima na nacionalnoj razini za svaki ESI fond te ukupni okvirni iznos potpore predviđen za ciljeve u području klimatskih promjena;

v. primjenu horizontalnih načela iz članka 5., 7. i 8. i ciljeva politike za primjenu ESI fondova;

vi. popis programa u okviru EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda, osim onih koji su u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”, te programa u okviru EPFRR-a i EFPR-a, s okvirnom raspodjelom po ESI fondu i po godini;

vii. podaci o dodjeli sredstava povezanih s pričuvom za ostvarenje postignuća raščlanjeni po ESI fondu i tamo gdje je to potrebno po kategoriji regije te o iznosima izuzetim u svrhu izračuna pričuve za ostvarenje postignuća na temelju članka 20.;

(b) mehanizmi kojima se osigurava učinkovita provedba ESI fondova, uključujući:

i. mehanizme u skladu s institucionalnim okvirom država članica kojima se osigurava usklađenost između ESI fondova i drugih financijskih instrumenata Unije i nacionalnih financijskih instrumenata, kao i usklađenost s financiranjem iz EIB-a;

ii. informacije potrebne za ex ante provjeru poštovanja pravila o dodatnosti utvrđenih u dijelu trećem;

iii. sažetak procjene ispunjavanja primjenjivih ex ante uvjeta u skladu s člankom 19. i Prilogom XI. na nacionalnoj razini te, u slučaju da ex ante uvjeti nisu ispunjeni, aktivnosti koje treba poduzeti, odgovornih tijela te raspored provedbe tih aktivnosti;

iv. metodologiju i mehanizme kojima se osigurava dosljednost u funkcioniranju okvira za procjenu ostvarenja postignuća u skladu s člankom 21.;

v. procjenu treba li ojačati administrativni kapacitet tijela uključenih u upravljanje i kontrolu programa i, prema potrebi, korisnika te sažetak aktivnosti koje u tu svrhu treba poduzeti;

vi. sažetak planiranih aktivnosti programa, uključujući okvirni raspored za ostvarenje smanjenja administrativnog opterećenja korisnika;

(c) mehanizmi za načelo partnerstva kako se navodi u članku 5.;

(d) okvirni popis partnera iz članka 5. i sažetak aktivnosti koje su poduzete kako bi ih se uključilo u skladu s člankom 5. te njihove uloge u izradi sporazuma o partnerstvu i izvješća o napretku, kao što je navedeno u članku 52.

2. Sporazum o partnerstvu također navodi:

(a) integrirani pristup teritorijalnom razvoju koji se podupire iz ESI fondova ili sažetak integriranih pristupa teritorijalnom razvoju temeljenom na sadržaju programa, određujući:

i. mehanizme kojima se osigurava integrirani pristup upotrebi ESI fondova za teritorijalni razvoj posebnih subregionalnih područja, posebno provedba mehanizama za članke 32., 33. i 36., popraćene načelima za određivanje urbanih područja u kojima se moraju provesti integrirane radnje za održivi urbani razvoj;

- ii. prioritetna područja za suradnju u okviru ESI fondova, prema potrebi uzimajući u obzir makroregionalne strategije i strategije morskih bazena.
- iii. prema potrebi, integrirani pristup usmjeren na posebne potrebe geografskih područja koja su najviše zahvaćena siromaštvom ili ciljnih skupina izloženih najvećem riziku od diskriminacije ili socijalne isključenosti, s posebnim osvrtom na marginalizirane zajednice, osobe s invaliditetom, dugotrajno nezaposlene osobe i mlade osobe koje nisu zaposlene, ne obrazuju se niti se osposobljavaju;
- iv. prema potrebi, integrirani pristup usmjeren na demografske izazove regija ili posebne potrebe zemljopisnih područja izloženih ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim teškoćama, kao što je navedeno u članku 174. UFEU-a;
- (b) mehanizme kojima se osigurava učinkovita provedba ESI fondova, uključujući procjenu postojećih sustava elektroničke razmjene podataka i sažetak planiranih aktivnosti kojima se postupno omogućuje svaka razmjena informacija između korisnika i tijela koja su zadužena za upravljanje programima i njihovu kontrolu na temelju elektroničke razmjene podataka.

Članak 16.

Usvajanje i izmjena sporazuma o partnerstvu

1. Komisija ocjenjuje usklađenost sporazuma o partnerstvu s ovom Uredbom, uzimajući u obzir nacionalni program reformi i, prema potrebi, relevantne preporuke za pojedinu zemlju donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantne preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a, kao i ex ante evaluaciju programa, te o svojim primjedbama obavješćuje u roku od tri mjeseca od dana kada država članica podnese sporazum o partnerstvu. Dotična država članica pruža sve potrebne dodatne informacije i prema potrebi revidira sporazum o partnerstvu.
2. Komisija provedbenim aktima donosi odluku o odobravanju elemenata sporazuma o partnerstvu koji su obuhvaćeni člankom 15. stavkom 1. i onih koji su obuhvaćeni člankom 15. stavkom 2. u slučajevima kada se država članica koristi odredbama članka 96. stavka 8., za elemente za koje je potrebna odluka Komisije iz članka 96. stavka 10., najkasnije četiri mjeseca nakon što je država članica predala svoj sporazum o partnerstvu, pod uvjetom da su sve primjedbe Komisije uzete u obzir na odgovarajući način. Sporazum o partnerstvu ne stupa na snagu prije 1. siječnja 2014.
3. Komisija za svaku državu članicu priprema izvješće o ishodu pregovora koji se odnose na sporazume o partnerstvu

i programe, uključujući pregled ključnih problema, najkasnije do 31. prosinca 2015. To se izvješće istodobno podnosi Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

4. Ako država članica predloži izmjenu elemenata sporazuma o partnerstvu obuhvaćenih odlukom Komisije kao što je navedeno u stavku 2., Komisija vrši procjenu u skladu sa stavkom 1. i prema potrebi provedbenim aktima donosi odluku o odobravanju izmjene u roku od tri mjeseca od dana kada je država članica podnijela izmjenu.

5. Ako država članica mijenja elemente sporazuma o partnerstvu koji nisu obuhvaćeni odlukom Komisije kao što je navedeno u stavku 2., ona će o tome obavijestiti Komisiju unutar mjesec dana od dana odluke o izvršenju izmjene.

Članak 17.

Donošenje revidiranog sporazuma o partnerstvu u slučaju odgode stupanja na snagu uredbe za pojedini fond

1. Kada se primjenjuje članak 14. stavak 5. svaka država članica podnosi Komisiji revidirani sporazum o partnerstvu koji uključuje elemente koji u sporazumu o partnerstvu nedostaju za dotični ESI fond, u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu uredbe za pojedini fond koji je bio predmet odgode.

2. Komisija utvrđuje je li revidirani sporazum o partnerstvu u skladu s tom Uredbom prema članku 16. stavku 1. i provedbenim aktom donosi odluku i odobrava revidirani sporazum o partnerstvu u skladu s člankom 16. stavkom 2.

POGLAVLJE III.

Tematska koncentracija, ex ante uvjeti i pregled uspješnosti

Članak 18.

Tematska koncentracija

Države članice u skladu s pravilima za pojedine fondove koncentriraju potporu na intervencije kojima se ostvaruje najveća dodana vrijednost strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast, uzimajući u obzir ključne teritorijalne izazove različitih vrsta teritorija u skladu sa ZSO-om, probleme identificirane u nacionalnim programima reformi i, prema potrebi, relevantne preporuke za pojedinu zemlju donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a te relevantne preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a. Odredbe o tematskoj koncentraciji obuhvaćene pravilima za pojedine fondove ne primjenjuju se na tehničku pomoć.

Članak 19.**Ex ante uvjeti**

1. Države članice procjenjuju u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirom te u kontekstu pripreme programa i, prema potrebi, sporazuma o partnerstvu, primjenjuju li se ex ante uvjeti propisani u pravilima za pojedine fondove i opći ex ante uvjeti iz dijela II. Priloga XI. na specifične ciljeve u okviru prioriteta njihovih programa te jesu li ispunjeni primjenjivi ex ante uvjeti.

Ex ante uvjeti primjenjuju se samo i ako su u skladu s definicijom utvrđenom u članku 2. točki 33. ispunjena s obzirom na specifične ciljeve provedene u okviru prioriteta programa. Ne dovodeći u pitanje definiciju utvrđenu u članku 2. točki 33., pri procjeni primjenjivosti uzima se u obzir načelo proporcionalnosti, u skladu s člankom 4. stavkom 5. prema potrebi uzimajući u obzir razinu dodijeljene potpore. Procjena ispunjenja ograničena je na kriterije utvrđene u pravilima za pojedine fondove i u dijelu II. Priloga XI.

2. U sporazumu o partnerstvu daje se sažetak procjene ispunjavanja primjenjivih ex ante uvjeta na nacionalnoj razini i za one koji, u skladu s procjenom iz stavka 2., nisu ispunjeni na dan podnošenja sporazuma o partnerstvu, mjere koje je potrebno poduzeti, nadležna tijela te raspored za provedbu tih mjera. U svakom programu navodi se koji se od ex ante uvjeta navedenih u relevantnim pravilima za pojedine fondove i općim ex ante uvjetima iz dijela II. Priloga XI. primjenjuju na njega i koji su od njih, u skladu s ocjenom iz stavka 1., ispunjeni na dan podnošenja sporazuma o partnerstvu i programa. Ako primjenjivi ex ante uvjeti nisu ispunjeni, program sadrži opis mjera koje se trebaju poduzeti, nadležna tijela i raspored za njihovu provedbu. Države članice ispunjavaju te ex ante uvjete najkasnije do 31. prosinca 2016. godine i izvješćuju o njihovom ispunjavanju najkasnije u godišnjem izvješću o provedbi za 2017. u skladu s člankom 50. stavkom 4. ili izvješću o napretku za 2017., u skladu s člankom 52. stavkom 2. točkom (c).

3. Komisija procjenjuje dosljednost i prikladnost informacija koje je dostavila država članica o primjenjivosti ex ante uvjeta i o ispunjavanju primjenjivih ex ante uvjeta u okviru svoje ocjene programa i, prema potrebi, sporazuma o partnerstvu.

Pri procjeni primjenjivosti od strane Komisije u skladu s člankom 4. stavkom 5. u obzir se uzima načelo proporcionalnosti, prema potrebi uzimajući u obzir razinu dodijeljene potpore. Ocjenjivanje ispunjavanja od strane Komisije ograničeno je na kriterije utvrđene u pravilima za pojedine fondove i kriterije iz dijela II. Priloga XI. i u skladu je s nacionalnim i regionalnim nadležnostima s obzirom na specifične i prikladne političke mjere koje uključuju sadržaj strategija.

4. U slučaju neslaganja između Komisije i države članice o primjenjivosti ex ante uvjeta na specifične ciljeve prioriteta programa ili njegova ispunjenja, i primjenjivost u skladu s definicijom iz članka 2. točke 33. i neispunjenje utvrđuje Komisija.

5. Komisija pri donošenju programa može odlučiti obustaviti sva ili dio međuplaćanja na ime mjerodavnog prioriteta tvog programa ovisno o zadovoljavajućem dovršetku aktivnosti iz stavka 2., ako je potrebno kako bi se izbjeglo značajnije ugrožavanje učinkovitog i djelotvornog ostvarenja specifičnih ciljeva predmetnog prioriteta. Neprovođenje aktivnosti za ispunjavanje nekog primjenjivog ex ante uvjeta koji nije bio ispunjen na dan predaje sporazuma o partnerstvu i dotičnih programa, do roka utvrđenog u stavku 2., Komisiji predstavlja temelj za obustavu međuplaćanja na ime obuhvaćenih prioriteta programa. U oba slučaja, opseg obustave je razmjeran, uzimajući u obzir aktivnosti koje treba poduzeti i ugrožena sredstva.

6. Stavak 5. nije primjenjiv u slučaju sporazuma između Komisije i države članice o neprimjenjivosti ex ante uvjeta ili o činjenici da je primjenjivi ex ante uvjet ispunjen, kako je navedeno u odobrenju programa i sporazumu o partnerstvu ili ako u roku od 60 dana od podnošenja relevantnog izvješća iz stavka 2. nema primjedbi Komisije.

7. Komisija bez odgode ukida obustavu međuplaćanja za prioritete kada država članica poduzme potrebne mjere ispunjenja ex ante uvjeta primjenjivih na dotični program koji nisu bili ispunjeni u vrijeme odluke Komisije o obustavi. Ona isto tako bez odlaganja ukida obustavu ako se, zbog izmjene programa vezano uz predmetni prioritet, mjerodavni ex ante uvjet više ne primjenjuje.

8. Stavci od 1. do 7. ne primjenjuju se na programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”.

Članak 20.**Pričuva za ostvarenje postignuća**

6 % sredstava dodijeljenih EFRR-u, ESF-u i Kohezijskom fondu u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” iz članka 89. stavka 2. točke (a) ove Uredbe, kao i EPFRR-u i mjerama financiranima u okviru dijeljenog upravljanja u skladu s Uredbom o EFPR-u čine pričuva za ostvarenje postignuća koja se uspostavlja sporazumom o partnerstvu i u programima i dodjeljuje se posebnim prioritetima u skladu s člankom 22. ove Uredbe.

Sljedeća sredstva isključena su u svrhu izračuna pričuve za ostvarenje postignuća:

- (a) sredstva dodijeljena Inicijativi za zapošljavanje mladih na temelju operativnog programa u skladu s člankom 18. Uredbe o ESF-u;
- (b) sredstva dodijeljena tehničkoj pomoći na inicijativu Komisije;
- (c) sredstva prenesena iz prvog stupa ZPP-a u EPFRR u skladu s člankom 7. stavkom 2. i člankom 14. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1307/2013
- (d) sredstva prenesena u EPFRR primjenom članaka 10.b, 136. i 136.b Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 u odnosu na kalendarske godine 2013., odnosno 2014.;
- (e) sredstva prenesena iz Kohezijskog fonda u CEF u skladu s člankom 92. stavkom 6. ove Uredbe;
- (f) sredstva prenesena u Fond za europsku pomoć najugroženijima u skladu s člankom 92. stavkom 7. ove Uredbe;
- (g) sredstva dodijeljena inovativnim mjerama za održivi urbani razvoj u skladu s člankom 92. stavkom 8. ove Uredbe.

Članak 21.

Pregled uspješnosti

1. Komisija će u suradnji s državama članicama izvršiti pregled uspješnosti programa u svakoj državi članici 2019. godine („pregled uspješnosti”), uzimajući u obzir okvir za procjenu ostvarenja postignuća utvrđen odgovarajućim programima. Metoda određivanja okvira za procjenu ostvarenja postignuća utvrđena je u Prilogu II.

2. Pregledom uspješnosti se ispituje ostvarivanje ključnih etapa programa na razini prioriteta na temelju informacija i ocjena iznesenih u godišnjem izvješću o provedbi koje će države članice podnijeti 2019.

Članak 22.

Primjena okvira za procjenu ostvarenja postignuća

1. Pričuva za ostvarenje postignuća predstavlja između 5 i 7 % dodjele sredstava svakom prioritetu u okviru programa, osim prioriteta namijenjenih tehničkoj pomoći i programa namijenjenih financijskim instrumentima u skladu s člankom 39. Ukupan iznos pričuve za ostvarenje postignuća koji dodjeljuje fond i kategorija regije iznosi 6 %. Iznosi koji odgovaraju pričuvi za ostvarenje postignuća određeni su programima raščlanjenima prema prioritetima i, ako je potrebno, po ESI fondovima i kategorijama regija.

2. Na temelju pregleda uspješnosti Komisija će u roku od dva mjeseca od primitka godišnjeg izvješća o provedbi u 2019. godini za svaki ESI fond i svaku državu provedbenim aktima donijeti odluku o utvrđivanju programa i prioriteta čije su ključne etape ostvarene, navodeći te informacije po ESI fondu i po kategoriji, gdje prioritet obuhvaća više od jednog fonda ili kategorije regije.

3. Pričuva za ostvarenje postignuća dodjeljuje se samo programima i prioritetima koji su ostvarili ključne etape. Ako su prioritetima ostvarene ključne etape, smatra se da je iznos pričuve za ostvarenje postignuća određen za prioritet definitivno dodijeljen na temelju odluke Komisije iz stavka 2.

4. Ako prioritetima nisu ostvarene ključne etape, država članica predlaže ponovnu dodjelu odgovarajućeg iznosa pričuve za ostvarenje postignuća prioritetima utvrđenim odlukom Komisije iz stavka 2. te druge izmjene programa koje proizlaze iz ponovne dodjele pričuve za ostvarenje postignuća, najkasnije tri mjeseca nakon donošenja odluke iz stavka 2.

Komisija odobrava izmjenu dotičnih programa u skladu s člankom 30. stavcima 3.i 4. Ako država članica ne dostavi informacije u skladu s člankom 50. stavcima 5. i 6., pričuva za ostvarenje postignuća za dotične programe i prioritete ne dodjeljuje se tim programima ili prioritetima.

5. Prijedlog države članice da se ponovno dodijeli pričuva za ostvarenje postignuća usklađen je sa zahtjevima za tematskom koncentracijom, minimalnim iznosima sredstava utvrđenih ovom Uredbom i pravilima za pojedine fondove. Odstupajući od toga, kada jednim prioritetom ili više njih povezanih sa zahtjevima za tematskom koncentracijom ili minimalnim iznosima sredstava nisu ostvarene ključne etape, države članice mogu predložiti ponovnu dodjelu pričuve, koja nije u skladu sa spomenutim zahtjevima i minimalnim iznosima.

6. Ako na temelju pregleda uspješnosti za neki prioritet postoji dokaz o ozbiljnom neuspjehu s obzirom na ostvarivanje ključnih etapa tog prioriteta u vezi s financijskim pokazateljima i pokazateljima ostvarenja te ključnim koracima provedbe utvrđenima u okviru za procjenu ostvarenja postignuća, i da su razlog tomu neuspjehu jasno utvrđene slabosti provedbe o kojima je Komisija u skladu s člankom 50. stavkom 8. i u bliskoj suradnji prethodno obavijestila dotičnu državu članicu, a ta država članica nije poduzela potrebnu korektivnu mjeru kako bi otklonila te slabosti, Komisija može, no ne prije pet mjeseci od takve obavijesti, obustaviti sva međuplaćanja za određeni prioritet programa ili jedan dio tih plaćanja u skladu s postupkom utvrđenim pravilima za pojedine fondove.

Komisija bez odgode ukida obustavu međuplaćanja kada država članica poduzme potrebnu korektivnu mjeru. Ako se korektivna mjera odnosi na prijenos financijskih sredstava u druge programe ili prioritete koji su ostvarili svoje ključne etape, Komisija provedbenim aktom odobrava potrebnu izmjenu dotičnih programa u skladu s člankom 30. stavkom 2. Odstupajući od članka 30. stavka 2., Komisija u takvim slučajevima odlučuje o izmjeni najkasnije dva mjeseca nakon što država članica podnese zahtjev za izmjenom.

7. Kad na temelju ispitivanja konačnog izvješća o provedbi programa Komisija utvrdi ozbiljan propust u postizanju ciljeva koji se odnose isključivo na financijske pokazatelje, pokazatelje ostvarenja i ključne korake provedbe navedene u okviru za procjenu ostvarenja postignuća, zbog jasno utvrđenih slabosti provedbe o kojima je Komisija u skladu s člankom 50. stavkom 8. i bliskom suradnjom prethodno obavijestila dotičnu državu članicu, a ta država članica nije poduzela potrebnu korektivnu mjeru kako bi otklonila tu slabost, Komisija može, neovisno o članku 85., primijeniti financijske korekcije u pogledu dotičnih prioriteta u skladu s pravilima za pojedine fondove.

Pri primjeni financijskih korekcija Komisija uzima u obzir, uz dužno poštovanje načela proporcionalnosti, razinu apsorpcije i vanjske čimbenike koji doprinose neuspjehu.

Financijske korekcije ne primjenjuju se ako je do neuspjeha u ostvarivanju ciljeva došlo zbog društveno-gospodarskih ili okolišnih čimbenika, važnih promjena u gospodarskim ili okolišnim uvjetima u dotičnoj državi članici ili zbog više sile koja znatno utječe na provedbu dotičnih prioriteta.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. kako bi utvrdila detaljna pravila za kriterije za određivanje razine financijske korekcij koju treba primijeniti.

Komisija donosi provedbene akte o kojima se određuju detaljni mehanizmi za osiguravanje usklađenog pristupa određivanju ključnih etapa i ciljeva u okviru za procjenu ostvarenja postignuća za svaki prioritet i za procjenu ostvarivanja ključnih etapa i ciljeva. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

POGLAVLJE IV.

Mjere povezane s dobrim gospodarskim upravljanjem

Članak 23.

Mjere koje povezuju učinkovitost ESI fondova s dobrim gospodarskim upravljanjem

1. Komisija može zatražiti od države članice da pregleda i predloži izmjene svog sporazuma o partnerstvu i relevantnih

programa, tamo gdje je to potrebno kako bi se podržala primjena relevantnih preporuka Vijeća ili optimizirao učinak rasta ESI fondova u državama članicama koje primaju financijsku potporu.

Takav se zahtjev može tražiti u sljedeće svrhe:

- (a) kako bi se podržala primjena relevantne preporuke Vijeća upućene državi članici i donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantnom preporukom Vijeća donesenom u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a, upućenom državi članici koja je u pitanju;
- (b) kako bi se podržala primjena relevantnih preporuka Vijeća koje su upućene dotičnoj državi članici i donesene u skladu s člankom 7. stavkom 2. ili člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EU) 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, pod uvjetom da se te izmjene smatraju potrebnima za pomoć pri ispravljanju makroekonomskih neravnoteža; ili
- (c) kako bi se maksimalno povećao učinak dostupnih ESI fondova na rast i konkurentnost ako država članica ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:
  - i. na raspolaganje joj je stavljena financijska pomoć Unije u skladu s Uredbom Vijeća (EU) br. 407/2010 ⁽²⁾;
  - ii. na raspolaganje joj je stavljena financijska pomoć u skladu s Uredbom Vijeća (EU) br. 332/2002 ⁽³⁾;
  - iii. na raspolaganje joj je stavljena financijska pomoć kojom se pokreće program makroekonomske prilagodbe u skladu s Uredbom (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ ili kojom se potiče odluka Vijeća u skladu s člankom 136. stavkom 1. UFEU-a.

Za potrebe drugog podstavka točke (b), smatra se da je svaki od uvjeta zadovoljen ako je takva pomoć stavljena na raspolaganje državi članici prije ili nakon 21. prosinca 2013. i ostaje joj na raspolaganju.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011, str. 25.)

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 407/2010 od 11. svibnja 2010. o uspostavi Mehanizma za europsku financijsku stabilnost (SL L 118, 12.5.2010., str. 1.)

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 332/2002 od 18. veljače 2002. o uspostavi instrumenta srednjoročne financijske pomoći platnim bilancama država članica (SL L 53, 23.2.2002., str. 1.)

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o jačanju ekonomskog i proračunskog nadzora država članica u europodručju kojima prijete ozbiljne poteškoće s obzirom na financijsku stabilnost (SL L 140, 27.5.2013., str. 1.)

2. Zahtjev koji Komisija uputi državi članici u skladu sa stavkom 1. opravdan je, s obzirom na potrebu za podržavanjem primjene relevantnih preporuka ili prema potrebi za maksimalnim povećanjem učinka dostupnih ESI fondova na rast i konkurentnost, te navodi programe ili prioritete na koje smatra da se odnosi te vrstu očekivanih izmjena. Takav se zahtjev neće tražiti prije 2015. ili nakon 2019., ni u vezi s istim programima dvije uzastopne godine.

3. Država članica dostavlja svoj odgovor na zahtjev iz stavka 1. u roku od dva mjeseca od njegovog primanja, navodeći izmjene koje smatra nužnima u sporazumu o partnerstvu i programima, razloge tih izmjena, programe u pitanju te prikazuje u glavnim crtama vrstu predloženih izmjena i njihov očekivani utjecaj na provedbu preporuka i provedbu ESI fondova. Komisija prema potrebi daje primjedbe u roku od mjesec dana od primanja tog odgovora.

4. Država članica podnosi prijedlog za izmjenu sporazuma o partnerstvu i relevantnih programa u roku od dva mjeseca od datuma podnošenja odgovora iz stavka 3.

5. Ako Komisija nije predala primjedbe ili ako smatra da su predane primjedbe uzete u obzir na odgovarajući način, ona donosi odluku kojom se odobravaju izmjene sporazumu o partnerstvu i relevantnim programima bez neopravdane odgode i u svakom slučaju najkasnije tri mjeseca nakon što ih država članica preda u skladu sa stavkom 3.

6. Ako država članica ne poduzme učinkovite aktivnosti kao odgovor na zahtjev u skladu sa stavkom 1., u rokovima utvrđenim u stavcima 3. i 4., Komisija može, u roku od tri mjeseca nakon svojih primjedbi u skladu sa stavkom 3. ili nakon predaje prijedloga države članice u skladu sa stavkom 4., predložiti Vijeću obustavu dijela ili svih plaćanja za programe ili prioritete u pitanju. U svom prijedlogu Komisija utvrđuje razloge za zaključak da država članica nije poduzela učinkovite aktivnosti. Prilikom davanja prijedloga Komisija uzima u obzir sve relevantne informacije i temeljito razmatra sve elemente koji proizlaze iz strukturnog dijaloga i mišljenja koja se iznose preko njega u skladu sa stavkom 15.

Vijeće odlučuje o prijedlogu provedbenim aktom. Ta se provedbena odluka primjenjuje samo u odnosu na zahtjeve za plaćanjem koji su predani nakon datuma donošenja tog provedbenog akta.

7. Opseg i razina obustave plaćanja određenih u skladu sa stavkom 6. razmjerni su i učinkoviti te poštuju jednakost postupanja između država članica, posebno u odnosu na utjecaj obustave na gospodarstvo države članice u pitanju. Programi koji se trebaju obustaviti određuju se na temelju potreba utvrđenih u zahtjevu iz stavaka 1. i 2.

Obustava plaćanja ne prelazi 50 % plaćanja svakog programa u pitanju. Odlukom se može omogućiti povećanje razine obustave do 100 % plaćanja ako država članica ne poduzme učinkovite aktivnosti kao odgovor na zahtjev podnesen u skladu sa stavkom 1., u roku od tri mjeseca od donošenja odluke o obustavi plaćanja iz stavka 6.

8. Ako je država članica predložila izmjene sporazuma o partnerstvu i relevantnih programa kako je zahtijevala Komisija, Vijeće na temelju prijedloga Komisije odlučuje o ukidanju obustave plaćanja.

9. Komisija Vijeću daje prijedlog o obustavi dijela ili svih obveza ili plaćanja za programe države članice u sljedećim slučajevima:

(a) ako Vijeće u skladu s člankom 126. stavkom 8. ili člankom 126. stavkom 11. UFEU-a utvrdi da država članica nije poduzela učinkovite aktivnosti za rješavanje problema prekomjernog manjka;

(b) ako Vijeće donese dvije uzastopne preporuke u istom postupku u slučaju neravnoteže, u skladu s člankom 8. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1176/2011 na temelju toga što je država članica podnijela nedovoljno dobar plan korektivnih aktivnosti;

(c) ako Vijeće donese dvije uzastopne odluke u istom postupku u slučaju neravnoteže u skladu s člankom 10. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1176/2011 kojima se utvrđuje nepoštovanje države članice na temelju toga što nije poduzela preporučene korektivne aktivnosti;

(d) ako Komisija utvrdi da država članica nije poduzela mjere za provedbu programa prilagodbe iz Uredbe (EU) br. 407/2010 ili Uredbe (EU) br. 332/2002 i zbog toga odluči ne odobriti isplatu financijske pomoći odobrene tog državi članici;

(e) ako Vijeće odluči da država članica ne poštuje program makroekonomske prilagodbe iz članka 7. Uredbe (EU) br. 472/2013 ili mjere koje se zahtijevaju u odluci Vijeća donesenoj u skladu s člankom 136. stavkom 1. UFEU-a.

Prilikom davanja prijedloga Komisija poštuje odredbe stavka 11. i uzima u obzir sve relevantne informacije u tom pogledu te temeljito razmatra sve elemente koji proizlaze iz strukturiranog dijaloga i mišljenja koja se iznose preko njega u skladu sa stavkom 15.

Prednost se daje obustavi obveza: plaćanja se obustavljaju samo kada je potrebno trenutno djelovanje i u slučaju značajnog nepoštovanja. Obustava plaćanja primjenjuje se na zahtjeve za plaćanja koji su predani za programe u pitanju nakon datuma odluke o obustavi.

10. Smatra se da je Vijeće prihvatilo prijedlog Komisije iz stavka 9. u vezi s obustavom obveza osim ako Vijeće ne odluči, provedbenim aktima, odbiti takav prijedlog kvalificiranom većinom u roku od mjesec dana od podnošenja prijedloga Komisije. Obustava obveza primjenjuje se na obveze iz ESI fondova za državu članicu u pitanju od 1. siječnja godine nakon donošenja odluke o obustavi.

Vijeće provedbenim aktima donosi odluku o prijedlogu Komisije iz stavka 9. u vezi s obustavom plaćanja.

11. Opseg i razina obustave obveza ili plaćanja koji se trebaju odrediti na temelju stavka 10. razmjerni su, njima se poštuje jednakost postupanja između država članica i uzimaju u obzir gospodarske i socijalne okolnosti država članica u pitanju, posebno razina nezaposlenosti države članice u pitanju u odnosu na prosjek Unije i utjecaj obustave na gospodarstvo te države članice. Utjecaj obustave na programe od ključne važnosti za razmatranje štetnih gospodarskih i socijalnih uvjeta poseban je činitelj koji se treba uzeti u obzir.

Detaljne odredbe za određivanje opsega i razine obustava utvrđene su u Prilogu III.

Obustava obveza podliježe nižem ograničenju od navedenih ograničenja:

(a) Najviše 50 % obveza koje se odnose na sljedeću financijsku godinu za ESI fondove u prvom slučaju nepoštovanja postupka rješavanja prekomjernog manjka iz stavka 9. prvog podstavka točke (a) i najviše 25 % obveza koje se odnose na sljedeću financijsku godinu za ESI fondove u prvom slučaju nepoštovanja koje se odnosi na plan korektivnih mjera u okviru postupka rješavanja prevelike neravnoteže iz stavka 9. prvog podstavka točke (b) ili nepoštovanje preporučenih korektivnih aktivnosti u skladu s postupkom rješavanja prevelike neravnoteže iz stavka 9. prvog podstavka točke (c).

Razina obustave postupno raste do najviše 100 % obveza koje se odnose na sljedeću financijsku godinu za ESI fondove u slučaju postupka rješavanja prekomjernog manjka i do 50 % obveza koje se odnose na sljedeću financijsku godinu za ESI fondove u slučaju postupka prevelike neravnoteže, u skladu s ozbiljnošću nepoštovanja;

(b) ograničenje od najviše 0,5 % nominalnog BDP-a koje se primjenjuje u prvom slučaju nepoštovanja postupka rješavanja prekomjernog manjka iz stavka 9. prvog podstavka točke (a) te najviše 0,25 % nominalnog BDP-a koje se primjenjuje u prvom slučaju nepoštovanja koje se odnosi na plan korektivnih mjera u okviru postupka prevelikih neravnoteža iz stavka 9. prvog podstavka točke (b) ili nepoštovanja preporučene korektivne aktivnosti u okviru postupka prevelike neravnoteže iz stavka 9. prvog podstavka točke (c).

Ako nepoštovanje koje se odnosi na korektivne aktivnosti iz stavka 9. prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) potraje, postotak ograničenja tog BDP-a postupno se povećava na:

— najviše 1 % nominalnog BDP-a što se primjenjuje u slučaju trajnog nepoštovanja postupka rješavanja prekomjernog manjka u skladu sa stavkom 9. prvim podstavkom točkom (a); i

— najviše 0,5 % nominalnog BDP-a što se primjenjuje u slučaju trajnog nepoštovanja postupka prevelike neravnoteže u skladu sa stavkom 9. prvim podstavkom točkama (b) ili (c), u skladu s ozbiljnošću nepoštovanja;

(c) najviše 50 % obveza koje se odnose na sljedeću financijsku godinu za ESI fondove ili najviše 0,5 % nominalnog BDP-a u prvom slučaju nepoštovanja kako je navedeno u stavku 9. prvom podstavku točkama (d) i (e).

Prilikom određivanja razine obustave i toga trebaju li se obustaviti obveze ili plaćanja, uzima se u obzir faza ciklusa programa, a posebno razdoblje preostalo za korištenje fondova nakon ponovnog planiranja proračunskih sredstava za obustavljene obveze.

12. Ne dovodeći u pitanje pravila opozivanja utvrđena u člancima od 86. do 88. Komisija bez odgode ukida obustavu obveza u sljedećim slučajevima:

(a) ako je postupak rješavanja problema prekomjernog manjka u mirovanju u skladu s člankom 9. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97 ⁽¹⁾ ili ako je Vijeće u skladu s člankom 126. stavkom 12. UFEU-a odlučilo staviti izvan snage odluku o postojanju prekomjernog deficita;

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L 209, 2.8.1997., str. 6).

- (b) ako je Vijeće podržalo plan korektivnih mjera koji je podnijela dotična država članica u skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1176/2011 ili ako je postupak za rješavanje prevelike neravnoteže stavljen u stanje mirovanja u skladu s člankom 10. stavkom 5. te Uredbe ili ako je Vijeće taj postupak zaključilo u skladu s člankom 11. te Uredbe;
- (c) ako Komisija donese zaključak da je država članica u pitanju poduzela odgovarajuće mjere za provedbu programa prilagodbe iz članka 7. Uredbe (EU) br. 472/2013 ili mjere koje se zahtijevaju u odluci Vijeća donesenoj u skladu s člankom 136. stavkom 1. UFEU-a.

Prilikom ukidanja obustave obveza Vijeće, na prijedlog Komisije, odlučuje ponovno planirati proračunska sredstva za obustavljene obveze u skladu s člankom 8. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013.

Vijeće na prijedlog Komisije donosi odluku o ukidanju obustave plaćanja ako su ispunjeni primjenjivi uvjeti utvrđeni u prvom podstavku točkama (a), (b) i (c).

13. Stavci od 6. do 12. ne primjenjuju se na Ujedinjenu Kraljevinu u mjeri u kojoj se obustava obveza ili plaćanja odnosi na pitanja obuhvaćena stavkom 1. drugim podstavkom točkama (a) i (b) te točkom (c) podtočkom iii. ili stavkom 9. prvim podstavkom točkama (a), (b) ili (c).

14. Ovaj članak ne primjenjuje se na programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”.

15. Komisija obavješćuje Europski parlament o provedbi ovog članka. Posebno kada je jedan od uvjeta utvrđenih u stavku 6. ili stavku 9. prvom podstavku točkama od (a) do (e) ispunjen za državu članicu, Komisija odmah obavješćuje Europski parlament te navodi pojedinosti ESI fondova i programa koji bi mogli podlijegati obustavi obveza ili plaćanja.

Europski parlament može pozvati Komisiju na strukturirani dijalog o primjeni ovog članka, uzimajući posebno u obzir prosljeđivanje informacija iz prvog podstavka.

Komisija prosljeđuje prijedlog obustave obveza ili plaćanja ili prijedlog ukidanja takve obustave Europskom parlamentu i Vijeću odmah nakon njegova usvajanja. Europski parlament može pozvati Komisiju da objasni razloge za svoj prijedlog.

16. Komisija 2017. provodi reviziju primjene ovog članka. U tu svrhu Komisija priprema izvješće koje prosljeđuje Europskom parlamentu i Vijeću, a kojemu se prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog.

17. Tamo gdje se javljaju znatne promjene društvene ili gospodarske situacije u Uniji, Komisija može podnijeti prijedlog za reviziju primjene ovog članka ili Europski parlament ili Vijeće, postupajući u skladu s člankom 225. odnosno člankom 241. UFEU-a, mogu zatražiti od Komisije da podnese takav prijedlog.

Članak 24.

Isplate većih iznosa državi članici s privremenim proračunskim poteškoćama

1. Na zahtjev države članice međuplaćanja i konačne isplate mogu se povećati za 10 postotnih bodova iznad stope sufincanciranja koja se primjenjuje na svaki prioritet EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda ili na svaku mjeru EPFRR-a i EFPR-a. Ako država članica ispunjava jedan od sljedećih uvjeta nakon 21. prosinca 2013., povećana stopa, koja ne smije premašiti 100 % primjenjuje se na sve zahtjeve te države članice za plaćanje za razdoblje do 30. lipnja 2016.

(a) ako dotična država članica od Unije prima zajam u skladu s Uredbom Vijeća (EU) br. 407/2010;

(b) ako dotična država članica prima srednjoročnu financijsku pomoć u skladu s Uredbom (EZ) br. 332/2002 pod uvjetom provedbe programa makroekonomske prilagodbe;

(c) ako je dotičnoj državi članici dostupna financijska pomoć pod uvjetom provedbe makroekonomske prilagodbe kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 472/2013.

Ovaj stavak ne primjenjuje se na programe u okviru Uredbe o ETS-u.

2. Neovisno o stavku 1., potpora Unije u obliku međuplaćanja i konačne isplate ne smije biti viša od javne potpore ili maksimalnog iznosa potpore iz ESI fondova za svaki prioritet EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda ili za svaku mjeru EPFRR-a i EFPR-a, u skladu s odlukom Komisije kojom se odobrava program.

3. Komisija razmatra primjenu stavaka 1. i 2. te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće sa svojom ocjenom te, prema potrebi, zakonodavni prijedlog prije 30. lipnja 2016.

Članak 25.

Upravljanje tehničkom pomoći namijenjenoj državama članicama s privremenim proračunskim poteškoćama

1. Na zahtjev države članice s privremenim proračunskim poteškoćama koja ispunjava uvjete iz članka 24. stavka 1., dio sredstava predviđen člankom 59. koji je programiran u skladu s pravilima za pojedine fondove može, u suglasnosti s Komisijom, biti prebačen za tehničku pomoć na inicijativu Komisije kako bi se provele mjere u vezi s predmetnom državom članicom u skladu s člankom 58. stavkom 1. trećim podstavkom točkom (k) izravnim ili neizravnim upravljanjem.

2. Sredstva iz stavka 1. nadopunjavaju iznose utvrđene u skladu s najvišim iznosima određenima u pravilima za pojedine fondove za tehničku pomoć na inicijativu Komisije. Ako je najviši iznos tehničke pomoći na inicijativu države članice utvrđen pravilima za pojedine fondove, iznos koji se prebacuje navodi se radi izračuna usklađenosti s tim najvišim iznosom.

3. Država članica transfer iz stavka 2. zahtijeva za kalendarsku godinu tijekom koje ispunjava uvjete iz članka 24. stavka 1. do 31. siječnja godine tijekom koje se transfer izvršava. Zahtjev mora biti popraćen prijedlogom izmjene jednog ili više programa iz kojih će se izvršiti transfer. Odgovarajuće izmjene unose se u sporazum o partnerstvu u skladu s člankom 30. stavkom 2. u kojemu se utvrđuje ukupni iznos koji se svake godine prebacuje Komisiji.

Ako država članica 1. siječnja 2014. ispunjava uvjete iz članka 24. stavka 1., ona može zahtjev za tu godinu podnijeti istovremeno s podnošenjem svojeg sporazuma o partnerstvu u kojem se utvrđuje iznos koji se treba prebaciti za tehničku pomoć na inicijativu Komisije.

GLAVA III.

PROGRAMIRANJE

POGLAVLJE I.

Opće odredbe o ESI fondovima

Članak 26.

Priprema programa

1. ESI fondovi primjenjuju se kroz programe u skladu sa sporazumom o partnerstvu. Svaki program obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.

2. Programe izrađuju države članice ili tijelo koje su one za to odredile, u suradnji s partnerima iz članka 5. Države članice sastavljaju programe koji se temelje na transparentnim postupcima u odnosu na javnost u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirom.

3. Države članice i Komisija surađuju kako bi osigurale učinkovitu koordinaciju u izradi i provedbi programa za ESI fondove, uključujući, prema potrebi, programe financirane iz više fondova za fondove, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti.

4. Države članice Komisiji podnose programe u roku od tri mjeseca nakon podnošenja sporazuma o partnerstvu. Programi u okviru europske teritorijalne suradnje podnose se do 22. rujna 2014. Uz sve programe prilaže se ex ante ocjena u skladu s člankom 55.

5. Kada jedna ili više uredbi za pojedine fondove za ESI fondove stupi na snagu u razdoblju između 22. veljace 2014. i 22. lipnja 2014., program ili programi koje ESI fond podupire na koje utječe odgađanje stupanja na snagu uredbe za pojedini fond, predaju se u roku od tri mjeseca nakon podnošenja reviziranog sporazuma o partnerstvu iz članka 17. stavka 1.

6. Kada jedna ili više uredbi za pojedine fondove za ESI fondove stupi na snagu kasnije od 22. lipnja 2014., program ili programi koje ESI fond podupire na koje utječe odgađanje stupanja na snagu uredbe za pojedini fond, predaju se u roku od tri mjeseca nakon stupanja na snagu uredbe za pojedini fond koja je bila predmetom odgađanja.

Članak 27.

Sadržaj programa

1. Svakim programom utvrđuje se strategija doprinosa tog programa strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast, koja je u skladu s odredbama ove Uredbe, pravilima za pojedine fondove i sadržajem sporazuma o partnerstvu.

Svaki program obuhvaća mehanizme kojima se osigurava djelotvorna, učinkovita i usklađena primjena ESI fondova te aktivnosti za smanjenje administrativnog opterećenja korisnika.

2. U svakom programu određuju se prioritete u okviru kojih se utvrđuju specifični ciljevi, financijska sredstva potpore iz ESI fondova i odgovarajuće nacionalno sufinanciranje, uključujući iznose koji se odnose na pričuve za ostvarenje postignuća koje može biti javno ili privatno u skladu s pravilima za pojedine fondove.

3. Kada države članice i regije sudjeluju u makroregionalnim strategijama ili strategijama morskih bazena, relevantnim programom u skladu s potrebama programskog područja kako ih je utvrdila država članica utvrđuje se doprinos planiranih intervencija tim strategijama.

4. U okviru svakog prioriteta utvrđuju se pokazatelji i odgovarajući ciljevi izraženi u smislu količine ili kvalitete, u skladu s pravilima za pojedine fondove, radi procjene napretka u

provedbi programa usmjerenih na ostvarivanje ciljeva, a služe kao temelj za praćenje, evaluaciju i pregled uspješnosti. Ti pokazatelji obuhvaćaju:

- (a) financijske pokazatelje koji se odnose na dodijeljene izdatke;
- (b) pokazatelje ostvarenja koji se odnose na operacije za koje se daje potpora;
- (c) pokazatelje rezultata koji se odnose na dotični prioritet.

Za svaki ESI fond pravilima za pojedine fondove utvrđuju se zajednički pokazatelji, a mogu se utvrditi i odredbe povezane s pokazateljima za pojedine programe.

5. Svaki program, osim onih koji se isključivo odnose na tehničku pomoć, obuhvaća opis, u skladu s pravilima mjera za pojedine fondove, aktivnosti kako bi se uzela u obzir načela iz članaka 5., 7. i 8.

6. U svakom programu, osim u onima u kojima se tehnička pomoć pruža u skladu s posebnim programom, utvrđuje se okvirni iznos potpore koji će se upotrijebiti za ciljeve na području klimatskih promjena, na temelju metodologije iz članka 8.

7. Države članice izrađuju program u skladu s pravilima za pojedine fondove.

Članak 28.

Posebne odredbe o sadržaju programa namijenjenih zajedničkim instrumentima za neograničena jamstva i sekuritizaciju koji osiguravaju olakšicu kapitala, a koje provodi EIB

1. Odstupajući od članka 27., posebni programi iz članka 39. stavka 4. prvog podstavka točke (b) uključuju:

- (a) elemente iz članka 27. stavka 1. prvog podstavka te stavaka 2., 3. i 4. tog članka u pogledu načela iz članka 5.;
- (b) navođenje tijela iz članaka 125., 126. i 127. ove Uredbe i članka 65. stavka 2. Uredbe o EPFRR-u kao važnih za predmetni fond;
- (c) za svaki ex-ante uvjet utvrđen u skladu s člankom 19. i Prilogom XI., koji se primjenjuje na operativni program, ocjenu ispunjenosti ex ante uvjeta na datum podnošenja sporazuma o partnerstvu i operativnoga programa, te, ako

ex-ante uvjeti nisu ispunjeni, opis aktivnosti kojima se ispunjava ex ante uvjet, odgovorna tijela i vremenski raspored tih aktivnosti u skladu sa sažetkom koji je predan u sporazumu o partnerstvu.

2. Odstupajući od članka 55., ex ante procjena iz članka 39. stavka 4. prvog podstavka točke (a) smatra se ex ante ocjenom takvih programa.

3. Za potrebe programa iz članka 39. stavka 4. prvog podstavka točke (b) ove Uredbe, članak 6. stavak 2. i članak 59. stavci 5. i 6. Uredbe o EPFRR-u se ne primjenjuju se. Uz elemente iz stavka 1. ovog članka, na programe u okviru EPFRR-a primjenjuju se samo odredbe iz članka 8. stavka 1. točke (c) podtočke i., točaka (f), (h) i (i) te točke (m) podtočaka od i. do iii. Uredbe o EPFRR-u.

Članak 29.

Postupak usvajanja programa

1. Komisija procjenjuje usklađenost programa s ovom Uredbom i s pravilima za pojedine fondove, njihovim učinkovitim doprinosom odabranim tematskim ciljevima i prioritetima Unije specifičnima za svaki ESI fond te također usklađenost sa sporazumom o partnerstvu, uzimajući u obzir relevantne preporuke za pojedinu zemlju donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantne preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a, kao i ex ante evaluaciju. Procjena se posebno odnosi na prikladnost strategije programa, odgovarajuće ciljeve, pokazatelje, ciljeve i dodjelu proračunskih sredstava.

2. Odstupajući od stavka 1., Komisija ne treba utvrđivati usklađenost namjenskih operativnih programa Inicijative za zapošljavanje mladih iz članka 18. drugog stavka točke (a) Uredbe o ESF-u i namjenskih operativnih programa iz članka 39. stavka 4. prvog podstavka točke (b) ove Uredbe sa sporazumom o partnerstvu ako na dan predaje namjenskog operativnog programa država članica nije podnijela svoj sporazum o partnerstvu.

3. Komisija daje primjedbe u roku od tri mjeseca od datuma podnošenja programa. Država članica dostavlja Komisiji sve dodatne nužne informacije i prema potrebi revidira predloženi program.

4. U skladu s pravilima za pojedine fondove Komisija odobrava svaki program najkasnije šest mjeseci nakon što ga je država članica predala, pod uvjetom da su sve primjedbe Komisije uzete u obzir na odgovarajući način, ali ne prije 1. siječnja 2014. ili prije nego što Komisija donese odluku o odobravanju sporazuma o partnerstvu.

Odstupajući od navedenog, Komisija može odobriti programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” prije donošenja odluke o odobrenju sporazuma o partnerstvu, namjenske operativne programe za Inicijativu za zapošljavanje mladih iz članka 18. drugog stavka točke (a) Uredbe o ESF-u i namjenske operativne programe iz članka 39. stavka 4. prvog podstavka točke (b) prije podnošenja sporazuma o partnerstvu.

Članak 30.

Izmjena programa

1. Zahtjevi za izmjenu programa koje podnosi država članica moraju biti valjano opravdani, a u njima se posebno mora utvrditi predviđeni učinak promjena na program ostvarivanja strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast te specifičnih ciljeva utvrđenih programom, uzimajući u obzir ovu Uredbu, pravila za pojedine fondove, horizontalna načela iz članka 5., 7. i 8. kao i sporazum o partnerstvu. Uz njih se prilaže revidirani program.

2. Komisija procjenjuje informacije dostavljene u skladu sa stavkom 1., uzimajući u obzir obrazloženje države članice. Komisija može navesti svoje primjedbe u roku od mjesec dana nakon predaje revidiranog programa, a država članica mora Komisiji pružiti sve potrebne dodatne informacije. Komisija u skladu s pravilima za pojedine fondove odobrava zahtjeve za izmjenu programa što je prije moguće, ali ne kasnije od tri mjeseca nakon što ih je država članica predala, pod uvjetom da su sve primjedbe Komisije uzete u obzir na odgovarajući način.

Ako izmjena programa utječe na informacije pružene u sporazumu o partnerstvu u skladu s člankom 15. stavkom 1. točkom (a) podtočkama iii., iv. i vi., odobrenje izmjene programa od strane Komisije istodobno je odobrenje posljedične revizije informacija u sporazumu o partnerstvu.

3. Odstupajući od stavka 2., kad se Komisiji podnosi zahtjev za promjenu kako bi se preraspodijelila pričuva za ostvarenje postignuća nakon pregleda uspješnosti, Komisija daje primjedbe samo u slučaju kada predložena dodjela sredstava nije u skladu s mjerodavnim pravilima ili nije u skladu s razvojnim potrebama države članice ili regije ili za sobom povlači znatan rizik da se svrha i ciljevi iz prijedloga neće ostvariti. Komisija odobrava zahtjev za izmjenu programa što je prije moguće, ali ne kasnije od dva mjeseca nakon što ga je država članica službeno predala, pod uvjetom da su sve primjedbe Komisije uzete u obzir na odgovarajući način. Komisijino odobrenje izmjene programa istovremeno je odobrenje naknadne provjere informacija iz sporazuma o partnerstvu

4. Odstupajući od stavka 2., posebne odredbe za izmjenu operativnih programa mogu se utvrditi u Uredbi o EFPR-u.

Članak 31.

Sudjelovanje EIB-a

1. Na zahtjev države članice EIB može sudjelovati u izradi sporazuma o partnerstvu te u aktivnostima pripreme operacija, posebno velikih projekata, financijskih instrumenata i JPP-a.

2. Komisija se prije usvajanja sporazuma o partnerstvu ili programa može savjetovati s EIB-om.

3. Komisija može tražiti od EIB-a da ispita tehničku kvalitetu i ekonomsku, financijsku održivost i održivost velikih projekata te da joj pomogne u primjeni ili razvoju financijskih instrumenata.

4. Pri provedbi odredbi iz ove Uredbe Komisija EIB-u može dodijeliti bespovratna sredstva ili ugovore o javnim uslugama koji obuhvaćaju inicijative koje se provode na višegodišnjoj osnovi. Doprinosi iz proračuna Unije za takva bespovratna sredstva ili ugovore o javnim uslugama izdvajaju se na godišnjoj osnovi.

POGLAVLJE II.

Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice

Članak 32.

Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice

1. Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice podržava EPFRR, koji je nazvan „lokalni razvoj LEADER” i koji mogu podržati EFRR, ESF ili EFPR. Za potrebe ovog poglavlja, ti se fondovi dalje u tekstu nazivaju „dotični ESI fondovi”.

2. Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice:

(a) usmjeren je na posebna subregionalna područja;

(b) njime upravljaju lokalne akcijske skupine koje sačinjavaju predstavnici javnih i privatnih lokalnih socioekonomskih interesa, pri čemu na razini donošenja odluka ni javne vlasti, definirane u skladu s nacionalnim pravilima, a ni bilo koja pojedinačna interesna skupina nemaju više od 49 % glasačkih prava;

(c) provodi se preko integriranih i višesektorskih strategija lokalnog razvoja za pojedina područja;

(d) oblikovan je tako da uzima u obzir lokalne potrebe i potencijal, a uključuje inovativne značajke u lokalni kontekst, umrežavanje i, prema potrebi, suradnju.

3. Pomoć iz dotičnih ESI fondova lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice bit će dosljedna i usklađena među dotičnim ESI fondovima. To se osigurava, između ostalog, koordiniranom izgradnjom kapaciteta, odabirom, odobravanjem i financiranjem strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice i lokalnih akcijskih skupina.

4. Ako izborni odbor za strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice koji je osnovan u skladu s člankom 33. stavkom 3. utvrdi da provedba odabrane strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice zahtijeva potporu više od jednog fonda, može se u skladu s nacionalnim pravilima i procedurama imenovati glavni fond za potporu tekućih troškova i troškova vođenja u skladu s člankom 35. stavkom 1. točkama (d) i (e) za strategiju lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.

5. Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice koji podupiru dotični ESI fondovi provodi se u okviru jednog ili više prioriteta relevantnih programa u skladu s pravilima dotičnih ESI fondova za pojedine fondove.

Članak 33.

Strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice

1. Strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice sadrži barem sljedeće elemente:

- (a) definiciju područja i stanovništva na koje se strategija odnosi;
- (b) analizu razvojnih potreba i potencijala područja, uključujući analizu prednosti, slabosti, prilika i prijetnji;
- (c) opis strategije i njezinih ciljeva, opis integriranih i inovativnih obilježja strategije i hijerarhije ciljeva, uključujući mjerljive ciljeve za ostvarenja ili rezultate. S obzirom na rezultate ciljevi se mogu izraziti u smislu količine ili kvalitete. Strategija je usklađena s relevantnim programima svih uključenih dotičnih ESI fondova;
- (d) opis procesa uključivanja zajednice u razvoj strategije;
- (e) akcijski plan koji pokazuje kako se ciljevi prevode u mjere;
- (f) opis mehanizama za upravljanje strategijom i njezino praćenje kojima se pokazuje kapacitet lokalne akcijske skupine da provede strategiju te opis posebnih mehanizama evaluacije;
- (g) financijski plan strategije, uključujući predviđenu dodjelu sredstava iz svakog od dotičnih ESI fondova.

2. Države članice utvrđuju kriterije za odabir strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.

3. Strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice odabire odbor koji u tu svrhu osniva odgovorno upravljačko tijelo ili tijela koja je odobrilo odgovorno upravljačko tijelo ili tijela.

4. Prvi krug odabira strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice završava najkasnije u roku od dvije godine od odobrenja sporazuma o partnerstvu. Države članice mogu odabrati dodatne strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice poslije tog datuma, ali najkasnije 31. prosinca 2017.

5. Odlukom koja odobrava strategiju lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice utvrđuju se sredstva za dodjeljivanje za svaki od dotičnih ESI fondova. Odlukom se određuju i odgovornosti za zadatke upravljanja i kontrole u okviru jednog ili više programa koji se odnose na strategiju lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.

6. Područje navedeno u stavku 1. točki (a) nema manje od 10 000 niti više od 150 000 stanovnika. Međutim, Komisija može u propisno opravdanim slučajevima i na temelju prijedloga države članice usvojiti ili izmijeniti ta ograničenja stanovništva u svojoj odluci na temelju članka 15. stavka 2. ili 3. o odobravanju odnosno izmjeni sporazuma o partnerstvu u slučaju te države članice, kako bi se uzela u obzir rijetko ili gusto naseljena područja ili kako bi se osigurala teritorijalna usklađenost područja uključenih u strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.

Članak 34.

Lokalne akcijske skupine

1. Lokalne akcijske skupine oblikuju i provode strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.

Države članice utvrđuju zasebne uloge lokalne akcijske skupine i tijela nadležnih za provedbu relevantnih programa, za sve provedbene zadatke koji se odnose na strategiju lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.

2. Odgovorno upravljačko tijelo ili tijela osiguravaju da lokalne akcijske skupine odaberu jednog partnera iz skupine kao glavnog partnera u administrativnim i financijskim pitanjima ili da se udruže u zajedničku strukturu s pravnim statusom.

3. Zadaci lokalnih akcijskih skupina uključuju:

- (a) jačanje kapaciteta lokalnih sudionika za izradu i provedbu operacija uključujući poticanje njihovih sposobnosti upravljanja projektima;
- (b) sastavljanje nediskriminirajućeg i transparentnog izbornog postupka i objektivnih kriterija za odabir operacija, u kojima se izbjegavaju sukobi interesa, jamči da u odlukama o izboru najmanje 50 % glasova pripada partnerima koji ne pripadaju tijelima javne vlasti i dopuštaju odabir pisanim postupkom;

- (c) osiguravanje usklađenosti sa strategijom lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice prilikom odabira tih operacija, dajući im prednost u skladu s njihovim doprinosom u ostvarenju ciljeva te strategije;
- (d) pripremu i objavu poziva na dostavu prijedloga ili aktualnog postupka za podnošenje projekata, uključujući utvrđivanje kriterija za odabir;
- (e) primanje i ocjenjivanje zahtjeva za potporu;
- (f) odabir operacija i utvrđivanje iznosa potpore te, prema potrebi, podnošenje prijedloga nadležnom tijelu radi završne provjere prihvatljivosti prije odobrenja;
- (g) praćenje provedbe strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice i operacija koje su dobile potporu te izvođenje posebnih evaluacija povezanih sa strategijom lokalnog razvoja kojom upravlja lokalna zajednica.

4. Ne dovodeći u pitanje stavak 3. točku (b), lokalna akcijska skupina može biti korisnik operacija i provoditi ih u skladu sa strategijom lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.

5. U slučaju aktivnosti suradnje lokalnih akcijskih grupa navedenih u članku 35. stavku 1. točki (c), zadatke navedene u stavku 3. točki (f) ovog članka može izvršiti odgovorno upravljačko tijelo.

Članak 35.

Potpota lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice iz ESI fondova

1. Potpora lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice iz dotičnih ESI fondova u pitanju uključuje:

- (a) troškove pripremne potpore koja se sastoji od izgradnje kapaciteta, osposobljavanja i umrežavanja u svrhu pripreme i provedbe strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.

Takvi troškovi mogu obuhvaćati jedan ili više sljedećih elemenata:

- i. akcije osposobljavanja za lokalne dionike;
- ii. studije predmetnih područja;
- iii. troškove povezane s izradom strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice, uključujući konzultantske troškove i troškove povezane s konzultacijama dionika u svrhu pripreme strategije;

- iv. administrativne troškove (troškove rada i osoblja) organizacije koja se prijavljuje za pripremnu pomoć tijekom faze pripreme;

v. potporu malim pilot-projektima.

Takva pripremna potpora prihvatljiva je bez obzira na to je li strategiju za lokalni razvoj pod vodstvom zajednice, a koju je osmislila lokalna akcijska skupina koja će imati koristi od potpore odabrao izborni odbor za financiranje u skladu s člankom 33. stavkom 3.

- (b) provođenje operacija u okviru strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice;
- (c) pripremu i provođenje aktivnosti sudjelovanja lokalne akcijske skupine;
- (d) tekuće troškove povezane s upravom provedbe strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice koja se sastoji od troškova rada, troškova osoblja, troškova osposobljavanja, troškova povezanih s odnosima s javnošću, financijskih troškova kao i troškova povezanih s praćenjem i evaluacijom strategija u skladu s člankom 34. stavkom 3. točkom (g);
- (e) vođenje strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice kako bi se među dionicima omogućila razmjena informacija i promicanje strategije te potpora potencijalnim korisnicima u razvoju operacija i prijavi.

2. Potpora za tekuće troškove i vođenje, kako je navedeno u stavku 1. točkama (d) i (e), ne premašuje 25 % ukupnih javnih rashoda koji su nastali u okviru strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.

POGLAVLJE III.

Teritorijalni razvoj

Članak 36.

Integrirana teritorijalna ulaganja

1. Kad strategija urbanog razvoja ili druga teritorijalna strategija ili teritorijalni pakt iz članka 12. stavka 1. Uredbe o ESF-u zahtijevaju integrirani pristup koji uključuje investicije iz ESF-a, EFRR-a ili Kohezijskog fonda u okviru više od jedne prioritetne osi jednog ili više operativnih programa, aktivnosti se mogu provoditi kao integrirana teritorijalna ulaganja („ITU“).

Aktivnosti koje se provode kao ITU mogu se nadopuniti financijskom potporom iz EPFRR-a ili EFPR-a.

2. Kad ITU ima potporu ESF-a, EFRR-a ili Kohezijskog fonda, odgovarajući operativni program ili programi opisuju pristup upotrebi instrumenta ITU-a te okvirna financijska sredstva iz svake prioritetne osi dodijeljena u skladu s pravilima za pojedine fondove.

Kada se ITU nadopunjuje potporom iz EPFRR-a ili EFPR-a, dodijeljena okvirna financijska sredstva te obuhvaćene mjere utvrđuju se u odgovarajućem programu ili programima u skladu s pravilima za pojedine fondove.

3. Država članica ili upravljačko tijelo mogu odrediti jedno ili više posredničkih tijela, uključujući lokalne vlasti, tijela za regionalni razvoj ili nevladine organizacije za upravljanje i provedbu ITU-a u skladu s pravilima za pojedine fondove.

4. Država članica ili nadležna upravljačka tijela moraju osigurati da sustav praćenja programa ili više njih omogućava utvrđivanje operacija i neposrednih rezultata prioriteta koji doprinosi ITU-u.

GLAVA IV.

FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Članak 37.

Financijski instrumenti

1. ESI fondovi mogu se koristiti za potporu financijskim instrumentima u okviru jednog ili više programa, uključujući i slučajeve kada se organiziraju u okviru fondova fondova, kako bi se doprinijelo ostvarivanju specifičnih ciljeva utvrđenih u okviru prioriteta.

Financijski instrumenti provode se radi potpore investicijama od kojih se očekuje financijska održivost i za koje nije moguće prikupiti dovoljno financijskih sredstava iz tržišnih izvora. Kod primjene ove glave, upravljačka tijela, tijela koja provode fondove fondova i tijela koja provode financijske instrumente poštuju mjerodavno pravo, posebno o državnim potporama i javnoj nabavi.

2. Potpora financijskih instrumenata temelji se na ex ante procjeni kojom su ustanovljeni nefunkcioniranje tržišta ili neoptimalne investicije te razina potrebe za javnim investicijama, uključujući vrste financijskih instrumenata koji se namjeravaju poduprijeti. Takva ex ante procjena uključuje:

(a) analizu tržišnih nedostataka, neoptimalnih situacija za ulaganja te potreba za ulaganjima za područja politika i tematske ciljeve ili ulagačke prioritete s kojima se treba pozabaviti radi ostvarenja specifičnih ciljeva utvrđenih u okviru prioriteta te kojima će se pružiti potpora kroz financijske instrumente. Ta analiza temelji se na dostupnoj metodologiji dobrih praksi;

(b) procjenu dodane vrijednosti financijskih instrumenata koji se razmatraju za potporu ESI fondova, usklađenost s ostalim oblicima javnih intervencija usmjerenih na isto

tržište, moguće implikacije u pogledu državnih potpora, proporcionalnost predviđene intervencije i mjere za minimaliziranje narušavanja tržišta;

(c) procjenu dodatnih javnih i privatnih sredstava koja će potencijalno privući financijski instrument, sve do razine krajnjeg primatelja (očekivani učinak poluge), uključujući, prema potrebi, procjenu potrebe za povlaštenom naknadom, kao i njezine razine, radi privlačenja drugog dijela sredstava privatnih ulagača i/ili opis mehanizama kojima će se koristiti za utvrđivanje potrebe i opsega takve povlaštene naknade, kao što su konkurentni ili odgovarajuće nezavisni procesi procjene;

(d) procjenu naučenih lekcija iz sličnih instrumenata i ex ante procjena koje su države članice izvršile u prošlosti i načine primjene tih lekcija u budućnosti;

(e) predloženu investicijsku strategiju, uključujući ispitivanje mogućih rješenja u vezi s provedbenim mehanizmima u smislu članka 38., predviđenu ponudu financijskih proizvoda, ciljane krajnje primatelje te, prema potrebi, predviđenu kombinaciju s bespovratnim potporama;

(f) navedene očekivane rezultate i načine na koje se očekuje da će dotični financijski instrument doprinijeti ostvarivanju specifičnih ciljeva određenih u okviru relevantnog prioriteta koji uključuje pokazatelje za taj doprinos;

(g) odredbe kojima se omogućuje da se ex ante procjena preispita i, prema potrebi, ažurira tijekom provedbe bilo kojeg financijskog instrumenta koji je proveden na temelju takve procjene kada tijekom faze provedbe upravljačko tijelo smatra da ex ante procjena moguće više točno ne predstavlja tržišne uvjete prisutne u vrijeme provedbe.

3. Ex ante procjena iz stavka 2. može se izvoditi u fazama. Ona u svakom slučaju mora biti dovršena prije nego što upravljačko tijelo odluči dodijeliti programske doprinose financijskom instrumentu.

Sažetak nalaza i zaključaka ex ante procjena u odnosu na financijske instrumente objavljuje se u roku od tri mjeseca od njihovog datuma dovršetka.

Ex ante procjena predaje se odboru za praćenje u informativne svrhe u skladu s pravilima za pojedine fondove.

4. Ako financijski instrumenti podržavaju ulaganja u poduzeća, uključujući MSP-ove, takva potpora mora biti usmjerena na osnivanje novih poduzeća, početni kapital, odnosno, osnivački kapital, kapital za proširenje, kapital za jačanje općih aktivnosti poduzeća ili ostvarivanje novih projekata, ulaz na nova tržišta ili razvoj postojećih poduzeća, ne dovodeći u

pitanje primjenjiva pravila Unije o državnim potporama i u skladu s pravilima za pojedine fondove. Takva potpora može uključivati ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu te radni kapital u okviru primjenjivih pravila Unije o državnim potporama i s ciljem poticanja privatnog sektora kao izvora financiranja poduzetništva. Može uključivati i troškove prijenosa vlasničkih prava u poduzećima pod uvjetom da se prijenos izvršava između neovisnih ulagača.

5. Ulaganja koja se podupiru financijskim instrumentima na datum odluke o ulaganju ne smiju biti fizički dovršena ili u cijelosti provedena.

6. Ako financijski instrumenti pružaju podršku krajnjim primateljima u infrastrukturnim ulaganjima kako bi pružili podršku urbanom razvoju, urbanom oporavku ili sličnim infrastrukturnim ulaganjima, s ciljem postizanja raznolikosti nepoljoprivrednih aktivnosti u ruralnim područjima, takva podrška može uključivati iznos potreban za reorganizaciju dužničkog portfelja vezanog za infrastrukturu koja je dio novog ulaganja, do najviše 20 % ukupnog iznosa programske potpore kroz financijski instrument za takva ulaganja.

7. Financijske instrumente moguće je kombinirati s bespovratnim sredstvima, subvencioniranim kamatnim stopama i subvencioniranim naknadama za jamstvo. Ako se potpora ESI fondova pruža putem financijskih instrumenata i kombinira u jednoj operaciji s drugim oblicima potpore izravno vezanim uz iste krajnje primatelje, uključujući tehničku podršku, subvencionirane kamatne stope i subvencionirane naknade za jamstvo, odredbe koje se primjenjuju na financijske instrumente primjenjuju se i na sve oblike potpore u okviru te operacije. U takvim slučajevima, poštuju se primjenjiva pravila Unije o državnim potporama i mora se voditi posebna evidencija za svaki oblik potpore.

8. Krajnji primatelji koji primaju potporu iz financijskog instrumenta u okviru određenog ESI fonda mogu primati pomoć iz drugog prioriteta ili programa ESI fondova ili iz nekog drugog instrumenta koji se financira iz proračuna Unije u skladu s primjenjivim pravilima Unije o državnim potporama. U tom slučaju potrebno je voditi odvojenu evidenciju za svaki izvor pomoći, a potpora financijskog instrumenta u okviru ESI fondova dio je operacije s prihvatljivim troškovima koji su različiti od drugih izvora pomoći.

9. Kombinacija potpore koja se pruža putem bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata kako je navedeno u stavcima 7. i 8. može, u skladu s primjenjivim pravilima Unije o državnim potporama, pokrivati istu stavku izdataka pod uvjetom da zbroj svih oblika potpore zajedno ne prelazi ukupan iznos predmetne stavke izdataka. Bespovratna sredstva ne smiju se koristiti za povrat sredstava potpore primljene iz financijskih instrumenata. Financijski instrumenti ne smiju se koristiti za predfinanciranje bespovratnih sredstava.

10. Doprinosi u naravi nisu prihvatljivi izdaci u skladu s financijskim instrumentima, osim u slučaju doprinosa u obliku zemljišta ili nekretnine povezanih s ulaganjima čiji je cilj potpora ruralnom razvoju, urbanom razvoju ili urbanom oporavku, ako su zemljište ili nekretnina dio ulaganja. Takvi doprinosi u obliku zemljišta ili nekretnine prihvatljivi su ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 69. stavku 1.

11. PDV ne predstavlja prihvatljivi trošak operacije, osim u slučaju PDV-a za koji se ne može dobiti povrat u skladu s nacionalnim propisima o PDV-u. Tretman PDV-a na razini ulaganja krajnjih primatelja ne uzima se u obzir u svrhu utvrđivanja prihvatljivosti troškova u okviru financijskog instrumenta. Međutim, ako se financijski instrumenti kombiniraju s bespovratnim sredstvima iz stavaka 7. i 8. ovog članka, na bespovratna sredstva se primjenjuju odredbe članka 69. stavka 3.

12. U svrhe primjene ovog članka, primjenjiva pravila Unije o državnim potporama su ona koja su na snazi u trenutku kad upravljačko tijelo ili tijelo koje provodi fondova ugovorom obvežu doprinose programa financijskom instrumentu ili kada financijski instrument ugovorom obaveže doprinose programa krajnjem primatelju, ako je primjenjivo.

13. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. kojim se utvrđuju dodatna posebna pravila o kupnji zemljišta i kombinaciji tehničke podrške s financijskim instrumentima.

Članak 38.

Provedba financijskih instrumenata

1. Prilikom provedbe članka 37. upravljačka tijela mogu dodijeliti financijski doprinosi sljedećim financijskim instrumentima:

(a) financijskim instrumentima koji su osnovani na razini Unije te kojima izravno ili neizravno upravlja Komisija;

(b) financijskim instrumentima koji su osnovani na nacionalnoj, regionalnoj, transnacionalnoj ili prekograničnoj razini te kojima upravlja upravljačko tijelo ili je upravljanje njima u nadležnosti tog tijela.

2. Doprinosi ESI fondova financijskim instrumentima iz stavka 1. točke (a) raspoređuju se u zasebne račune i koriste, u skladu s ciljevima dotičnih ESI fondova, za potporu mjera i krajnjih primatelja u skladu s programom ili programima iz kojih potječu ti doprinosi.

Doprinosi financijskim instrumentima iz prvog podstavka podliježu ovoj Uredbi, osim ako su izričito predviđene iznimke.

Drugi podstavak ne dovodi u pitanje pravila kojima se uređuje uspostava i funkcioniranje financijskih instrumenata u skladu s Financijskom uredbom, osim ako su ta pravila protivna pravilima ove Uredbe, u kojem slučaju prednost ima ova Uredba.

3. Za financijske instrumente iz stavka 1. točke (b) upravljačko tijelo može dodijeliti financijski doprinos sljedećim financijskim instrumentima:

- (a) financijskim instrumentima usklađenima sa standardnim uvjetima koje utvrdi Komisija u skladu s drugim podstavkom ovog stavka;
- (b) već postojećim ili novoosnovanim financijskim instrumentima koji su posebno oblikovani kako bi se ostvarili specifični ciljevi utvrđeni u okviru mjerodavnog prioriteta.

Komisija donosi provedbene akte u vezi sa standardnim uvjetima s kojima moraju biti usklađeni financijski instrumenti iz prvog podstavka točke (a). Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

4. Kod dodjeljivanja potpore financijskim instrumentima iz stavka 1. točke (b) upravljačko tijelo može:

- (a) uložiti u kapital postojećih ili novoosnovanih pravnih subjekata, uključujući one koji su financirani iz drugih ESI fondova, čiji je zadatak provedba financijskih instrumenta usklađenih s ciljevima dotičnih ESI fondova, koji će izvršiti provedbene zadatke; potpora tim subjektima ograničena je na iznose koji su potrebni za primjenu novih ulaganja u skladu s člankom 37. i na način usklađen s ciljevima ove Uredbe;

(b) povjeriti provedbene zadatke:

- i. EIB-u;
- ii. međunarodnim financijskim institucijama u kojima je država članica dioničar ili financijskim institucijama osnovanim u državi članici s ciljem ostvarivanja javnog interesa pod nadzorom tijela javne vlasti;

iii. tijelu javnog ili privatnog prava; ili

(c) izravno izvršavati provedbene zadatke, u slučaju da se financijski instrumenti sastoje samo od zajmova i jamstava. U tom se slučaju upravljačko tijelo smatra korisnikom u smislu članka 2. točke 10.

Kod provedbe financijskog instrumenta, tijela iz prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) osiguravaju usklađenost s primjenjivim pravom, uključujući pravila o ESI fondovima, državnim potporama, javnoj nabavi i mjerodavnim normama te s primjenjivim zakonodavstvom o sprječavanju pranja novca, borbi protiv terorizma i utaji poreza. Ta se tijela ne osnivaju i ne održavaju poslovne odnose sa subjektima inkorporiranim u teritorijima čije ovlasti ne surađuju s Unijom u smislu primjene međunarodno utvrđenih poreznih standarda te takve zahtjeve preusmjeravaju njihovim ugovornim financijskim posrednicima.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. kojim se utvrđuju dodatna posebna pravila o ulozi, odgovornostima i nadležnosti tijela koja provode financijske instrumente, povezani kriteriji za odabir i proizvodi koji se mogu dostavljati putem financijskih instrumenata u skladu s člankom 37. Komisija o tim delegiranim aktima istodobno obavješćuje Europski parlament i Vijeće do 22. travnja 2014.

5. Kada tijela iz stavka 4. prvog podstavka točaka (a) i (b) provode fondove fondova, dio provedbe mogu povjeriti financijskim posrednicima, pod uvjetom da ti subjekti u okviru svoje odgovornosti osiguraju da financijski posrednici ispunjavaju kriterije iz članka 140. stavaka 1., 2. i 4. Financijske uredbe. Financijski posrednici biraju se na osnovi otvorenih, transparentnih, izjednačenih i nediskriminirajućih postupaka, izbjegavajući sukob interesa.

6. Tijela iz stavka 4. prvog podstavka točke (b) kojima su povjereni provedbeni zadaci otvaraju povjereničke račune na svoje ime i u ime upravljačkog tijela ili uređuju financijski instrument kao zasebnu financijsku jedinicu unutar financijske institucije. U slučaju zasebne financijske jedinice, radi se računovodstvena razlika između sredstava programa uloženi u financijski instrument iz drugih sredstava na raspolaganju financijske institucije. Sredstvima na povjereničkim računima i takvim zasebnim financijskim jedinicama upravlja se u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja i sljedeći odgovarajuća bonitetna pravila te imaju odgovarajuću likvidnost.

7. Ako se financijski instrument primjenjuje u skladu sa stavkom 4. prvim podstavkom točkama (a) i (b), podložno provedbenoj strukturi financijskog instrumenta, uvjeti za doprinose iz programa financijskim instrumentima propisuju se sporazumima o financiranju u skladu s Prilogom III. na sljedećim razinama:

- (a) prema potrebi, između propisno ovlaštenih predstavnika upravljačkog tijela i tijela koje provodi fondove fondova; i

(b) između propisno ovlaštenih predstavnika upravljačkog tijela, ili prema potrebi, tijela koje provodi fondove fondova i tijela koje provodi financijski instrument.

8. Za provedene financijske instrumente iz stavka 4. prvog podstavka točke (c), uvjeti za doprinose iz programa financijskim instrumentima navedeni su u strateškom dokumentu u skladu s Prilogom IV., koji pregledava odbor za praćenje.

9. Nacionalni javni i privatni doprinosi, uključujući, ako je potrebno, doprinose u naravi iz članka 37. stavka 10., mogu se pružati na razini fonda fondova, na razini financijskog instrumenta ili na razini krajnjih primatelja, u skladu s pravilima za pojedine fondove.

10. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju jedinstveni uvjeti u vezi s detaljnim aranžmanima prijenosa i upravljanja doprinosima programa kojima upravljaju tijela iz stavka 4. prvog podstavka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

Članak 39.

Doprinos iz EFRR-a i EPFRR-a zajedničkom neograničenom jamstvu i financijski instrumenti sekuritizacije u korist MSP-ova koje provodi EIB

1. Za potrebe ovog članka, „dužničko financiranje” znači zajmovi, leasing ili garancije.

2. Države članice mogu koristiti EFRR i EPFRR za pružanje financijskog doprinosa financijskim instrumentima iz članka 38. stavka 1. točke (a) kojima direktno upravlja Komisija s provedbenim zadacima povjerenim EIB-u u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (c) podtočkom iii. i člankom 139. člankom 4. Financijske uredbe, u odnosu na sljedeće aktivnosti:

(a) neograničena jamstva kojima se pruža olakšica kapitala financijskim posrednicima za nove portfelje dužničkog financiranja za prihvatljive MSP-ove u skladu s člankom 37. stavkom 4. ove Uredbe;

(b) sekuritizaciju, kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 61. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾, bilo čega od sljedećeg:

i. postojećih portfelja dužničkog financiranja za MSP-ove i druga poduzeća s manje od 500 zaposlenih;

ii. novih portfelja dužničkog financiranja za MSP-ove.

Financijski doprinos iz prvog podstavka točaka (a) i (b) ovog stavka doprinosi junior i/ili mezanin tranšama spomenutog portfelja, ako relevantni financijski posrednik zadrži dovoljan dio rizika portfelja koji je barem jednak zahtjevu za zadržavanjem rizika koji je naveden u Direktivi 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾ i u Uredbi (EU) br. 575/2013 kako bi se osigurala odgovarajuća usklađenost interesa. U slučaju sekuritizacije iz prvog podstavka točke (b) ovog stavka, financijski posrednik obavezan je odrediti novo dužničko financiranje prihvatljivim MSP-ovima u skladu s člankom 37. stavkom 4. ove Uredbe.

Svaka država članica koja planira sudjelovati u takvim financijskim instrumentima doprinosi iznosom koji je u skladu s potrebama za dužničkim financiranjem MSP-ova za određenu državu članicu i procijenjenim financijskim potrebama MSP-ova za takvim dužničkim financiranjem, uzimajući u obzir ex ante procjenu iz stavka 4. prvog podstavka točke (a), koji u svakom slučaju nije veći od 7 % dodjele sredstava iz EFRR-a i EPFRR-a državi članici. Ukupan iznos doprinosa iz EFRR-a i EPFRR-a svih država članica koje sudjeluju podliježe općoj gornjoj granici koja iznosi 8 500 000 000 EUR (prema cijena iz 2011.).

Ako Komisija, savjetujući se pritom s EIB, smatra da je ukupan minimalan doprinos instrumentu koji predstavlja ukupan iznos doprinosa svih uključenih država članica nije dovoljan, uzimajući u obzir minimalnu kritičnu masu definiranu u ex ante ocjeni iz stavka 4. prvog podstavka točke (a), provedba financijskog instrumenta se obustavlja, a doprinosi vraćaju državama članicama.

Ako se država članica i EIB ne mogu složiti oko uvjeta sporazuma o financiranju iz stavka 4. prvog podstavka točke (c), država članica podnosi zahtjev za izmjenom programa iz stavka 4. prvog podstavka točke (b) i doprinos preraspodjeljuje na druge programe i prioritete u skladu sa zahtjevima za tematskom koncentracijom.

Ako su zadovoljeni uvjeti za prekid doprinosa država članice instrumentu utvrđenom u sporazumu o financiranju između dotične države članice i EIB-a iz stavka 4. prvog podstavka točke (c), država članica podnosi zahtjev za izmjenom programa

⁽¹⁾ Uredba (EU) No 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim uvjetima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupu aktivnosti kreditnih institucija i o bonitetnom nadzoru kreditnih institucija i kreditnih društava, izmjeni Direktive 2002/87/EZ i o stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

iz stavka 4. prvog podstavka točke (b) te preraspodjeljuje ostatak doprinosa na druge programe i prioritete u skladu sa zahtjevima za tematskom koncentracijom.

Ako je doprinos države članice ukinut, ta država članica može podnijeti zahtjev za izmjenom programa. Kad su neiskorištene proračunske obveze opozvane, neiskorištene proračunske obveze se državi članici u pitanju mogu reprogramirati za druge programe i prioritete u skladu sa zahtjevima za tematskom koncentracijom.

3. MSP-ovi koji prime novo dužničko financiranje, kao posljedica novog jačanja portfelja od strane financijskog posrednika u kontekstu financijskog instrumenta iz stavka 2., smatraju se krajnjim primateljima doprinosa EFRR-a i EPFRR-a za predmetni financijski instrument.

4. Financijski doprinos iz stavka 2. zadovoljava sljedeće uvjete:

(a) odstupajući od članka 37. stavka 2. temelji se na jednoj ex ante procjeni na razini Unije koju provode EIB i Komisija.

Na temelju dostupnih izvora podataka o dužničkom financiranju banaka i MSP-ovima, ex ante procjenom obuhvatit će se, između ostalog, analiza potreba MSP-ova za financiranjem na razini Unije, uvjeti financiranja MSP-ova i njihove potreba za financiranjem, kao i podaci o manjku u financiranju MSP-ova u svim državama članicama, profil gospodarske i financijske situacije u sektoru MSP-ova na razini država članica, najmanja kritična masa ukupnih doprinosa, veličina procijenjenog ukupnog opsega zajmova koji proizlazi iz tih doprinosa i dodana vrijednost.

(b) osigurava ga svaka uključena država članica u okviru jednog nacionalnog programa po financijskom doprinosu od strane EPFRR-a i EPFRR-a koji podupire tematski cilj iz članka 9. prvog stavka točke 3.;

(c) podliježe uvjetima utvrđenima u sporazumima o financiranju sklopljenima između svake države članice koja sudjeluje i EIB-a, uključujući, između ostalog:

i. zadaće i obaveze EIB-a, uključujući naknadu;

ii. minimalno povećanje koje treba postići u jasno definiranim ključnim fazama u okviru razdoblja prihvatljivosti iz članka 65. stavka 2.;

iii. uvjete za novo dužničko financiranje;

iv. odredbe koje se odnose na neprihvatljive mjere i kriterije za isključenje;

v. raspored plaćanja;

vi. sankcije u slučaju da financijski posrednici ne ispunjavaju obveze;

vii. odabir financijskih posrednika;

viii. praćenje, izvješćivanje i revizija;

ix. vidljivost;

x. uvjete za raskid sporazuma.

EIB će u svrhu provedbe instrumenta sklopiti ugovorne dogovore s izabranim financijskim posrednicima;

(d) u slučaju da u roku od šest mjeseci od usvajanja programa iz točke (b) sporazum o financiranju iz točke (c) nije sklopljen, država članica ima pravo preraspodijeliti doprinos na druge programe i prioritete u skladu sa zahtjevima za tematskom koncentracijom.

Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbeni akt kojim se utvrđuje predložak sporazuma o financiranju iz prvog podstavka točke (c). Taj provedbeni akt usvaja se u skladu s postupkom ispitivanja iz članku 150. stavka 3.

5. U svakoj uključenoj državi članici postiže se minimalno povećanje u ključnim etapama određenim u sporazumu o financiranju iz stavka 4. prvog podstavka točke (c) koji je izračunat kao odnos između novog dužničkog financiranja prihvatljivim MSP-ovima od strane financijskih posrednika i odgovarajućeg doprinosa EFRR-a i EPFRR-a od strane države članice financijskim instrumentima. Takvo minimalno povećanje može se razlikovati među uključenim državama članicama.

U slučaju da financijski posrednik ne postigne minimalno povećanje utvrđeno u sporazumu o financiranju iz stavka 4. prvog podstavka točke (c), ugovorno je obavezan platiti kaznu u korist uključene države članice, u skladu s uvjetima određenim u sporazumu o financiranju.

Na izdana jamstva i relevantne sekuritizacijske transakcije neće utjecati neuspjeh financijskog posrednika u postizanju minimalnog povećanja određenog u sporazumu o financiranju.

6. Odstupajući od članka 38. stavka 2. prvog podstavka, financijski doprinosi iz stavka 2. ovog članka mogu biti raspoređeni u zasebne račune za svaku državu članicu ili, ako dvije ili više uključenih država članica daju svoj pristanak, na jedan račun koji uključuje sve takve države članice koji se koristi u skladu sa specifičnim ciljevima programa iz kojih potječu ti doprinosi.

7. Odstupajući od članka 41. stavaka 1. i 2. u odnosu na financijske doprinose iz stavka 2. ovog članka, zahtjev države članice za plaćanjem upućen Komisiji podnosi se na temelju 100 % iznosa koji država članica plaća EIB-u u skladu s rasporedom koji je određen u sporazumu o financiranju iz stavka 4. prvog podstavka točke (c) ovog članka. Takvi zahtjevi za plaćanjem temelje se na iznosima koje je zatražio EIB i koji se smatraju potrebnim kako bi pokrili obveze za ugovore o jamstvu ili sekuritizacijske transakcije koje se trebaju završiti u sljedeća tri mjeseca. Plaćanja država članica EIB-u izvršavaju se bez odgađanja i u svakom slučaju prije obveza koje je sklopio EIB.

8. Na završetku programa prihvatljivi izdaci jednaki su ukupnom iznosu doprinosa programa plaćenih financijskom instrumentu, koji odgovaraju:

- (a) za aktivnosti iz stavka 2. prvog podstavka točke (a) ovog članka, sredstvima iz članka 42. stavka 3. prvog podstavka točke (b);
- (b) za aktivnosti iz stavka 2. prvog podstavka točke (b) ovog članka, ukupnom iznosu novog dužničkog financiranja koje proizlazi iz sekuritizacijskih transakcija, u korist prihvatljivih MSP-ova u razdoblju prihvatljivosti navedenom u članku 65. stavku 2.

9. Za potrebe članaka 44. i 45., nepozvana jamstva i vraćena sredstva povezana s neograničenim jamstvima i sekuritizacijskim transakcijama, smatraju se sredstvima koja su vraćena financijskim instrumentima. Pri zaključivanju financijskih instrumenata neto prihodi od likvidacije, nakon odbijanja troškova, naknada i plaćanja iznosa kreditorima koji su na višoj razini od onih kojima doprinose EFRR i EPFRR, vraćaju se na pro rata osnovi relevantnim državama članicama prema njihovim doprinosima financijskom instrumentu.

10. Izvješće iz članka 46. stavka 1. uključuje sljedeće dodatne elemente:

- (a) ukupan iznos financijske potpore EFRR-a i EPFRR-a za financijski instrument u odnosu na neograničena jamstva ili sekuritizacijske transakcije, po programu i prioritetu ili mjeri;
- (b) napredak postignut u staranju novog dužničkog financiranja u skladu s člankom 37. stavkom 4. za prihvatljive MSP-ove.

11. Neovisno o članku 93. stavku 1., sredstva dodijeljena instrumentima na temelju stavka 2. ovog članka mogu se koristiti u svrhu pokretanja novog dužničkog financiranja MSP-ova na cijelom teritoriju države članice, bez obzira na kategorije regije, osim ako je drukčije predviđeno u sporazumu o financiranju iz stavka 4. prvog podstavka točke (c).

12. Članak 70. ne primjenjuje se na programe pokrenute u svrhu provedbe financijskih instrumenata iz ovog članka.

Članak 40.

Upravljanje i kontrola financijskih instrumenata

1. Tijela utvrđena u skladu s člankom 124. ove Uredbe za EFRR, Kohezijski fond, ESF, EFPR i člankom 65. Uredbe o EPFRR-u za EPFRR ne provode provjere na licu mjesta operacija koje uključuju financijske instrumente provedene u skladu s člankom 38. stavkom 1. točkom (a). Ta utvrđena tijela dobivaju redovita izvješća o kontroli od tijela kojima je povjerena provedba tih financijskih instrumenata.

2. Tijela nadležna za reviziju programa ne provode revizije operacija koje uključuju financijske instrumente provedene u skladu s člankom 38. stavkom 1. točkom (a) te sustava upravljanja i kontrole koji se odnose na te financijske instrumente. Ona primaju redovita izvješća o kontroli od revizora koji su određeni u sporazumima kojima se uspostavljaju ti financijski instrumenti.

3. Tijela odgovorna za reviziju programa provode reviziju na razini krajnjih primatelja samo kada se dogode jedna ili više od sljedećih situacija:

- (a) popratni dokumenti kojima se dokazuje potpora financijskih instrumenata krajnjim primateljima te njezino korištenje u predviđene svrhe u skladu s primjenjivim pravom nisu dostupni na razini upravljačkog tijela ili na razini tijela koja provode financijske instrumente;
- (b) postoje dokazi da dokumenti dostupni na razini upravljačkog tijela ili na razini tijela koja provode financijske instrumente ne pokazuju stvarnu i točnu situaciju pružene potpore.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. o upravljanju i kontroli financijskih instrumenata iz članka 38. stavka 1. točke (b), uključujući kontrole koje provode upravljačka i revizorska tijela, mehanizme čuvanja popratnih dokumenata, elemente koje dokazuju popratni dokumenti te mehanizme upravljanja, kontrolu i reviziju. Komisija o tim delegiranim aktima istodobno obavješćuje Europski parlament i Vijeće do 22. travnja 2014.

5. Tijela koja provode financijske instrumente odgovorna su za dostupnost popratnih dokumenata te krajnjim primateljima ne nameću zahtjeve za vođenjem evidencije koji izlaze izvan okvira onog što je potrebno kako bi mogli ispuniti tu odgovornost.

Članak 41.**Zahtjevi za plaćanje koji uključuju izdatke za financijske instrumente**

1. Što se tiče financijskih instrumenata iz članka 38. stavka 1. točke (a) i financijskih instrumenata iz članka 38. stavka 1. točke (b) provedenih u skladu s člankom 38. stavkom 4. točkama (a) i (b), postupni zahtjevi za međuplaćanja podnose se za programske doprinose koji se plaćaju financijskom instrumentu tijekom razdoblja prihvatljivosti utvrđenog u članku 65. stavku 2. („razdoblje prihvatljivosti“) u skladu sa sljedećim uvjetima:

(a) iznos programskog doprinosa plaćenog financijskom instrumentu uključenom u svaki zahtjev za međuplaćanje podnesen tijekom razdoblja prihvatljivosti ne prelazi 25 % ukupnog iznosa programskih doprinosa odobrenih financijskom instrumentu navedenom u relevantnom sporazumu o financiranju koji odgovara izdatku u smislu članka 42. stavka 1. točaka (a), (b) i (d) koji se treba isplatiti tijekom razdoblja prihvatljivosti. Zahtjevi za međuplaćanja podneseni nakon razdoblja prihvatljivosti uključuju ukupni iznos prihvatljivih izdataka u smislu članka 42.;

(b) svaki zahtjev za međuplaćanje iz točke (a) ovog stavka može uključivati do 25 % ukupnog iznosa nacionalnog sufinanciranja iz članka 38. točke 9. koji se treba isplatiti financijskom instrumentu ili na razini krajnjih primatelja za izdatke u smislu članka 42. stavka 1. točaka (a), (b) i (d), unutar razdoblja prihvatljivosti;

(c) sljedeći zahtjevi za međuplaćanje podneseni tijekom razdoblja prihvatljivosti izvršavaju se samo:

i. za drugi zahtjev za međuplaćanje, kada je najmanje 60 % iznosa uključenoga u prvi zahtjev za međuplaćanje potrošeno kao prihvatljivi izdaci u smislu članka 42. stavka 1. točaka (a), (b) i (d);

ii. za treći zahtjev i sljedeće zahtjeve za međuplaćanja, kada je najmanje 85 % iznosa uključenih u prethodne zahtjeve za međuplaćanja potrošeno kao prihvatljivi izdaci u smislu članka 42. stavka 1. točaka (a), (b) i (d);

(d) u svakom zahtjevu za međuplaćanje koji uključuje izdatke u vezi s financijskim instrumentima odvojeno se naznačuje ukupni iznos programskih doprinosa plaćenih financijskom instrumentu i iznosi plaćeni kao prihvatljivi izdaci u smislu članka 42. stavka 1. točaka (a), (b) i (d).

Kod zaključenja programa, zahtjev za plaćanje konačne isplate uključuje ukupni iznos prihvatljivih izdataka iz članka 42.

2. Što se tiče financijskih instrumenta iz članka 38. stavka 1. točke (b) koji se primjenjuju u skladu s člankom 38. stavkom 4. točkom (c), zahtjevi za međuplaćanje i konačna isplata uključuju ukupni iznos plaćanja koja je izvršilo upravljačko tijelo za ulaganja u krajnje primatelje iz članka 42. stavka 1. točaka (a) i (b).

3. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. o utvrđivanju pravila za obustavu plaćanja financijskim instrumentima te sukladne prilagodbe u vezi sa zahtjevima za plaćanje.

4. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbene akte kojima određuje modele će se koristiti prilikom dodatnog izvješćivanja o financijskim instrumentima sa zahtjevima za plaćanje Komisiji. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

Članak 42.**Prihvatljivi izdaci po zaključenju programa**

1. Po zaključenju programa prihvatljivi izdaci financijskog instrumenta odgovaraju ukupnom iznosu programskih doprinosa koji je financijski instrument stvarno isplatio ili, u slučaju jamstava, odobrio unutar razdoblja prihvatljivosti, koji odgovara:

(a) plaćanjima krajnjim primateljima, i u slučajevima iz članka 37. stavka 7., plaćanjima u korist krajnjih primatelja;

(b) sredstvima koja su odobrena za ugovore o jamstvu, bilo da su još na snazi ili su već istekli, kako bi se namirili mogući zahtjevi za ispunjavanje jamstva za gubitke, izračunani na temelju razborite ex ante ocjene rizika koja pokriva višestruki iznos osnovnih novih zajmova ili druge instrumente uz koje se veže rizik za nova ulaganja u krajnje primatelje;

(c) kapitaliziranim subvencioniranim kamatnim stopama ili subvencioniranim naknadama za jamstvo, koje se treba plaćati u razdoblju od najviše deset godina nakon isteka razdoblja prihvatljivosti i koje se koriste u kombinaciji s financijskim instrumentima koji se isplaćuju na založni račun otvoren posebno u tu svrhu za stvarnu isplatu nakon isteka razdoblja prihvatljivosti, ali za zajmove i druge instrumente uz koje se veže rizik, a namijenjeni su ulaganjima u krajnje primatelje unutar razdoblja prihvatljivosti;

(d) povratu nastalih troškova upravljanja ili plaćanju naknada za upravljanje financijskim instrumentom.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. o utvrđivanju posebnih pravila koja se odnose na osnivanje sustava kapitalizacije godišnjih obroka za subvencioniranu kamatnu stopu ili subvencionirane naknade za jamstvo iz prvog podstavka točke (c).

2. U slučaju instrumenata koji se temelje na vlastitom kapitalu i mikro kreditu, kapitalizirani troškovi upravljanja ili naknade za upravljanje koje se moraju isplatiti u razdoblju od najviše šest godina nakon isteka razdoblja prihvatljivosti za ulaganja u krajnje primatelje, do kojih je došlo za vrijeme trajanja razdoblja prihvatljivosti, koji se ne mogu namiriti u skladu s člancima 44. ili 45., mogu se smatrati prihvatljivim izdacima ako se uplaćuju na založni račun otvoren posebno u tu svrhu.

3. U slučaju instrumenata koji se temelje na vlastitom kapitalu za poduzeća iz članka 37. stavka 4. za koja je ugovor o financiranju iz članka 38. stavka 7. točke (b) bio potpisan prije 31. prosinca 2017., koja su do kraja razdoblja prihvatljivosti uložila najmanje 55 % programskih sredstava odobrenih u relevantnom sporazumu o financiranju, ograničen iznos plaćanja za ulaganja u krajnje primatelje koja se provode za razdoblje koje ne prelazi četiri godine nakon razdoblja prihvatljivosti, mogu se smatrati prihvatljivim izdacima ako se uplaćuju na založni račun otvoren posebno u tu svrhu, pod uvjetom da su s njima usklađena pravila o državnim potporama te da su svi zahtjevi navedeni u nastavku ispunjeni.

Novčana sredstva isplaćena na založni račun:

- (a) koriste se isključivo za daljnja ulaganja u krajnje primatelje koji su u razdoblju prihvatljivosti primili inicijalna vlasnička ulaganja od financijskih instrumenata koja su još uvijek u cijelosti ili djelomično neisplaćena;
- (b) koriste se isključivo za daljnja ulaganja koja se provode u skladu s tržišnim normama i ugovornim dogovorima tržišnih normi te su ograničena na minimum koji je potreban za poticanje zajedničkog ulaganja u privatni sektor istovremeno osiguravajući kontinuitet financiranja za ciljna poduzeća tako da javni i privatni ulagači mogu imati koristi od ulaganja;
- (c) ne prelaze 20 % prihvatljivih izdataka financijskog instrumenta koji se temelji na vlastitom kapitalu iz stavka 1. prvog podstavka točke (a), od kojih će se oduzeti maksimalna kapitalna sredstva i dobiti koji su za vrijeme razdoblja prihvatljivosti vraćeni tom instrumentu koji se temelji na vlastitom kapitalu.

Svi iznosi uplaćeni na založni račun koji se ne koriste za ulaganja u konačne primatelje, uplaćeni u razdoblju iz prvog podstavka, koriste se u skladu s člankom 45.

4. Prihvatljivi izdaci naznačeni u skladu sa stavcima 1. i 2. ne premašuju iznos u visini:

(a) ukupnog iznosa potpore iz ESI fondova isplaćene u svrhu stavaka 1. i 2.; i

(b) iznosa odgovarajućeg nacionalnog sufinanciranja.

5. Tijelo koje provodi fond fondova ili tijela koja provode financijske instrumente mogu naplaćivati troškove upravljanja i naknade iz stavka 1. prvog podstavka točke (d) i stavka 2. ovog članka u skladu s člankom 38. stavkom 4. točkama (a) i (b) i ne prelaze pragove definirane u delegiranim aktima iz stavka 6. ovog članka. Budući da troškovi upravljanja obuhvaćaju izravne ili neizravne stavke troškova koji se vraćaju ako postoje dokazi o troškovima, naknade za upravljanje odnose se na dogovorenu cijenu usluga koja je utvrđena putem konkurentnog tržišnog postupka ako je to primjenjivo. Troškovi i naknade za upravljanje temelje se na metodologiji izračuna uspješnosti.

Troškovi i naknade za upravljanje mogu uključivati i mehanizme naknade. Ako su mehanizmi naknade, ili bilo koji njihov dio, naplaćeni krajnjim primateljima, neće biti prijavljeni kao prihvatljivi izdaci.

Troškovi upravljanja i naknade, uključujući one nastale za vrijeme pripremnih radova vezanih uz financijski instrument prije potpisivanja mjerodavnog sporazuma o financiranju, prihvatljivi su od datuma potpisivanja mjerodavnog sporazuma o financiranju.

6. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149., određujući posebna pravila za mjerila utvrđivanja troškova i naknada za upravljanje na temelju uspješnosti i primjenjivih pragova, kao i pravila za povrat kapitaliziranih troškova upravljanja i naknada za instrumente koji se temelje na vlastitom kapitalu i mikro kreditu.

Članak 43.

Kamate i drugi dobiti koji proizlaze iz potpore koju financijskim instrumentima dodijele ESI fondovi

1. Potpora koja se financijskim instrumentima isplati iz ESI fondova stavlja se na račune otvorene u financijskim institucijama država članica i njih se na privremenoj osnovi ulaže u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja.

2. Kamate i drugi dobiti koji se mogu pripisati potpori iz ESI fondova isplaćenoj financijskim instrumentima koriste se u iste svrhe, uključujući povrat nastalih troškova upravljanja ili plaćanje naknada za upravljanje financijskim instrumentom u skladu s člankom 42. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (d) i izdataka plaćenih u skladu s člankom 42. stavkom 2., kao i inicijalna potpora iz ESI fondova ili unutar istog financijskog instrumenta ili koja slijedi zaključivanje financijskog instrumenta, u ostalim financijskim instrumentima ili oblicima potpore u skladu sa specifičnim ciljevima utvrđenima u okviru prioriteta, do kraja razdoblja prihvatljivosti.

3. Upravljačko tijelo osigurava vođenje odgovarajuće evidencije korištenja kamata i drugih dobitaka.

Članak 44.

Ponovno korištenje sredstava koja se mogu pripisati potpori iz ESI fondova do kraja razdoblja prihvatljivosti

1. Sredstva koja se vraćaju financijskim instrumentima iz ulaganja ili iz oslobađanja sredstava odobrenih za ugovore o jamstvu, uključujući kapitalni povrat i dobitke i ostale dohotke ili prihode, kao što su kamate, naknade za jamstvo, dividende, kapitalni dobitci ili bilo kakav drugi dohodak koji proizlazi iz ulaganja, i koja se mogu pripisati potpori iz ESI fondova ponovno se koriste u sljedeće svrhe, do potrebnih iznosa i redosljedom određenim u relevantnim sporazumima o financiranju:

- (a) daljnja ulaganja preko istog ili drugih financijskih instrumenata, u skladu sa specifičnim ciljevima utvrđenima u okviru prioriteta;
- (b) prema potrebi, povlaštena naknada privatnim ulagačima ili javnim ulagačima koji djeluju u skladu s načelom tržišnog gospodarstva i koji osiguravaju drugi dio sredstava za potporu financijskom instrumentu iz ESI fondova ili paralelno ulažu na razini krajnjih primatelja;
- (c) prema potrebi, povrat nastalih troškova upravljanja i plaćanje naknada za upravljanje financijskim instrumentom;

Potreba i razina povlaštene naknade iz prvog podstavka točke (b) utvrđuju se ex ante procjenom. Povlaštena naknada ne premašuje što je potrebno za stvaranje poticaja za privlačenje privatnog dijela sredstava i ne daje preveliku naknadu privatnim ulagačima ili privatnim ulagačima koji djeluju u skladu s načelom tržišnog gospodarstva. Usklađenost interesa osigurava se odgovarajućom podjelom rizika i dobiti i ostvaruje se na normalnoj komercijalnoj osnovi i biti u skladu s pravilima Unije o državnim potporama.

2. Upravljačko tijelo osigurava vođenje odgovarajuće evidencije korištenja sredstava iz stavka 1.

Članak 45.

Korištenje sredstava nakon kraja razdoblja prihvatljivosti

Države članice donose potrebne mjere kako bi se osiguralo da se sredstva vraćena financijskim instrumentima, uključujući kapitalni povrat sredstava i dobitke te druge dohotke ili prinose ostvarene tijekom razdoblja od najmanje osam godina poslije kraja razdoblja prihvatljivosti, koji se mogu pripisati potpori iz ESI fondova financijskim instrumentima u skladu s

člankom 37., koriste u skladu s ciljevima jednog ili više programa, ili unutar istog financijskog instrumenta ili, nakon izlaza ovih sredstava iz financijskog instrumenta, u drugim financijskim instrumentima pod uvjetom da, u oba slučaja, procjena tržišnih uvjeta pokazuje stalnu potrebu za takvom investicijom, ili u drugim oblicima potpore.

Članak 46.

Izvjешće o provedbi financijskih instrumenata

1. Upravljačko tijelo Komisiji šalje posebno izvješće o operacijama koje sadrže financijske instrumente kao prilog godišnjem izvješću o provedbi.

2. Posebno izvješće iz stavka 1. za svaki financijski instrument uključuje sljedeće informacije:

- (a) naziv programa i prioriteta ili mjere u okviru kojih se dodjeljuje potpora iz ESI fondova;
- (b) opis financijskog instrumenta i provedbenih mehanizama;
- (c) nazive tijela koja provode financijske instrumente te tijela koja provode fondove fondova, gdje je to primjenjivo, kako je navedeno u članku 38. stavku 1. točki (a), članku 38. stavku 4. točkama (a), (b) i (c), i financijskih posrednika iz članka 38. stavka 6.;
- (d) ukupan iznos doprinosa programa po prioritetu ili mjeri koji se isplaćuje financijskom instrumentu;
- (e) ukupan iznos koji je isplaćen krajnjim primateljima ili u korist krajnjih primatelja, ili je odobren u ugovorima o jamstvu od strane financijskog instrumenta za ulaganja u krajnje primatelje, te nastali troškovi upravljanja ili plaćene naknade za upravljanje, u okviru određenog programa i prioriteta ili mjere;
- (f) uspješnost financijskog instrumenta, uključujući napredak u njegovoj uspostavi i odabiru tijela koja provode financijski instrument, uključujući tijelo koje provodi fond fondova;
- (g) kamate i drugi dobitci dobiveni od potpore iz ESI fondova financijskom instrumentu i programskim sredstvima koji su vraćeni financijskim instrumentima od ulaganja, kako je navedeno u člancima 43. i 44.
- (h) napredak u ostvarivanju očekivanog efekta poluge ulaganja financijskog instrumenta i vrijednost ulaganja i sudjelovanja;

- (i) vrijednost vlasničkih ulaganja s obzirom na prethodne godine;
- (j) doprinos financijskog instrumenta u ostvarivanju pokazatelja dotičnog prioriteta ili mjere.

Podaci iz prvog podstavka točaka (h) i (j) mogu biti uključeni samo u prilogu godišnjim izvješćima o provedbi koja se predaju u 2017. i 2019. godini te u završnom izvješću o provedbi. Obveze izvješćivanja iz prvog podstavka točaka od (a) do (j) ne primjenjuju se na razini krajnjih primatelja.

3. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbene akte o određivanju modela koji se upotrebljavaju prilikom izvješćivanja Komisije o financijskim podacima. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

4. Svake godine, počevši od 2016., Komisija u roku od šest mjeseci od roka za predaju godišnjih izvješća o provedbi iz članka 111. stavka 1. za EFRR, ESF i Kohezijski fond, članka 75. Uredbe o EPFRR-u za EPFRR, i mjerodavnih odredaba pravila pojedinih fondova za EFPR priprema sažetke podataka o napretku koji je ostvaren u financiranju i provedbi financijskih instrumenata koje su dostavila upravljačka tijela u skladu s ovim člankom. Ti se sažeci dostavljaju Europskom parlamentu i Vijeću i objavljuju.

GLAVA V.

PRAĆENJE I EVALUACIJA

POGLAVLJE I.

Praćenje

Odjeljak I.

Praćenje programa

Članak 47.

Odbor za praćenje

1. U roku od tri mjeseca od dana kada je bila obaviještena o odluci Komisije kojom je usvojen program, država članica osniva odbor, u skladu sa svojim institucionalnim, pravnim i financijskim okvirom, za praćenje provedbe tog programa, u suglasnosti s upravljačkim tijelom („odbor za praćenje“).

Država članica može osnovati samo jedan odbor za praćenje za pokrivanje više programa koji se sufinanciraju iz ESI fondova.

2. Svaki odbor za praćenje sastavlja i donosi vlastiti poslovnik u skladu s institucionalnim, pravnim i financijskim okvirom dotične države članice.

3. Odbor za praćenje programa u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” osnivaju države članice koje sudjeluju u programu suradnje i treće zemlje u slučaju da prihvate poziv na sudjelovanje u programu suradnje, u dogovoru s upravljačkim tijelom u roku od tri mjeseca od datuma kada je država članica obaviještena o odluci kojom je usvojen program suradnje. Taj odbor za praćenje sastavlja i donosi vlastiti poslovnik.

Članak 48.

Sastav odbora za praćenje

1. Država članica odlučuje o sastavu odbora za praćenje pod uvjetom da odbor za praćenje sačinjavaju relevantni predstavnici vlasti država članica i posredničkih tijela te predstavnici partnera iz članka 5. Partneri transparentnim procesom svoje predstavnike uključuju u odbor za praćenje. Svaki član odbora za praćenje može imati glasačko pravo.

Sastav odbora za praćenje programa u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” utvrđuju države članice koje sudjeluju u programu i treće zemlje nakon što su prihvatile poziv na sudjelovanje u programu suradnje. Odbor za praćenje uključuje relevantne predstavnike tih država članica i bilo koje treće zemlje. Odbor za praćenje može uključivati predstavnike EGTS-a koji provode aktivnosti u vezi s programom unutar područja programa.

2. Popis članova odbora za praćenje objavljuje se.

3. Komisija sudjeluje u radu odbora za praćenje u savjetodavnoj ulozi.

4. Ako EIB doprinosi programu, može sudjelovati u radu odbora za praćenje u savjetodavnoj ulozi.

5. Odborom za praćenje predsjedava predstavnik države članice ili upravljačkog tijela.

Članak 49.

Dužnosti odbora za praćenje

1. Odbor za praćenje sastaje se najmanje jednom godišnje i pregledava provedbu programa i napredak u ostvarenju njegovih ciljeva. Pritom uzima u obzir financijske podatke, zajedničke pokazatelje i pokazatelje za pojedine programe, zajedno s promjenama u vrijednosti pokazatelja rezultata i napretka u ostvarenju kvantificiranih ciljnih vrijednosti, kao i ključne etape utvrđene u okviru za procjenu ostvarenja postignuća iz članka 21. stavka 1. i, prema potrebi, rezultate analiza kakvoće.

2. Odbor za praćenje ispituje sva pitanja koja utječu na uspješnost programa, uključujući zaključke pregleda uspješnosti.

3. Za svaku izmjenu programa koju predloži upravljačko tijelo potrebno je savjetovati se s odborom za praćenje koji, ako to smatra potrebnim, daje svoje mišljenje.

4. Odbor za praćenje može dati primjedbe upravljačkom tijelu u vezi s provedbom programa i njegovom evaluacijom, uključujući mjere koje se odnose na smanjenje administrativnog opterećenja korisnika. Odbor za praćenje prati mjere koje su poduzete kao rezultat njegovih primjedbi.

Članak 50.

Izvjешća o provedbi

1. Od 2016. do uključivo 2023. svaka država članica Komisiji podnosi godišnje izvješće o provedbi programa u protekloj financijskoj godini. Svaka država članica Komisiji podnosi konačno izvješće o provedbi programa za EFRR, ESF i Kohezijski fond te godišnje izvješće o provedbi za EPFRR i EFPR u roku utvrđenom u pravilima o pojedinom fondu.

2. Godišnja izvješća o provedbi sadrže ključne informacije o provedbi programa i njegovim prioritetima pozivanjem na financijske podatke, zajedničke pokazatelje i pokazatelje za pojedine programe i kvantificirane ciljne vrijednosti, uključujući, prema potrebi, promjene u vrijednostima pokazatelja rezultata, te ključne etape utvrđene u okviru za procjenu ostvarenja postignuća od godišnjeg izvješća o provedbi koje se podnosi 2017. Poslani podaci odnose se na vrijednosti za pokazatelje za operacije koje su provedeni u cijelosti kao i, po mogućnosti, uzimajući u obzir fazu provedbe, za odabrane operacije. Također sadrže sažete zaključke svih evaluacija programa koji su postali dostupni protekle financijske godine i moguća pitanja koja utječu na ostvarenje ciljeva programa te poduzete mjere. Godišnje izvješće o provedbi koje se podnosi 2016. može također sadržavati, prema potrebi, mjere koje su poduzete radi ispunjavanja ex ante uvjeta.

3. Odstupajući od stavka 2., Uredbom o ESF-u mogu se odrediti specifična pravila o podacima koji se prenose za ESF.

4. Godišnje izvješće o provedbi koje se podnosi 2017. sadrži i ocjenjuje informacije iz stavka 2. i napredak u ostvarenju ciljeva programa, uključujući doprinos ESI fondova promjenama u vrijednosti pokazatelja rezultata, ako su dostupni dokazi iz relevantnog evaluacija. To godišnje izvješće o provedbi sadrži mjere koje su poduzete radi ispunjavanja ex-ante uvjeta koji nisu bili ispunjeni u vrijeme donošenja programa. Također ocjenjuje provedbu mjera kako bi uzeo u obzir načela iz članaka 7. i 8., ulogu partnera iz članka 5. u provedbi programa, te izvješće o potpori koja se koristi za ciljeve povezane s klimatskim promjenama.

5. Godišnje izvješće o provedbi koje se podnosi 2019. i konačno izvješće o provedbi za ESI fondove uključuje, uz informacije i ocjenu iz stavaka 2. i 3., informacije o napretku u

ostvarivanju ciljeva programa i ocjenu tog napretka kao i doprinos programa ostvarenju strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast.

6. Kako bi bila prihvatljiva, godišnja izvješća o provedbi iz stavaka od 1. do 5. moraju sadržavati sve informacije koje se traže u tim stavcima i pravilima za pojedine fondove.

Ako godišnji izvještaj o provedbi nije prihvatljiv Komisija o tomu izvješćuje državu članicu u roku od 15 radnih dana od datuma njegovog primitka, u protivnome se on smatra prihvatljivim.

7. Komisija pregledava godišnje i konačno izvješće o provedbi i u roku od dva mjeseca od dana primitka godišnjeg izvješća o provedbi te roku od pet mjeseci od dana primitka konačnog izvješća o provedbi obavješćuje državu članicu o svojim primjedbama. Ako Komisija ne da primjedbe unutar ovih rokova, izvješća se smatraju prihvaćenima.

8. Komisija može svoje primjedbe uputiti upravljačkom tijelu o pitanjima koja znatno utječu na provedbu programa. Ako se takve primjedbe upute, upravljačko tijelo pruža sve potrebne podatke koji se odnose na te primjedbe i, prema potrebi, obavješćuje Komisiju u roku od tri mjeseca o poduzetim mjerama.

9. Godišnja izvješća i konačna izvješća o provedbi, kao i sažetak njihovog sadržaja namijenjen građanima, objavljuju se.

Članak 51.

Godišnji pregledni sastanak

1. Godišnji pregledni sastanak organizira se svake godine od 2016. do uključivo 2023. između Komisije i svake države članice radi pregleda ostvarenja ciljeva svakog programa, uzimajući u obzir godišnje izvješće o provedbi i, prema potrebi, primjedbe Komisije.

2. Godišnji pregledni sastanak može obuhvaćati više od jednog programa. Godišnji pregledni sastanci za 2017. i 2019. godinu obuhvaćaju sve programe u državama članicama i također uzimaju u obzir izvješća o napretku koja navedenih godina podnese država članica u skladu s člankom 52.

3. Odstupajući od stavka 1., država članica i Komisija mogu se složiti da neće organizirati godišnji pregledni sastanak za određeni program, osim 2017. i 2019. godine.

4. Godišnjim preglednim sastankom predsjedava Komisija ili, ako država članica to zahtjeva, supredsjedaju država članica i Komisija.

5. Država članica osigurava da se poduzmu odgovarajuće mjere u slučaju komentara Komisije nakon godišnjeg preglednog sastanka o pitanjima koja znatno utječu na provedbu programa i, prema potrebi, obavješćuje Komisiju u roku od tri mjeseca o poduzetim mjerama.

Odjeljak II.

Strateški napredak

Članak 52.

Izvješće o napretku

1. Država članica do 31. kolovoza 2017. i do 31. kolovoza 2019. Komisiji podnosi izvješće o napretku provedbe sporazuma o partnerstvu na dan 31. prosinca 2016., odnosno 31. prosinca 2018.

2. Izvješće o napretku sadrži informacije i ocjene u vezi s:

(a) promjenama u razvojnim potrebama u državi članici nakon usvajanja sporazuma o partnerstvu;

(b) napretkom prema ostvarenju strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast, kao i zadaća pojedinih fondova iz članka 4. stavka 1. kroz doprinos ESI fondova odabranim tematskim ciljevima, i posebno s obzirom na ključne etape koje su utvrđene u okviru za procjenu ostvarenja postignuća za svaki program i potporu koja se koristi za ciljeve na području klimatskih promjena;

(c) time jesu li mjere koje su poduzete radi ispunjavanja primjenjivih ex ante uvjeta utvrđenih u sporazumu o partnerstvu koji nisu bili ispunjeni na dan usvajanja sporazuma o partnerstvu provedene u skladu s utvrđenim vremenskim rasporedom. Ova setočka primjenjuje samo na izvješće o napretku koje se podnosi 2017.;

(d) provedbom mehanizama za osiguranje usklađenosti između ESI fondova i drugih instrumenata financiranja Unije i nacionalnih instrumenata financiranja, kao i s EIB-om;

(e) provedbom integriranog pristupa teritorijalnom razvoju ili sažetkom provedbe integriranih pristupa koji se temelje na programima, zajedno s napretkom ostvarenim u prioritetnim područjima utvrđenima na području suradnje;

(f) prema potrebi, mjerama koje su poduzete s ciljem jačanja kapaciteta tijela vlasti države članice i korisnika za upravljanje i korištenje sredstvima iz ESI fondova;

(g) poduzetim mjerama i postignutim napretkom prema smanjenju administrativnog opterećenja korisnika;

(h) ulogom partnera iz članka 5. u provedbi sporazuma o partnerstvu;

(i) sažetkom poduzetih mjera u odnosu na primjenu horizontalnih načela iz članka 5., 7. i 8. i ciljeva politike za provedbu ESI fondova.

3. Ako Komisija u roku od dva mjeseca od datuma podnošenja izvješća o napretku utvrdi da su podnesene informacije nepotpune ili nejasne tako da značajno utječu na kakvoću i pouzdanost dotične procjene, može od države članice zatražiti dodatne informacije pod uvjetom da ne uzrokuje neopravdana kašnjenja i da Komisija pruži razloge koji potkrepljuju navodni nedostatak kakvoće i pouzdanosti. Država članica Komisiji dostavlja tražene informacije u roku od tri mjeseca i, prema potrebi, u skladu s njima revidira izvješće o napretku.

4. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbene akte kojima uspostavlja modele koji se koriste prilikom podnošenja izvješća o napretku. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2.

Članak 53.

Izvješća Komisije i rasprava o ESI fondovima

1. Komisija svake godine od 2016. dostavlja Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija sažeto izvješće u vezi s programima ESI fondova koje se temelji na godišnjim izvješćima o provedbi koje države članice predaju sukladno članku 50., kao i sažete zaključke dostupnih evaluacija programa. 2017. i 2019. godine sažeto izvješće postaje dijelom strateškog izvješća iz stavka 2.

2. 2017. i 2019. godine Komisija priprema strateško izvješće u kojem sažima izvješća o napretku država članica i koje do 31. prosinca 2017. odnosno 31. prosinca 2019. podnosi Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, a navedene institucije pozvane su da o njemu rasprave.

3. Vijeće raspravlja o strateškom izvješću, a posebno u smislu doprinosa ESI fondova ostvarenju strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast te se poziva dati svoj doprinos na proljetnom sastanku Europskog vijeća.

4. Svake dvije godine od 2018. Komisija u svoje Godišnje izvješće o napretku koje podnosi na proljetnom sastanku Europskog vijeća uključuje odjeljak u kojemu sažima najnovija izvješća iz stavaka 1. i 2., a posebno u smislu doprinosa ESI fondova ostvarenju strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast.

POGLAVLJE II.

Evaluacija

Članak 54.

Opće odredbe

1. Evaluacije se provode radi poboljšanja kvalitete izrade i provedbe programa kao i radi vrednovanja njihove djelotvornosti, učinkovitosti i učinka. Učinak programa vrednuje se u svjetlu zadaće svakog ESI fonda u odnosu na ciljeve Unije za pametan, održiv i uključiv rast i uzimajući u obzir opseg programa u odnosu na, prema potrebi, BDP i nezaposlenost na programskom području.

2. Države članice osiguravaju potrebna sredstva za provođenje evaluacija te osiguravaju postojanje postupaka za stvaranje i prikupljanje podataka koji su potrebni za evaluacije, uključujući podatke koji se odnose na zajedničke pokazatelje i, prema potrebi, pokazatelje za pojedine programe.

3. Evaluacije provode unutarnji ili vanjski stručnjaci koji su funkcionalno neovisni o tijelima nadležnima za provedbu programa. Komisija daje smjernice o tome kako se provode evaluacije, odmah nakon stupanja na snagu ove Uredbe.

4. Sve se evaluacije stavljaju na raspolaganje javnosti.

Članak 55.

Ex ante evaluacija

1. Države članice provode ex ante evaluacije radi poboljšanja kvalitete izrade svakog programa.

2. Za provođenje ex ante evaluacija odgovorno je tijelo koje je nadležno za pripremu programa. One se podnose Komisiji u isto vrijeme kad i program, zajedno sa sažetkom. U pravilima za pojedine fondove mogu se odrediti pragovi do kojih se ex ante evaluacija može kombinirati s ocjenom nekog drugog programa.

3. Ex ante evaluacije uzimaju u obzir:

- (a) doprinos strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast, uzimajući u obzir odabrane tematske ciljeve i prioritete te nacionalne i regionalne potrebe i mogućnosti razvoja, kao i znanja stečena iz prethodnih razdoblja programiranja;
- (b) unutarnju koherentnost predloženog programa ili aktivnosti te njezin odnos s drugim relevantnim instrumentima;
- (c) usklađenost dodjele proračunskih sredstava s ciljevima programa;
- (d) usklađenost odabranih tematskih ciljeva, prioriteta i odgovarajućih ciljeva programa sa ZSO-om, sporazumom o partnerstvu i relevantnim preporukama za pojedine

države donesenima u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i, prema potrebi na nacionalnoj razini, nacionalnim programom reforme.

- (e) važnost i jasnoću predloženih pokazatelja programa;
  - (f) način na koji će predviđena ostvarenja doprinijeti rezultatima;
  - (g) ostvarivost kvantificiranih ciljnih vrijednosti za pokazatelje, uzimajući u obzir predviđenu potporu iz ESI fondova;
  - (h) utemeljenost oblika predložene potpore;
  - (i) prikladnost ljudskih resursa i administrativnih kapaciteta za upravljanje programom;
  - (j) prikladnost postupaka za praćenje programa i prikupljanje podataka potrebnih za provođenje evaluacije;
  - (k) prikladnost ključnih etapa odabranih za okvir za procjenu ostvarenja postignuća;
  - (l) prikladnost planiranih mjera za promicanje jednakih mogućnosti za muškarce i žene i za sprečavanje svake diskriminacije; posebno u smislu dostupnosti za osobe s invaliditetom;
  - (m) prikladnost planiranih mjera za promicanje održivog razvoja;
  - (n) planirane mjere za smanjenje administrativnog opterećenja korisnika.
4. Ex ante evaluacije uključuju, prema potrebi, zahtjeve za stratešku procjenu utjecaja na okoliš utvrđene u Direktivi 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ uzimajući u obzir potrebe ublažavanja klimatskih promjena.

Članak 56.

Evaluacija tijekom programskog razdoblja

1. Upravljačko tijelo ili država članica sastavlja plan evaluacije i može obuhvaćati više od jednog programa. On se podnosi u skladu s pravilima za pojedine fondove.

2. Države članice osiguravaju raspoloživost odgovarajućih kapaciteta za provođenje evaluacija.

⁽¹⁾ Direktiva 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30.).

3. Tijekom programskog razdoblja upravljačko tijelo osigurava da se evaluacije, uključujući evaluacije za procjenu djelotvornosti, učinkovitosti i učinka, provode za svaki program na temelju plana evaluacije te da svaka evaluacija bude predmet odgovarajućeg praćenja u skladu s pravilima za pojedine fondove. Najmanje jednom tijekom programskog razdoblja evaluacijom se procjenjuje na koji je način potpora iz fondova ZSO-a doprinijela ostvarenju ciljeva svakog prioriteta. Sve evaluacije pregledava odbor za praćenje i šalje ih Komisiji.

4. Komisija može na vlastitu inicijativu provesti evaluacije programa. Komisija obavješćuje upravljačko tijelo i rezultati se šalju upravljačkom tijelu te se dostavljaju dotičnom odboru za praćenje.

5. Stavci 1., 2. i 3. ovog članka ne primjenjuju se za posebne programe iz članka 39. stavka 4. prvog podstavka točke (b).

Članak 57.

Ex post evaluacija

1. Ex post evaluaciju provodi Komisija ili države članice u uskoj suradnji s Komisijom. Ex post evaluacije ispituju djelotvornost i učinkovitost ESI fondova i njihov doprinos strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast imajući u vidu postavljene ciljeve u toj strategiji Unije i u skladu s posebnim zahtjevima utvrđenima u pravilima za pojedine fondove.

2. Ex post evaluacija završava do 31. prosinca 2024.

3. Ex-post evaluaciju posebnih programa iz članka 39. stavka 4. prvog podstavka točke (b) provodi Komisija i dovršava je do 31. prosinca 2019.

4. Do 31. prosinca 2025. Komisija za svaki od ESI fondova priprema sažeto izvješće u kojemu se navode glavni zaključci ex post evaluacija.

GLAVA VI.

TEHNIČKA POMOĆ

Članak 58.

Tehnička pomoć na inicijativu Komisije

1. ESI fondovi mogu na inicijativu Komisije poduprijeti mjere pripreme, praćenja, administrativne i tehničke pomoći, evaluacije, revizije i kontrole koje su potrebne za provedbu ove Uredbe.

Mjere iz prvog podstavka može provesti bilo izravno Komisija, bilo neizravno subjekt i osobe, osim država članica, u skladu s člankom 60. Financijske uredbe.

Mjere iz prvog podstavka posebno mogu uključivati:

- (a) pomoć u pripremi i ocjenjivanju projekata, uključujući one s EIB-om;
- (b) potporu u jačanju institucija i izgradnji administrativnih kapaciteta s ciljem učinkovitog upravljanja ESI fondovima;
- (c) studije povezane s izvješćima Komisije o ESI fondovima i s izvješćem o koheziji;
- (d) mjere potrebne za analizu, upravljanje, praćenje, razmjenu informacija i provedbu ESI fondova, kao i mjere koje se odnose na provedbu sustava kontrole te tehničke i administrativne pomoći;
- (e) ocjene, stručna izvješća, statističke podatke i studije, uključujući one koje su općenite naravi, o aktualnom i budućem radu ESI fondova koje prema potrebi može provesti EIB;
- (f) djelovanje s ciljem širenja informacija, podrške umrežavanju, obavljanja komunikacijskih aktivnosti, podizanja svijesti i promicanja suradnje i razmjene iskustva, između ostalog i s trećim zemljama;
- (g) ugradnju, rad i međupovezivanje računalnih sustava za upravljanje, praćenje, reviziju, kontrolu i evaluaciju;
- (h) djelovanje s ciljem poboljšanja metoda za evaluaciju i razmjenu informacija o praksi evaluacije;
- (i) mjere povezane s revizijom;
- (j) jačanje nacionalnog i regionalnog kapaciteta za planiranje ulaganja, procjenu potreba, pripremu, izradu i primjenu financijskih instrumenata, zajedničke akcijske planove i velike projekte, uključujući zajedničke inicijative s EIB-om;
- (k) širenje dobre prakse kako bi se pomoglo državama članicama u osnaživanju kapaciteta relevantnih partnera iz članka 5. i njihovih krovnih organizacija.
- (l) mjere za prepoznavanje, postavljanje prioriteta i provedbu strukturnih i administrativnih reformi kao odgovor na gospodarske i socijalne izazove država članica koje zadovoljavaju uvjete iz članka 24. stavka 1.

Kako bi se osigurala veća učinkovitost u komuniciranju sa širom javnosti te veća sinergija između komunikacijskih aktivnosti na inicijativu Komisije, sredstva dodijeljena za komunikacijske aktivnosti u skladu s ovom Uredbom trebala bi doprinijeti i korporativnoj komunikaciji o političkim prioritetima Unije, u mjeri u kojoj su povezani s općim ciljevima ove Uredbe.

2. Komisija svake godine putem provedbenog akta postavlja svoje ciljeve o vrsti djelovanja povezanih s mjerama iz stavka 1. kada je predviđen doprinos iz ESI fondova.

Članak 59.

Tehnička pomoć na inicijativu država članica

1. ESI fondovi mogu na inicijativu države članice poduprijeti mjere za pripremu, upravljanje, praćenje, evaluaciju, prenošenje informacija i komunikaciju, umrežavanje, rješavanje pritužbi te nadzor i reviziju. Država članica može koristiti ESI fondove kako bi poduprla mjere za smanjenje administrativnog opterećenja korisnika, uključujući sustave elektroničke razmjene podataka, te mjere za jačanje kapaciteta tijela vlasti države članice i korisnika za dodjeljivanje sredstava tih fondova i korištenje njima. ESI fondovi mogu se koristiti i kao potpora mjerama za jačanje kapaciteta relevantnih partnera u skladu s člankom 5. stavkom 3. točkom (e) i kao potpora razmjeni dobre prakse između takvih partnera. Mjere iz ovog stavka mogu se odnositi na prethodna i naredna programska razdoblja.

2. U pravilima za pojedine fondove mogu se dodati ili isključiti mjere koje se mogu financirati preko tehničke pomoći svakog ESI fonda.

GLAVA VII.

FINANCIJSKA POTPORA IZ ESI FONDOVA

POGLAVLJE I.

Potpota iz ESI fondova

Članak 60.

Utvrđivanje stopa sufinanciranja

1. U odluci Komisije kojom se usvaja program utvrđuju se stopa ili stope sufinanciranja i najviši iznos potpore iz ESI fondova u skladu s pravilima za pojedine fondove.

2. Mjere tehničke pomoći koje se provode na inicijativu ili u ime Komisije mogu se financirati do stope od 100 %.

Članak 61.

Operacije kojima se ostvaruju neto prihodi nakon dovršetka

1. Ovaj se članak primjenjuje na operacije kojima se ostvaruje neto prihod nakon njihovog dovršetka. U svrhe ovog članka, "neto prihod" znači pritok novca koji izravno plaćaju korisnici roba ili usluga koje proizvodi operacija, troškovi koje izravno snose korisnici za korištenje infrastrukture, prodaju ili iznajmljivanje zemlje ili zgrada, ili plaćanja za usluge umanjen za operativne troškove i troškove zamjene opreme kratkog životnog vijeka koji nastaju za vrijeme odgovarajućeg vremenskog razdoblja. Uštede operativnih troškova koje proizvodi operacija tretiraju se kao neto prihod osim ako su poravnati jednakim smanjenjem operativnih subvencija.

Kada svi troškovi ulaganja nisu prihvatljivi za sufinanciranje, neto prihodi se raspodjeljuju pro rata na prihvatljive i neprihvatljive dijelove troškova ulaganja.

2. Prihvatljivi izdaci operacije koji će se sufinancirati iz ESI fondova unaprijed se smanjuju vodeći računa o mogućnosti operacije da stvara neto prihod u određenom referentnom razdoblju koje obuhvaća provedbu operacije i razdoblje nakon njezina dovršetka.

3. Mogući neto prihod od operacije utvrđuje se unaprijed jednom od sljedećih metoda koje je odabralo upravljačko tijelo za sektor, podsektor ili vrstu operacije:

(a) primjenom fiksnog postotka neto prihoda za sektor ili podsektor koji se primjenjuje na operaciju iz Priloga V. ili u bilo kojem od delegiranih akata navedenih u drugom, trećem i četvrtom podstavku;

(b) izračunom diskontiranog neto prihoda operacije, uzimajući u obzir odgovarajuće referentno razdoblje za sektor ili podsektor koji se primjenjuje za operaciju, profitabilnost koja se uobičajeno očekuje od predmetne kategorije ulaganja, primjenu načela „onečišćivač plaća”, i, prema potrebi, načelo jednakosti u vezi s relativnim blagostanjem predmetne države članice.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. u opravdanim slučajevima u svrhu izmjene Priloga V. prilagodnom fiksnih stopa iz tog priloga, uzimajući u obzir povijesne podatke i mogućnost povrata troškova te, kada je primjenjivo, načelo „onečišćivač plaća”.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. kojima se utvrđuju fiksni iznosi za sektore ili podsektore u područjima informacijskih i komunikacijskih tehnologija, istraživanja, razvoja i inovacija te energetske učinkovitosti. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o tim delegiranim aktima najkasnije 30. lipnja 2015.

Nadalje, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. u opravdanim slučajevima za dodavanje u Prilog V. sektora ili podsektora, uključujući podsektore za sektore, koji su obuhvaćeni tematskim ciljevima iz članka 9. prvog stavka i koje podržavaju ESI fondovi.

Kada se primjenjuje metoda iz prvog podstavka točke (a), sav neto prihod nastao tijekom provedbe i nakon dovršetka operacije smatra se uzetim u obzir primjenom fiksnog iznosa i stoga se ne može naknadno odbiti od prihvatljivih troškova operacije.

Kada je donošenjem delegiranog akta u skladu s trećim i četvrtim podstavkom utvrđena fiksna stopa za novi sektor ili podsektor, upravljačko tijelo može odlučiti primijeniti metodu iz prvog podstavka točke (a) za nove operacije u odnosu na predmetni sektor ili podsektor.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149., kojima se propisuje metoda iz prvog podstavka točke (b). Kada se primjenjuje ta metoda, neto prihod koji je nastao vrijeme provedbe operacije, koji proizlazi iz izvora prihoda koji nisu uzeti u obzir kod utvrđivanja mogućeg neto prihoda operacije, oduzima se od prihvatljivih troškova operacije, najkasnije u trenutku predavanja zahtjeva za završnom isplatom od strane korisnika.

4. Metoda kojom se neto prihod oduzima od troškova operacije uključenih u zahtjev za plaćanje koji se predaje Komisiji određuje se u skladu s nacionalnim pravilima.

5. Kao alternativa primjeni metoda iz stavka 3., najveća stopa sufinanciranja iz članka 60. stavka 1. može se, na zahtjev države članice, smanjiti u trenutku donošenja programa za prioritet ili mjeru u skladu s čim bi sve operacije koje će se podupirati u okviru tog prioriteta ili mjera mogle primjenjivati jedinstvenu fiksnu stopu u skladu sa stavkom 3. prvim podstavkom točkom (a). Smanjenje neće biti manje od iznosa izračunanog množenjem najveće stope sufinanciranja unije koja se primjenjuje prema posebnim pravilima fonda s mjerodavnom fiksnom stopom iz stavka 3. prvog podstavka točke (a).

Kad se primjenjuje metoda iz prvog podstavka, sav neto prihod nastao tijekom provedbe i nakon dovršetka operacije smatra se uzetim u obzir primjenom stope umanjenog sufinanciranja i stoga se ne može naknadno odbiti od prihvatljivih troškova operacija.

6. Ako objektivno nije moguće unaprijed utvrditi prihode prema bilo kojoj od metoda iz stavaka 3. ili 5., neto prihodi ostvareni u razdoblju od tri godine nakon završetka operacije ili do isteka roka za podnošenje dokumenata za završetak programa, određenog u pravilima za pojedine fondove, ovisno o tome što je prije, oduzimaju se od izdataka prijavljenih Komisiji.

7. Stavci 1. do 6. ne primjenjuju se na:

- (a) operacije ili dijelove operacija koje podržava isključivo ESF;
- (b) operacije čiji ukupan prihvatljivi trošak prije primjene stavaka od 1. do 6. ne prelazi 1 000 000 EUR;
- (c) iznos pomoći koji se vraća u skladu s odredbom za potpuno vraćanje i nagradama;

(d) tehničku pomoć;

(e) potporu za ili od financijskih instrumenata;

(f) operacije za koje se javna potpora daje u obliku fiksnog iznosa ili standardnih jediničnih troškova;

(g) operacije provedene u skladu sa zajedničkim akcijskim planom;

(h) operacije za koje su iznosi ili rate potpore utvrđeni u Prilogu I. Uredbi o EPFRR-u.

Neovisno o prvom podstavku točki (b) ovog stavka, ako država članica primjenjuje stavak 5., ona može uključiti u mjerodavan prioritet ili mjeru operacije čiji ukupan prihvatljivi trošak prije primjene stavaka od 1. do 6. ne prelazi 1 000 000 EUR.

8. Nadalje, stavci od 1. do 6. ne primjenjuju se na operacije za koje se pomoć u okviru programa sastoji od:

(a) potpore de minimis;

(b) usklađene državne potpore MSP-ovima, ako se ograničenje intenziteta potpora ili iznos potpora primjenjuje u odnosu na državne potpore;

(c) usklađene državne potpore, ako je provedena individualna provjera financijskih potreba u skladu s primjenjivim pravilima o državnim potporama.

Neovisno o prvom podstavku, upravljačko tijelo može primijeniti stavke od 1. do 6. na operacije iz prvog podstavka točaka od (a) do (c) ovog stavka ako je to predviđeno u nacionalnim pravilima.

POGLAVLJE II.

Posebna pravila o potpori iz ESI fondova za JPP-ove

Članak 62.

JPP-ovi

ESI fondovi mogu se upotrebljavati za potporu operacijama JPP-a. Takve operacije JPP-a provode se u skladu s primjenjivim pravom, a posebno pravom o državnoj potpori i javnoj nabavi.

Članak 63.

Korisnik operacija JPP -a

1. U odnosu na operaciju JPP-a, i odstupajući od članka 2. točke 10., korisnik može biti:

- (a) tijelo javnog prava koje pokreće operaciju; ili

(b) tijelo regulirano privatnim pravom države članice („privatni partner“) koje je odabrano ili koje treba biti odabrano za provedbu operacije.

2. Tijelo javnog prava koje pokreće operaciju JPP-a može predložiti da privatni partner koji se odabire nakon odobrenja operacije bude korisnik za potrebe potpore iz ESI fondova. U tom slučaju, odobravajuća odluka uvjetovana je utvrđivanjem upravljačkog tijela da odabrani privatni partner ispunjava i preuzima sve odgovarajuće obveze korisnika u skladu s ovom Uredbom.

3. Privatni partner koji je odabran za provedbu operacije može biti zamijenjen kao korisnik za vrijeme provedbe ako je to propisano uvjetima JPP-a ili financijskog sporazuma između privatnog partnera i financijske institucije koja sufinancira operaciju. U tom slučaju, zamjenski privatni partner ili tijelo javnog prava postaje korisnik pod uvjetom da je upravljačko tijelo utvrdilo da zamjenski partner ispunjava i preuzima sve odgovarajuće obveze korisnika u skladu s ovom Uredbom.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149., koji utvrđuje dodatna pravila o zamjeni korisnika i povezanim odgovornostima.

5. Zamjena korisnika ne smatra se promjenom vlasništva u smislu članka 71. stavka 1. točke (b) ako poštuje primjenjive uvjete utvrđene u stavku 3. ovog članka i delegiranom aktu donesenom sukladno stavku 4. ovog članka.

Članak 64.

Potpora za operacije JPP -a

1. U slučaju operacije JPP-a kada je korisnik tijelo javnog prava, za troškove operacije JPP-a do koje je doista došlo i koju je platio privatni partner može se, ne odstupajući od članka 65. stavka 2., smatrati da su ih uzrokovali i platili korisnici i uključeni u zahtjev za plaćanje Komisiji, pod uvjetom da su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:

(a) korisnik je sklopio sporazum o JPP-u s privatnim partnerom;

(b) upravljačko tijelo provjerilo je da je privatni partner platio troškove koje je korisnik prijavio i da je operacija u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom, s operativnim programom i uvjetima kojima se podupire operaciju.

2. Isplate korisnicima izvršene u smislu troškova uključenih u zahtjev za plaćanje u skladu sa stavkom 1. isplaćuju se na založni račun otvoren za potrebe i u ime korisnika.

3. Novčana sredstva isplaćena na založni račun iz stavka 2. upotrebljavat će se za isplate u skladu sa sporazumom o JPP-u, što uključuje sve isplate koje će se izvršiti u slučaju raskida sporazuma o JPP-u.

4. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 149., kojim se utvrđuju minimalni zahtjevi koje treba uključiti u sporazume o JPP-u, a koji su neophodni za primjenu odstupanja utvrđenog u stavku 1. ovog članka, što uključuje odredbe koje se odnose na prekid sporazuma o JPP-u, i za osiguravanje odgovarajućeg revizorskog traga.

POGLAVLJE III.

Prihvatljivost izdataka i trajnost

Članak 65.

Prihvatljivost

1. Prihvatljivost izdataka određuje se na osnovi nacionalnih pravila, osim ako su u ovoj Uredbi ili na temelju nje utvrđena posebna pravila ili pravila za pojedine fondove.

2. Izdaci su prihvatljivi za doprinos iz ESI fondova ako su nastali na teret korisnika i ako su plaćeni u razdoblju između datuma podnošenja programa Komisiji ili od 1. siječnja 2014., ovisno o tome što je prije, i 31. prosinca 2023. Osim toga, izdaci su prihvatljivi samo za doprinos iz EPFRR-a ako je agencija za plaćanje zaista isplatila relevantnu pomoć u razdoblju između 1. siječnja 2014. i 31. prosinca 2023.

3. Odstupajući od stavka 2., izdaci u okviru Inicijative za zapošljavanje mladih prihvatljivi su od 1. rujna 2013.

4. U slučaju nadoknađenih troškova na temelju članka 67. stavka 1. prvog podstavka točaka (b) i (c) mjere koje čine osnovu za povrat provode se u razdoblju između 1. siječnja 2014. i 31. prosinca 2023.

5. Odstupajući od stavka 4., početni datum koji se odnosi na nadoknađene troškove na temelju članka 67. stavka 1. prvog podstavka točaka (b) i (c) za djelovanja u okviru Inicijative za zapošljavanje mladih je 1. rujna 2013.

6. Operacije se ne odabiru za potporu ESI fondova ako su fizički završene ili provedene u cijelosti prije nego što je korisnik upravljačkom tijelu podnio zahtjev za financiranje u okviru programa, neovisno o tome je li korisnik izvršio sva plaćanja.

7. Ovim člankom ne dovode se u pitanje pravila iz članka 58. o prihvatljivosti tehničke pomoći na inicijativu Komisije.

8. Ovaj se stavak primjenjuje na operacije koje ostvaruju neto prihode za vrijeme svoje provedbe i na koje se ne primjenjuje članak 61. stavci od 1. do 6.

Prihvatljivi izdaci operacije koja će se sufinancirati iz ESI fondova umanjuju se neto prihodima koji nisu uzeti u obzir u trenutku odobrenja operacije i koji su izravno ostvareni samo u vrijeme njezine provedbe, najkasnije do podnošenja završnog zahtjeva za plaćanje od strane korisnika. Kad svi troškovi nisu prihvatljivi za sufinanciranje, neto prihodi raspodjeljuju se po rata na prihvatljive i neprihvatljive dijelove troškova.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na:

- (a) tehničku pomoć;
- (b) financijske instrumente;
- (c) povratnu pomoć koja je podložna obvezi pune otplate;
- (d) nagrade;
- (e) operacije koje su podložne pravilima o državnim potporama;
- (f) operacije u kojima javna potpora ima oblik paušalnih iznosa ili standardnih veličina jediničnih troškova pod uvjetom da su neto prihodi uzeti u obzir *ex ante*;
- (g) operacije koje su provedene u sklopu zajedničkog akcijskog plana pod uvjetom da su neto prihodi uzeti u obzir *ex ante*;
- (h) operacije za koje su iznosi ili rate potpore utvrđeni u Prilogu I. Uredbi o EPFRR-u; ili
- (i) operacije čiji ukupni prihvatljivi troškovi ne premašuju 50 000 EUR.

Za potrebe ovog članka i članka 61., svaka isplata koju prima korisnik, a koja proizlazi iz ugovornih sankcija kao rezultat kršenja ugovora između korisnika i treće strane ili trećih strana ili koja se dogodila kao rezultat povlačenja ponude treće strane izabrane u skladu s pravilima javne nabave („polog”) ne smatra se prihodom i ne oduzima se od prihvatljivih izdataka operacije.

9. Izdaci koji postanu prihvatljivi slijedom izmjene programam prihvatljivi su samo od datuma podnošenja zahtjeva za izmjenu Komisiji ili, u slučaju primjene članka 96. stavka 11., od dana stupanja na snagu odluke o izmjeni programa.

Pravila za pojedine fondove za EPFR mogu odstupati od prvog podstavka.

10. Odstupajući od stavka 9., posebne odredbe o početnom datumu prihvatljivosti mogu biti utvrđene u Uredbi o EPFRR-u.

11. Operacija može dobiti potporu iz jednog ili više ESI fondova ili jednog ili više programa i drugih instrumenata Unije, pod uvjetom da stavka izdatka koja je uključena u zahtjev za plaćanje nadoknade sredstava jednog od ESI fondova ne prima potporu drugog fonda ili instrumenta Unije ili potporu istog fonda u okviru drugog programa.

Članak 66.

Oblici potpore

ESI fondovi koriste se za davanje potpore u obliku bespovratnih sredstava, nagrada, povratne pomoći i financijskih instrumenata, ili njihovom kombinacijom.

U slučaju povratne pomoći potpora koja se vraća tijelu koje ju je dalo ili drugom nadležnom tijelu države članice vodi se na zasebnom računu ili posebno s računovodstvenim kodovima i ponovno se koristi u istu svrhu ili u skladu s ciljevima programa.

Članak 67.

Oblici bespovratnih sredstava i povratne pomoći

1. Bespovratna sredstva i povratna pomoć mogu imati bilo koji od sljedećih oblika:

- (a) nadoknada prihvatljivih troškova, nastalih i plaćenih, zajedno s, gdje je primjenjivo, doprinosima u naravi i amortizacijom;
- (b) standardne veličine jediničnih troškova;
- (c) fiksni iznosi koji nisu veći od 100 000 EUR javnog doprinosa;
- (d) financiranje primjenom fiksnih stopa, utvrđeno primjenom postotka na jednu ili više utvrđenih kategorija troškova.

Pravilima za pojedini fond mogu se ograničiti oblici bespovratnih sredstava koji su primjenjivi na pojedine operacije.

2. Odstupajući od stavka 1., dodatni oblici bespovratnih sredstava i metoda izračuna mogu biti utvrđeni u Uredbi o EFPR-u.

3. Mogućnosti iz stavka 1. mogu se kombinirati samo ako se svaka odnosi na različitu kategoriju troškova ili ako ih se koristi za različite projekte koji su dio operacije ili za uzastopne faze operacije.

4. Ako se operacija ili projekt koji je dio operacije provodi isključivo javnom nabavom radova, robe ili usluga, primjenjuje se samo stavak 1. prvi podstavak točka (a). Ako je javna nabava koja je u sklopu operacije, ili projekta koji je dio operacije, ograničena na neke kategorije troškova, mogu se primijeniti sve mogućnosti iz stavka 1.

5. Iznosi iz stavka 1. prvog podstavka točaka (b), (c) i (d) određuju se na jedan od sljedećih načina:

(a) poštenom, pravednom i provjerljivom metodom izračuna koja se temelji na:

- i. statističkim podacima ili drugim objektivnim informacijama;
- ii. provjerenim povijesnim podacima pojedinih korisnika; ili
- iii. primjenom uobičajene računovodstvene prakse pojedinih korisnika;

(b) u skladu s pravilima za primjenu odgovarajućih veličina jediničnih troškova, paušalnih iznosa i fiksnih stopa koje se primjenjuju u politikama Unije za sličnu vrstu operacije i korisnika;

(c) u skladu s pravilima za primjenu odgovarajućih veličina jediničnih troškova, paušalnih iznosa i fiksnih stopa koje se primjenjuju u okviru shema za bespovratna sredstva koja u cijelosti financira država članica za sličnu vrstu operacije i korisnika;

(d) stopama koje su utvrđene ovom Uredbom ili pravilima za pojedine fondove.

(e) posebnim metodama za određivanje iznosa u skladu s pravilima za pojedini fond.

6. U dokumentu u kojemu su utvrđeni uvjeti za potporu za svaku operaciju određuje se metoda koja se treba primjenjivati za određivanje troškova operacije i uvjeta plaćanja bespovratnih sredstava.

Članak 68.

Financiranje primjenom fiksnih stopa za neizravne troškove i troškove osoblja za bespovratna sredstva i povratnu pomoć

1. Ako provedbom operacije nastanu neizravni troškovi, oni se mogu izračunavati fiksnom stopom na jedan od sljedećih načina:

(a) fiksna stopa do visine od 25 % prihvatljivih izravnih troškova, pod uvjetom da se stopa računa na osnovi pravedne, nepristrane i provjerljive metode izračuna ili metode koja se primjenjuje u okviru shema za bespovratna sredstva koja u cijelosti financira država članica za sličnu vrstu operacije i korisnika;

(b) fiksna stopa do visine od 15 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja bez potrebe da država članica vrši računanja radi utvrđivanja važeće stope;

(c) fiksna stopa koja se primjenjuje na prihvatljive izravne troškove na temelju postojećih metoda i pripadajućih stopa koje su u politikama Unije primjenjive za sličnu vrstu operacije i korisnika.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. o definiranju fiksne stope i povezanih metoda iz prvog podstavka točke (c) ovog stavka.

2. Za potrebe utvrđivanja troškova osoblja u vezi s provedbom operacije važeća se satnica može izračunati dijeljenjem zadnjega dokumentiranog godišnjeg bruto iznosa troškova plaća s 1 720 sati.

Članak 69.

Posebna pravila o prihvatljivosti za bespovratna sredstva i povratnu pomoć

1. Doprinosi u naravi u obliku izvršavanja radova ili osiguravanja robe, usluga, zemljišta i nekretnina za koje nije izvršeno plaćanje u gotovini, potkrijepljeno računima ili dokumentima iste dokazne vrijednosti mogu biti prihvatljivi pod uvjetom da je to dozvoljeno u pravilima o prihvatljivosti ESI fondova i programa te da su ispunjeni svi sljedeći kriteriji:

(a) javna potpora isplaćena u ime operacije koja uključuje doprinose u naravi po završetku operacije ne premašuje ukupne prihvatljive izdatke, isključujući doprinose u naravi;

(b) vrijednost pripisana doprinosima u naravi ne premašuje općenito prihvaćene troškove na dotičnom tržištu;

(c) vrijednost i dostava doprinosa mogu se neovisno procijeniti i provjeriti;

(d) u slučaju osiguravanja zemljišta ili nekretnine može se, za potrebe ugovora o zakupu, izvršiti gotovinsko plaćanje nominalnoga godišnjeg iznosa koji ne prelazi jednu jedinicu valute države članice;

(e) u slučaju doprinosa u naravi u obliku neplaćenog rada, vrijednost tog rada određuje se uzimajući u obzir provjereno utrošeno vrijeme i stopu nadoknade za rad jednake vrijednosti.

Vrijednost zemljišta ili nekretnine iz prvog podstavka točke (d) ovog stavka potvrđuje neovisni kvalificirani stručnjak ili propisno ovlašteno službeno tijelo i ona ne premašuje ograničenje iz stavka 3. točke (b).

2. Troškovi amortizacije mogu se smatrati prihvatljivima ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) pravila o prihvatljivosti programa to dozvoljavaju;
- (b) iznos izdataka propisno je opravdan pratećom dokumentacijom koja ima istu dokaznu vrijednost kao i računi za prihvatljive troškove kada se nadoknađuju u obliku navedenom u članku 67. stavku 1. prvom podstavku točki (a);
- (c) troškovi se odnose isključivo na razdoblje potpore operaciji;
- (d) javna bespovratna sredstva nisu doprinijela stjecanju amortizirane imovine.

3. Sljedeći troškovi nisu prihvatljivi za doprinos iz ESI fondova i iz iznosa potpore prebačenog iz Kohezijskog fonda u CEF, kako je navedeno u članku 92. stavku 6:

- (a) kamata na dug, s izuzetkom u odnosu na bespovratna sredstva dana u obliku subvencija kamatne stope ili subvencija naknada za jamstvo;
- (b) kupnja neizgrađenog zemljišta i izgrađenog zemljišta u iznosu većem od 10 % iznosa ukupnih prihvatljivih izdataka za dotičnu operaciju. Za napuštena mjesta i nekadašnja industrijska mjesta koja obuhvaćaju zgrade ta se granica povećava na 15 %. U iznimnim i propisno opravdanim slučajevima, ta se granica može podići iznad prethodno navedenih postotaka za operacije koje su povezane s očuvanjem okoliša;
- (c) porez na dodanu vrijednost, osim ako nije povrativ u okviru nacionalnog zakonodavstva o PDV-u.

Članak 70.

Prihvatljivost operacija ovisno o lokaciji

1. Operacije koje podupiru ESI fondovi, podložno odstupanjima iz stavaka 2. i 3. i pravilima za pojedine fondove, provode se u programskom području.

2. Upravljačko tijelo može prihvatiti da se operacija provodi izvan programskog područja, ali unutar Unije pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) programsko područje ima koristi od operacije;
- (b) ukupni iznos koji je u okviru programa dodijeljen operacijama izvan programskog područja nije veći od 15 % potpore iz EPFRR-a, Kohezijskog fonda i EFRR-a na razini prioriteta ili od 5 % potpore iz EPFRR-a na razini programa;
- (c) odbor za praćenje dao je svoju suglasnost za dotičnu operaciju ili vrste operacija;

(d) tijela nadležna za program u okviru kojeg se operacija podupire ispunjavaju obveze tijela nadležnih za program koje se odnose na upravljanje, nadzor i reviziju u vezi s operacijom ili sklapaju sporazume s tijelima na području na kojem se provodi operacija.

3. Za operacije koje se odnose na tehničku pomoć ili promotivne aktivnosti izdaci mogu nastati izvan Unije, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. točke (a) i obveze povezane s upravljanjem, nadzorom i revizijom u vezi s operacijom.

4. Stavci od 1. do 3. ne primjenjuju se na programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”, a stavci 2. i 3. ne primjenjuju se na operacije koje se podupiru iz ESF-a.

Članak 71.

Trajnost operacija

1. Operacija koja uključuje ulaganje u infrastrukturu ili proizvodno ulaganje vraća doprinos iz ESI fondova u razdoblju od pet godina od završnog plaćanja korisniku ili u razdoblju navedenom u pravilima o državnim potporama i, gdje je primjenjivo, podliježe bilo kojem od sljedećeg:

- (a) prestanku ili premještanju proizvodne aktivnosti izvan programskog područja;
- (b) promjeni vlasništva nad predmetom infrastrukture čime se trgovačkom društvu ili javnom tijelu daje neopravdanu prednost;
- (c) značajnoj promjeni koja utječe na njezinu prirodu, ciljeve ili provedbene uvjete i zbog koje bi se doveli u pitanje njezini prvotni ciljevi.

Iznosi koji su nepropisno isplaćeni u ime operacije vraćaju se državi članici razmjerno razdoblju u kojemu zahtjevi nisu bili ispunjeni.

Države članice mogu smanjiti vremensko ograničenje iz prvog podstavka na tri godine u slučajevima koji se odnose na održavanje ulaganja ili radna mjesta koja su stvorili za MSP-ove.

2. Operacija koja uključuje ulaganje u infrastrukturu ili proizvodno ulaganje vraća doprinos iz ESI fondova ako u razdoblju od deset godina nakon završnog plaćanja korisniku, proizvodna aktivnost podliježe preseljenju izvan Unije, osim ako je korisnik MSP. Kada doprinos iz ESI fondova dolazi u obliku državnih potpora, razdoblje od deset godina zamjenjuje se rokom koji se primjenjuje prema pravilima o državnim potporama.

3. Operacije koje podupire ESF i operacije koje podupiru drugi ESI fondovi koji nisu ulaganje u infrastrukturu ili proizvodna ulaganja vraćaju doprinose iz fondova samo ako podliježu obvezi upravljanja ulaganjem u skladu s primjenjivim pravilima o državnoj potpori i u slučaju prestanka ili premještanja proizvodne aktivnosti unutar razdoblja navedenog u tim pravilima.

4. Stavci 1., 2. i 3. ne primjenjuju se na doprinose financijskim instrumentima ili iz financijskih instrumenata bilo kojoj operaciji u okviru koje proizvodna aktivnost prestaje ili se premješta zbog stečaja koji nije prijevaran.

5. Stavci 1., 2. i 3. ne primjenjuju se na fizičke osobe koje su korisnici investicijske potpore i koje, nakon završetka investicijske operacije dobiju pravo na potporu te je primaju u okviru Uredbe (EU) br. 1309/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ako je dotično ulaganje izravno povezano s vrstom aktivnosti koja je određena kao prihvatljiva za potporu iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji.

GLAVA VIII.

UPRAVLJANJE I KONTROLA

POGLAVLJE I.

Sustavi upravljanja i kontrole

Članak 72.

Glavna načela sustava upravljanja i kontrole

Sustavima upravljanja i kontrole u skladu s člankom 4. stavkom 8. predviđeni su:

- (a) opis funkcija svakog tijela koje se bavi upravljanjem i kontrolom te raspodjela funkcija unutar svakog tijela;
- (b) poštovanje načela razdvajanja funkcija između takvih tijela i unutar takvih tijela;
- (c) postupci za osiguravanje ispravnosti i pravilnosti iskazanih izdataka;
- (d) računalni sustavi za računovodstvo, pohranu i prijenos financijskih podataka i podataka o pokazateljima, te praćenje i izvješćivanje;
- (e) sustavi izvješćivanja i praćenja u slučajevima kada odgovorno tijelo povjeri vršenje zadataka drugom tijelu;
- (f) postupci za reviziju djelovanja sustava upravljanja i kontrole;
- (g) sustavi i postupci za osiguravanje odgovarajućeg revizorskog traga;

(h) sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje nepravilnosti, uključujući prijevaru, te povrat nepropisno isplaćenih iznosa zajedno s mogućim kamatama na zakašnjela plaćanja.

Članak 73.

Odgovornosti u okviru dijeljenog upravljanja

U skladu s načelom dijeljenog upravljanja države članice i Komisija odgovorne su za upravljanje programima i njihovu kontrolu u skladu sa svojim nadležnostima utvrđenima u ovoj Uredbi i pravilima za pojedine fondove.

Članak 74.

Odgovornost država članica

1. Države članice ispunjavaju obveze upravljanja, kontrole i revizije te preuzimaju odgovornosti koje iz njih proizlaze i koje su utvrđene u pravilima o dijeljenom upravljanju utvrđenima u Financijskoj uredbi i pravilima za pojedine fondove.

2. Države članice osiguravaju da su njihovi sustavi upravljanja i kontrole za programe uspostavljeni u skladu s pravilima za pojedine fondove te da ti sustavi uspješno funkcioniraju.

3. Države članice osiguravaju postojanje učinkovitih mehanizama za provjeru pritužbi na ESI fondove. Opseg, pravila i postupci takvih mehanizama odgovornost su država članica u skladu s njihovim institucionalnim i pravnim okvirom. Države članice na zahtjev Komisije ispituju žalbe podnesene Komisiji koje su obuhvaćene područjem primjene njihovih mehanizama. Države članice na zahtjev obavješćuju Komisiju o rezultatima tih ispitivanja.

4. Sve službene razmjene informacija između države članice i Komisije odvijaju se sustavom elektroničke razmjene podataka. Komisija donosi provedbene akte o uspostavi uvjeta koje treba ispunjavati sustav elektroničke razmjene podataka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

POGLAVLJE II.

Ovlasti i odgovornosti Komisije

Članak 75.

Ovlasti i odgovornosti Komisije

1. Komisija se na osnovi dostupnih informacija, uključujući podatke o određivanju tijela nadležnih za upravljanje i kontrolu, dokumente koje svake godine dostavljaju ta utvrđena tijela u skladu s člankom 59. stavkom 5. Financijske uredbe, izvješća o kontroli, godišnja izvješća o provedbi i revizije koje provode nacionalna tijela i tijela Unije uvjerava da su države članice uspostavile sustave upravljanja i kontrole koji su u skladu s ovom Uredbom i pravilima za pojedine fondove te da ti sustavi učinkovito funkcioniraju tijekom provedbe programa.

2. Dužnosnici Komisije ili njezini ovlaštteni predstavnici mogu provesti revizije ili provjere na licu mjesta ako su nadležno nacionalno tijelo o tome obavijestilo najmanje 12 radnih dana unaprijed, osim u hitnim slučajevima. Komisija poštuje načelo proporcionalnosti uzimajući u obzir potrebu izbjegavanja neopravdanog udvostručavanja revizija ili provjera koje izvršava država članica, razinu rizika na proračun Unije i potrebu da se administrativni teret za korisnike svede na najmanju moguću mjeru u skladu s pravilima za pojedine fondove. Predmet tih revizija ili provjera može biti provjera učinkovitog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole u programu ili nekom njegovom dijelu, u operacijama i ocjenama dobrog financijskog upravljanja operacijama ili programima. Službenici ili ovlaštteni predstavnici države članice mogu sudjelovati u takvim revizijama ili provjerama.

Dužnosnici Komisije ili njezini ovlaštteni predstavnici, kojima je propisno dana ovlast za provođenje revizija ili provjera na licu mjesta, imaju pristup svim potrebnim evidencijama, dokumentima i metapodacima neovisno o mediju u kojem su pohranjeni, u vezi s operacijama koje podupiru ESI fondovi ili sa sustavima upravljanja i kontrole. Države članice na zahtjev Komisije dostavljaju preslike takve evidencije, dokumenata i metapodataka.

Ovlasti navedene u ovom stavku ne utječu na primjenu nacionalnih odredaba kojima se zadržavaju određena djelovanja za posebno imenovane službenike u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Službenici i ovlaštteni predstavnici Komisije ne sudjeluju u, između ostalog, kućnim posjetima ili službenom ispitivanju osoba u okviru nacionalnog zakonodavstva. Međutim, takvi službenici i ovlaštteni predstavnici imaju pristup informacijama koje su dobivene na taj način ne dovodeći u pitanje nadležnost nacionalnih sudova i uz potpuno poštovanje temeljnih prava predmetnih pravnih subjekata.

3. Komisija od države članice može zahtijevati da poduzme mjere potrebne kako bi se osiguralo učinkovito funkcioniranje njezinih sustava upravljanja i kontrole ili točnost izdataka u skladu s pravilima za pojedine fondove.

GLAVA IX.

FINANCIJSKO UPRAVLJANJE, PREGLED I PRIHVAĆANJE RAČUNA, FINANCIJSKE KOREKCIJE, OPOZIV ODOBRENIH SREDSTAVA

POGLAVLJE I.

Financijsko upravljanje

Članak 76.

Proračunske obveze

Proračunske obveze Unije u vezi sa svakim programom izvršavaju se u godišnjim obrocima za svaki fond u razdoblju između 1. siječnja 2014. i 31. prosinca 2020. Proračunske obveze povezane s pričuvom za ostvarenje postignuća u svakom programu izvršavaju se odvojeno od dodjele ostatka sredstava za program.

Odluka Komisije o usvajanju programa predstavlja odluku o financiranju u smislu članka 84. stavka 2. Financijske uredbe i, nakon obavijesti dotičnoj državi članici, zakonsku obvezu u smislu te Uredbe.

Za svaki program proračunska obveza za prvi obrok slijedi nakon što Komisija usvoji program.

Komisija izvršava proračunske obveze za naredne obroke prije 1. svibnja svake godine na temelju odluke iz drugog stavka ovog članka, osim ako se primjenjuje članak 16. Financijske uredbe.

Nakon primjene okvira za procjenu ostvarenja postignuća u skladu s člankom 22., kada prioriteta ne dosegnu svoje ključne etape, Komisija prema potrebi opoziva odgovarajuća sredstva dodijeljena dotičnim programima u sklopu pričuve za ostvarenje postignuća i ponovo ih stavlja na raspolaganje programima za koje su sredstva povećana kao rezultat izmjene koju je Komisija odobrila u skladu s člankom 22. stavkom 5.

Članak 77.

Zajednička pravila za plaćanje

1. Komisija plaća doprinos iz ESI fondova za svaki program u skladu s proračunskim odobrenim sredstvima i ovisno o raspoloživom financiranju. Svako se plaćanje knjiži na prvu raspoloživu proračunsku obvezu dotičnog fonda.

2. Plaćanja povezana s obvezama iz pričuve za ostvarenje postignuća ne isplaćuju se prije konačne dodjele pričuve za ostvarenje postignuća, u skladu s člankom 22. stavcima 3. i 4.

3. Plaćanja imaju oblik predfinanciranja, međuplaćanja i konačne isplate.

4. Za oblike potpore iz članka 67. stavka 1. prvog podstavka točaka (b), (c) i (d) te članka 68. i 69. troškovi izračunani na primjenjivoj osnovi smatraju se prihvatljivim izdacima.

Članak 78.

Zajednička pravila za izračun međuplaćanja i konačne isplate

U pravilima za pojedine fondove utvrđuju se pravila za izračun iznosa koji se vraća u obliku međuplaćanja i konačne isplate. Taj iznos je funkcija posebne stope sufinanciranja koja se primjenjuje na prihvatljive izdatke.

Članak 79.

Zahtjevi za plaćanje

1. U pravilima za pojedine fondove utvrđuje se posebni postupak za zahtjeve za plaćanje s obzirom na svaki ESI fond, kao i informacije koje treba podnijeti.

2. Zahtjev za plaćanje koji treba podnijeti Komisiji sadrži sve informacije koje su potrebne kako bi Komisija pripremila račune u skladu s člankom 68. stavkom 3. Financijske uredbe.

Članak 80.

Korištenje eura

Iznosi utvrđeni u programima koje dostavljaju države članice, predviđeni izdaci, izvještaji o izdacima, zahtjevi za plaćanje, računi i izdaci koji se navode u godišnjem i završnom izvješću o provedbi izražavaju se u eurima.

Članak 81.

Plaćanje početnog predfinanciranja

1. Nakon odluke u kojoj usvaja program, Komisija plaća iznos početnog predfinanciranja za cijelo programsko razdoblje. Iznos početnog predfinanciranja isplaćuje se obročno u skladu s proračunskim potrebama. Iznos obroka određuje se u pravilima za pojedine fondove.

2. Početno predfinanciranje koristi se samo za plaćanja korisnicima tijekom provedbe programa. Ono se za te potrebe bez odgađanja stavlja na raspolaganje nadležnom tijelu.

Članak 82.

Poravnanje početnog predfinanciranja

Iznos isplaćen kao početno predfinanciranje u cijelosti se poravnava u računima Komisije ne kasnije od zaključenja programa.

Članak 83.

Prekid roka za plaćanje

1. Rok za plaćanje u slučaju međuplaćanja može prekinuti dužnosnik za ovjeravanje delegiranjem ovlasti u smislu Financijske uredbe na najviše šest mjeseci ako:

- (a) nakon informacija koje dostavi nacionalno revizorsko tijelo ili revizorsko tijelo Unije postoji jasan dokaz koji ukazuje na znatne nedostatke u radu sustava upravljanja i kontrole;
- (b) službenik za ovjeravanje delegiranjem mora provesti dodatne provjere slijedom informacija koje primi, a koje tog službenika upozoravaju na to da su izdaci u zahtjevu za plaćanje povezani s nepravilnošću koja ima ozbiljne financijske posljedice;
- (c) nije dostavljen jedan od dokumenata koji se zahtijevaju u članku 59. stavku 5. Financijske uredbe.

Država članica može se složiti s produljenjem razdoblja prekida na tri dodatna mjeseca.

Pravilima za pojedine fondove za EFPR mogu se utvrditi dodatni temelji za prekid plaćanja zbog neispunjavanja obveza u okviru zajedničke ribarstvene politike, koji trebaju biti proporcionalni, uzimajući u obzir prirodu, ozbiljnost, trajanje i opetovanost neispunjavanja obveza.

2. Dužnosnik za ovjeravanje delegiranjem ograničava prekid na dio izdataka obuhvaćen zahtjevom za plaćanje na koji su utjecali elementi iz stavka 1. prvog podstavka, osim ako nije moguće identificirati onaj dio izdataka na koji su utjecali. Dužnosnik za ovjeravanje delegiranjem odmah pisanim putem obavješćuje državu članicu i upravljačko tijelo o razlogu prekida i traži od njih da riješe tu situaciju. Prekid okončava dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti čim budu poduzete potrebne mjere.

POGLAVLJE II.

Pregled i prihvaćanje računa

Članak 84.

Rok za pregled i prihvaćanje računa od strane Komisije

Do 31. svibnja godine koja slijedi nakon obračunskog razdoblja, Komisija u skladu s člankom 59. stavkom 6. Financijske uredbe primjenjuje postupke pregleda i prihvaćanja računa i obavješćuje državu članicu o tome prihvaća li da su računi potpuni, točni i isiniti u skladu s pravilima za pojedine fondove.

POGLAVLJE III.

Financijske korekcije

Članak 85.

Financijske korekcije Komisije

1. Komisija vrši financijske korekcije otkazivanjem cijelog ili dijela doprinosa Unije programu i od države članice zahtijeva povrat sredstava kako bi se iz financiranja Unije isključili izdaci kojima se krši primjenjivo pravo.

2. Kršenje primjenjivog prava dovodi do financijske korekcije samo u vezi s izdatkom koji je prijavljen Komisiji i ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) kršenje je utjecalo na odabir operacija od strane nadležnog tijela za potporu ESI fondova ili u slučaju kada zbog prirode kršenja nije moguće odrediti taj učinak ali postoji dokazan rizik da je kršenje imalo takav učinak;
- (b) kršenje je utjecalo na utrošeni iznos koji je prijavljen za nadoknadu iz proračuna Unije ili u slučaju kada zbog prirode kršenja nije moguće odrediti količinu financijskog učinka ali postoji dokazan rizik da je kršenje imalo takav učinak.

3. Pri odlučivanju o financijskoj korekciji iz stavka 1. Komisija poštuje načelo proporcionalnosti uzimajući u obzir prirodu i ozbiljnost kršenja primjenjivog prava i njegove financijske posljedice na proračun Unije. Komisija obavješćuje Europski parlament o donesenim odlukama o primjeni financijskih korekcija.

4. Kriteriji i postupci primjene financijskih korekcija utvrđuju se u pravilima za pojedine fondove.

POGLAVLJE IV.

Opoziv odobrenih sredstava

Članak 86.

Načela

1. Svi se programi podvrgavaju postupku opoziva odobrenih sredstava koji je uspostavljen na temelju toga da se opozivaju iznosi povezani s preuzetom obvezom koji nisu obuhvaćeni predfinanciranjem ili zahtjevom za plaćanje u okviru utvrđenog razdoblja, uključujući svaki zahtjev za plaćanjem koji je u cijelosti ili djelomično predmetom prekida roka plaćanja ili obustave plaćanja.

2. Preuzeta obveza koja se odnosi na posljednju godinu tog razdoblja opoziva se u skladu s pravilima koja treba slijediti pri zaključivanju programa.

3. U pravilima za pojedine fondove navodi se točna primjena pravila opoziva za svaki ESI fond.

4. Bilo koji dio preuzetih obveza koji je još otvoren opoziva se ako bilo koji od dokumenata koji se traže za zaključenje nije podnesen Komisiji do rokova utvrđenih u pravilima za pojedine fondove.

5. Proračunske obveze u vezi s pričuvom za ostvarenje postignuća podliježu isključivo postupku opoziva iz stavka 4.

Članak 87.

Izuzecé od opoziva odobrenih sredstava

1. Iznos na koji se opoziv odnosi umanjuje se za iznose jednake onom dijelu proračunskih izdvajanja za koje:

(a) su operacije obustavljene sudskim postupkom ili upravnom žalbom sa suspenzivnim učinkom; ili

(b) nije bilo moguće izraditi zahtjev za plaćanje zbog više sile koja je ozbiljno utjecala na provedbu cijelog ili dijela programa.

Nacionalna tijela vlasti koja se pozivaju na višu silu u skladu s prvim podstavkom točkom (b) moraju dokazati njezine izravne posljedice na provedbu cijelog ili dijela programa.

Za potrebe prvog podstavka točaka (a) i (b), umanjeno može se zatražiti jednom ako su obustava ili viša sila trajale ne dulje od godine dana, ili onoliko puta koliko odgovara trajanju više sile ili broju godina između datuma sudske ili upravne odluke kojom se suspendira provedba operacije i datuma konačne sudske ili upravne odluke.

2. Država članica do 31. siječnja Komisiji šalje informacije o izuzecima iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a) i (b) za iznos koji se mora prijaviti do završetka prethodne godine.

Članak 88.

Postupak

1. Komisija pravovremeno obavješćuje državu članicu i upravljačko tijelo kada god postoji rizik od primjene pravila opoziva odobrenih sredstava u skladu s člankom 86.

2. Na osnovi informacija koje primi od 31. siječnja Komisija državu članicu i upravljačko tijelo obavješćuje o iznosu na koji se odnosi opoziv koji proizlazi iz tih informacija.

3. Država članica ima na raspolaganju dva mjeseca da pristane na iznos koji će biti opozvan ili da dostavi svoje primjedbe.

4. Država članica do 30. lipnja Komisiji podnosi revidiran financijski plan u kojemu se za dotičnu financijsku godinu navodi umanjeni iznos potpore za jedan ili više prioriteta programa, uzimajući u obzir raspodjelu po fondovima i, prema potrebi, kategorijama regija. Ako se plan ne podnese, Komisija revidira financijski plan tako što za dotičnu financijsku godinu smanjuje doprinos iz ESI fondova. To smanjenje razmjerno se raspoređuje među svim prioritetima.

5. Komisija najkasnije 30. rujna provedbenim aktima mijenja odluku o usvajanju programa.

DIO TREĆI

OPĆE ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA EFRR, ESF I KOHEZIJSKI FOND

GLAVA I.

CILJEVI I FINACIJSKI OKVIR

POGLAVLJE I.

Zadaća, ciljevi i geografski opseg potpore

Članak 89.

Zadaća i ciljevi

1. Fondovi doprinose razvoju i provedbi mjera Unije koje vode jačanju njezine ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije u skladu s člankom 174. UFEU-a.

Mjere koje se podupiru fondovima također doprinose ostvarenju strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast.

2. U svrhu zadaće iz stavka 1., određeni su sljedeći ciljevi:

- (a) „Ulaganje za rast i radna mjesta” u državama članicama i regijama, uz potporu fondova; i
- (b) „Europska teritorijalna suradnja”, uz potporu ERDF-a.

Članak 90.

Cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta”

1. Strukturnim fondovima podržava se cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta” u svim regijama koje odgovaraju razini 2 zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku („regije razine NUTS 2”) uspostavljenoj Uredbom (EZ) br. 1059/2003, kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 105/2007.

2. Sredstva za cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta” raspodjeljuju se između sljedećih triju kategorija regija razine NUTS 2:

- (a) slabije razvijene regije, čiji je BDP po stanovniku manji od 75 % prosječnog BDP-a država EU-27;
- (b) tranzicijske regije, čiji je BDP po stanovniku između 75 % i 90 % prosječnog BDP-a država EU-27;
- (c) razvijenije regije, čiji je BDP po stanovniku veći od 90 % prosječnog BDP-a država EU-27.

Razvrstavanje regija prema jednoj od triju kategorija regija određuje se na osnovi toga u kakvom su odnosu BDP po stanovniku svake regije, izmjeren prema paritetu kupovne moći (PKM) i izračunan na temelju podataka Unije za razdoblje od 2007. do 2009., i prosječni BDP država EU-27 za isto referentno razdoblje.

3. Kohezijski fond daje potporu onim državama članicama čiji je BND po stanovniku, izmjeren prema PKM-u i izračunan na temelju podataka Unije za razdoblje od 2008. do 2010., manji od 90 % prosječnog BND-a po stanovniku država EU-27 za isto referentno razdoblje.

Države članice koje 2013. ispunjavaju uvjete za financiranje iz Kohezijskog fonda, ali čiji nominalni BND po stanovniku premašuje 90 % prosječnog BND-a po stanovniku država EU-27, kako je izračunano u skladu s prvim podstavkom, primaju potporu iz Kohezijskog fonda na prijelaznoj i posebnoj osnovi.

4. Odmah nakon stupanja na snagu ove Uredbe Komisija provedbenim aktom donosi odluku u kojoj navodi popis

regija koje ispunjavaju kriterije triju kategorija regija iz stavka 2. te popis država članica koje ispunjavaju kriterije iz stavka 3. Taj popis vrijedi od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020.

5. Komisija u 2016. godini ispituje zadovoljavaju li države članice uvjete za dobivanje potpore iz Kohezijskog fonda na temelju podataka Unije za BND država EU-27 za razdoblje između 2012. i 2014. One države članice čiji je nominalni BND po stanovniku ispod 90 % prosječnog BND-a po stanovniku država EU-27 postaju iznova prihvatljive za dobivanje potpore iz Kohezijskog fonda, a one države članice koje su bile prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda i čiji nominalni BND po stanovniku premašuje 90 % prestaju biti prihvatljive i dodjeljuje im se potpora iz Kohezijskog fonda na prijelaznoj i posebnoj osnovi.

POGLAVLJE II.

Financijski okvir

Članak 91.

Sredstva za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju

1. Sredstva za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju dostupna za proračunsku obvezu za razdoblje 2014. – 2020. iznose 325 145 694 739 EUR prema cijenama iz 2011., u skladu s godišnjom raščlambom prikazanom u Prilogu VI., od čega 322 145 694 739 EUR predstavlja ukupna sredstva dodijeljena EFRR-u, ESF-u i Kohezijskom fondu, a 3 000 000 000 EUR predstavlja posebnu dodjelu za Inicijativu za zapošljavanje mladih. U svrhu programiranja i kasnijeg uključivanja u opći proračun Unije, iznos sredstava za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju indeksira se za 2 % godišnje.

2. Komisija donosi odluku, provedbenim aktom, u kojoj se određuje godišnja raščlamba ukupnih sredstava po državi članici u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” i cilja „Europska teritorijalna suradnja” te godišnja raščlamba sredstava posebne dodjele za Inicijativu za zapošljavanje mladih po državi članici zajedno s popisom prihvatljivih regija u skladu s kriterijima i metodologijom koji su određeni u Prilogu VII. odnosno Prilogu VIII., ne dovodeći u pitanje stavak 3. ovog članka ni članak 92. stavak 8.

3. 0,35 % ukupnih sredstava nakon izuzimanja potpore za CEF iz članka 92. stavka 6. i pomoći za najugroženije osobe iz članka 92. stavka 7. dodjeljuje se tehničkoj pomoći na inicijativu Komisije.

Članak 92.

Sredstva za cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta” i cilj „Europska teritorijalna suradnja”

1. Sredstva za cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta” iznose 96,33 % ukupnih sredstava (tj. ukupno 313 197 435 409 EUR) i dodjeljuju se kako slijedi:

- (a) 52,45 % (tj. ukupno 164 279 015 916 EUR) za slabije razvijene regije;

- (b) 10,24 % (tj. ukupno 32 084 931 311 EUR) za tranzicijske regije;
- (c) 15,67 % (tj. ukupno 49 084 308 755 EUR) za razvijenije regije;
- (d) 21,19 % (tj. ukupno 66 362 384 703 EUR) za države članice koje primaju potporu iz Kohezijskog fonda;
- (e) 0,44 % (tj. ukupno 1 386 794 724 EUR) kao dodatno financiranje za najudaljenije regije utvrđene u članku 349. UFEU-a i regije razine NUTS 2 koje ispunjavaju kriterije iz članka 2. Protokola br. 6 uz Akt o pristupanju iz 1994.

2. Osim iznosa navedenog u članku 91. i stavku 1. ovog članka, za godine 2014. i 2015., dodatni iznos od 94 200 000 EUR odnosno 92 400 000 EUR stavlja se na raspolaganje kao što je utvrđeno u „Dodatnim prilagodbama” u okviru Priloga VII. Ti se iznosi utvrđuju u odluci Komisije iz članka 91. stavka 2.

3. Godine 2016. Komisija u svojoj tehničkoj prilagodbi za 2017. godinu u skladu s člancima 4. i 5. Uredbe (EU, Euratom) br. 1311/2013 pregledava ukupne dodjele u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” svake države članice za razdoblje 2017. - 2020. te primjenjuje način dodjele utvrđen u stavcima 1. do 16. Priloga VII. na temelju najnovijih dostupnih statističkih podataka i na temelju usporedbe, za države članice podložne ograničenju, između kumulativnog nacionalnog BDP-a za godine 2014. i 2015. i kumulativnog nacionalnog BDP-a za isto razdoblje 2012. u skladu sa stavkom 10. Priloga VII. Kada postoji kumulativna divergencija od više od +/-5 % između pregledane raspodjele sredstava i ukupne raspodjele sredstava, ukupna raspodjela sredstava prilagođava se prema tome. U skladu s člankom 5. Uredbe (EU, Euratom), br. 1311/2013, prilagodbe se dijele u jednakim omjerima tijekom godina 2017. - 2020., a gornja granica financijskog okvira mijenja se na odgovarajući način. Ukupni neto učinak prilagodbe, pozitivan ili negativan, ne prelazi 4 000 000 000 EUR. Nakon tehničke prilagodbe Komisija donosi odluku provedbenim aktima u kojoj se određuje revidirana godišnja raščlamba ukupnih sredstava za svaku državu članicu.

4. Kako bi se osiguralo da je dovoljno ulaganja usmjereno na zapošljavanje mladih, mobilnost radne snage, znanje, socijalnu uključenost i borbu protiv siromaštva, udio sredstava strukturnih fondova za programiranje operativnih programa u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” koji se dodjeljuje ESF-u u svakoj državi članici nije manji od odgovarajućeg udjela ESF-a za tu državu članicu utvrđenog u operativnim programima za ciljeve konvergencije, regionalne konkurentnosti i zapošljavanja za programsko razdoblje od 2007. do 2013. Tome se udjelu dodaje dodatan iznos za svaku državu članicu koji se određuje u skladu s metodom iz Priloga IX. kako bi se osiguralo da udio ESF-a kao postotak ukupnih kombiniranih sredstava za fondove na razini Unije, isključujući potporu iz

Kohezijskog fonda za prometnu infrastrukturu u okviru CEF-a iz stavka 6. i potporu iz strukturnih fondova za pomoć najsiromašnijima iz stavka 7. u državama članicama nije manji od 23,1 %. Za potrebe ovog stavka, ulaganje iz ESF-a u Inicijativu za zapošljavanje mladih smatra se dijelom potpore iz strukturnih fondova dodijeljene ESF-u.

5. Sredstva za Inicijativu za zapošljavanje mladih iznose 3 000 000 000 EUR iz posebnih sredstava za Inicijativu za zapošljavanje mladih i najmanje 3 000 000 000 EUR iz ciljanog ulaganja ESF-a.

6. Iznos potpore iz Kohezijskog fonda koja se treba prenijeti u CEF iznosi 10 000 000 000 EUR. Potrošit će se na projekte prometne infrastrukture u skladu s Uredbom (EU) br. 1316/2013 isključivo u državama članicama koje su prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda.

Komisija donosi odluku provedbenim aktom u kojoj se određuje iznos za prijenos sredstava iz Kohezijskog fonda svake države članice u CEF, koji će se odrediti razmjerno za cijelo razdoblje. Na odgovarajući se način smanjuje dodjela sredstava iz Kohezijskog fonda za svaku državu članicu.

Godišnja odobrena sredstva koja odgovaraju potpori iz Kohezijskog fonda iz prvog podstavka unose se u odgovarajuće proračunske stavke CEF-a počevši s proračunskim aktivnostima za 2014.

Iznos prenesen iz Kohezijskog fonda u CEF naveden u prvom podstavku realizira se objavom posebnih poziva za projekte kojima će se ostvariti osnovne mreže ili za projekte i horizontalne aktivnosti utvrđene u dijelu I. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1316/2013.

Pravila koja se primjenjuju na sektor prometa u okviru Uredbe (EU) br. 1316/2013 primjenjuju se na posebne pozive iz četvrtog podstavka. Do 31. prosinca 2016. odabirom projekata prihvatljivih za financiranje poštuje se nacionalna raspodjela sredstava u okviru Kohezijskog fonda. Od 1. siječnja 2017. sredstva prenesena u CEF koja nisu vezana za projekt prometne infrastrukture stavljaju se na raspolaganje svim državama članicama koje su prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda kako bi se financirali projekti prometne infrastrukture u skladu s Uredbom (EU) br. 1316/2013.

Kako bi se poduprle države članice prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda, koje mogu imati poteškoća u osmišljavanju projekata koji su dovoljno ozbiljni, kvalitetni, ili oboje, te koji imaju dovoljno dodane vrijednosti za Uniju, posebna se pozornost pridaje mjerama za potporu programa čiji je cilj jačanje institucionalnih kapaciteta i učinkovitost javnih uprava u pogledu izrade i provedbe projekata koji su nabrojani u dijelu

I. Priloga I. Uredbi (EU) br. 1316/2013. Kako bi se osigurala maksimalna iskoristivost prenesenih sredstava u svim državama članicama koje su prihvatljive za financiranje iz Kohezijskog fonda, Komisija može organizirati dodatne pozive.

7. Potpora iz strukturnih fondova za pomoć najugroženijim osobama u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” iznosi ne manje od 2 500 000 000 EUR i države članice mogu je dobrovoljno povećati, dodatnim potporama, za najviše 1 000 000 000 EUR.

Komisija provedbenim aktom donosi odluku o iznosu koji se treba prenijeti iz sredstava koje strukturni fondovi dodijele svakoj državi članici za pomoć najugroženijim osobama za cijelo razdoblje. Sredstva koje strukturni fondovi dodijele svakoj državi članici smanjuju se na odgovarajući način, na temelju razmjernog smanjenja prema kategoriji regija.

Godišnja odobrena sredstva za potporu iz strukturnih fondova iz prvog podstavka unose se u odgovarajuće proračunske stavke instrumenta za pomoć za najugroženije osobe počevši s proračunskim aktivnostima za 2014.

8. 330 000 000 EUR sredstava iz strukturnih fondova za cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta” dodjeljuje se inovativnim mjerama u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja Komisije u području održivog urbanog razvoja.

9. Sredstva za cilj „Europska teritorijalna suradnja” iznose 2,75 % ukupnih sredstava koja su raspoloživa za proračunsku obvezu iz fondova za razdoblje 2014. - 2020. (tj. ukupno 8 948 259 330 EUR).

10. Za potrebe ovog članka, članka 18., 91., 93., 95., 99. i 120., Priloga I. i Priloga X. ove Uredbe, članka 4. Uredbe o EFRR-u, članka 4. i članka od 16. do 23. Uredbe o ESF-u te članka 3. stavka 3. Uredbe o ETS-u, najudaljenija regija Mayotte smatra se regijom razine NUTS 2 čime potpada pod kategoriju slabije razvijenih regija. Za potrebe članka 3. stavaka 1. i 2. Uredbe o ETS-u, regije Mayotte i Saint Martin smatraju se regijama razine NUTS 3.

Članak 93.

Neprenosivost sredstava između kategorija regija

1. Ukupna odobrena sredstva dodijeljena svakoj državi članici za slabije razvijene regije, tranzicijske regije i razvijenije regije ne mogu se prenositi između navedenih kategorija regija.

2. Odstupajući od stavka 1., Komisija može prihvatiti, u propisno opravdanim okolnostima koje su povezane s provedbom jednog tematskog cilja ili više njih, prijedlog države članice iz njezina prvog podnošenja sporazuma o partnerstvu ili, u propisno opravdanim okolnostima, u trenutku raspodjele sredstava za pričuvu za ostvarenje postignuća, ili tijekom veće revizije sporazuma o partnerstvu, da se do 3 % ukupnih odobrenih sredstava za kategoriju regija prenese na druge kategorije regija.

Članak 94.

Neprenosivost sredstava među ciljevima

1. Ukupna odobrena sredstva dodijeljena svakoj državi članici u odnosu na cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta” i cilj „Europska teritorijalna suradnja” nisu prenosiva između tih ciljeva.

2. Odstupajući od stavka 1. Komisija može, kako bi poduprla djelotvoran doprinos fondova misijama iz članka 89. stavka 1., u propisno opravdanim okolnostima, i podložno uvjetu utvrđenom u stavku 3., prihvatiti provedbenim aktima prijedlog države članice iz njezina prvog podnošenja sporazuma o partnerstvu da prenese dio svojih odobrenih sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja” cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta”.

3. Udio cilja „Europska teritorijalna suradnja” u državi članici koja daje prijedlog iz stavka 2. nije manji od 35 % ukupno raspodijeljenih sredstava toj državi članici u odnosu na cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta” i cilj „Europska teritorijalna suradnja” te nakon prijenosa nije manji od 25 % tog ukupnog iznosa.

Članak 95.

Dodatnost

1. Za potrebe ovog članka i Priloga X. primjenjuju se sljedeće definicije:

(1) „bruto investicije u fiksni kapital” znači neto povećanja fiksne aktive rezidentnih proizvođača tijekom određenog razdoblja i određeni dodaci vrijednosti neproizvedene aktive ostvareni proizvodnom djelatnošću proizvođača ili institucionalnih jedinica, u skladu s definicijom iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 2223/96 ⁽¹⁾;

(2) „fiksna aktiva” znači materijalna ili nematerijalna sredstva proizvedena kao ostvarenja procesa proizvodnje koja se sama višekratno ili kontinuirano koriste u procesima proizvodnje u razdoblju duljem od godine dana;

(3) „država” znači ukupnost institucionalnih jedinica koje, uz izvršavanje svojih političkih odgovornosti i uloge na području uređenja gospodarstva, proizvode prvenstveno netržišne usluge (moguće robu) za individualnu ili kolektivnu potrošnju te preraspodjeljuju prihode i bogatstvo;

(4) „javni ili ekvivalentni strukturni rashodi” znači bruto investicije u fiksni kapital države.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2223/96 od 25. lipnja 1996. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u zajednici (SL L 310, 30.11.1996., str. 1.)

2. Potpora fondova cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” ne zamjenjuje javne ili ekvivalentne strukturne rashode države članice.

3. Države članice održavaju javne ili ekvivalentne strukturne rashode za razdoblje od 2014. do 2020. barem na razini koja prosječno godišnje odgovara referentnoj razini iz sporazuma o partnerstvu.

Pri utvrđivanju referentne razine iz prvog podstavka Komisija i države članice uzimaju u obzir opće makroekonomske uvjete i posebne ili iznimne okolnosti poput privatizacije, iznimne razine javnih ili ekvivalentnih strukturnih rashoda države članice u programskom razdoblju od 2007. do 2013. godine i razvoja drugih pokazatelja javnih ulaganja. Također uzimaju u obzir promjene nacionalnih dodijeljenih sredstava iz fondova u odnosu na razdoblje između 2007. i 2013. godine.

4. Samo u državama članicama u kojima slabije razvijene i tranzicijske regije obuhvaćaju najmanje 15 % ukupnog stanovništva provjerava se je li se u tom razdoblju održala razina javnih ili ekvivalentnih strukturnih rashoda u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”.

U državama članicama u kojima slabije razvijene i tranzicijske regije obuhvaćaju najmanje 65 % ukupnog stanovništva provjera se provodi na nacionalnoj razini.

U državama članicama u kojima slabije razvijene i tranzicijske regije obuhvaćaju više od 15 % i manje od 65 % ukupnog stanovništva provjera se provodi na nacionalnoj razini i regionalnoj razini. U tu svrhu, države članice Komisiji dostavljaju informacije o izdacima u slabije razvijanim i tranzicijskim regijama u svakoj fazi procesa provjere.

5. Provjera koja se odnosi na održavanje razine javnih ili ekvivalentnih strukturnih rashoda u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” provodi se prilikom podnošenja sporazuma o partnerstvu („ex ante provjera”), 2018. („provjera na sredini razdoblja”) i 2012. („ex post provjera”).

Podrobna pravila o provjeri i dodatnosti navedena su u točki 2. Priloga X.

6. Ako Komisija utvrdi tijekom ex post provjere da država članica nije zadržala referentnu razinu javnih ili ekvivalentnih strukturnih rashoda u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” koja je utvrđena u sporazumu o partnerstvu i kao što je utvrđeno Prilogom X., Komisija može, u odnosu na stupanj nesukladnosti, napraviti financijsku korekciju usvajanjem odluke putem provedbenog akta. Prilikom odlučivanja toga hoće li napraviti financijsku korekciju Komisija uzima u obzir je li se gospodarska situacija države članice znatno promijenila od provjere na sredini razdoblja. Podrobna pravila o stupnjevima financijskih korekcija navedena su u točki 3. Priloga X.

7. Stavci od 1. do 6. ne primjenjuju se na programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”.

GLAVA II.

PROGRAMIRANJE

POGLAVLJE I.

Opće odredbe o fondovima

Članak 96.

Sadržaj, usvajanje i izmjena operativnih programa u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”

1. Operativni program sastoji se od prioriteta osi. Prioritetna os odnosi se na jedan fond i jednu kategoriju regije, osim u slučaju Kohezijskog fonda, te, ne dovodeći u pitanje članak 59., odgovara tematskom cilju i obuhvaća jedan ili više prioriteta ulaganja za taj tematski cilj, u skladu s pravilima za pojedine fondove. Prema potrebi i kako bi se povećali njezin učinak i djelotvornost u okviru tematski usklađenog integriranog pristupa, prioritetna os može:

- (a) se odnositi na više od jedne kategorije regija;
- (b) kombinirati jedan ili više komplementarnih prioriteta ulaganja iz EFRR-a, Kohezijskog fonda ili ESF-a u jednom tematskom cilju;
- (c) u valjano obrazloženim okolnostima, kombinirati jedan ili više komplementarnih prioriteta ulaganja iz različitih tematskih ciljeva kako bi se ostvariomaksimalan doprinos toj prioritetnoj osi;
- (d) za ESF, kombinirati prioritete ulaganja iz različitih tematskih ciljeva navedenih u članku 9. prvom stavku točkama 8., 9., 10. i 11. kako bi se olakšao njihov doprinos drugim prioritetnim osima te kako bi se provela socijalna inovacija i prekogranična suradnja.

Države članice mogu kombinirati dvije ili više mogućnosti iz točaka od (a) do (d).

2. Operativni program doprinosi strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast te ostvarivanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije te se njime utvrđuje:

- (a) opravdanost izbora tematskih ciljeva, odgovarajućih prioriteta ulaganja i dodijeljenih financijskih sredstava, uzimajući u obzir sporazum o partnerstvu, na temelju utvrđivanja regionalnih te, prema potrebi, nacionalnih potreba, uključujući potrebu odgovaranja na izazove utvrđene u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju donesenima u skladu

s odredbama članka 121. stavka 2. UFEU-a te relevantnim preporukama Vijeća donesenima u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a, uzimajući u obzir ex ante evaluaciju u skladu s člankom 55.;

(b) za svaku prioritetnu os osim tehničke pomoći:

- i. prioriteti ulaganja i odgovarajući specifični ciljevi;
- ii. kako bi se ojačala usmjerenost na rezultate programiranja, očekivane rezultate za specifične ciljeve te odgovarajuće pokazatelje rezultata, s osnovnom vrijednošću i ciljnom vrijednošću, kvantificiranima prema potrebi, a u skladu s pravilima za pojedine fondove;
- iii. opis vrste i primjera aktivnosti koje treba podržati u svakom prioritetu ulaganja te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima iz točke i., uključujući osnovna načela odabira operacija te, prema potrebi, utvrđivanje osnovnih ciljnih skupina, specifičnih ciljnih teritorija i vrsta korisnika, te planirano korištenje financijskih instrumenata i velikih projekata;
- iv. pokazatelje ostvarenja, uključujući kvantificiranu ciljnu vrijednost, za koje se očekuje da će doprinijeti rezultatima u skladu s pravilima za pojedine fondove za svaki prioritet ulaganja;
- v. utvrđivanje provedbenih koraka te financijskih pokazatelja i pokazatelja ostvarenja, te, kad je prikladno, pokazatelja rezultata, koji imaju ulogu etapa i ciljeva okvira za procjenu ostvarenja postignuća u skladu s člankom 21. stavkom 1. i Prilogom II.;
- vi. odgovarajuće kategorije intervencija na temelju nomenklature koju je usvojila Komisija i okvirne raščlambе sredstava iz programa;
- vii. prema potrebi, sažetak planiranoga korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je potrebno, aktivnost jačanja administrativnih kapaciteta tijela uključenih u upravljanje i kontrolu programa i korisnika;

(c) za svaku prioritetnu os u vezi s tehničkom pomoći:

- i. specifične ciljeve;
- ii. očekivani rezultat za svaki specifični cilj te, u opravdanim okolnostima s obzirom na sadržaj aktivnosti, odgovarajuće pokazatelje rezultata, s osnovnom vrijednošću i ciljnom vrijednošću, u skladu s pravilima za pojedine fondove;

iii. opis aktivnosti koje treba poduprijeti te njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima iz točke i.;

iv. pokazatelje ostvarenja za koje se očekuje da će doprinijeti rezultatima;

v. odgovarajuće kategorije intervencija na temelju nomenklature koju je usvojila Komisija i okvirnu raščlambу sredstava iz programa;

Točka ii. ne primjenjuje se kad doprinos Unije prioritetnoj osi ili osima koje se odnose na tehničku pomoć u operativnom programu ne premašuje 15 000 000 EUR.

(d) plan financiranja koji sadrži sljedeće tablice:

- i. tablice u kojima je za svaku godinu specificiran ukupni predviđeni iznos odobrenih financijskih sredstava za doprinos iz svakog od fondova, u skladu s člancima 60., 120. i 121., u kojima su određeni iznosi u vezi s pričuvom za ostvarenje postignuća;
- ii. tablice u kojima je specificiran ukupni iznos odobrenih financijskih sredstava za doprinos iz svakog od fondova i nacionalno sufinanciranje, u kojima su određeni iznosi u vezi s pričuvom za ostvarenje postignuća. Za prioritetne osi koje se odnose na nekoliko kategorija regija u tablicama se navodi iznos ukupnih financijskih sredstava iz fondova i nacionalno sufinanciranje za svaku kategoriju regije.

Za prioritetne osi u kojima se kombiniraju prioriteti ulaganja iz različitih tematskih ciljeva u tablici se navodi iznos ukupnih financijskih sredstava za doprinos iz svakog od fondova i nacionalno sufinanciranje za svaki odgovarajući tematski cilj.

Kad se nacionalno sufinanciranje sastoji od javnog i privatnog sufinanciranja, u tablici se prikazuje okvirna raščlamba između javnih i privatnih komponenata. Tablica u informativnu svrhu pokazuje predviđeno sudjelovanje EIB-a;

(e) popis velikih projekata čija se provedba planira tijekom programskog razdoblja.

Komisija donosi provedbene akte o nomenklaturi iz prvog podstavka točke (b) podtočke vi. i točke (c) podtočke v. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

3. Uzimajući u obzir svoj sadržaj i ciljeve, u operativnom programu se opisuje integrirani pristup regionalnom razvoju, uzimajući u obzir sporazum o partnerstvu te pokazujući na koji način taj operativni program doprinosi ostvarivanju njegovih ciljeva i očekivanih rezultata navodeći, prema potrebi, sljedeće:

- (a) pristup korištenju instrumenata lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice te načela za utvrđivanje područja provedbe;
- (b) okvirni iznos potpore iz EFRR-a integriranim aktivnostima za održiv urbani razvoj, koje se provode u skladu s člankom 7. stavkom 3. Uredbe o EFRR-u te okvirna dodijeljena sredstva potpore iz ESF-a integriranim aktivnostima;
- (c) pristup korištenju instrumenta ITU osim u slučajevima obuhvaćenima točkom (b) te okvirna dodijeljena financijska sredstva iz svake prioritetne osi;
- (d) dogovore za međuregionalne i transnacionalne aktivnosti u okviru operativnih programa s korisnicima iz barem jedne druge države članice;
- (e) kada države članice i regije sudjeluju u makroregionalnim strategijama i strategijama zatvorenih mora, ovisno o potrebama programskog područja kako ih je utvrdila država članica, doprinos programom planiranih intervencija takvim strategijama.

4. Osim toga, u operativnom programu navodi se sljedeće:

- (a) prema potrebi, utvrđivanje rješavaju li se i na koji način specifične potrebe geografskih područja koja su najviše zahvaćena siromaštvom ili potreba ciljnih skupina izloženih najvećem riziku od diskriminacije ili isključivanja, s posebnim osvrtom na marginalizirane zajednice i osobe s invaliditetom, te, gdje je to relevantno, doprinos integriranom pristupu utvrđenom sporazumom o partnerstvu;
- (b) prema potrebi, utvrđivanje rješavaju li se i na koji način demografski izazovi regija ili specifične potrebe područja koja su izložena ozbiljnim i trajnim prirodnim ili demografskim teškoćama, kako je navedeno u članku 174. UFEU-a te doprinos integriranom pristupu koji je u tu svrhu utvrđen u sporazumu o partnerstvu.

5. Operativnim programom utvrđuje se:

- (a) upravljačko tijelo, prema potrebi tijelo za ovjeravanje, i tijelo za reviziju;
- (b) tijelo kojem Komisija vrši plaćanja;

(c) aktivnosti koje se poduzimaju kako bi se odgovarajući partneri iz članka 5. uključili u pripremu operativnoga programa te uloga tih partnera u provedbi, praćenju i evaluaciji operativnoga programa.

6. Operativnim programom utvrđuje se i sljedeće, uzimajući u obzir sadržaj sporazuma o partnerstvu te institucionalni okvir država članica:

- (a) mehanizmi kojima se osigurava koordinacija između fondova, EPFRR-a, EFPR-a i drugih instrumenata financiranja na nacionalnoj razini te na razini Unije, kao i s EIB-om, uzimajući u obzir odgovarajuće odredbe utvrđene ZSO-om;
- (b) za svaki ex-ante uvjet utvrđen u skladu s člankom 19. i Prilogom XI., koji se primjenjuje na operativni program, ocjenu ispunjenosti ex ante uvjeta na datum predaje sporazuma o partnerstvu i operativnoga programa, te, ako ex-ante uvjeti nisu ispunjeni, opis aktivnosti kojima se ispunjava ex ante uvjet, odgovorna tijela i vremenski raspored tih aktivnosti u skladu sa sažetkom koji je predan u sporazumu o partnerstvu;
- (c) sažetak ocjene administrativnog opterećenja korisnika te, prema potrebi, planirane aktivnosti i indikativni vremenski okvir smanjivanja administrativnog opterećenja.

7. Svaki operativni program, osim onih u kojima se tehnička pomoć provodi kroz poseban operativni program, ovisno o valjano obrazloženoj ocjeni države članice njihove relevantnosti za sadržaj i ciljeve operativnog programa, uključuje opis:

- (a) pri odabiru operacija, specifičnih aktivnosti kojima se uzimaju u obzir zahtjevi za zaštitu okoliša, učinkovitost resursa, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba istima, spremnost na katastrofe te suzbijanje rizika i upravljanje njima;
- (b) specifičnih aktivnosti kojima se promiču jednake mogućnosti te suzbija spolna, rasna i etnička diskriminacija, diskriminacija zbog vjere i osobnih stavova, zbog invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije tijekom pripreme, izrade i provedbe operativnoga programa, a posebno u smislu pristupa financiranju, uzimajući u obzir potrebe raznih ciljnih skupina izloženih riziku od takve diskriminacije, a posebno potrebe osiguranja pristupa osobama s invaliditetom;
- (c) doprinosa operativnog programa promicanju ravnopravnosti između muškaraca i žena te prema potrebi mjere kojima se osigurava integracija rodne perspektive na razini operativnog programa i operativnoj razini.

Države članice mogu podnijeti mišljenje nacionalnih tijela za ravnopravnost spolova u vezi s mjerama navedenima u prvom podstavku točkama (b) i (c) s prijedlogom operativnog programa u sklopu cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”.

8. Kada država članica priprema maksimalno jedan operativni program za svaki fond, elementi operativnoga programa iz stavka 2. prvog podstavka točke (a), stavka 3. točaka (a), (c) i (d), stavka 4. te stavka 6. ovog članka mogu se ugraditi samo u skladu s odgovarajućim odredbama sporazuma o partnerstvu.

9. Operativni program izrađuje se u skladu s modelom. Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbeni akt kojim određuje taj model. Taj provedbeni akt donosi se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2.

10. Komisija provedbenim aktima donosi odluku kojom se odobravaju svi elementi, uključujući i sve buduće izmjene, operativnoga programa iz ovog članka, osim onih iz stavka 2. prvog podstavka točke (b) podtočke iv., točke (c) podtočke v. i točke (e), stavaka 4. i 5., stavka 6. točaka (a) i (c) te stavka 7., koji ostaju odgovornost država članica.

11. Upravljačko tijelo obavješćuje Komisiju o svakoj odluci o izmjeni elemenata operativnog programa koji nisu obuhvaćeni odlukom Komisije iz stavka 10. u roku od mjesec dana od datuma donošenja te odluke o izmjeni. U odluci o izmjeni navodi se datum njezina stupanja na snagu koji nije raniji od datuma njezina donošenja.

Članak 97.

Posebne odredbe o planiranju potpore za zajedničke instrumente za neograničena jamstva i sekuritizaciju u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”

U skladu s člankom 28. operativni programi iz članka 39. stavka 4. prvog podstavka točke (b) uključuju samo elemente iz članka 96. stavka 2. prvog podstavka točke (b) podtočaka i., ii. i iv. te točke (d), članka 96. stavka 5. i članka 96. stavka 6. točke (b).

Članak 98.

Zajednička potpora iz fondova u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”

1. Iz fondova se može pružiti zajednička potpora operativnim programima u sklopu cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”.

2. Iz EFRR-a i ESF-a može se financirati, kao dopuna i do granice od 10 % financijskih sredstava Unije za svaku prioritetnu os operativnog programa, dio operativnoga programa čiji troškovi ispunjavaju uvjete za potporu iz drugog fonda na

temelju pravila prihvatljivosti koja se primjenjuju na taj fond, pod uvjetom da su takvi troškovi nužni za zadovoljavajuću provedbu operacije te da su s njom izravno povezani.

3. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”.

Članak 99.

Geografski opseg operativnih programa u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”

Ako Komisija i države članice ne dogovore drukčije, operativni programi za EFRR i ESF pripremaju se na odgovarajućoj geografskoj razini, barem na razini NUTS 2 u skladu s institucionalnim i pravnim okvirom države članice.

Operativni programi s potporom iz Kohezijskog fonda pripremaju se na nacionalnoj razini.

POGLAVLJE II.

Veliki projekti

Članak 100.

Sadržaj

Kao dio operativnog programa ili operativnih programa koji su bili predmet odluke Komisije u skladu s člankom 96. stavkom 10. ove Uredbe ili člankom 8. stavkom 12. Uredbe o ETS-u, ERFF i KF mogu financijski podržati operaciju koja obuhvaća niz radova, aktivnosti ili usluga za izvršenje nedjeljive zadaće precizne gospodarske ili tehničke prirode, s jasno utvrđenim ciljevima čiji ukupni prihvatljivi troškovi premašuju 50 000 000 EUR te kad je riječ o operacijama koje doprinose tematskom cilju iz članka 9. prvog stavka točke 7., gdje ukupni prihvatljivi troškovi premašuju 75 000 000 EUR („veliki projekt”). Financijski instrumenti ne smatraju se velikim projektima.

Članak 101.

Podaci koji su nužni za odobravanje velikog projekta

Prije odobravanja velikog projekta, upravljačko tijelo osigurava dostupnost sljedećih podataka:

- pojediniosti o nadležnom tijelu za provedbu glavnog projekta i njegova sposobnost;
- opis ulaganja i njegova lokacija;
- ukupni trošak i ukupni prihvatljivi troškovi, uzimajući u obzir zahtjeve navedene u članku 61.;
- provedene studije izvedivosti, uključujući analizu opcija i rezultate;

- (e) analiza troškova i koristi, uključujući gospodarsku i financijsku analizu te procjenu rizika;
- (f) analiza utjecaja na okoliš, uzimajući u obzir prilagodbu klimatskim promjenama i potrebu njihova ublažavanja, te spremnost na katastrofe;
- (g) objašnjenje kako je veliki projekt usklađen s odgovarajućim prioritetnim osima dotičnog operativnog programa ili operativnih programa i očekivani doprinos postizanju specifičnih ciljeva tih prioritetnih osi te očekivani doprinos socioekonomskom razvoju;
- (h) plan financiranja u kojemu se navode ukupna planirana financijska sredstva i planirana potpora iz fondova, EIB-a i svih drugih izvora financiranja, zajedno s fizičkim i financijskim pokazateljima za praćenje napretka, uzimajući u obzir utvrđene rizike;
- (i) vremenski raspored provedbe velikog projekta i, kad se očekuje razdoblje provedbe duže od programskog razdoblja, faze za koje se traži potpora iz fondova tijekom programskog razdoblja.

Komisija donosi provedbene akte kojima utvrđuje metodologiju koju je, na temelju priznate najbolje prakse, potrebno koristiti pri provođenju analize troškova i koristi iz prvog stavka točke (e). Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2.

Na inicijativu države članice, informacije iz prvog stavka točaka od (a) do (i) mogu procijeniti neovisni stručnjaci uz tehničku pomoć Komisije ili, u dogovoru s Komisijom, uz pomoć neovisnih stručnjaka („pregled kvalitete“). Države članice u drugim slučajevima dostavljaju Komisiji informacije iz prvog stavka točaka (a) do (i) čim budu dostupne.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149., kojima utvrđuje metodologiju koja će se koristiti za provedbu pregleda kvalitete velikog projekta.

Komisija donosi provedbene akte kojima utvrđuje format za dostavljanje informacija iz prvog stavka točaka (a) do (i). Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2.

Članak 102.

Odluka o velikom projektu

1. Ako je veliki projekt dobio pozitivnu ocjenu tijekom pregleda kvalitete koji su proveli neovisni stručnjaci na temelju svoje procjene podataka iz članka 101. prvog stavka, upravljačko tijelo može nastaviti s odabirom velikog projekta u

skladu s člankom 125. stavkom 3. Upravljačko tijelo obavješćuje Komisiju o odabranom velikom projektu. Ta obavijest sastoji se od sljedećih elemenata:

- (a) dokumenta iz članka 125. stavka 3. točke (c) u kojem se navodi:
- i. tijelo nadležno za provedbu velikog projekta;
  - ii. opis ulaganja, mjesta, rasporeda i očekivanih doprinosa velikog projekta specifičnim ciljevima jednog ili više relevantnih prioritetnih osi;
  - iii. ukupni trošak i ukupni prihvatljivi trošak, uzimajući u obzir zahtjeve navedene u članku 61.;
  - iv. plan financiranja te fizički i financijski pokazatelji za praćenje napretka, uzimajući u obzir utvrđene rizike;
- (b) pregleda kvalitete koji su izvršili neovisni stručnjaci i koji sadrži jasne izjave o izvedivosti ulaganja i gospodarskoj održivosti velikog projekta.

Ako Komisija u roku od tri mjeseca od datuma prijave iz prvog podstavka ne donese odluku u obliku provedbenog akta kojom odbija financijski doprinos, smatra se da je financijski doprinos za veliki projekt koji je odabrala država članica odobren. Komisija odbija financijski doprinos samo ako je utvrdila znatne nedostatke u neovisnom pregledu kvalitete.

Komisija donosi provedbene akte kojima utvrđuje format prijave iz prvog podstavka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

2. Komisija u slučajevima različitim od onih iz stavka 1. ovog članka ocjenjuje veliki projekt na temelju informacija iz članka 101. kako bi utvrdila opravdanost traženog financijskog doprinosa za veliki projekt koji je odabralo upravljačko tijelo u skladu s člankom 125. stavkom 3. Komisija provedbenim aktom donosi odluku o odobravanju financijskog doprinosa za odabrani veliki projekt najkasnije tri mjeseca nakon datuma dostavljanja informacija iz članka 101.

3. Odobrenje Komisije u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom i stavkom 2. uvjetovano je sklapanjem prvog ugovora o radovima ili, u slučaju operacija koje se provode u okviru struktura JPP-a, o potpisivanju sporazuma o JPP-u između tijela iz javnog sektora i tijela iz privatnog sektora u roku od tri godine od datuma odobrenja. Na opravdan zahtjev države članice, posebno u slučaju kašnjenja uzrokovanih administrativnim i pravnim postupcima vezanim uz provedbu velikih projekata, te ako je zahtjev predan u roku od tri godine, Komisija može donijeti odluku, na temelju provedbenog akta, o produljenju razdoblja za najviše dvije godine.

4. Ako Komisija ne odobri financijski doprinos za odabrani veliki projekt, ona u svojoj odluci navodi razloge odbijanja.

5. Veliki projekti prijavljeni Komisiji u skladu sa stavkom 1. ili predani na odobrenje u skladu sa stavkom 2. nalaze se na popisu velikih projekata u operativnom programu.

6. Troškovi povezani s velikim projektom mogu biti uključeni u zahtjev za plaćanje nakon obavijesti iz stavka 1. ili nakon podnošenja zahtjeva za odobrenje iz stavka 2. Kad Komisija ne odobri veliki projekt koji je odabralo upravljačko tijelo, izjava o troškovima ispravlja se na odgovarajući način nakon donošenja odluke Komisije.

Članak 103.

Odluka o velikom projektu koji se provodi u fazama

1. Odstupajući od članka 101. trećeg stavka i članka 102. stavaka 1. i 2., postupci iz stavaka 2., 3. i 4. ovog članka primjenjuju se na operaciju koja ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) operacija se sastoji od druge ili sljedeće faze velikog projekta iz prethodnog razdoblja programiranja za koje je Komisija odobrila prethodnu fazu ili faze najkasnije 31. prosinca 2015. godine u skladu s Uredbom (EZ) br. 1083/2006; ili u slučaju država članica koje su pristupile Uniji nakon 1. siječnja 2013., najkasnije 31. prosinca 2016.;
- (b) iznos ukupnih prihvatljivih troškova svih faza velikog projekta prelazi mjerodavne razine iz članka 100.;
- (c) prijava za veliki projekt i procjena Komisije iz prethodnog razdoblja programiranja obuhvaćala je sve planirane faze;
- (d) ne postoje znatne promjene u informacijama iz članka 101. prvog stavka ove Uredbe za veliki projekt u usporedbi s informacijama predviđenima za prijavu za veliki projekt koja je predana u skladu s Uredbom (EZ) br. 1083/2006, posebno u odnosu na ukupni prihvatljivi trošak;
- (e) faza velikog projekta koja će se provoditi u okviru prethodnog razdoblja programiranja spremna je ili će biti spremna za upotrebu u planiranu svrhu navedenu u odluci Komisije do roka za predavanje dokumenata o zaključenju relevantnog operativnog programa ili više programa.

2. Upravljačko tijelo može nastaviti s odabirom velikog projekta u skladu s člankom 125. stavkom 3. i predati obavijest koja sadrži sve elemente iz članka 102. stavka 1. prvog

podstavka točke (a) zajedno s potvrdom da je ispunjen uvjet iz stavka 1. točke (d) ovog članka. Nije potreban pregled kvalitete od strane neovisnih stručnjaka.

3. Ako Komisija u roku od tri mjeseca od datuma obavijesti iz stavka 2. provedbenim aktom ne donese odluku kojom odbija financijski doprinos za veliki projekt, smatra se da je financijski doprinos za veliki projekt koji je odabralo upravljačko tijelo odobren. Komisija odbija financijski doprinos samo ako je došlo do velikih promjena u informacijama iz stavka 1. točke (d) ili ako veliki projekt nije u skladu s relevantnim prioritetom jednog ili više predmetnih operativnih programa.

4. Članak 102. stavci od 3. do 6. primjenjuju se na odluke o velikom projektu koji se provodi u fazama.

POGLAVLJE III.

Zajednički akcijski plan

Članak 104.

Područje primjene

1. Zajednički akcijski plan je operacija čije se područje primjene definira i kojom se upravlja u skladu s ostvarenjima i rezultatima koje treba postići. Obuhvaća projekt ili skupinu projekata koji ne uključuju osiguravanje infrastrukture te koji se provode pod odgovornošću korisnika u sklopu operativnoga programa ili više njih. Ostvarenja i rezultate zajedničkog akcijskog plana dogovaraju države članice i Komisija i oni doprinose specifičnim ciljevima operativnih programa te čine osnovu potpore iz fondova. Rezultati se odnose na izravne učinke zajedničkog akcijskog plana. Korisnik zajedničkog akcijskog plana je tijelo javnog prava. Zajednički akcijski planovi ne smatraju se velikim projektima.

2. Javni rashodi dodijeljeni zajedničkom akcijskom planu iznose najmanje 10 000 000 EUR ili 20 % javne potpore operativnoga programa ili više njih, pri čemu se uzima niži iznos. Za potrebe pokretanja pilot projekta najmanji javni rashodi dodijeljeni zajedničkom akcijskom planu za svaki operativni program mogu biti smanjeni na 5 000 000 EUR.

3. Stavak 2. se ne primjenjuje na operacije koje podupire Inicijativa za zapošljavanje mladih.

Članak 105.

Priprema zajedničkih akcijskih planova

1. Država članica, upravljačko tijelo ili bilo koje drugo utvrđeno tijelo javnog prava može podnijeti prijedlog za zajednički akcijski plan prilikom predaje dotičnih operativnih programa ili nakon toga. Taj prijedlog sadrži sve informacije iz članka 106.

2. Zajednički akcijski plan obuhvaća razdoblje između 1. siječnja 2014. i 31. prosinca 2023. Neposredni i sekundarni rezultati zajedničkog akcijskog plana podliježu povratu sredstava samo ako ih se postiglo nakon datuma odluke o odobravanju zajedničkog akcijskog plana iz članka 107. i prije kraja razdoblja provedbe definiranog u toj odluci.

Članak 106.

Sadržaj zajedničkih akcijskih planova

Zajednički akcijski plan sadržava:

- (1) analizu razvojnih potreba i ciljeva koji ga opravdavaju, uzimajući u obzir ciljeve operativnih programa i, prema potrebi, relevantne preporuke za pojedinu zemlju i opće smjernice država članica i Unije u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a te relevantne preporuke Vijeća koje države članice moraju uzeti u obzir u svojim politikama zapošljavanja u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a;
- (2) okvir koji opisuje odnos između općih i specifičnih ciljeva zajedničkog akcijskog plana, ključne etape i ciljeve ostvarenja i rezultata te projekte ili vrste projekata;
- (3) zajedničke i specifične pokazatelje pomoću kojih se prate neposredni i sekundarni rezultati, gdje je potrebno po prioritetnim osima;
- (4) podatke o njegovom geografskom opsegu i ciljnim skupinama;
- (5) očekivano razdoblje njegove provedbe;
- (6) analizu njegovih učinaka na promicanje ravnopravnosti između muškaraca i žena te na suzbijanje diskriminacije;
- (7) prema potrebi analizu njegovih na promicanje održivog razvoja;
- (8) njegove provedbene odredbe, uključujući sljedeće:
  - (a) imenovanje korisnika odgovornog za provedbu zajedničkog akcijskog plana, te koji je dao jamstva o svojoj stručnoj sposobnosti na tom području kao i o svom kapacitetu administrativnog i financijskog upravljanja;
  - (b) dogovore za upravljanje zajedničkim akcijskim planom na temelju članka 108.;

(c) dogovore za praćenje i ocjenu zajedničkog akcijskog plana, uključujući dogovore kojima se osigurava kvaliteta, prikupljanje i pohrana podataka o ostvarenim ključnim etapama te neposrednim i sekundarnim rezultatima;

(d) dogovore kojima se osigurava širenje informacija i komunikacija o zajedničkom akcijskom planu te o fondovima;

(9) njegove financijske dogovore, uključujući sljedeće:

(a) troškove doseganja ključnih etapa te ciljeva neposrednih i sekundarnih rezultata, s upućivanjem na točku 2., na temelju metoda navedenih u članku 67. stavku 5. ove Uredbe te članku 14. Uredbe o ESF-u;

(b) okvirni raspored plaćanja korisniku povezan s ključnim etapama i ciljevima;

(c) plan financiranja za svaki operativni program i prioritetnu os, uključujući ukupni prihvatljivi iznos i iznos javnih izdataka.

Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbene akte kojima određuje oblik modela zajedničkog akcijskog plana. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2.

Članak 107.

Odluka o zajedničkom akcijskom planu

1. Komisija procjenjuje zajednički akcijski plan na temelju podataka navedenih u članku 106. kako bi se utvrdila opravdanost predloženog zahtjeva za sredstva iz fondova.

Ako u roku od dva mjeseca od dostavljanja prijedloga zajedničkog akcijskog plana Komisija odluči da on ne ispunjava kriterije za procjenu iz članka 104., o svojim primjedbama obavješćuje državu članicu. Država članica dužna je Komisiji predati sve dodatne zatražene podatke i prema potrebi adekvatno izmijeniti zajednički akcijski plan.

2. Pod uvjetom da su primjedbe uzete u obzir na odgovarajući način, Komisija provedbenim aktom donosi odluku o odobravanju zajedničkog akcijskog plana najkasnije četiri mjeseca nakon što ga je država članica predala, ali ne prije usvajanja dotičnog operativnog programa.

3. Odlukom iz stavka 2. određuje se korisnik te opći i specifični ciljevi zajedničkog akcijskog plana, ključne etape i ciljevi ostvarenja i rezultata, troškovi postizanja tih ključnih etapa, ciljevi ostvarenja i rezultata te plan financiranja za svaki operativni program i prioritet, uključujući ukupni prihvatljivi iznos i iznos javnog izdatka, razdoblje provedbe zajedničkog akcijskog plana i prema potrebi geografski opseg i ciljne skupine zajedničkog akcijskog plana.

4. Ako Komisija putem provedbenog akta odbije osigurati potporu iz fondova za zajednički akcijski plan, državu članicu obavješćuje o svojim razlozima unutar razdoblja navedenoga u stavku 2.

Članak 108.

Upravljački odbor i izmjene zajedničkog akcijskog plana

1. Država članica ili upravljačko tijelo osnivaju upravljački odbor za zajednički akcijski plan, zaseban od odbora za praćenje relevantnih operativnih programa. Upravljački odbor sastaje se najmanje dvaput godišnje i podnosi izvješće upravljačkom tijelu. Upravljačko tijelo izvješćuje relevantni odbor za praćenje o rezultatima rada upravljačkog odbora te napretku provedbe zajedničkog akcijskog plana u skladu s člankom 110. stavkom 1. točkom (e) te člankom 125. stavkom 2. točkom (a).

O sastavu upravljačkog odbora odlučuje država članica u dogovoru s relevantnim upravljačkim tijelom, poštujući načelo partnerstva.

Komisija može sudjelovati u radu upravljačkog odbora u savjetodavnoj ulozi.

2. Upravljački odbor obavlja sljedeće aktivnosti:

- (a) analizira napredak u pogledu postizanja ključnih etapa te neposrednih i sekundarnih rezultata zajedničkog akcijskog plana;
- (b) razmatra i odobrava svaki prijedlog za izmjene zajedničkog akcijskog plana, uzimajući u obzir sva pitanja koja utječu na njegovo ostvarenje.

3. Zahtjevi za izmjenama zajedničkih akcijskih planova koje država članica podnose Komisiji moraju biti valjano obrazloženi. Komisija procjenjuje opravdanost zahtjeva za izmjenama, uzimajući u obzir podatke koje pruži država članica. Komisija može navesti svoje primjedbe, a država članica mora Komisiji pružiti sve potrebne dodatne informacije. Komisija provedbenim aktom donosi odluku o zahtjevu za izmjenama najkasnije tri mjeseca nakon što ga je država članica predala, pod uvjetom da su sve primjedbe Komisije uzete u obzir na zadovoljavajući način. Ako budu odobrene, izmjene stupaju na snagu na datum odluke, osim ako se u odluci navodi drukčije.

Članak 109.

Financijsko upravljanje i kontrola zajedničkog akcijskog plana

1. Plaćanja korisniku zajedničkog akcijskog plana smatraju se fiksnim iznosima ili standardnim ljestvicama jediničnih troškova. Gornja granica fiksnih iznosa iz članka 67. stavka 1. prvog podstavka točke (c) ne primjenjuje se.

2. Isključivi je cilj financijskog upravljanja, kontrole i revizije zajedničkog akcijskog plana provjeriti jesu li uvjeti za plaćanje definirani odlukom o odobravanju zajedničkog akcijskog plana ispunjeni.

3. Korisnik zajedničkog akcijskog plana i tijela u njegovoj nadležnosti mogu primijeniti svoje računovodstvene prakse za troškove provedbenih operacija. Te računovodstvene prakse i stvarni troškovi korisnika ne podliježu reviziji revizorskog tijela niti Komisije.

GLAVA III.

PRAĆENJE, EVALUACIJA, INFORMIRANJE I KOMUNIKACIJA

POGLAVLJE I.

Praćenje i evaluacija

Članak 110.

Dužnosti odbora za praćenje

1. Odbor za praćenje posebno ispituje:
  - (a) sva pitanja koja utječu na ostvarenje operativnog programa;
  - (b) napredak postignut u provedbi plana evaluacije i korake koji proizlaze iz zaključaka evaluacija;
  - (c) provedbu komunikacijske strategije;
  - (d) provedbu velikih projekata;
  - (e) provedbu zajedničkih akcijskih planova;
  - (f) aktivnosti kojima se promiče ravnopravnost između muškaraca i žena, jednake mogućnosti i nediskriminacija, uključujući pristup osobama s invaliditetom;
  - (g) aktivnosti kojima se promiče održivi razvoj;
  - (h) kada primjenjivi ex ante uvjeti nisu ispunjeni na datum predavanja sporazuma o partnerstvu i operativnog programa, napredak aktivnosti ispunjavanja primjenjivih ex ante uvjeta;
  - (i) financijske instrumente.

2. Odstupajući od članka 49. stavka 3. odbor za praćenje razmatra i odobrava:

- (a) metodologiju i kriterije korištene pri odabiru operacija;
- (b) godišnja i konačna izvješća o provedbi;
- (c) plan evaluacije operativnog programa i svaku izmjenu plana evaluacije, uključujući i kad je jedan od njih dio zajedničkog plana evaluacije u skladu s člankom 114. stavkom 1.;
- (d) komunikacijsku strategiju operativnog programa i svaku izmjenu strategije;
- (e) svaki prijedlog upravljačkog tijela za izmjene operativnog programa.

Članak 111.

Izvješća o provedbi za cilj „Ulaganje za rast i radna mjesta”

1. Država članica Komisiji predaje godišnje izvješće o provedbi u skladu s člankom 50. stavkom 1. do 31. svibnja 2016. i do istog datuma svake godine nakon toga do 2023. uključujući tu godinu. Izvješće predano 2016. obuhvaća financijske godine 2014. i 2015. kao i razdoblje između početnog datuma prihvatljivosti izdataka i 31. prosinca 2013.

2. Za izvješća predana 2017. i 2019. rok iz stavka 1. je 30. lipnja.

3. Godišnja izvješća o provedbi sadržavaju podatke o:

- (a) provedbi operativnog programa u skladu s člankom 50. stavkom 2.;
- (b) napretku u pripremi i provedbi velikih projekata i zajedničkih akcijskih planova.

4. U godišnjim izvješćima o provedbi predanima 2017. i 2019. godine navode se i procjenjuju potrebni podaci iz članka 50. stavka 4. odnosno 5. te informacije navedene u stavku 3. ovog članka zajedno sa sljedećim podacima:

- (a) o napretku u provedbi plana evaluacije i kasnijih zaključaka evaluacije;
- (b) o rezultatima mjera informiranja i promidžbe fondova, provedenih u sklopu komunikacijske strategije;
- (c) o uključivanju partnera u provedbu, praćenje i evaluaciju operativnog programa.

U godišnjim izvješćima o provedbi predanima 2017. i 2019. godine može se, ovisno o sadržaju i ciljevima operativnih programa, navesti podatke i procijeniti sljedeće:

- (a) postignuti napredak u provedbi integriranog pristupa teritorijalnom razvoju, uključujući razvoj regija koje se suočavaju s demografskim izazovima i trajnim ili prirodnim teškoćama, održiv urbani razvoj i lokalni razvoj pod vodstvom zajednice u sklopu operativnog programa;
- (b) napredak u provedbi aktivnosti kojima se jača kapacitet države članice i korisnika za primjenu i korištenje fondova;
- (c) napredak u provedbi svih međuregionalnih i transnacionalnih aktivnosti;
- (d) prema potrebi, doprinos makro-regionalnim strategijama i strategijama morskih bazena;
- (e) posebne aktivnosti za promicanje ravnopravnosti između muškaraca i žena te za suzbijanje diskriminacije, posebno osiguranje pristupa osobama s invaliditetom, te provedene dogovore kako bi se osigurala integracija rodne perspektive u operativnom programu i operacijama;
- (f) aktivnosti kojima se promiče održivi razvoj u skladu s člankom 8.;
- (g) prema potrebi napredak u provedbi aktivnosti u području društvenih inovacija;
- (h) napredak u provedbi mjera usmjerenih na specifične potrebe geografskih područja koja su najzahvaćenija siromaštvom ili ciljnih skupina izloženih najvećem riziku od diskriminacije ili socijalnog isključivanja, s posebnim osvrtom na marginalizirane zajednice, osobe s invaliditetom, dugotrajno nezaposlene i nezaposlene mlade, uključujući prema potrebi korištena financijska sredstva;

Odstupajući od prvog i drugog podstavka, a kako bi se osigurala usklađenost izvješća o napretku i sporazuma o partnerstvu, države članice koje nemaju više od jednog operativnoga programa po fondu mogu u izvješće o napretku uključiti podatke o ex ante uvjetima iz članka 50. stavka 3., podatke koji se traže na temelju članka 50. stavka 4. te podatke iz drugog podstavka točaka (a), (b), (c) i (h) ovog stavka, umjesto godišnjih izvješća o provedbi predanih 2017. odnosno 2019. te završnog izvješća o provedbi, ne dovodeći u pitanje članak 110. stavak 2. točku (b).

5. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbene akte kojima određuje modele godišnjih i konačnih izvješća o provedbi. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2.

Članak 112.

Prijenos financijskih podataka

1. U svrhu praćenja, država članica do 31. siječnja, 31. srpnja i 31. listopada za svaki operativni program i svaku prioritetnu os Komisiji elektronički dostavlja:

(a) ukupne i javne prihvatljive troškove operacija i broj operacija odabranih za potporu;

(b) ukupne prihvatljive izdatke koje su korisnici prijavili upravljačkom tijelu.

2. Osim toga, podnesak predan do 31. siječnja mora sadržavati navedene podatke razvrstane po kategoriji intervencije. Smatra se da taj podnesak ispunjava uvjet podnošenja financijskih podataka navedenih u članku 50. stavku 2.

3. Predviđeni iznos za koji države članice trebaju predati zahtjeve za plaćanje za tekuću financijsku godinu i narednu financijsku godinu prilaže se podnescima koji se predaju do 31. siječnja i 31. srpnja.

4. Krajnji datum za podatke podnesene u skladu s ovim člankom je kraj mjeseca koji prethodi mjesecu predavanja.

5. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbene akte kojima se uspostavlja model koji se upotrebljava prilikom dostavljanja financijskih podataka Komisiji za potrebe praćenja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

Članak 113.

Kohezijsko izvješće

Izvješće Komisije iz članka 175. UFEU-a obuhvaća:

(a) opis napretka postignutog u ostvarivanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije, uključujući društveno-gospodarsko stanje i razvoj regija, kao i integraciju prioriteta Unije;

(b) opis uloge fondova, financiranja EIB-a i drugih financijskih instrumenata u postignutom napretku, kao i učinak drugih politika Unije te nacionalnih politika na taj napredak.

(c) prema potrebi, odgovarajuću naznaku budućih mjera i politika Unije potrebnih za jačanje ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije te ostvarivanje prioriteta Unije.

Članak 114.

Evaluacija

1. Plan evaluacije izrađuje upravljačko tijelo ili država članica za jedan operativni program ili više njih. Plan evaluacije podnosi se odboru za praćenje najkasnije godinu dana nakon usvajanja operativnog programa.

2. Upravljačka tijela moraju za svaki operativni program do 31. prosinca 2022. Komisiji predati izvješće koje sadrži sažetak rezultata evaluacija provedenih tijekom programskog razdoblja te glavna ostvarenja i rezultate operativnog programa, prilažuci komentare o dostavljenim podacima.

3. Komisija provodi ex post evaluacije u bliskoj suradnji s državama članicama i upravljačkim tijelima.

4. Stavci 1. i 2. ovog članka ne primjenjuju se za posebne programe iz članka 39. stavka 4. prvog podstavka točke (b).

POGLAVLJE II.

Informiranje i komunikacija

Članak 115.

Informiranje i komunikacija

1. Države članice i upravljačka tijela odgovorni su za:

(a) izradu komunikacijskih strategija;

(b) osiguranje pokretanja jedinstvene internetske stanice ili portala koji sadržava informacije o svim operativnim programima u državi članici te o pristupu tim programima, uključujući informacije o rokovima provedbe programiranja ili bilo kojih drugih procesa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću;

(c) pružanje informacija potencijalnim korisnicima o mogućnostima financiranja iz operativnih programa;

(d) oglašavanje uloge i ostvarenja kohezijske politike i fondova građanima Unije preko aktivnosti informiranja i komunikacije o rezultatima i utjecaju sporazuma o partnerstvu, operativnih programa i operacija.

2. U svrhu osiguranja transparentnosti u vezi s potporom iz fondova, države članice ili upravljačka tijela dužne su održavati popis operacija po operativnim programima i fondovima u obliku tablice s podacima, koja omogućuje razvrstavanje, pretraživanje, izvlačenje, usporedbu i laku objavu na internetu, primjerice u CSV ili XML formatu. Popis operacija dostupan je na jedinstvenoj internetskoj stranici ili jedinstvenom internetskom portalu, uz popis i sažetak svih operativnih programa u toj državi članici.

Kako bi se privatni sektor, civilno društvo ili nacionalnu javnu upravu nakon toga potaknulo na upotrebu popisa operacija, na internetskoj stranici moguće je jasno navesti primjenjiva pravila licenciranja u skladu s kojima se podaci mogu objavljivati na jasan način.

Popis operacija ažurira se najmanje svakih šest mjeseci.

Osnovni podaci koje je potrebno navesti na popisu operacija navedeni su u Prilogu XII.

3. Detaljna pravila o mjerama informiranja i komunikacije za javnost te o mjerama informiranja za podnositelje zahtjeva i korisnike navedena su u Prilogu XII.

4. Komisija donosi provedbene akte o tehničkim svojstvima mjera informiranja i komunikacije o operacijama kao i upute za kreiranje simbola te definiranje standardnih boja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

Članak 116.

Komunikacijska strategija

1. Država članica ili upravljačka tijela pripremaju komunikacijsku strategiju za svaki operativni program. Zajednička komunikacijska strategija može se pripremiti za nekoliko operativnih programa. Komunikacijska strategija uzima u obzir opseg dotičnog operativnog programa ili više njih u skladu s načelom proporcionalnosti.

Komunikacijska strategija uključuje elemente navedene u Prilogu XII.

2. Odbor za praćenje zaprima komunikacijsku strategiju na odobrenje u skladu s člankom 110. stavkom 2. točkom (d) najkasnije šest mjeseci nakon usvajanja dotičnog operativnog programa ili više njih.

Kada je za nekoliko operativnih programa sastavljena zajednička komunikacijska strategija koja se odnosi na nekoliko odbora za praćenje, država članica može naznačiti jedan odbor za praćenje

koji je, u dogovoru s drugim odgovarajućim odborima za praćenje, odgovoran za odobrenje zajedničke komunikacijske strategije i svih kasnijih izmjena te strategije.

Prema potrebi, država članica ili upravljačka tijela mogu izmijeniti komunikacijsku strategiju tijekom programskog razdoblja. Izmijenjenu komunikacijsku strategiju upravljačko tijelo dostavlja odboru za praćenje na odobrenje u skladu s člankom 110. stavkom 2. točkom (d).

3. Odstupajući od stavka 2. trećeg podstavka, upravljačko tijelo barem jednom godišnje obavješćuje odgovorni odbor za praćenje ili više njih o napretku provedbe komunikacijske strategije, kako je navedeno u članku 110. stavku 1. točki (c), i o svojoj analizi rezultata, kao i planiranim komunikacijskim aktivnostima i aktivnostima informiranja koje će se provoditi u sljedećoj godini. Odbor za praćenje, ako to smatra prikladnim, daje svoje mišljenje o planiranim aktivnostima za sljedeću godinu.

Članak 117.

Službenici za informiranje i komunikaciju te njihove mreže

1. Svaka država članica određuje službenika za informiranje i komunikaciju, koji koordinira aktivnosti informiranja i komunikacije u vezi s jednim ili više fondova, uključujući odgovarajuće programe u okviru cilja "Europska teritorijalna suradnja", o čemu obavješćuje Komisiju na odgovarajući način.

2. Službenik za informiranje i komunikaciju odgovoran je za koordinaciju nacionalne mreže komunikatora o fondovima, ako takva mreža postoji, pokretanje i održavanje internetske stranice ili portala iz Priloga XII. i odredbu okvirnog pregleda komunikacijskih mjera poduzetih na razini države članice.

3. Svako upravljačko tijelo određuje jednu osobu odgovornu za informiranje i komunikaciju na razini operativnog programa, te o tim određenim osobama obavješćuje Komisiju. Prema potrebi, jedna osoba može biti određena za nekoliko operativnih programa.

4. Mreže Unije čije članove određuju države članice pokreće Komisija kako bi se osigurala razmjena informacija o rezultatima provedbe komunikacijskih strategija, razmjena iskustava u provedbi mjera informiranja i komunikacije te razmjena dobrih praksi.

GLAVA IV.

TEHNIČKA POMOĆ

Članak 118.

Tehnička pomoć na inicijativu Komisije

Fondovi, uzimajući u obzir odbitke iz članka 91. stavka 3., mogu podržati tehničku pomoć do granice od 0,35 % njihovih odgovarajućih godišnjih dodijeljenih sredstava.

Članak 119.

Tehnička pomoć država članica

1. Iznos sredstava dodijeljen za tehničku pomoć ograničen je na 4 % ukupnog iznosa fondova, dodijeljenog operativnim programima u državi članici u svakoj kategoriji regija, ako je primjenjivo, cilja "Ulaganje za rast i radna mjesta".

Države članice pri izračunu granice ukupnog iznosa fondova namijenjenih tehničkoj potpori država članica mogu uzeti u obzir posebna dodijeljena sredstva za Inicijativu za zapošljavanje mladih.

2. Svaki od fondova može financirati operacije tehničke pomoći koje su prihvatljive za sve ostale fondove. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., dodjela sredstava iz fonda za tehničku pomoć ne smije prelaziti 10 % ukupno dodijeljenih sredstava iz tog fonda za operativne programe u državi članici u svakoj od kategorija regija cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta“.

3. Odstupajući od članka 70. stavaka 1. i 2., operacije tehničke pomoći mogu se provoditi izvan programskog područja, ali u okviru Unije, pod uvjetom da su operacije u korist operativnog programa ili, u slučaju tehničke pomoći, operativnog programa za druge predmetne programe.

4. U slučaju strukturnih fondova, ako se dodijeljena sredstva iz stavka 1. koriste kao potpora operacijama tehničke pomoći koje se odnose na više od jedne kategorije regija, troškovi vezani uz operacije mogu se provoditi u okviru prioriteta koji kombinira različite kategorije regije i dodjeljuju se razmjerno uzimajući u obzir dodijeljena sredstva u okviru svake kategorije regije kao udio ukupno dodijeljenih sredstava državi članici.

5. Odstupajući od stavka 1., kada ukupan iznos sredstava dodijeljenih državi članici u okviru cilja „Ulaganja za rast i radna mjesta“ ne prelazi 1 000 000 000 EUR, iznos dodijeljen tehničkoj pomoći može se povećati do 6 % tog ukupnog iznosa ili 50 000 000 EUR, ovisno o tome što je niže.

6. Tehnička se pomoć provodi u obliku financiranja iz jednog fonda prioriteta unutar operativnog programa ili specifičnog operativnog programa, ili oboje.

GLAVA V.

FINANCIJSKA POTPORA IZ FONDOVA

Članak 120.

Utvrđivanje stopa sufinanciranja

1. Odlukom Komisije o usvajanju operativnog programa utvrđuju se stopa sufinanciranja i najviši iznos potpore iz

fondova za svaki prioritet. Kada se prioritetna os tiče više od jedne kategorije regija ili više od jednog fonda, odlukom Komisije utvrđuje se, kad je to potrebno, stopa sufinanciranja prema kategoriji regije i fonda.

2. U odluci Komisije za svaki se prioritet utvrđuje hoće li se stopa sufinanciranja prioriteta primijeniti na:

(a) ukupne prihvatljive izdatke, uključujući javne i privatne rashode; ili

(b) prihvatljive javne rashode.

3. Stopa sufinanciranja na razini svakog prioriteta, operativnih programa i, kada je to relevantno, kategorije regija i fondova, u okviru cilja „Ulaganja za rast i radna mjesta“ ne smije biti viša od:

(a) 85 % za Kohezijski fond;

(b) 85 % za slabije razvijene regije država članica čiji je prosječni BDP po stanovniku za razdoblje od 2007. – 2009. bio manji od 85 % od prosjeka u EU-27 u istom razdoblju i za najudaljenije regije, uključujući dodatna dodijeljena sredstva za najudaljenije regije u skladu s člankom 92. stavkom 1. točkom (e) i člankom 4. stavkom 2. Uredbe o ETS-u;

(c) 80 % za slabije razvijene regije država članica, osim onih iz točke (b), i za regije čiji je BDP po stanovniku korišten kao kriterij prihvatljivosti za programsko razdoblje od 2007. do 2013. bio manji od 75 % od prosjeka u EU-25 za isto razdoblje, ali čiji je BDP po stanovniku veći od 75 % od prosječnog BDP-a u EU-27, kao i za regije definirane u članku 8. stavku 1. Uredbe br. 1083/2006 koje primaju prijelaznu potporu za programsko razdoblje od 2007. do 2013.

(d) 60 % za tranzicijske regije osim onih iz točke (c);

(e) 50 % za razvijenije regije osim onih iz točke (c).

Za razdoblje od 1. siječnja 2014. do 30. lipnja 2017. stopa sufinanciranja na razini svakog prioriteta za sve operativne programe na Cipru neće biti viša od 85 %.

Komisija vrši pregled kako bi provjerila opravdanost održavanja stope sufinanciranja iz drugog podstavka poslije 30. lipnja 2017. i prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog prije 30. lipnja 2016.

Stopa sufinanciranja na razini svakog prioriteta operativnih programa u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja“ ne smije biti viša od 85 %.

Najveća stopa sufinanciranja prema prvom podstavku točkama (b), (c), (d) i (e) povećava se za svaku prioritetnu os kojom se provodi Inicijativa za zapošljavanje mladih i tamo gdje je prioritetna os namijenjena socijalnim inovacijama ili prekograničnoj suradnji ili kombinaciji ove dvije. To se povećanje određuje prema posebnim pravilima za fondove.

4. Stopa sufinanciranja dodatno dodijeljenih sredstava u skladu s člankom 92. stavkom 1. točkom (e) za regije NUTS razine 2 koje ispunjavaju kriterije iz Protokola br. 6 uz Akt o pristupanju iz 1994. ne smije biti viša od 50 %.

5. Najviša stopa sufinanciranja na temelju stavka 3. na razini prioritetne osi uvećava se za deset postotnih bodova kad se cijela prioritetna os dostavlja kroz financijske instrumente ili kroz lokalni razvoj pod vodstvom zajednice.

6. Doprinos iz fondova za svaki prioritet ne smije biti manji od 20 % prihvatljivih javnih izdataka.

7. Zasebni prioritet sa stopom sufinanciranja do 100 % može se utvrditi u operativnom programu kao podrška operacijama provedenima putem financijskih instrumenata utvrđenih na razini Unije, te kojima izravno ili neizravno upravlja Komisija. Kad se u ovu svrhu utvrdi zasebna prioritetna os, potpora iz ove osi ne smije se provoditi ni na jedan drugi način.

Članak 121.

Prilogdba stopa sufinanciranja

Stopu sufinanciranja prioriteta iz fondova može se prilagoditi uzimajući u obzir:

- (1) važnost prioritetne osi za provedbu strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast, uzimajući u obzir specifične nedostatke koje treba riješiti;
- (2) zaštitu i unaprjeđenje okoliša, prvenstveno primjenom načela predostrožnosti, načela preventivnog djelovanja i načela „onečišćivač plaća“;
- (3) stopu opsega privatnog financiranja;
- (4) obuhvaćenost područja koja su značajno i trajno, demografski i prirodno ograničena, te definirana kako slijedi:
  - (a) otočne države članice koje su prihvatljive za Kohezijski fond i drugi otoci osim onih na kojima je smješten glavni grad države članice ili koji imaju čvrstu vezu s kopnom;
  - (b) planinska područja koja kao takva utvrđuje nacionalno zakonodavstvo države članice;
  - (c) rijetko (to jest s manje od 50 stanovnika po kvadratnom kilometru) i vrlo rijetko (s manje od 8 stanovnika po kvadratnom kilometru) naseljena područja;

(d) uključivanje najudaljenijih regija, kako je navedeno u članku 349. UFEU-a.

DIO ČETVRTI

OPĆE ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA FONDOVE I NA EFPR

GLAVA I.

UPRAVLJANJE I KONTROLA

POGLAVLJE I.

Sustavi upravljanja i kontrole

Članak 122.

Odgovornosti država članica

1. Države članice osiguravaju uspostavu sustava upravljanja i kontrole za operativne programe u skladu s člancima 72., 73. i 74.

2. Države članice dužne su spriječiti, otkriti i ispraviti nepravilnosti te osigurati povrat neopravdano isplaćenih sredstava, zajedno s mogućim zateznim kamatama. One obavješćuju Komisiju o nepravilnostima koje prelaze 10 000 EUR u doprinosima iz fondova te je redovito obavješćuju o značajnom napretku pripadajućih upravnih i sudskih postupaka.

Države članice ne obavješćuju Komisiju o nepravilnostima u odnosu na sljedeće:

- (a) slučajeve u kojima se nepravilnost sastoji samo u neizvršavanju, u cijelosti ili djelomično, operacije koja je uključena u sufinancirani operativni program zbog stečaja korisnika;
- (b) slučajeve na koje je korisnik dobrovoljno ukazao upravljačkom tijelu ili tijelu za ovjeravanje, prije nego što ih je bilo koje od tih tijela otkrilo, bilo prije ili nakon isplate javnog doprinosa;
- (c) slučajeve koje je upravljačko tijelo ili tijelo za ovjeravanje otkrilo i ispravilo prije uključivanja dotičnih izdataka u izvješće o izdacima podneseno Komisiji.

U svim drugim slučajevima, posebno onima koji prethode stečaju ili u slučajevima sumnje na prijevare, utvrđene nepravilnosti i povezane preventivne i korektivne mjere prijavljuju se Komisiji.

U slučaju da se iznosi koji su neopravdano isplaćeni korisniku ne mogu povratiti, što je posljedica greške ili nemara države članice, država članica odgovorna je za nadoknadu dotičnih iznosa sredstava u proračun Unije. Država članica može odlučiti ne vratiti neopravdano isplaćen iznos ako iznos koji se treba povratiti od korisnika, bez kamata, ne prelazi 250 EUR-a u doprinosu iz fondova.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. kojim se utvrđuju dodatna detaljna pravila o kriterijima za utvrđivanje slučajeva nepravilnosti koje treba prijaviti, podacima koje treba dostaviti te uvjetima i postupcima koje treba primijeniti kako bi se odredilo hoće li države članice nadoknaditi nepovratne iznose.

Komisija donosi provedbene akte kojima se propisuje učestalost izvješćivanja o nepravilnostima i format za izvješćivanje. Ti se provedbeni akti donose u skladu s savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2.

3. Države članice dužne su osigurati da se najkasnije do 31. prosinca 2015. razmjena svih informacija između korisnika i upravljačkog tijela, tijela za ovjeravanje, tijela za reviziju i posredničkih tijela obavlja preko elektroničkih sustava razmjene podataka.

Sustavi iz prvog podstavka olakšavaju interoperabilnost s nacionalnim okvirima i onima na razini Unije te omogućavaju korisnicima podnošenje svih podataka navedenih u prvom podstavku samo jednom.

Komisija donosi provedbene akte kojima određuje detaljna pravila u pogledu razmjene informacija iz ovog stavka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

4. Stavak 3. ne primjenjuje se na EFPR.

POGLAVLJE II.

Tijela za upravljanje i kontrolu

Članak 123.

Određivanje tijela

1. Svaka država članica za svaki operativni program određuje nacionalno, regionalno ili lokalno tijelo javne vlasti ili tijelo ili privatno tijelo kao upravljačko tijelo. Isto upravljačko tijelo može biti određeno za više operativnih programa.

2. Država članica za svaki operativni program određuje nacionalno, regionalno ili lokalno tijelo javne vlasti ili tijelo kao tijelo za ovjeravanje, ne dovodeći u pitanje stavak 3. Isto tijelo za ovjeravanje može biti nadležno za više operativnih programa.

3. Država članica za svaki operativni program može odrediti upravljačko tijelo, koje je tijelo javne vlasti ili tijelo, da također obavlja funkcije tijela za ovjeravanje.

4. Država članica za svaki operativni program određuje nacionalno, regionalno ili lokalno tijelo javne vlasti ili tijelo u svojstvu tijela za reviziju, koje je djelovanjem neovisno od upravljačkog tijela i tijela za ovjeravanje. Isto tijelo za reviziju može biti određeno za više operativnih programa.

5. U slučaju fondova povezanih s ciljem „Ulaganje za rast i radna mjesta” i u slučaju EFPR-a, pod uvjetom da se poštuje načelo razdvajanja funkcija, upravljačko tijelo, tijelo za ovjeravanje i prema potrebi tijelo za reviziju mogu biti dio iste institucije ili tijela javne vlasti.

Za operativne programe u kojima ukupni iznos potpore iz fondova premašuje 250 000 000 EUR, ili 100 000 000 EUR iz EFPR-a, tijelo za reviziju i upravljačko tijelo smiju biti dio iste nadležne institucije ili tijela javne vlasti ili ako je, u skladu s odredbama primjenjivima za prethodno programsko razdoblje, Komisija obavijestila državu članicu prije dana usvajanja dotičnog operativnog programa o svom zaključku da se uglavnom može osloniti na njezino revizijsko mišljenje ili ako Komisija utvrdi na temelju iskustva iz prethodnog programskog razdoblja da institucionalna organizacija i odgovornost tijela za reviziju daju odgovarajuća jamstva njegove neovisnosti djelovanja i pouzdanosti.

6. Država članica može odrediti jedno ili više posredničkih tijela za izvršavanje poslova upravljačkog tijela ili tijela za ovjeravanje pod odgovornošću tog tijela. Odgovarajući dogovori između upravljačkog tijela ili tijela za ovjeravanje i posredničkih tijela formalno se sklapaju u pisanom obliku.

7. Država članica ili upravljačko tijelo upravljanje dijelom operativnog programa mogu povjeriti posredničkom tijelu na temelju sporazuma u pisanom obliku između posredničkog tijela i države članice ili upravljačkog tijela („okvirna bespovratna sredstva”). Posredničko tijelo dužno je jamčiti za svoju solventnost i stručnost u dotičnom području, kao i za svoj kapacitet administrativnog i financijskog upravljanja.

8. Država članica može na vlastitu inicijativu odrediti koordinacijsko tijelo čija je odgovornost biti u vezi s Komisijom i dostavljati joj podatke, koordinirati aktivnosti drugih odgovarajućih utvrđenih tijela te promicati usklađenu primjenu primjenjivog prava.

9. Država članica u pisanom obliku utvrđuje pravila kojima regulira svoje odnose s upravljačkim tijelima, tijelima za ovjeravanje i revizorskim tijelima, odnose između tih tijela i odnose tih tijela s Komisijom.

Članak 124.

Postupak određivanja upravljačkog tijela i tijela za ovjeravanje

1. Država članica obavješćuje Komisiju o datumu i obliku određivanja, koje se provodi na odgovarajućoj razini, upravljačkog tijela i, prema potrebi, tijela za ovjeravanje, prije predaje prvog zahtjeva za međuplaćanje Komisiji.

2. Odluke iz stavka 1. temelje se na izvješću i mišljenju neovisnog revizijskog tijela koje ocjenjuje ispunjavanje, od strane tijela, kriterija koji se odnose na okruženje unutarnje kontrole, upravljanje rizikom, upravljanje i kontrolne aktivnosti te praćenje, kako je određeno u Prilogu XIII. Neovisno revizijsko tijelo revizijsko je tijelo ili drugo tijelo javnog ili privatnog prava s potrebnim revizijskim kapacitetom, koje je neovisno o upravljačkom tijelu te, gdje je primjenjivo, o tijelu za ovjeravanje, te koje svoj rad provodi uzimajući i obzir međunarodno prihvaćene revizijske standarde. Ako neovisno revizijsko tijelo zaključuje kako je dio sustava upravljanja i nadzora, koji se odnosi na upravljačko tijelo ili tijelo za ovjeravanje, u osnovi isti kao i u prethodnom programskom razdoblju, te kako postoje dokazi, na temelju revizijskog rada obavljenog u skladu s odgovarajućim odredbama Uredbe (EZ) br. 1083/2006 te Uredbe Vijeća (EZ) br. 1198/2006 ⁽¹⁾ o njihovu djelotvornom funkcioniranju u tom razdoblju, može zaključiti kako su odgovarajući kriteriji ispunjeni bez provedbe dodatne revizije.

3. Ako ukupni iznos potpore iz fondova za operativni program premašuje 250 000 000 EUR, ili potpore iz EFPR-a premašuje 100 000 000 EUR, Komisija može unutar mjesec dana od zaprimanja formalne odluke iz stavka 1. zatražiti izvješće i mišljenje neovisnoga revizijskog tijela iz stavka 2. te opis postojećih funkcija i postupaka u upravljačkom tijelu ili, prema potrebi, u tijelu za ovjeravanje. Komisija odlučuje hoće li na temelju svoje procjene rizika zatražiti te dokumente, uzimajući u obzir podatke o znatnim izmjenama u funkcijama i postupcima upravljačkog tijela ili, prema potrebi, tijela za ovjeravanje u usporedbi s onima iz prethodnog programskog razdoblja te odgovarajuće dokaze njihova djelotvornog funkcioniranja.

Komisija može izraziti svoje primjedbe u roku od dva mjeseca od zaprimanja dokumenata iz prvog podstavka. Ne dovodeći u pitanje članak 83., provjera tih dokumenata ne prekida obradu zahtjeva za međuplaćanja.

4. Ako ukupni iznos potpore iz fondova za operativni program premašuje 250 000 000 EUR, ili potpore iz EFPR-a premašuje 100 000 000 EUR, te ako je došlo do znatnih promjena u funkcijama i postupcima upravljačkog tijela ili, prema potrebi, tijela za ovjeravanje u usporedbi s onima iz prošlog programskog razdoblja, država članica može na vlastitu inicijativu dostaviti Komisiji dokumente iz stavka 3. u roku od dva mjeseca od obavijesti o imenovanjima iz stavka 1. Komisija svoje primjedbe na te dokumente daje u roku od tri mjeseca od njihovog primitka.

5. Kada postojeći rezultati revizije i nadzora pokazuju kako utvrđeno tijelo više ne ispunjava kriterije iz stavka 2., država članica, na odgovarajućoj razini, utvrđuje u skladu s ozbiljnošću problema probno razdoblje, tijekom kojega se poduzima potrebna popravna radnja.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1198/2006 od 27. srpnja 2006. o Europskom fondu za ribarstvo (SL L 223, 15.8.2006. str. 1.).

Ako tijelo koje je utvrđeno ne provede potrebnu popravnu radnju u probnom razdoblju koje je utvrdila država članica, država članica, na odgovarajućoj razini, donosi odluku o opozivu imenovanja tog tijela.

Država članica odmah obavješćuje Komisiju o probnom razdoblju za tijelo koje je utvrđeno, prilažući informacije o dotičnom probnom razdoblju, o kraju probnog razdoblja nakon provedbe popravnih radnje, kao i o opozivu ovlasti tom tijelu. Obavijest države članice o utvrđivanju probnog razdoblja, ne dovodeći u pitanje primjenu članka 83., ne prekida obradu zahtjeva za međuplaćanja.

6. Ako je određenje upravljačkog tijela ili tijela za ovjeravanje prestalo, države članice određuju, u skladu s postupkom predviđenim u stavku 2., novo tijelo koje preuzima funkcije upravljačkog tijela ili tijela za ovjeravanje te o tome obavješćuju Komisiju.

7. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbene akte s obzirom na model izvješća i mišljenja neovisnog revizijskog tijela te opis postojećih funkcija i postupaka upravljačkog tijela te, prema potrebi, tijela za ovjeravanje. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

Članak 125.

Zadaci upravljačkog tijela

1. Upravljačko tijelo odgovorno je za upravljanje operativnim programom u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja.

2. U pogledu upravljanja operativnim programom, upravljačko tijelo:

(a) podržava rad odbora za praćenje iz članka 47. i pružati mu podatke potrebne za izvršenje njegovih dužnosti, posebno podatke o napretku operativnog programa u postizanju ciljeva, financijske podatke i podatke koji se odnose na pokazatelje i ključne etape;

(b) izrađuje i, nakon odobrenja odbora za praćenje, Komisiji dostavlja godišnja i konačna izvješća o provedbi iz članka 50.;

- (c) omogućava posredničkim tijelima i korisnicima podataka pristup informacijama koje su nužne za izvršenje poslova i provedbu operacija;
- (d) uspostavlja sustav evidencije i u elektroničkom obliku pohranjuje podatke o svakoj potrebnoj operaciji za praćenje, evaluaciju, financijsko upravljanje, provjeru i reviziju, uključujući prema potrebi podatke o pojedinim sudionicima;
- (e) osigurava prikupljanje, evidentiranje i pohranu podataka iz točke (d) u sustav iz točke (d), te razvrstava podatke o pokazateljima prema spolu ako je to propisano u priložima I. i II. Uredbi o ESF-u.
3. U pogledu odabira operacija, upravljačko tijelo:
- (a) sastavlja i nakon odobrenja primjenjuje odgovarajuće postupke odabira i kriterije koji:
- osiguravaju doprinos operacija ostvarivanju specifičnih ciljeva i rezultata odgovarajućih prioriteta;
  - su nediskriminirajući i transparentni;
  - uzimaju u obzir opća načela navedena u člancima 7. i 8.;
- (b) osigurava da je odabrana operacija u sklopu dotičnog fonda ili više njih i da se može dodijeliti kategoriji intervencije ili, u slučaju EFPR-a, mjere utvrđene u prioritetu ili prioritetima operativnog programa;
- (c) osigurava da se korisniku dostavi dokument s uvjetima za potporu za svaku operaciju, uključujući posebne zahtjeve za proizvode ili usluge koje temeljem operacije treba dostaviti, plan financiranja i rokove za izvršenje;
- (d) potvrđuje da korisnik ima administrativne, financijske i operativne kapacitete za ispunjenje uvjeta navedenih u točki (c) prije odobrenja operacije;
- (e) potvrđuje da se, kada je operacija započela prije predaje zahtjeva za financiranje upravljačkom tijelu, poštuje pravo primjenjivo na operaciju;
- (f) osigurava da operacije odabrane za potporu iz fondova ili EFPR-a ne uključuju aktivnosti koje su bile dio operacije koja je, ili je trebala biti, podložna postupku povrata sredstava u skladu s člankom 71. nakon promjene proizvodne aktivnosti izvan programskog područja;
- (g) utvrđuje kategorije intervencije ili, u slučaju EFPR-a, mjere kojima se pripisuju izdaci za operaciju.
4. U pogledu financijskog upravljanja i kontrole operativnog programa, upravljačko tijelo:
- (a) provjerava da su sufinancirani proizvodi i usluge dostavljeni te da su izdaci koje korisnici prijavljuju plaćeni, te da su u skladu s primjenjivim pravom, s operativnim programom i da ispunjavaju uvjete kojima se podržava operacija;
- (b) osigurava da korisnici uključeni u provedbu operacija za koje su dobili nadoknadu sredstava na temelju stvarno nastalih prihvatljivih troškova vode ili zaseban računovodstveni sustav ili odgovarajuće računovodstvene kodove za sve transakcije koje se odnose na operaciju;
- (c) uvodi učinkovite i razmjerne mjere protiv prijevara, uzimajući u obzir utvrđene rizike;
- (d) uspostavlja postupke kojima se osigurava da se svi dokumenti u pogledu izdataka i revizije koji su potrebni za osiguranje odgovarajućeg revizorskog traga pohranjuju u skladu sa zahtjevima članka 72. točke (g);
- (e) sastavlja izjavu o upravljanju te godišnji pregled iz članka 59. stavka 5. točaka (a) i (b) Financijske uredbe.
- Odstupajući od prvog podstavka točke (a), Uredbom o ETS-u mogu se postaviti posebna pravila za provjeru primjenjiva na programe suradnje.
5. Provjere iz stavka 4. prvog podstavka točke (a) uključuju sljedeće postupke:
- (a) administrativne provjere svih zahtjeva za nadoknadom izdataka koje su dostavili korisnici;
- (b) provjere operacija na licu mjesta.
- Učestalost i opseg provjera na licu mjesta moraju biti razmjerni količini iznosa javne potpore za operaciju i razini rizika koji kroz takve provjere utvrđuje tijelo za reviziju za cjelokupni sustav upravljanja i kontrole.
6. Provjere pojedinih operacija na licu mjesta na temelju stavka 5. prvog podstavka točke (b) mogu se provoditi na temelju uzorka.
7. Ako je upravljačko tijelo ujedno i korisnik operativnog programa, dogovorima za provjeru iz stavka 4. prvog podstavka točke (a) osigurava se odgovarajuće razdvajanje dužnosti.

8. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. o utvrđivanju pravila povezanih s podacima koji će se evidentirati i pohranjivati u računalnom obliku u okviru sustava praćenja koji je utvrđen u stavku 2. točki (d) ovog članka.

Komisija donosi provedbene akte o utvrđivanju tehničkih specifikacija sustava koji je uspostavljen u skladu s stavkom 2. točkom (d) ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

9. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. kojim se utvrđuju detaljni minimalni preduvjeti za revizorski trag iz stavka 4. prvog podstavka točke (d) ovog članka kada je riječ o računovodstvenim zapisima koje je potrebno čuvati te popratnim dokumentima koji se čuvaju na razini tijela za ovjeravanje, upravljačkog tijela, posredničkih tijela ili korisnika.

10. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbene akte s obzirom na model za izjavu o upravljanju iz stavka 4. prvog podstavka točke (e) ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2.

Članak 126.

Dužnosti tijela za ovjeravanje

Tijelo za ovjeravanje operativnog programa posebno je odgovorno za:

- (a) sastavljanje zahtjeva za plaćanje i njihovo podnošenje Komisiji, te potvrdu da se ti zahtjevi temelje na pouzdanim računovodstvenim sustavima i na provjerljivoj dokumentaciji koju je provjerilo upravljačko tijelo;
- (b) sastavljanje računa iz članka 59. stavka 5. točke (a) Financijske uredbe;
- (c) potvrđivanje potpunosti, točnosti i istinitosti računa te da su izdaci navedeni u računima u skladu s mjerodavnim pravom, i da su nastali u sklopu operacija odabranih za financiranje u skladu s kriterijima primjenjivima na operativni program i u skladu s primjenjivim pravom;
- (d) osiguranje sustava kojim se u elektroničkom obliku evidentira i pohranjuju financijske evidencije za svaku operaciju, koji podržava sve podatke potrebne za sastavljanje zahtjeva za plaćanje i računa, uključujući evidenciju povrativih iznosa, vraćenih iznosa i povučenih iznosa nakon obustave cijelog doprinosa ili njegovog dijela za operaciju ili operativni program;

- (e) za potrebe sastavljanja i predaje zahtjeva za plaćanje, provjeru adekvatnosti podataka dobivenih od upravljačkog tijela o provedenim postupcima i provjerama izdataka;
- (f) uzimanje u obzir rezultata svih revizija koje je provelo tijelo za reviziju ili koje su provedene pod njegovom nadležnošću prilikom sastavljanja i predaje zahtjeva za plaćanje;
- (g) održavanje elektroničke računovodstvene evidencije izdataka predanih Komisiji i odgovarajućeg javnog doprinosa isplaćenog korisnicima;
- (h) vođenje evidencije o povrativim iznosima i iznosima koji su povučeni nakon ukidanja cijelog ili dijela doprinosa za operaciju. Vraćeni se iznosi ponovo uplaćuju u proračun Unije prije zatvaranja operativnog programa tako da ih se oduzme od sljedeće izjave o izdacima.

Članak 127.

Funkcije tijela za reviziju

1. Tijelo za reviziju dužno je osigurati revizije pravilnog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrole operativnog programa i odgovarajućeg broja uzoraka operacija na temelju prijavljenih izdataka. Prijavljeni izdaci revidiraju se na temelju reprezentativnog uzorka i, u pravilu, na temelju metoda statističkog uzorkovanja.

Ne-statistička metoda uzorkovanja može se koristiti ako tako prosudi tijelo za reviziju u opravdanim slučajevima u skladu s međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima i u slučaju kada broj operacija za računovodstvenu godinu nije dovoljan za primjenu statističke metode.

U takvim slučajevima veličina uzorka mora biti dovoljna da omogući tijelu za reviziju da pripremi valjano revizorsko mišljenje u skladu s člankom 59. stavkom 5. drugim podstavkom Financijske uredbe.

Ne-statistička metoda uzorkovanja obuhvaća najmanje 5 % operacija za koje su izdaci prijavljeni Komisiji tijekom računovodstvene godine i 10 % izdataka koji su prijavljeni Komisiji tijekom računovodstvene godine.

2. Ako revizije provodi tijelo koje nije tijelo za reviziju, tijelo za reviziju osigurava da takvo tijelo ima nužnu neovisnost djelovanja.

3. Tijelo za reviziju osigurava poštovanje međunarodno prihvaćenih revizijskih standarda tijekom revizije.

4. Tijelo za reviziju dužno je u roku od osam mjeseci nakon usvajanja operativnog programa pripremiti revizijsku strategiju za provođenje revizija. Revizijskom se strategijom utvrđuje revizijska metodologija, metoda uzorkovanja za revizije operacija i planiranje revizija o tekućoj obračunskoj godini i dvije obračunske godine nakon nje. Revizijsku se strategiju mora ažurirati svake godine od 2016. do i uključujući 2024. godinu. Ako se zajednički sustav upravljanja i kontrole primjenjuje na više operativnih programa, može se pripremiti jedna revizijska strategija za dotične operativne programe. Tijelo za reviziju Komisiji dostavlja revizijsku strategiju na zahtjev.

5. Tijelo za reviziju sastavlja:

- (a) revizorsko mišljenje u skladu s člankom 59. stavkom 5. drugim podstavkom Financijske uredbe;
- (b) izvješće o kontroli koje sadrži glavne nalaze revizija obavljenih u skladu sa stavkom 1., uključujući nalaze u vezi s nedostacima otkrivenima u sustavima upravljanja i kontrole, te predložene i provedene korektivne mjere.

Ako se zajednički sustav upravljanja i kontrole odnosi na više operativnih programa, propisani podaci iz prvog podstavka točke (b) mogu se objediniti u isto izvješće.

6. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju modeli za revizijsku strategiju, revizorsko mišljenje i izvješća o kontroli. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 150. stavka 2.

7. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. kako bi utvrdila opseg i sadržaj revizija operacija i revizija računa te metodologiju za odabir uzorka operacija iz stavka 1. ovog članka.

8. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149. kojim se utvrđuju detaljna pravila za korištenje podataka prikupljenih tijekom revizija koje su proveli dužnosnici Komisije ili ovlašteni predstavnici Komisije.

POGLAVLJE III.

Suradnja s revizorskim tijelima

Članak 128.

Suradnja s tijelima za reviziju

1. Komisija je dužna surađivati s tijelima za reviziju u svrhu koordinacije revizijskih planova i metoda i bez odlaganja s tim tijelima mora razmijeniti rezultate revizija provedenih na sustavima upravljanja i kontrole.

2. Kako bi se olakšala navedena suradnja u slučajevima kada država članica određuje više od jednog tijela za reviziju, država članica može odrediti i koordinacijsko tijelo.

3. Komisija, tijela za reviziju i sva koordinacijska tijela sastaju se redovito i, u pravilu, barem jednom godišnje ako nije dogovoreno drukčije, da bi analizirali godišnja izvješća o kontroli, revizorsko mišljenje i revizijsku strategiju te razmijenili mišljenja o pitanjima koja se odnose na unapređenje sustava upravljanja i kontrole.

GLAVA II.

FINANCIJSKO UPRAVLJANJE, PRIPREMA, PREGLED, PRIHVATANJE I ZAKLJUČENJE RAČUNA I FINANCIJSKE KOREKCIJE

POGLAVLJE I.

Financijsko upravljanje

Članak 129.

Zajednička pravila za plaćanje

Država članica dužna je osigurati do zatvaranja operativnog programa da je iznos javnih izdataka isplaćenih korisnicima barem jednak doprinosu iz fondova koji Komisija plaća državi članici.

Članak 130.

Zajednička pravila za izračun međuplaćanja te plaćanje konačne isplate

1. Komisija kao međuplaćanje nadoknađuje 90 % iznosa koji je posljedica primjene stope sufinanciranja za svaki prioritet utvrđen u skladu s odlukom kojom se usvaja operativni program do prihvatljivih izdataka za prioritet uključenih u zahtjev za plaćanje. Komisija utvrđuje preostale iznose za nadoknadu u obliku međuplaćanja ili njihov povrat u skladu s člankom 139.

2. Doprinos iz fondova ili EFPR-a za prioritet kroz međuplaćanja te plaćanja konačne isplate ne smije premašiti:

- (a) prihvatljive javne izdatke navedene u zahtjevu za plaćanje za prioritet; ili
- (b) doprinos iz fondova ili EFPR-a za prioritet utvrđen u odluci Komisije kojom se odobrava operativni program.

Članak 131.

Zahtjevi za plaćanje

1. Za svaki prioritet zahtjevi za plaćanje uključuju:

- (a) ukupni iznos prihvatljivih izdataka koji su nastali na teret korisnika i plaćeni su u provedbenim operacijama, kako su navedeni u računovodstvenom sustavu tijela za ovjeravanje;

(b) ukupni iznos javnih izdataka nastalih u provedbenim operacijama, kako su navedeni u računovodstvenom sustavu tijela za ovjeravanje.

2. Prihvatljivi izdaci uključeni u zahtjeve za plaćanje potkrijepljeni su zaprimljenim računima ili računovodstvenim dokumentima jednake dokazne vrijednosti, osim oblika potpore iz članka 67. stavka 1. prvog podstavka točaka (b), (c) i (d), članka 68., članka 69. stavka 1. i članka 109. ove Uredbe te članka 14. Uredbe o ESF-u. Za te su vrste potpore iznosi navedeni u zahtjevu za plaćanje troškovi izračunani na primjenjivoj osnovi.

3. U slučaju shema potpore u okviru članka 107. UFEU-a, javni doprinos koji odgovara izdacima uključenima u zahtjev za plaćanje prethodno je korisnicima isplatilo tijelo koje dodjeljuje potporu.

4. Odstupajući od stavka 1., u slučaju državnih potpora, zahtjev za plaćanje može uključivati predujmove koje je korisnicima isplatilo tijelo koje dodjeljuje potporu, pod sljedećim kumulativnim uvjetima:

(a) ti predujmovi podliježu jamstvu banke ili druge financijske ustanove s poslovnim nastanom u državi članici ili su pokriveni instrumentom koji služi kao jamstvo javnog tijela ili države članice;

(b) ti predujmovi ne premašuju 40 % ukupnog iznosa pomoći koja se dodjeljuje korisniku za određeni projekt;

(c) ti predujmovi pokriveni su izdacima koje plaćaju korisnici pri provedbi projekta i potkrijepljeni su računima s potvrdom plaćanja ili računovodstvenim dokumentima jednake dokazne snage najkasnije unutar tri godine od godine uplate predujma ili 31. prosinca 2023., ovisno o tome što nastupi prije, a u slučaju da se to ne dogodi, naredni zahtjev za plaćanje ispravlja se na odgovarajući način;

5. Svaki zahtjev za plaćanje koji uključuje predujmove vrste iz stavka 4. odvojeno navodi ukupni plaćeni iznos iz operativnog programa u vidu predujma, iznos koji je pokriven izdacima koje korisnik plaća u roku od tri godine od isplate predujma u skladu sa stavkom 4. točkom (c), te iznos koji nije pokriven izdacima koje je korisnik platio i za koje još nije prošao rok od tri godine.

6. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbene akte kojima utvrđuje

model zahtjeva za plaćanje. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

Članak 132.

Isplate korisnicima

1. Pod uvjetom da su dostupna sredstva za početne isplate, godišnje isplate predfinanciranja i međuplaćanja, upravljačko tijelo osigurava da korisnik u cijelosti prima ukupni iznos raspoloživih prihvatljivih javnih izdataka najkasnije 90 dana od dana kada korisnik podnese zahtjev za isplatu.

Nikakav se iznos ne oduzima niti zadržava i ne naplaćuju se nikakva posebna davanja ili druga davanja s istovrsnim učinkom koja bi korisnicima mogla umanjiti navedene iznose.

2. Rok za isplatu iz stavka 1. upravljačko tijelo može prekinuti u bilo kojem od sljedećih opravdanih slučajeva:

(a) ako iznos iz zahtjeva za isplatu ne dopijeva ili nisu dostavljeni odgovarajući popratni dokumenti, uključujući one potrebne za provjere upravljanja prema članku 125. stavku 4. prvom podstavku točki (a);

(b) ako je pokrenuta istraga u vezi s mogućim nepravilnostima koje se tiču navedenih izdataka.

Korisnik se pisanim putem obavješćuje o tom prekidu te o razlozima za prekid.

Članak 133.

Korištenje eura

1. Države članice koje nisu uvele euro kao svoju valutu na dan podnošenja zahtjeva za plaćanje, iznose izdataka koje su imale u nacionalnoj valuti preračunavaju u eure. Navedeni se iznosi preračunavaju u eure na temelju mjesečnog tečaja Komisije za mjesec tijekom kojeg su izdaci evidentirani u računima tijela za ovjeravanje za dotični operativni program. Komisija svaki mjesec objavljuje tečaj u elektroničkom obliku.

2. Odstupajući od stavka 1., Uredba o ETS-u može uvesti posebna pravila o vremenskom roku za prelazak na euro.

3. Kad euro postane valuta države članice, postupak preračunavanja utvrđen stavkom 1. nadalje vrijedi za sve izdatke koji su zabilježeni u računima tijela za ovjeravanje prije datuma stupanja na snagu fiksnog tečaja nacionalne valute i eura.

Članak 134.

Plaćanje predfinanciranja

1. Iznos početnog predfinanciranja isplaćuje se u obrocima kako slijedi:

- (a) 2014. godine: 1 % iznosa potpore operativnom programu iz fondova i iz EFPR-a za cjelokupno programsko razdoblje ili 1,5 % iznosa potpore operativnom programu iz fondova i EFPR-a za cjelokupno programsko razdoblje kada država članica prima financijsku pomoć od 2010., u skladu s člancima 122. i 143. UFEU-a, ili iz Europskog instrumenta za financijsku stabilnost (EFSF), ili prima financijsku pomoć na dan 31. prosinca 2013. u skladu s člancima 136. i 143. UFEU-a;
- (b) 2015. godine: 1 % iznosa potpore operativnom programu iz fondova i iz EPFRR-a za cjelokupno programsko razdoblje ili 1,5 % iznosa potpore operativnom programu iz fondova i EFPR-a za cjelokupno programsko razdoblje kada država članica prima financijsku pomoć od 2010., u skladu s člancima 122. i 143. UFEU-a, ili iz EFSF-a, ili prima financijsku pomoć na dan 31. prosinca 2014. u skladu s člancima 136. i 143. UFEU-a;
- (c) 2016. godine: 1 % iznosa potpore iz fondova i EFPR-a u operativni program za cijelo programsko razdoblje.

Ako je operativni program usvojen 2015. godine ili kasnije, početni obroci isplaćuju se u godini usvajanja.

2. Godišnji iznos predfinanciranja plaća se prije 1. srpnja u godinama od 2016. do 2023. godine. Radi se o postotku iznosa potpore operativnom programu iz fondova i EFPR-a za cijelo programsko razdoblje, kako slijedi:

— 2016.: 2 %

— 2017.: 2,625 %

— 2018.: 2,75 %

— 2019.: 2,875 %

— od 2020. do 2023.: 3 %

3. Prilikom izračuna iznosa početnog predfinanciranja iz stavka 1., u iznos potpore za cjelokupno programsko razdoblje nije uključen iznos pričuve za ostvarenje postignuća povezan namijenjenih operativnom programu.

Prilikom izračuna iznosa početnog predfinanciranja iz stavka 1. do, i uključujući, 2020., u iznos potpore za cjelokupno programsko razdoblje nije uključen iznos pričuve za ostvarenje postignuća namijenjenih operativnom programu.

Članak 135.

Rokovi za podnošenje zahtjeva za međuplaćanja te za njihovo plaćanje

1. Tijelo za ovjeravanje redovito podnosi zahtjev za međuplaćanja u skladu s člankom 131. stavkom 1. koji obuhvaća iznose iz njegova računovodstvenog sustava u obračunskoj godini. Međutim, tijelo za ovjeravanje, kada to smatra potrebnim, može uključiti takve iznose u zahtjeve za plaćanja u narednim obračunskim godinama.

2. Tijelo za ovjeravanje predaje konačni zahtjev za međuplaćanje do 31. srpnja nakon isteka prethodne obračunske godine, a u svakom slučaju prije prvog zahtjeva za međuplaćanje za sljedeću obračunsku godinu.

3. Prvi zahtjev za međuplaćanje ne smije se predati prije obavješćivanja Komisije o određivanju upravljačkih tijela i tijela za ovjeravanje u skladu s člankom 124.

4. Međuplaćanja se neće isplaćivati za operativni program ako godišnje izvješće o provedbi nije poslano Komisiji u skladu s pravilima za pojedine fondove.

5. Komisija u skladu s raspoloživim sredstvima vrši međuplaćanja najkasnije 60 dana nakon datuma na koji je evidentirala zahtjev za plaćanje.

Članak 136.

Opoziv odobrenih sredstava

1. Komisija opoziva bilo koji dio iznosa iz operativnoga programa koji nije iskorišten za plaćanje početnog i godišnjeg iznosa predfinanciranja i međuplaćanja do 31. prosinca treće financijske godine nakon godine proračunske obveze u sklopu operativnoga programa, odnosno za koji zahtjev za plaćanje pripremljen u skladu s člankom 131. nije predan u skladu s člankom 135.

2. Dio obveza koje ostanu otvorene 31. prosinca 2023. godine opoziva se u slučaju da bilo koji dokument iz članka 141. stavka 1. nije predan Komisiji do roka utvrđenog člankom 141. stavkom 1.

POGLAVLJE II.

Članak 138.

Priprema, pregled i prihvaćanje računa te zatvaranje operativnih programa i obustava plaćanja**Podnošenje podataka**

Odjeljak I.

Za svaku godinu od 2016. do i uključujući 2025. države članice u roku iz članka 59. stavka 5. Financijske uredbe podnose dokumente navedene u tom članku, to jest:

Priprema, pregled i prihvaćanje računa

Članak 137.

Priprema računa

1. Računi iz članka 59. stavka 5. točke (a) Financijske uredbe dostavljaju se Komisiji za svaki operativni program. Računi obuhvaćaju obračunsku godinu i na razini svakog prioriteta osi te, prema potrebi, fonda i kategorije regije uključuju:

(a) računi iz članka 137. stavka 1. ove Uredbe za prethodnu obračunsku godinu;

(b) izjavu o upravljanju i završno izvješće iz članka 125. stavka 4. prvog podstavka točke (e) ove Uredbe za prethodnu obračunsku godinu;

(a) ukupni iznos prihvatljivih izdataka evidentiran u računovodstvenim sustavima tijela za ovjeravanje koji je uključen u zahtjev za plaćanje podnesen Komisiji do 31. srpnja nakon kraja računovodstvene godine, u skladu s člankom 131. i člankom 135. stavkom 2. ukupni iznos odgovarajućih javnih izdataka nastalih u provedbi operacija i ukupni iznos odgovarajućih isplata korisnicima po članku 132. stavku 1.

(c) revizorsko mišljenje i kontrolno izvješće iz članka 127. stavka 5. prvog podstavka točaka (a) i (b) ove Uredbe za prethodnu obračunsku godinu.

(b) povučene i vraćene iznose tijekom obračunske godine, iznose za povrat na kraju obračunske godine, provedene povrate sredstava u skladu s člankom 71. i nepovratne iznose;

(c) iznose programskih doprinosa isplaćenih financijskim instrumentima prema članku 41. stavku 1. i predujmove iz državne potpore prema članku 131. stavku 4.

(d) za svaki prioritet, usklađivanje izdataka navedenih u skladu s točkom (a) i prijavljenih izdataka za istu obračunsku godinu u zahtjevima za plaćanje, čemu se prilaže objašnjenje svih razlika.

2. Kada izdatke koji su prethodno bili uključeni u zahtjev za međuplaćanje za obračunsku godinu država članica isključi iz svojih računa zbog procjene zakonitosti i pravilnosti tih izdataka koja je u tijeku, svi ili dio takvih izdataka za koje se naknadno utvrdi da su zakoniti i pravilni mogu biti uključeni u zahtjev za međuplaćanja koji se odnose na kasnije obračunske godine.

3. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka, Komisija donosi provedbene akte kojima određuje model za račune iz ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 150. stavka 3.

Članak 139.

Pregled i prihvaćanje računa

1. Komisija pregledava dokumente koje predaje država članica u skladu s člankom 138. Na zahtjev Komisije, država članica pruža sve nužne dodatne informacije koje Komisiji omogućavaju utvrditi jesu li računi potpuni, točni i istiniti do roka iz članka 84. stavka 1.

2. Komisija prihvaća račune ako može zaključiti da su računi potpuni, točni i istiniti. Komisija donosi takav zaključak ako je tijelo za reviziju pružilo nekvalificirano revizorsko mišljenje u smislu potpunosti, točnosti i istinitosti računa, osim u slučaju da Komisija ima poseban dokaz da revizorsko mišljenje o računima nije vjerodostojno.

3. Komisija obavješćuje države članice do roka iz članka 84. stavka 1. je li spremna prihvatiti račune.

4. Ako iz razloga koji se mogu pripisati državi članici Komisija nije spremna prihvatiti račune u roku navedenom u članku 84. stavku 1., ona o tome obavješćuje države članice i navodi razloge za to u skladu sa stavkom 2. ovog članka te koje se radnje moraju poduzeti i u kom roku. Nakon isteka vremenskog roka za dovršenje tih radnji, Komisija obavješćuje državu članicu je li spremna prihvatiti račune.

5. Pitanja u vezi sa zakonitosti i pravilnosti transakcija povezanih s izdacima unesenima u račune ne uzimaju se u obzir za potrebe prihvaćanja računa od strane Komisije. Postupak pregleda i prihvaćanja računa ne prekida postupanje po prijavi za međuplaćanja i nema za posljedicu obustavu plaćanja, ne dovodeći u pitanje članke 83. i 142.

6. Na temelju prihvaćenih računa, Komisija izračunava iznos koji se naplaćuje fondovima i EFPR-u za obračunsku godinu i naknadne prilagodbe u vezi s plaćanjima državama članicama. Komisija uzima u obzir:

- (a) iznose navedene u računima iz članka 137. stavka 1. točke (a) i na koje se primjenjuje stopa sufinanciranja za svaki prioritet;
- (b) ukupni iznos plaćanja koja je izvršila Komisija tijekom te obračunske godine, uključujući:

i. iznos međuplaćanja koje je izvršila Komisija u skladu s člankom 130. stavkom 1. i člankom 24.; i

ii. iznos godišnjeg predfinanciranja isplaćenog na temelju članka 134. stavka 2.

7. Nakon izvršenog izračuna u skladu sa stavkom 6., Komisija sravnjuje godišnja predfinanciranja i isplaćuje sve dodatne dospjele iznose u roku od 30 dana od prihvaćanja računa. Ako postoji neki iznos povrata na koji države članice imaju pravo, Komisija u tom slučaju izdaje nalog za povrat sredstava koji se vrši, ako je to moguće, prijebijem s dospjelim iznosima koje države članice duguju u daljnjim isplatama po istom operativnom programu. Takav povrat nije financijska korekcija i ne umanjuje iznos potpore iz fondova operativnom programu. Vraćeni iznos smatra se namjenskim prihodom u skladu s člankom 177. stavkom 3. Financijske uredbe.

8. Ako nakon primjene postupka iz stavka 4. nije spremna prihvatiti račune, Komisija na temelju dostupnih informacija i u skladu sa stavkom 6. utvrđuje iznos koji se naplaćuje fondovima za tu obračunsku godinu i o tome obavješćuje državu članicu. Ako država članica obavijesti Komisiju o svojem pristanku u roku od dva mjeseca od primitka Komisijine informacije, primjenjuje se stavak 7. U slučaju da ne postoji takav pristanak, Komisija donosi odluku putem provedbenih akata kojom određuje iznos koji će se naplatiti fondovima za tu obračunsku godinu. Takva odluka nije financijska korekcija i ne umanjuje iznos potpore iz fondova operativnom programu. Na temelju te odluke, Komisija primjenjuje prilagodbe isplata državi članici sukladno stavku 7.

9. Prihvaćanje računa od strane Komisije ili odluka Komisije iz stavka 8. ovog članka ne dovodi u pitanje primjenu korekcija iz članaka 144. i 145.

10. Države članice mogu zamijeniti netočne iznose primijećene nakon predaje računa provođenjem odgovarajućih prilagodbi u računima za obračunsku godinu u kojoj je primijećena

nepravilnost, ne dovodeći u pitanje članke 144. i 145.

Članak 140.

Raspoloživost dokumentacije

1. Ne dovodeći u pitanje pravila koja utvrđuju državne potpore, upravljačko tijelo mora osigurati da su Komisiji i Europskom revizorskom sudu na zahtjev raspoloživi svi popratni dokumenti o izdacima za koje se prima potpora iz fondova za operacije za koje su ukupni prihvatljivi izdaci manji od 1 000 000 EUR, i to u razdoblju od tri godine od 31. prosinca nakon predaje računa u kojima su uključeni izdaci operacije.

U slučaju operacija osim onih iz prvog podstavka, svi popratni dokumenti moraju biti raspoloživi u roku od dvije godine od 31. prosinca nakon predaje računa u koje su uključeni završni izdaci dovršene operacije.

Upravljačko tijelo može odlučiti da se pravilo iz drugog podstavka primjenjuje i na operacije za koje su ukupni prihvatljivi izdaci manji od 1 000 000 EUR. Razdoblje iz prvog podstavka može se prekinuti bilo u slučaju pravnih postupaka ili na opravdani zahtjev Komisije.

2. Upravljačko tijelo obavješćuje korisnike o datumu od kojega počinje teći rok iz stavka 1.

3. Dokumentaciju se čuva ili u formatu originala ili kao ovjerene preslike originala, odnosno u opće prihvaćenim medijima za pohranu podataka poput elektroničkih inačica originala ili dokumenata koji postoje samo u elektroničkoj verziji.

4. Dokumenti moraju biti pohranjeni u obliku koji dopušta identifikaciju osoba na koje se podaci odnose, ali ne dulje nego što je to potrebno za svrhu zbog koje su podaci prikupljeni ili zbog koje se dalje obrađuju.

5. Postupak za potvrđivanje sukladnosti dokumenata pohranjenih na općeprihvaćenim nosačima podataka s izvornim dokumentom propisuju nacionalna tijela i njime se mora osigurati da su pohranjene verzije u skladu s nacionalnim zakonski propisanim zahtjevima i da se u njih može pouzdati u svrhu revizije.

6. Kada dokumenti postoje samo u elektroničkom obliku, računalni sustavi moraju zadovoljavati prihvaćene sigurnosne norme koje osiguravaju da pohranjeni dokumenti zadovoljavaju nacionalne propise i da su pouzdani za potrebe revizije.

Odjeljak II.

Zatvaranje operativnih programa

Članak 141.

Predaja dokumenata o zatvaranju i konačna isplata

1. Pored dokumenata iz članka 138., za konačnu proračunsku godinu od 1. srpnja 2023. do 30. lipnja 2024., države članice podnose konačno izvješće o provedbi za operativni program ili posljednje godišnje izvješće o provedbi za operativni program koji se financira iz EFPR-a.

2. Konačna isplata isplaćuje se najkasnije tri mjeseca nakon datuma prihvaćanja računa konačne obračunske godine ili mjesec dana nakon datuma prihvaćanja konačnog izvješća o provedbi, pri čemu se u obzir uzima kasniji datum.

Odjeljak III.

Obustava plaćanja

Članak 142.

Obustava plaćanja

1. Komisija može obustaviti cijeli ili dio međuplaćanja na razini prioriteta ili operativnih programa ako je ispunjen jedan ili više slijedećih uvjeta:

- (a) postoji ozbiljan nedostatak u učinkovitom djelovanju sustava upravljanja i kontrole operativnog programa, koji ugrožavaju doprinos Unije operativnom programu i u pogledu kojih nisu poduzete korektivne mjere;
- (b) izdaci u izvaji o izdacima povezani su s nepravilnostima koje mogu imati značajne financijske posljedice, a nisu ispravljene;
- (c) država članica nije poduzela potrebne mjere za ispravljanje stanja što je prouzročilo prekid iz članka 83.;
- (d) postoji ozbiljan nedostatak u kvaliteti i pouzdanosti sustava za praćenje ili podataka o zajedničkim i specifičnim pokazateljima;
- (e) nisu uspješno dovršene aktivnosti za ispunjavanje ex ante uvjeta prema uvjetima iz članka 19.;
- (f) postoje dokazi koji su posljedica pregleda uspješnosti za prioritet koji ukazuju na to da taj prioritet u znatnoj mjeri nije postigao ključne etape u vezi s financijskim pokazateljima i pokazateljima neposrednih rezultata i ključnih provedbenih koraka navedenih u okviru za procjenu ostvarenja postignuća sukladno uvjetima iz članka 22.

Pravilima za pojedine fondove za EFPR mogu se utvrditi posebni temelji za obustavu plaćanja koji proizlaze iz nepoštovanja primjenjivih pravila u okviru zajedničke ribarstvene politike i koji su proporcionalni s obzirom na prirodu, ozbiljnost, trajanje i učestalost tog nepoštovanja.

2. Komisija može putem provedbenih akata odlučiti obustaviti dio ili sva međuplaćanja, nakon što državi članici pruži mogućnost iznošenja svojih primjedbi.

3. Komisija prekida obustavu cjelokupnog ili dijela međuplaćanja kada država članica poduzme potrebne mjere koje omogućuju prekid obustave.

POGLAVLJE III.

Financijske korekcije

Odjeljak I.

Financijske korekcije u nadležnosti država članica

Članak 143.

Financijske korekcije u nadležnosti država članica

1. Države članice su imaju prvu razinu odgovornosti za istraživanje nepravilnosti te za provođenje potrebnih financijskih korekcija i za postupke povrata sredstava. U slučaju sustavnih nepravilnosti država članica proširuje svoje istražne radnje kako bi obuhvatila sve operacije koje bi mogle biti obuhvaćene nepravilnostima.

2. Države članice provode potrebne financijske korekcije u vezi s pojedinačnim ili sustavnim nepravilnostima koje su otkrivene u operacijama ili u operativnim programima. Financijske korekcije sastoje se od ukidanja dijela ili cijelog javnog doprinosa nekoj operaciji ili operativnom programu. Države članice uzimaju u obzir prirodu i težinu nepravilnosti i financijskog gubitka za fondove ili EFPR te provode odgovarajuće korekcije. Upravljačko tijelo evidentira financijske korekcije u računima za obračunsku godinu u kojoj je odlučeno o ukidanju sredstava.

3. Doprinos iz fondova ili EFPR-a ukinut u skladu sa stavkom 2. država članica može ponovo iskoristiti unutar dotičnog operativnog programa pod uvjetima iz stavka 4.

4. Doprinos ukinut u skladu sa stavkom 2. ne može se ponovo iskoristiti ni za koju operaciju koja je bila obuhvaćena korekcijom ili ako je financijska korekcija provedena zbog sustavne nepravilnosti, ni za koju operaciju koja je bila zahvaćena tom sustavnom nepravilnošću.

5. Pravilima za pojedine fondove za EFPR mogu se utvrditi dodatni temelji za financijske korekcije država članica zbog neispunjavanja obveza u okviru zajedničke ribarstvene politike, koji trebaju biti proporcionalni, uzimajući u obzir prirodu, ozbiljnost, trajanje i opetovanost neispunjavanja obveza.

Odjeljak II.

Financijske korekcije komisije

Članak 144.

Kriteriji za financijske korekcije

1. Komisija provodi financijske korekcije putem provedbenih akata, ukidanjem dijela ili cijelog doprinosa Unije za operativni program u skladu s člankom 85., ako nakon provedenog potrebnog ispitivanja zaključi da:

- (a) postoji ozbiljan nedostatak u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole operativnog programa koji je doveo u pitanje doprinos Unije koji je već isplaćen operativnom programu;
- (b) država članica nije ispunila svoje obveze iz članka 143. prije pokretanja postupka korekcije iz ovog stavka;
- (c) izdaci sadržani u zahtjevu za plaćanje nepravilni su, a država članica nije ih ispravila prije pokretanja postupka korekcije iz ovog stavka;

Komisija svoje financijske korekcije temelji na pojedinačnim slučajevima utvrđenih nepravilnosti i uzima u obzir to jesu li nepravilnosti sustavne. Ako nije moguće precizno utvrditi iznos nepravilnih izdataka iz fondova ili EFPR-a, Komisija primjenjuje fiksnu stopu ili ekstrapolacijsku financijsku korekciju.

2. Pri odlučivanju o količini korekcije iz stavka 1. Komisija poštuje načelo proporcionalnosti tako što uzima u obzir prirodu i težinu nepravilnosti te opseg i financijske implikacije nedostataka u sustavima upravljanja i kontrole unutar operativnog programa.

3. Kad Komisija temelji svoje stajalište na izvješćima revizora koji nisu u sklopu njezinih uprava, Komisija donosi vlastite zaključke u pogledu financijskih posljedica nakon ispitivanja mjera koje je poduzela dotična država članica na temelju članka 143. stavka 2., izvješća podnesenih na temelju članka 122. stavka 3. i odgovora države članice.

4. Kad Komisija u skladu s člankom 22. stavkom 7. na temelju ispitivanja konačnog izvješća o provedbi operativnog programa utvrdi ozbiljan propust u ostvarenju ciljeva navedenih u okviru za procjenu ostvarenja postignuća, može primijeniti financijske korekcije u pogledu dotičnih prioriteta provedbenih akata.

5. Kad država članica ne poštuje svoje obveze iz članka 95., Komisija može, s obzirom na stupanj nepoštovanja navedenih obveza, izvršiti financijsku korekciju ukidanjem cjelokupnog ili dijela doprinosa strukturnih fondova dotičnoj državi članici.

6. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 149., kojim se određuju detaljna pravila u vezi s kriterijima za određivanje slučajeva ozbiljnih nedostataka u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole, uključujući glavne vrste takvih odstupanja, kriterije za određivanje razine financijske korekcije koju treba primijeniti i kriterije za primjenu fiksnih stopa ili ekstrapolacijskih financijskih korekcija.

7. Pravilima za pojedine fondove za EFPR mogu se utvrditi posebni temelji za financijske korekcije Komisije koji proizlaze iz nepoštovanja primjenjivih pravila u okviru zajedničke ribarstvene politike i koji su proporcionalni s obzirom na prirodu, ozbiljnost, trajanje i učestalost tog nepoštovanja.

Članak 145.

Postupak

1. Prije donošenja odluke o financijskoj korekciji, Komisija pokreće postupak slanjem obavijesti državi članici o privremenim zaključcima svog ispitivanja te traži od države članice dostavu njenih komentara u roku od dva mjeseca.

2. Kad Komisija predloži financijsku korekciju na temelju ekstrapolacije ili fiksne stope, država članica provjerom predmetne dokumentacije ima mogućnost ukazati na to da je stvarni opseg nepravilnosti bio manji od onog koji je procijenila Komisija. U dogovoru s Komisijom država članica može ograničiti opseg ovog ispitivanja na odgovarajući dio ili na uzorak predmetne dokumentacije. Osim u valjano utemeljenim slučajevima, dopušteno vrijeme za taj pregled je najviše još dva dodatna mjeseca nakon dvomjesečnog razdoblja iz stavka 1.

3. Komisija uzima u obzir sve dokaze koje država članica dostavi unutar rokova navedenih u stavcima 1. i 2.

4. Ako država članica ne prihvaća privremene zaključke Komisije, država članica se poziva na saslušanje pred Komisijom kako bi se osiguralo da su svi relevantni podaci i primjedbe dostupni kao temelj za zaključke Komisije o primjeni financijskih korekcija.

5. U slučaju dogovora i ne dovodeći u pitanje stavak 6. ovog članka, država članica može ponovno upotrijebiti predmetna sredstva u skladu s člankom 143. stavkom 3.

6. Da bi se primijenile financijske korekcije, unutar šest mjeseci od saslušanja ili primitka dodatnih podataka Komisija putem provedbenih akata donosi odluku ako država članica nakon saslušanja pristane dostaviti dodatne podatke. Komisija uzima u obzir sve podatke i primjedbe dostavljene tijekom postupka. Ako ne dođe do saslušanja, razdoblje od šest mjeseci počinje teći dva mjeseca od datuma kada je Komisija poslala poziv na saslušanje.

7. Ako Komisija, pri vršenju svojih zadaća iz članka 75., ili Europski revizorski sud, primijete nepravilnosti koje predstavljaju ozbiljan nedostatak u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole, financijskom korekcijom koja proizlazi iz njih umanjuje se iznos potpore iz fondova operativnom programu.

Prvi podstavak ne primjenjuje se u slučaju ozbiljnog nedostatka u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole koji je, prije dana kada su ga Komisija ili Europski revizorski sud primijetili:

- (a) bio zabilježen u izjavi o upravljanju, godišnjem izvješću o kontroli ili revizorskom mišljenju podnesenom Komisiji u skladu s člankom 59. stavkom 5. Financijske uredbe ili u nekom drugom revizorskom izvješću tijela za reviziju predanom Komisiji i poduzete su odgovarajuće mjere; ili
- (b) država članica je poduzela odgovarajuće mjere za njegov popravak.

Procjena ozbiljnog nedostatka u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole temelji se na primjenjivom pravu u vrijeme kad su podnesene odgovarajuće izjave o upravljanju, godišnja izvješća o kontroli i revizorska mišljenja.

Prilikom odlučivanja o financijskoj korekciji, Komisija:

- (a) poštuje načelo proporcionalnosti uzimajući u obzir prirodu i težinu ozbiljnog nedostatka u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole i njegov financijski učinak na proračun Unije;
- (b) u svrhu primjene fiksne stope ili ekstrapolirane korekcije, isključuje nepravilne izdatke koje je država članica prethodno otkrila, za koje je izvršena prilagodba na računima u skladu s člankom 139. stavkom 10. i izdatke čija je zakonitost i pravilnost predmetom tekuće procjene prema članku 137. stavku 2;
- (c) uzima u obzir fiksnu stopu ili ekstrapolirane korekcije koje država članica primijeni na izdatke za ostale ozbiljne nedostatke koje država članica otkrije kad procjenjuje rizik za proračun Unije.

8. Pravilima za pojedine fondove za EFPR mogu se utvrditi dodatna postupovna pravila za financijske korekcije iz članka 144. stavka 7.

Članak 146.

Obveze država članica

Financijska korekcija Komisije ne dovodi u pitanje obvezu države članice da nastavi s postupcima povrata sredstava u

skladu s člankom 143. stavkom 2. ove Uredbe i da povрати državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a i članka 14. Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 ⁽¹⁾.

Članak 147.

Vraćanje sredstava

1. Svako vraćanje sredstava u proračun Unije izvršava se prije roka navedenog u nalogu za vraćanje koji je sastavljen u skladu s člankom 73. Financijske uredbe. Datum dospijeca je zadnji dan drugog mjeseca nakon izdavanja naloga.

2. Svako kašnjenje s plaćanjem ima za posljedicu zatezne kamate, koje teku od datuma dospijeca i završavaju se datumom stvarne uplate. Kamatna je stopa jedan i pol postotna boda viša od stope koju primjenjuje Europska središnja banka za svoje glavne operacije refinanciranja na prvi radni dan mjeseca u kojem nastupa datum dospijeca.

GLAVA III.

PROPORCIONALNA KONTROLA OPERATIVNIH PROGRAMA

Članak 148.

Proporcionalna kontrola operativnih programa

1. Operacije u kojima ukupni prihvatljivi izdaci ne premašuju 200 000 EUR za EFRR i Kohezijski fond, 150 000 EUR za ESF ili 100 000 EUR za EFPR podliježu samo jednoj reviziji koju provodi tijelo za reviziju ili Komisija prije predaje računa u koje je uključen završni izdatak dovršene operacije. Druge operacije podliježu samo jednoj reviziji u obračunskoj godini koju provode tijelo za reviziju ili Komisija prije predaje računa u koje je uključen završni izdatak dovršene operacije. Operacije ne podliježu reviziji koju provodi Komisija ili tijelo za reviziju ni u jednoj godini ako je reviziju te godine već proveo Europski revizorski sud, pod uvjetom da rezultate revizorskog rada koji je u takvim operacijama izvršio Europski revizorski sud za potrebe izvršavanja svojih zadaća mogu upotrebljavati tijelo za reviziju ili Komisija.

2. Za operativne programe za koje najnovije revizorsko mišljenje ukazuje na nepostojanje značajnih nedostataka, Komisija se može složiti s tijelom za reviziju na kasnijem sastanku iz članka 128. stavka 3. da se potrebnu razinu revizije može smanjiti kako bi postala razmjerna utvrđenom riziku. U tim slučajevima Komisija ne provodi svoje revizije na licu mjesta osim ako dokazi ukazuju na nedostatke u sustavu upravljanja i kontrole koji utječu na izdatke podnesene Komisiji u obračunskoj godini za koju je Komisija prihvatila račune.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 83, 27.3.1999., str. 1.).

3. Za operativne programe za koje Komisija zaključi da se može pouzdati u mišljenje tijela za reviziju, može s tijelom za reviziju dogovoriti ograničenje Komisijinih revizija na licu mjesta kojima revidira rad tijela za reviziju, osim u slučaju postojanja dokaza o nedostacima u radu tijela za reviziju u obračunskoj godini u kojoj je Komisija prihvatila račune.

4. Neovisno o stavku 1., tijelo za reviziju i Komisija mogu provesti revizije operacija u slučaju da procjena rizika ili revizija Europskog revizorskog suda utvrdi specifičan rizik od nepravilnosti ili prijevare, u slučaju dokaza o ozbiljnim nedostacima u učinkovitom funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole dotičnog operativnog programa i tijekom roka iz članka 140. stavka 1. Komisija može, za potrebe procjene rada tijela za reviziju, pregledati revizorski trag tijela za reviziju ili poduzeti reviziju na licu mjesta tijela za reviziju i, ako je to nužno, u svrhu dobivanja jamstva djelotvornog funkcioniranja tijela za reviziju, a sukladno međunarodno prihvaćenim revizijskim standardima, Komisija može sama provesti reviziju operacija.

DIO PETI

DELEGIRANJE OVLASTI, PROVEDBENE, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE I.

Delegiranje ovlasti i provedbene odredbe

Članak 149.

Izvršavanje ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 5. stavka 3., članka 12. drugog stavka, članka 22. stavka 7. četvrtog podstavka, članka 37. stavka 13., članka 38. stavka 4. trećeg podstavka, članka 40. stavka 4., članka 41. stavka 3., članka 42. stavka 1. drugog podstavka, članka 42. stavka 6., članka 61. stavka 3. drugog, trećeg, četvrtog i sedmog podstavka, članka 63. stavka 4., članka 64. stavka 4., članka 68. stavka 1. drugog podstavka, članka 101. stavka 1. četvrtog podstavka, članka 122. stavka 2. petog podstavka, članka 125. stavka 8. prvog podstavka, članka 125. stavka 9., članka 127. stavaka 7. i 8. i članka 144. stavka 6. dodjeljuje se Komisiji od 21. prosinca 2013. do 31. prosinca 2020.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 5. stavka 3., članka 12. drugog stavka, članka 22. stavka 7. četvrtog podstavka, članka 37. stavka 13., članka 38. stavka 4. trećeg podstavka, članka 40. stavka 4., članka 41. stavka 3., članka 42. stavka 1. drugog podstavka, članka 42. stavka 6., članka 61. stavka 3. drugog, trećeg, četvrtog i sedmog podstavka, članka 63. stavka 4., članka 64. stavka 4., članka 68. stavka 1. drugog podstavka, članka 101. stavka 1. četvrtog podstavka, članka 122. stavka 2. petog podstavka, članka 125. stavka 8. prvog podstavka, članka 125. stavka 9., članka 127. stavaka 7. i 8. i članka 144. stavka 6. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj

navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 5. stavka 3., članka 12. drugog stavka, članka 22. stavka 7. četvrtog podstavka, članka 37. stavka 13., članka 38. stavka 4. trećeg podstavka, članka 40. stavka 4., članka 41. stavka 3., članka 42. stavka 1. drugog podstavka, članka 42. stavka 6., članka 61. stavka 3. drugog, trećeg, četvrtog i sedmog podstavka, članka 63. stavka 4., članka 64. stavka 4., članka 68. stavka 1. drugog podstavka, članka 101. stavka 1. četvrtog podstavka, članka 122. stavka 2. petog podstavka, članka 125. stavka 8. prvog podstavka, članka 125. stavka 9., članka 127. stavaka 7. i 8. i članka 144. stavka 6. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 150.

Odborski postupak

1. Komisiji pri primjeni ove Uredbe, Uredbe o EFRR-u, Uredbe o ETS-u, Uredbe o ESF-u i Uredbe o KF-u pomaže Odbor za koordinaciju za europske strukturne i investicijske fondove. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Kad se upućuje na ovaj stavak, primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

3. Kad se upućuje na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta u pogledu provedbenih ovlasti iz članka 8. trećeg stavka, članka 22. stavka 7. petog podstavka, članka 38. stavka 3. drugog podstavka, članka 38. stavka 10., članka 39. stavka 4. drugog podstavka, članka 46. stavka 3., članka 96. stavka 2. drugog podstavka, članka 115. stavka 4. i članka 125. stavka 8. drugog podstavka te se primjenjuje članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

POGLAVLJE II.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 151.

Preispitivanje

Europski parlament i Vijeće preispituju ovu Uredbu do 31. prosinca 2020. u skladu s člankom 177. UFEU-a.

Članak 152.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ni na izmjenu, kao ni na potpuno ili djelomično ukidanje pomoći koju je Komisija odobrila na temelju Uredbe (EZ) br. 1083/2006 ili bilo kojeg drugog zakona koji se primjenjuje na tu pomoć na dan 31. prosinca 2013. Ta Uredba i drugo mjerodavno zakonodavstvo se dosljedno primjenjuju nakon 31. prosinca 2013. na tu pomoć ili dotične operacije do njihova zaključenja. Za potrebe ovog stavka, pomoć obuhvaća operativne programe i velike projekte.

2. Zahtjevi za primanje pomoći podneseni ili odobreni u skladu s Uredbom (EZ) br. 1083/2006 ostaju valjani.

3. Ako se država članica koristi mogućnosti iz članka 123. stavka 3., može predati zahtjev Komisiji da upravljačko tijelo obavlja funkcije tijela za ovjeravanje odstupajući od članka 59. stavka 1. točke (b) Uredbe (EZ) br. 1083/2006 za odgovarajuće operativne programe koji se provode na temelju Uredbe (EZ) br. 1083/2006. Uz zahtjev se prilaže procjena koju je izvršilo revizorsko tijelo. Komisija na temelju informacija koje je na raspolaganje stavilo revizorsko tijelo i iz vlastitih revizija sa

sigurnošću utvrdi da sustavi upravljanja i kontrole tih operativnih programa učinkovito funkcioniraju i da upravljačko tijelo, koje obavlja funkcije tijela za ovjeravanje, neće dovesti u pitanje njihovo funkcioniranje, obavješćuje državu članicu o svojoj suglasnosti u roku od dva mjeseca od datuma primitka zahtjeva.

Članak 153.

Stavljanje izvan snage

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe utvrđene u članku 152., Uredba (EZ) br. 1083/2006 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2014.

2. Upućivanja na uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom u Prilogu XIV.

Članak 154.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članci od 20. do 24., članak 29. stavak 3., članak 38. stavak 1. točka (a), članci 58. i 60., članci od 76. do 92., članci 118., 120. i 121. te članci od 129. do 147. primjenjuju se s učinkom od 1. siječnja 2014.

Članak 39. stavak 2. sedmi podstavak druga rečenica i članak 76. peti stavak primjenjuju se s učinkom od dana kada stupi na snagu izmjena Financijske uredbe s obzirom na opoziv odobrenih sredstava.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2013.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

R. ŠADŽIUS

PRILOG I.

ZAJEDNIČKI STRATEŠKI OKVIR

1. UVOD

U svrhu poticanja skladnog, uravnoteženog i održivog razvoja Unije i maksimalnog povećanja doprinosa ESI fondova strategiji Unije za pametni, održivi i uključivi rast, kao i zadaćama pojedinih ESI fondova, uključujući ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, nužno je poduprijeti političke obveze preuzete u kontekstu strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast ulaganjima kroz ESI fondove i druge instrumente Unije. Zajednički strateški okvir (ZSO), stoga, u skladu s člankom 10. te s prioritetima i ciljevima iz uredbi za pojedine fondove, pruža strateške smjernice za postizanje integriranog pristupa razvoju korištenjem ESI fondova u koordinaciji s drugim instrumentima i politikama Unije, sukladnog ostalim instrumentima i politikama Unije, u skladu s političkim i glavnim ciljevima strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast te, prema potrebi, vodećim inicijativama, uzimajući u obzir ključne teritorijalne izazove i specifične nacionalne, regionalne i lokalne kontekste.

2. DOPRINOS ESI FONDOVA STRATEGIJI UNIJE ZA PAMETAN, ODRŽIV I UKLJUČIV RAST TE USKLAĐENOST S GOSPODARSKIM UPRAVLJANJEM UNIJE

1. Kako bi se sporazumima o partnerstvu i programima na učinkovit način pružila potpora pametnom, održivom i uključivom rastu, u ovoj se Uredbi, u članku 9. prvom stavku, utvrđuje jedanaest tematskih ciljeva koji odgovaraju prioritetima strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast i koji dobivaju potporu iz ESI fondova.
2. Sukladno tematskim ciljevima iz članka 9. prvog stavka države članice usredotočuju svoju potporu u skladu s člankom 18. ove Uredbe i pravilima za pojedine fondove o tematskoj koncentraciji kako bi osigurale kritičnu masu nužnu za rast i stvaranje radnih mjesta te učinkovitost potrošnje. Države članice poklanjaju posebnu pažnju određivanju prioriteta među troškovima koji pogoduju rastu, uključujući trošenje na obrazovanje, istraživanje, inovacije i energetske učinkovitost, olakšavanje pristupa MSP-ova financiranju, osiguravanje ekološke održivosti, upravljanje prirodnim resursima i klimatskim mjerama, kao i modernizaciji javne uprave. One također uzimaju u obzir zadržavanje ili povećanje opsega i poboljšanje učinkovitosti zavoda za zapošljavanje i politike aktivnog tržišta rada kako bi se borile s nezaposlenošću, s naglaskom na mladima, te kako bi rješavale društvene posljedice krize i promicale društvenu uključenost.
3. Kako bi osigurale dosljednost s prioritetima uspostavljenima u kontekstu Europskog semestra, prilikom pripreme svojih sporazuma o partnerstvu države članice u skladu sa svojim ulogama i obvezama planiraju korištenje ESI fondova, prema potrebi uzimajući u obzir nacionalne programe reforme i najnovije relevantne preporuke za pojedinu zemlju donesene u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantne preporuke Vijeća donesene u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a u skladu sa svojim ulogama i obvezama. Države članice također, prema potrebi, uzimaju u obzir relevantne preporuke Vijeća utemeljene na Paktu o stabilnosti i rastu i programima ekonomske prilagodbe.
4. Države članice biraju tematske ciljeve za planirano korištenje ESI fondova u odgovarajućim nacionalnim, regionalnim i lokalnim kontekstima kako bi odredile način na koji ESI fondovi mogu najučinkovitije doprinijeti strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast i uzeti u obzir ciljeve Ugovora, uključujući ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju.

3. INTEGRIRANI PRISTUP ESI FONDOVIMA I PRAVILA ZA NJIHOVO KORIŠTENJE

3.1 Uvod

1. U skladu s člankom 15. stavkom 2. točkom (a), sporazum o partnerstvu navodi integrirani pristup teritorijalnom razvoju. Države članice osiguravaju da odabir tematskih ciljeva i ulaganja te prioriteta Unije rješavaju razvojne potrebe i teritorijalne probleme na integriran način sukladno analizi iz odjeljka 6.4. Države članice nastoje maksimalno iskoristiti mogućnosti osiguravanja usklađene i integrirane uporabe ESI fondova.
2. Države članice, a prema potrebi i regije, u skladu s člankom 4. stavkom 4. osiguravaju da intervencije koje se podupiru iz ESI fondova služe kao dopuna te da se provode na usklađen način u cilju stvaranja sinergija kako bi se smanjili administrativni troškovi i opterećenje za upravljačka tijela i korisnike u skladu s člancima 4., 15. i 27.

3.2 Koordinacija i komplementarnost

1. Države članice i upravljačka tijela zadužena za primjenu ESI fondova blisko surađuju tijekom pripreme, provedbe, praćenja i evaluacije sporazuma o partnerstvu i programa. Oni posebno osiguravaju provedbu sljedećih aktivnosti:
  - (a) identificiranje područja djelovanja na kojima se ESI fondovi mogu kombinirati kao dopuna kako bi se ostvarili tematski ciljevi utvrđeni ovom Uredbom;
  - (b) osiguravanje, sukladno članku 4. stavku 6., pravila za djelotvornu koordinaciju ESI fondova kako bi se povećali učinak i djelotvornost fondova, prema potrebi uključujući i programe financirane iz više fondova za fondove;
  - (c) promicanje uključivanja upravljačkih tijela zaduženih za druge ESI fondove i relevantnih ministarstava u razvoj programa potpore radi osiguravanja koordinacije i izbjegavanja preklapanja;
  - (d) prema potrebi uspostavljanje zajedničkih odbora za praćenje programa u okviru kojih se primjenjuju ESI fondovi te razvoj drugih zajedničkih mehanizama upravljanja i kontrole radi olakšavanja koordinacije među tijelima zaduženima za primjenu ESI fondova;
  - (e) upotreba zajedničkih rješenja elektroničkog upravljanja, koja mogu pomoći podnositeljima zahtjeva i korisnicima, te upotreba sustava „sve na jednom mjestu”, uključujući za savjetovanje o mogućnostima potpore dostupnima u okviru svakog ESI fonda;
  - (f) uspostavljanje mehanizama za koordiniranje suradnje koja se financira iz EFRR-a i ESF-a uz ulaganja koja se podupiru iz programa na temelju cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”;
  - (g) promicanje zajedničkih pristupa između ESI fondova s obzirom na usmjeravanje razvoja operacija, poziva na predaju projektnih prijedloga i postupaka odabira ili drugih mehanizama kojima se olakšava pristup fondovima za integrirane projekte;
  - (h) poticanje suradnje između upravljačkih tijela različitih ESI fondova u područjima praćenja, evaluacije, upravljanja i kontrole te revizije.

3.3 Poticanje integriranih pristupa

1. Prema potrebi države članice na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini kombiniraju ESI fondove u integrirane pakete prilagođene posebnim teritorijalnim izazovima kako bi se doprinijelo postizanju ciljeva iz sporazuma o partnerstvu i programa. To se može ostvariti korištenjem ITU-a, integriranih operacija, zajedničkih akcijskih planova te lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice.
2. U skladu s člankom 36., kako bi se ostvarilo integrirano korištenje tematskih ciljeva, financiranje iz različitih prioritetnih osi ili operativnih programa koji primaju potporu od ESF-a, EFRR –a i Kohezijskog fonda mogu se kombinirati u sklopu ITU-a. Aktivnosti koje se provode u sklopu ITU-a mogu se nadopuniti financijskom potporom iz programa EPFRR-a odnosno EFPR-a.
3. U skladu s relevantnim odredbama koje sadrže pravila o fondovima, a kako bi se povećao učinak i djelotvornost u tematski koherentnom integriranom pristupu, prioritetna os može se odnositi na više od jedne kategorije ili regije, kombinirati jednu ili više komplementarnih investicijskih prioriteta iz EFRR-a, Kohezijskog fonda i ESF-a unutar jednog tematskog cilja te u propisno opravdanim slučajevima kombinirati jedan ili više komplementarnih investicijskih prioriteta iz različitih tematskih ciljeva kako bi se ostvario maksimalni doprinos toj prioritetnoj osi.
4. Države članice potiču, u skladu sa svojim institucionalnim i pravnim okvirom i člankom 32., razvoj lokalnih i subregionalnih pristupa. Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice provodi se u kontekstu strateškog pristupa kako bi se osiguralo da se pri definiranju lokalnih potreba odozdo prema gore uzimaju u obzir prioritete određeni na višoj razini. Države članice zbog toga definiraju pristup lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice u okviru EPFRR-a i, prema potrebi, EFRR-a, ESF-a ili EFPR-a, u skladu s člankom 15. stavkom 2. te u sporazumu o partnerstvu navode glavne probleme koje treba rješavati na taj način, glavne ciljeve i prioritete lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice, vrste teritorija koje treba obuhvatiti, posebne uloge koje će se dodijeliti lokalnim akcijskim skupinama u okviru provedbe strategija i uloge predviđene za EPFRR i, prema potrebi, EFRR, ESF ili EFPR u okviru provedbe strategija lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice na različitim područjima kao što su ruralna, urbana i obalna područja, te odgovarajuće koordinacijske mehanizme.

4. USKLAĐIVANJE I SINERGIJE IZMEĐU ESI FONDOVA I DRUGIH POLITIKA I INSTRUMENATA UNIJE

Usklađivanje država članica predviđeno ovim odjeljkom primjenjuje se u onoj mjeri u kojoj država članica namjerava iskoristiti potporu ESI fondova i drugih instrumenata Unije u dotičnom području javne politike. Popis programa Unije iz ovog dijela nije iscrpan.

4.1 Uvod

1. Države članice i Komisija razmatraju u skladu sa svojim nadležnostima učinak politika Unije na nacionalnoj i regionalnoj razini te njihov učinak na socijalnu, ekonomsku i teritorijalnu koheziju radi poticanja sinergija i učinkovite koordinacije te identificiranja i promicanja najprikladnijih načina upotrebe fondova Unije s ciljem podupiranja lokalnog, regionalnog i nacionalnog ulaganja. Države članice također osiguravaju komplementarnost između politika i instrumenata Unije i nacionalnih, regionalnih i lokalnih intervencija.

2. U skladu s člankom 4. stavkom 6. i svojim nadležnostima države članice i Komisija osiguravaju koordinaciju između ESI fondova i drugih relevantnih instrumenata Unije na razini Unije i država članica. One poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale dosljednost u fazi programiranja i provedbe između intervencija koje se podupiru ESI fondovima i ciljeva drugih politika Unije. S tim ciljem uzimaju u obzir sljedeće aspekte:

(a) jačanje komplementarnosti i sinergija različitih instrumenata Unije na razini Unije, nacionalnoj i regionalnoj razini i u fazi planiranja i tijekom njihove primjene;

(b) optimiziranje postojećih i prema potrebi uspostavljanje novih struktura kojima se olakšava strateško identificiranje prioriteta za različite instrumente te koordinacijskih struktura na razini Unije i nacionalnoj razini kojima se izbjegava udvostručavanje napora te identificiraju područja na kojima je potrebna dodatna financijska potpora;

(c) iskorištavanje potencijala za kombiniranje potpore iz različitih instrumenata radi podupiranja pojedinačnih operacija i bliske suradnje s nadležnima za primjenu na razini Unije i nacionalnoj razini, kako bi se korisnicima osigurale koherentne i usmjerene mogućnosti financiranja.

4.2 Koordinacija sa zajedničkom poljoprivrednom politikom i zajedničkom ribarstvenom politikom

1. EPFR sastavni je dio zajedničke poljoprivredne politike i dopunjuje mjere u okviru Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi kojim se pruža izravna potpora poljoprivrednicima i podupiru tržišne mjere. Zbog toga države članice zajedno upravljaju tim intervencijama kako bi maksimalno pojačale sinergije i povećale dodanu vrijednost potpore Unije.

2. Cilj je EPFR-a ostvarivanje ciljeva reformirane zajedničke ribarstvene politike i integrirane pomorske politike. Zbog toga države članice koriste EPFR kako bi podržale nastojanja da se poboljša prikupljanje podataka i pojača kontrola te kako bi osigurale da se teži stvaranju sinergija i u potpori prioriteta integrirane pomorske politike, kao što je znanje o moru, pomorsko prostorno planiranje, integrirano upravljanje priobalnim područjem, integrirani pomorski nadzor, zaštita morskog okoliša i biološke raznolikosti te prilagodba negativnim utjecajima klimatskih promjena na priobalna područja.

4.3 Obzor 2020. i drugi programi Unije u području istraživanja i inovacija

1. Države članice i Komisija streme jačanju koordinacije i komplementarnosti između ESI fondova i programa Obzor 2020., Programa za konkurentnost trgovačkih društava i malih i srednjih poduzeća (COSME) u skladu s Uredbom (EU) br. 1287/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ te drugih relevantnih programa financiranja Unije kojima se upravlja centralizirano, istodobno određujući jasnu podjelu područja intervencija među njima.

2. Države članice razvijaju nacionalne i/ili regionalne strategije „pametne specijalizacije“, a prema potrebi, i u skladu s nacionalnim programom reforme. Takve strategije mogu biti uključene u nacionalni ili regionalni strateški okvir javnih politika za „pametnu specijalizaciju“ ili imati oblik takvog okvira. Strategije pametne specijalizacije razvijaju se uključivanjem nacionalnih ili regionalnih upravljačkih tijela i dionika, kao što su sveučilišta i druge institucije visokog obrazovanja, industrija i socijalni partneri, u poduzetnički proces otkrivanja. Tijela na koja se izravno odnosi program Obzor 2020. blisko su povezana s tim procesom. Strategije pametne specijalizacije obuhvaćaju:

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1287/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Programa za konkurentnost trgovačkih društava i malih i srednjih poduzeća (COSME) (2014. – 2020.) i stavljanju van snage Odluka br. 1639/2006/EZ (Vidi stranicu 33 ovog Službenog lista).

- (a) „prethodne aktivnosti” za pripremu regionalnih sudionika na području istraživanja i inovacija za sudjelovanje u programu Obzor 2020. („put do izvrsnosti”) razvijaju se izgradnjom kapaciteta; jača se komunikacija i suradnja između nacionalnih kontaktnih točaka u okviru programa Obzor 2020. i upravljačkih tijela ESI fondova.
- (b) „daljnjim aktivnostima” osiguravaju se sredstva za korištenje i širenje rezultata istraživanja i inovacija koji potječu iz programa Obzor 2020. i prijašnjih programa na tržište, uz poseban naglasak na stvaranju poslovnog okružja za poduzeća i industriju, uključujući i za MSP-ove, pogodnog za inovacije te usklađenog s prioritetima identificiranima za teritorije u relevantnoj strategiji pametne specijalizacije.
3. Države članice u cijelosti koriste odredbe ove Uredbe kojima se omogućuje kombiniranje ESI fondova s resursima programa Obzor 2020. u okviru relevantnih programa koji se koriste za provedbu dijelova strategija iz točke 2. Nacionalnim i regionalnim tijelima pruža se zajednička potpora za oblikovanje i provedbu takvih strategija kako bi se prepoznale mogućnosti za zajedničko financiranje infrastruktura za istraživanje i inovacije koje su od europskog interesa, promicanje međunarodne suradnje, metodološku potporu kroz partnerske revizije, razmjenu dobre prakse te osposobljavanje širom regija.
4. S ciljem oslobađanja njihova potencijala za izvrsnost u području istraživanja i inovacija na način koji je komplementaran s programom Obzor 2020. te kojim se stvaraju sinergije s programom Obzor 2020., države članice, a prema potrebi u skladu s člankom 4. stavkom 4. i regije, razmatraju sljedeće dodatne mjere, posebno zajedničkim financiranjem. Te se mjere sastoje od:
- (a) povezivanja izvrsne istraživačke institucije i slabije razvijene regije i manje uspješne države članice i regije u području istraživanja, razvoja i inovacija kako bi se stvorili novi ili poboljšali postojeći centri izvrsnosti u slabije razvijenim regijama, kao i u manje uspješnim državama članicama i regijama u području istraživanja, razvoja i inovacija;
- (b) izgradnje veza u slabije razvijenim regijama, kao i u manje uspješnim državama članicama i regijama u području istraživanja, razvoja i inovacija između inovativnih klastera priznate izvrsnosti;
- (c) uspostavljanja „katedre ERA” radi privlačenja vodećih znanstvenika, posebno u slabije razvijene regije i manje uspješne države članice i regije u području istraživanja, razvoja i inovacija;
- (d) podupire pristup međunarodnim mrežama istraživača i inovatora koji nisu dovoljno aktivni u Europskom istraživačkom prostoru (ERA) ili su iz slabije razvijenih regija, ili manje uspješnih država članica i regija u području istraživanja, razvoja i inovacija;
- (e) na odgovarajući način doprinosi europskim partnerstvima za inovacije;
- (f) nacionalne institucije i/ili klasteri izvrsnosti pripremaju za sudjelovanje u zajednicama znanja i inovacija (ZZI) Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT); i
- (g) uz sufinanciranje iz programa „Aktivnosti Marie Skłodowska-Curie” organiziraju visokokvalitetni međunarodni programi mobilnosti istraživača.

Države članice nastoje prema potrebi i u skladu s člankom 70. upotrebljavati fleksibilnost kako bi se dala potpora operacijama izvan programskog područja, s dovoljnom razinom investicija kako bi se postigla kritična masa za provedbu tih mjera iz prvog podstavka na najdjelotvorniji mogući način.

4.4. Financiranje demonstracijskih projekata u okviru pričuve za nove sudionike (NER 300) ⁽¹⁾

1. Države članice osiguravaju koordiniranost financiranja iz ESI fondova s potporom iz programa NER 300, u okviru kojega se koriste prihodi od dražbe 300 milijuna dozvola rezerviranih u okviru pričuve za nove sudionike Europskog sustava trgovanja emisijama.

⁽¹⁾ Odluka Komisije br. 2010/670/EU od 3. studenoga 2010. o kriterijima i mjerama financiranja komercijalnih demonstracijskih projekata čiji je cilj ekološki sigurno hvatanje i geološko skladištenje CO₂ te demonstracijskih projekata za inovacijske tehnologije na području obnovljivih izvora energije u okviru sustava trgovanja kvotama emisije stakleničkih plinova unutar Zajednice uspostavljenog Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 290, 6.11.2010., str. 39.)

4.5 Program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) ⁽¹⁾ i pravna stečevina u području okoliša

1. Države članice i Komisija kroz jaču tematsku usmjerenost u programima i primjenu načela održivog razvoja u skladu s člankom 8. iskorištavaju sinergije s instrumentima Unije za politike (financijskim i nefinancijskim instrumentima) za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama, zaštitu okoliša i učinkovito korištenje resursa.
2. Države članice potiču i prema potrebi i u skladu s člankom 4. osiguravaju komplementarnost i koordiniranost s programom LIFE, posebno s integriranim projektima na području prirode, biološke raznolikosti, vode, otpada, zraka, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama. Takva se koordiniranost postiže mjerama kao što su promicanje financiranja aktivnosti kroz ESI fondove kojima se dopunjuju integrirani projekti u okviru LIFE-a te promicanjem primjene rješenja, metoda i pristupa odobrenih u okviru LIFE-a, uključujući, između ostalog, i ulaganja u zelenu infrastrukturu, energetske učinkovitost, ekološke inovacije, rješenja na temelju ekosustava i usvajanje povezanih inovativnih tehnologija.
3. Relevantni sektorski planovi, programi ili strategije (uključujući prioritetni akcijski okvir, plan upravljanja riječnim slivovima, plan gospodarenja otpadom, plan ublažavanja ili strategiju prilagođavanja) mogu poslužiti kao koordinacijski okvir ako je za područja u pitanju predviđena potpora.

4.6 ERASMUS + ⁽²⁾

1. Države članice trude se koristiti ESI fondove za integriranje alata i metoda uspješno razvijenih i testiranih u okviru programa „Erasmus +” kako bi ostvarili maksimalan društveni i gospodarski učinak ulaganja u ljude te, između ostalog dali zamah inicijativama mladih i građanskim projektima.
2. Države članice promiču i osiguravaju u skladu s člankom 4. učinkovitu koordinaciju između ESI fondova i programa „Erasmus +” na nacionalnoj razini jasnim razlikovanjem vrsta ulaganja i ciljnih skupina koje se podupiru. Države članice pokušavaju ostvariti komplementarnost u pogledu financiranja aktivnosti na području mobilnosti.
3. Koordiniranost se ostvaruje uspostavom odgovarajućih mehanizama suradnje između upravljačkih tijela i nacionalnih agencija uspostavljenih u okviru programa „Erasmus +”, koji mogu poticati transparentnu i dostupnu komunikaciju s građanima na razini Unije, na nacionalnoj i regionalnoj razini.

4.7 Program Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) ⁽³⁾

1. Države članice promiču i, u skladu s člankom 4. stavkom 6., osiguravaju učinkovitu koordinaciju između Programa Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) i potpore koja se osigurava iz ESI fondova u okviru tematskih ciljeva zapošljavanja i socijalne uključenosti. Ta učinkovita koordinacija obuhvaća koordinaciju potpore iz EaSI-jeve osi EURES s aktivnostima koje povećavaju transnacionalnu mobilnost radne snage koja se podupire iz ESF-a u svrhu poticanja geografske mobilnosti radnika i povećavanja mogućnosti zaposlenja, kao i koordinaciju između potpore ESI fondova za samozapošljavanje, poduzetništvo, otvaranje novih poduzeća i društvenog poduzetništva te EaSI-jeve potpore u sklopu mikrofinanciranja i osi društvenog poduzetništva.
2. Države članice nastoje ojačati najuspješnije mjere razvijene u okviru potprograma Progress EaSI -ja, posebno mjere koje se odnose na socijalne inovacije i eksperimentiranje na području socijalne politike uz potporu ESF-a.

4.8 Instrument za povezivanje Europe (CEF) ⁽⁴⁾

1. Kako bi se maksimalno povećala europska dodana vrijednost na području prometa, telekomunikacija i energije, države članice i Komisija osiguravaju planiranje intervencija EFRR-a i Kohezijskog fonda u bliskoj suradnji uz potporu CEF-a, tako da se osigura komplementarnost, izbjegne udvostručavanje napora i osiguraju optimalne

⁽¹⁾ Uredba (EU) br 1293/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11 prosinca 2013 o uspostavljanju Programa za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 614/2007 (Vidi stranicu 185 ovog Službenog lista).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11 prosinca 2013 o uspostavi programa „Erasmus+”: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport i stavljanju izvan snage odluka br. 1719/2006/EZ, 1720/2006/EZ i 1298/2008/EZ (Vidi stranicu 50 ovog Službenog lista).

⁽³⁾ Uredba (EU) br 1296/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11 prosinca 2013 o Programu Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije („EaSI”) i izmjeni Odluke br. 283/2010/EU o uspostavi Europskog mikrofinancijskog instrumenta za zapošljavanje i socijalnu uključenost - Progress (Vidi stranicu 238 ovog Službenog lista).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br 1316/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11 prosinca 2013 o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe, izmjeni Uredbe (EU) br. 913/2010 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 680/2007 i (EZ) br. 67/2010 (SL L 348, 20.12.2013., str. 129).

poveznice različitih vrsta infrastrukture na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te širom Unije. Najveći mogući učinak poluge različitih financijskih instrumenata osigurava se za projekte koji imaju značaj za Uniju i unutarnje tržište, a posebno projekte kojima se primjenjuju prioritetne prometne i energetske mreže te mreže digitalne infrastrukture identificirane u odgovarajućim političkim okvirima transeuropske mreže kako bi se izgradila nova infrastruktura i značajno poboljšala postojeća infrastruktura.

2. U području prometa investicijsko planiranje temelji se na stvarnim i predviđenim prometnim potrebama te se njima identificiraju veze koje nedostaju i prometni zastoji, uzimajući usklađenim pristupom u obzir razvoj prekograničnih veza Unije i razvijajući veze širom regija unutar jedne države članice. Ulaganjem u regionalnu povezivost sa sveobuhvatnom transeuropskom mrežom (TEN-T) i središnjom mrežom TEN-T osigurava se da urbana i ruralna područja imaju koristi od mogućnosti koje se stvaraju velikim mrežama.
  3. Određivanje prioriteta ulaganja koja imaju učinak izvan određene države članice, posebno onih koji su dio koridora središnje mreže TEN-T, koordinira se s planiranjem mreže TEN-T i provedbenim planovima za koridore središnje mreže, tako da ulaganja iz EFRR-a i Kohezijskog fonda u prometnu infrastrukturu budu u cijelosti u skladu sa smjernicama za TEN-T.
  4. Države članice usredotočuju se na održive oblike prometa i održivu urbanu mobilnost te ulaganje u područja koja nude najveću europsku dodanu vrijednost, uzimajući u obzir potrebu poboljšavanja kvalitete, dostupnosti i pouzdanosti usluga prijevoza kako bi se promicao javni prijevoz. Nakon što budu identificirana, u ulaganjima se određuju prioriteti ovisno o njihovu doprinosu mobilnosti, održivosti, smanjenju emisije stakleničkih plinova i jedinstvenom europskom prometnom prostoru, u skladu s vizijom iz Bijele knjige pod nazivom „Plan za jedinstveni europski prometni prostor – put prema konkurentnom prometnom sustavu unutar kojeg se učinkovito gospodari resursima”, naglašavajući da je u prometnom sektoru potrebno znatno smanjenje emisije stakleničkih plinova. Na temelju prethodne procjene njihova učinka na okoliš, treba promicati doprinos projekata održivim europskim mrežama transporta tereta razvojem vodenih putova po kopnu.
  5. ESI fondovima osiguravaju se lokalne i regionalne infrastrukture i njihova povezanost s prioritetnim mrežama Unije na području energije i telekomunikacija.
  6. Države članice i Komisija uspostavljaju odgovarajuću koordinaciju i mehanizme tehničke podrške radi osiguravanja komplementarnosti i učinkovitog planiranja mjera na području informacijsko-komunikacijskih tehnologija kako bi se u cijelosti iskoristili različiti instrumenti Unije (ESI fondovi, CEF, transeuropske mreže, Obzor 2020.) za financiranje širokopojsnih mreža i infrastrukture digitalnih usluga. Pri odabiru najprikladnijeg instrumenta financiranja uzima se u obzir potencijal operacije za ostvarivanje prihoda i njezina razina rizika kako bi se javna sredstva iskoristila na najučinkovitiji način. Države članice trebaju u kontekstu evaluacije prijava za potporu iz ESI fondova voditi računa o evaluacijama operacija povezanih s onima koje su prijavljene za CEF, ali nisu odabrane, ne dovodeći time u pitanje završnu odluku o odabiru koju donosi upravljačko tijelo.
- 4.9 Instrument pretprijetne pomoći, Europski instrument za susjedstvo i Europski fond za razvoj
1. Države članice i Komisija nastoje, u skladu sa svojim nadležnostima, pojačati koordinaciju između vanjskih instrumenata i ESI fondova kako bi poboljšale učinkovitost ostvarenja višestrukih ciljeva politike Unije. Posebno je važna koordiniranost i komplementarnost s Europskim fondom za razvoj, predpristupnim instrumentom i Europskim instrumentom za susjedstvo.
  2. Da bi podržale dublju teritorijalnu integraciju, države članice nastoje iskoristiti sinergije između aktivnosti teritorijalne suradnje u okviru kohezijske politike i Europskog instrumenta za susjedstvo, posebno u pogledu aktivnosti prekogranične suradnje, uzimajući u obzir potencijal koji nudi EGTS.
5. HORIZONTALNA NAČELA IZ ČLANAKA 5., 7. I 8. TE MEĐUSEKTORSKI CILJEVI POLITIKE
- 5.1 Partnerstvo i upravljanje na više razina
1. U skladu s člankom 5. države članice poštuju načelo partnerstva i upravljanja na više razina kako bi olakšale ostvarivanje socijalne, ekonomske i teritorijalne kohezije te prioriteta Unije za pametan, održiv i uključiv rast. Radi poštovanja tih načela potrebne su koordinirane aktivnosti, posebno između različitih razina upravljanja, koje se provode u skladu s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti, uključujući operativnom i institucionalnom suradnjom, posebno u pogledu izrade i provedbe sporazuma o partnerstvu i programa.

2. Države članice ispituju potrebu za jačanjem institucionalnog kapaciteta partnera kako bi razvile svoj potencijal za doprinos djelotvornosti partnerstva.

5.2 Održivi razvoj

1. Države članice i upravljačka tijela u svim fazama provedbe osiguravaju potpuno uključivanje održivog razvoja u ESI fondove, poštovanje načela održivog razvoja utvrđenih u članku 3. stavku 3. UEU-a te poštovanja obveze uključivanja zahtjeva za zaštitu okoliša u skladu s člankom 11. i načela „onečišćivač plaća”, utvrđenog u članku 191. stavku 2. UFEU-a.

Upravljačka tijela poduzimaju mjere tijekom cijelog programskog ciklusa radi izbjegavanja ili smanjivanja štetnih učinaka za okoliš ili intervencija te osiguravanja istinskih društvenih, okolišnih i klimatskih koristi. Radnje koje treba poduzeti mogu obuhvaćati sljedeće:

- (a) izravnim ulaganjima u opcije u okviru kojih se resursi najučinkovitije koriste i koje su najodrživije;
  - (b) izbjegavanjem ulaganja koja mogu imati znatan negativan učinak na okoliš i klimu te podržavanjem aktivnosti ublažavanja svih preostalih učinaka;
  - (c) uzimanjem u obzir dugoročne perspektive pri usporedbi troškova životnog ciklusa alternativnih opcija ulaganja;
  - (d) većom primjenom zelene javne nabave.
2. Države članice razmatraju ublažavanje klimatskih promjena i potencijal prilagodbe ulaganja koja se podupiru iz ESI fondova, u skladu s člankom 8. te osiguravaju da su otporni na učinke klimatskih promjena i prirodnih katastrofa kao što su povećani rizici od poplava, suša, toplotnih udara, šumskih požara i ekstremnih vremenskih uvjeta.
  3. Ulaganja su u skladu s hijerarhijom upravljanja vodom, u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, s naglaskom na opcijama za upravljanje potražnjom. Alternativne opcije opskrbe uzimaju se u obzir samo ako je potencijal za štednju i učinkovitost potrošnje vode iscrpljen. Javne intervencije u sektoru gospodarenja otpadom nadopunjuju napore privatnog sektora, posebno na području odgovornosti proizvođača. Ulaganja potiču inovativne pristupe kojima se promiče visok stupanj recikliranja. Ulaganja su usklađena s hijerarhijom na području gospodarenja otpadom, uspostavljenom Direktivom 2008/98/EC Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Izdaci povezani s biološkom raznolikošću i zaštitom prirodnih izvora u skladu su s Direktivom Vijeća 92/43/EEZ ⁽³⁾.

5.3 Promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i nediskriminacije

1. U skladu s člankom 7., države članice i Komisija nastoje ostvariti cilj ravnopravnosti žena i muškaraca i poduzimaju odgovarajuće korake kako bi spriječile svaku vrstu diskriminacije tijekom pripreme, provedbe, praćenja i evaluacije operacija u okviru programa koji se sufinanciraju iz ESI fondova. U nastojanjima da ostvare ciljeve iz članka 7. države članice opisuju mjere koje će poduzeti, posebno u pogledu odabira operacija, određivanja ciljeva intervencija te mehanizama praćenja i izvješćivanja. Države članice također prema potrebi provode analize koje se odnose na ravnopravnost spolova. Posebne ciljne mjere posebno će se podupirati iz ESF-a.
2. Države članice osiguravaju, u skladu s člancima 5. i 7., sudjelovanje relevantnih tijela zaduženih za promicanje ravnopravnosti spolova i nediskriminacije u partnerstvu te osiguravaju odgovarajuće strukture u skladu s nacionalnim praksama radi savjetovanja o ravnopravnosti spolova, nediskriminaciji i dostupnosti kako bi pružile nužno stručno znanje tijekom pripreme, praćenje i evaluacije ESI fondova.
3. Upravljačka tijela provode evaluacije ili samoocjenjivanja u suradnji s odborima za praćenje, usredotočujući se na primjenu načela integriranja ravnopravnosti spolova.

⁽¹⁾ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike.

⁽²⁾ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih Direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3).

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje flore i faune (SL L 206, 22.7.1992., str. 7).

4. Države članice na odgovarajući način rješavaju potrebe zapostavljenih skupina kako bi im omogućile bolje uključivanje na tržište rada i tako im tako olakšale potpuno sudjelovanje u društvu.

5.4 Dostupnost

1. Države članice i Komisija u skladu s člankom 7. poduzimaju odgovarajuće mjere sprečavanja bilo kakve diskriminacije na temelju invaliditeta. Upravljačka tijela tijekom cijelog životnog ciklusa programa osiguravaju mjere čija je svrha da svi proizvodi, roba, usluge i infrastruktura kojima je pristup slobodan ili su stavljeni na raspolaganje javnosti i koji se sufinanciraju iz ESI fondova budu dostupni svim građanima, uključujući građane s invaliditetom, u skladu s primjenjivim pravom, doprinoseći time okolini bez prepreka za osobe s invaliditetom i starije osobe. Posebno se osigurava dostupnost fizičkog okružja, prometa, informacijskih i komunikacijskih tehnologija kako bi se promicalo uključivanje zapostavljenih skupina, uključujući osobe s invaliditetom. Mjere koje treba poduzeti mogu uključivati izravna ulaganja u dostupnost u postojećim zgradama i uspostavljenim uslugama.

5.5 Rješavanje pitanja demografskih promjena

1. Izazovi koji su rezultat demografskih promjena, uključujući posebno one povezane sa smanjenjem radno sposobnog stanovništva, većim udjelom umirovljenika u ukupnom stanovništvu i opadanjem stanovništva, uzimaju se u obzir na svim razinama. Države članice koriste ESI fondove, u skladu s odgovarajućim nacionalnim ili regionalnim strategijama, gdje takve strategije postoje, za rješavanje demografskih problema i stvaranje rasta u društvu koje stari.
2. Države članice koriste ESI fondove, u skladu s odgovarajućim nacionalnim ili regionalnim strategijama kojima se olakšava uključivanje svih starosnih skupina, uključujući i poboljšani pristup obrazovanju i društvenu potporu strukturama s ciljem poboljšanja mogućnosti zapošljavanja starijih osoba i mladih te s težištem na regijama s visokim stopama nezaposlenosti mladih u usporedbi s prosječnom stopom u Uniji. Ulaganja u zdravstvenu infrastrukturu usmjerena su na osiguranje dugog i zdravog radnog vijeka svih građana Unije.
3. Da bi rješavale probleme u regijama koje su najviše pogođene demografskim promjenama, države članice posebno identificiraju mjere za:
  - (a) podupiranje demografske obnove osiguravanjem boljih uvjeta za obitelji i bolje ravnoteže između karijere i obiteljskog života;
  - (b) povećanje zaposlenosti, jačanje produktivnosti i poboljšanje gospodarskih rezultata ulaganjem u obrazovanje, informacijsko-komunikacijske tehnologije i istraživanje te inovacije;
  - (c) usredotočenje na prikladnost i kvalitetu obrazovanja, stručnog usavršavanja i struktura socijalne potpore, a prema potrebi, i na učinkovitost sustava socijalne zaštite;
  - (d) promicanje najisplativije zdravstvene skrbi i dugoročne njege, uključujući ulaganje u e-zdravstvo, e-njegu i infrastrukturu.

5.6 Ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama

U skladu s člankom 8. ublažavanje klimatskih promjena, prilagodba tim promjenama i sprečavanje rizika uključuje se u pripremu i provedbu sporazuma o partnerstvu i programa.

6. MEHANIZMI ZA RJEŠAVANJE KLJUČNIH TERITORIJALNIH PITANJA

- 6.1 Države članice uzimaju u obzir geografske ili demografske značajke i poduzimaju mjere za rješavanje specifičnih teritorijalnih pitanja svake regije kako bi oslobodile svoj specifični razvojni potencijal, što im također pomaže u ostvarenju pametnog, održivog i uključivog rasta na najučinkovitiji način.
- 6.2 Odabir tematskih ciljeva i njihova kombinacija, kao i odabir odgovarajućih investicijskih prioriteta i prioriteta Unije te specifičnih zadanih ciljeva odražavaju potrebe i potencijal za pametan, održiv i uključiv rast svake države članice i regije.

- 6.3 Tijekom pripremanja sporazuma o partnerstvu i programa države članice stoga uzimaju u obzir da veliki društveni izazovi s kojima se danas suočava Unija – globalizacija, demografske promjene, propadanje okoliša, migracije, klimatske promjene, iskorištavanje energije, gospodarske i društvene posljedice krize – mogu imati različite učinke u različitim regijama.
- 6.4 Kako bi se ostvario integrirani teritorijalni pristup rješavanju teritorijalnih problema, države članice omogućavaju da programi financirani iz ESI fondova odražavaju raznolikost europskih regija, u smislu zaposlenosti i značajki tržišta radne snage, međuovisnosti između različitih sektora, uhodanih načina putovanja na posao i s posla, starenja stanovništva i demografskih kretanja, kulturnih i krajobraznih svojstava te osobitosti nasljeđa, mogućih opasnosti od klimatskih promjena i njihova učinka, korištenja zemlje i ograničenosti resursa, uključujući i obnovljive resurse, institucionalne i upravne mehanizme, povezivost i dostupnost te poveznice između ruralnih i urbanih područja. U skladu s člankom 15. stavkom 1. točkom (a) države članice i regije poduzimaju stoga sljedeće korake za pripremu svojih sporazuma o partnerstvu i programa:
- (a) analiza značajki, razvojnog potencijala i kapaciteta države članice ili regije, posebno u pogledu ključnih izazova identificiranih u strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast, nacionalnim programima reforme, gdje je prikladno, relevantnih preporuka za pojedinu zemlju donesenih u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantnih preporuka Vijeća donesenih u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a;
  - (b) Procjena glavnih pitanja koje regija ili država članica treba riješiti, identificiranje prepreka i poveznica koje nedostaju te nedostataka na području inovacija, uključujući nedostatak kapaciteta za planiranje i provedbu koji onemogućuju dugoročni potencijal za rast i stvaranje radnih mjesta. To je temelj za utvrđivanje mogućih područja i aktivnosti za određivanje strateških prioriteta, intervencija i koncentracije;
  - (c) procjena međusektorskih, međusudskih i prekograničnih koordinacijskih izazova, posebno u kontekstu makro-regionalnih strategija i strategija zatvorenih mora;
  - (d) utvrđivanje koraka za ostvarivanje bolje koordinacije na različitim teritorijalnim razinama, uzimajući u obzir odgovarajuće teritorijalno mjerilo i kontekst za izradu politika, kao i institucionalni i pravni okvir država članica, i različitih izvora financiranja kako bi se osigurao integriran pristup kojim se strategija Unije za pametan, održiv i uključiv rast povezuje s regionalnim i lokalnim sudionicima.
- 6.5. Da bi se uzeo u obzir cilj teritorijalne kohezije, države članice i regije, osiguravaju, posebno, da se cjelokupnim pristupom promicanju pametnog, održivog i uključivog rasta na područjima o kojima je riječ:
- (a) odražava ulogu gradova, urbanih i ruralnih područja, ribarskih i priobalnih područja i područja koja imaju specifične geografska ili demografska ograničenja;
  - (b) uzimaju u obzir posebni problemi najudaljenijih regija, najsjevernijih regija s vrlo niskom gustoćom naseljenosti te otoka, pograničnih i planinskih regija;
  - (c) bavi urbano-ruralnim poveznicama u smislu pristupa pristupačnoj, visoko kvalitetnoj infrastrukturi i uslugama, te problema u regiji s visokom koncentracijom društveno marginaliziranih zajednica.

7. AKTIVNOSTI SURADNJE

7.1 Koordinacija i komplementarnost

1. Države članice nastoje ostvariti komplementarnost između aktivnosti suradnje i drugih aktivnosti koje se podupiru iz ESI fondova.
2. Države članice osiguravaju učinkovit doprinos aktivnosti suradnje ciljevima strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast te organiziranost suradnje s ciljem potpore širih političkih ciljeva. Kako bi to ostvarile, države članice i Komisija omogućavaju, u skladu sa svojim nadležnostima, komplementarnost i koordinaciju s drugim programima ili instrumentima koje financira Unija.

3. Kako bi ojačale učinkovitost kohezijske politike, države članice nastoje ostvariti koordinaciju i komplementarnost između programa u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” i cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”, posebno radi osiguravanja usklađenog planiranja i olakšavanja velikih ulaganja.
4. Države članice, gdje je prikladno, osiguravaju da ciljevi makroregionalnih strategija i strategija zatvorenih mora tvore cjelinu s ukupnim strateškim planiranjem, u sporazumima o partnerstvu, u skladu s člankom 15. stavkom 2. ove Uredbe, i u programima u regijama i državama članicama o kojima je riječ, u skladu s odgovarajućim odredbama pravila za pojedine fondove. Države članice također nastoje osigurati da se provedba makroregionalnih strategija i strategija morskih bazena, ondje gdje su uspostavljene, podupire iz ESI fondova u skladu s člankom 15. stavkom 2. ove Uredbe i odgovarajućim odredbama pravila za pojedine fondove te sukladno potrebama programskog područja koje utvrde države članice. Da bi se osigurala učinkovita provedba, treba postojati i koordinacija s drugim instrumentima koje financira Unija te drugim relevantnim instrumentima.
5. Države članice, gdje je prikladno, upotrebljavaju mogućnost provedbe međuregionalnih i transnacionalnih aktivnosti s korisnicima koji se nalaze u najmanje jednoj drugoj državi članici u okviru operativnih programa cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”, uključujući i provedbu odgovarajućih istraživanja i inovacijskih mjera na osnovi njihove strategije „pametne specijalizacije”.
6. Države članice i regije na najbolji način upotrebljavaju programe teritorijalne suradnje u prevladavanju prepreka suradnji izvan administrativnih granica, doprinoseći strategiji Unije za pametan, održiv i uključiv rast, kao i jačanju ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. U tom kontekstu posebna je pozornost posvećena regijama obuhvaćenima člankom 349. UFEU-a.

7.2 Prekograniczna, transnacionalna i međuregionalna suradnja u okviru EFRR-a

1. Države članice i regije nastoje iskoristiti suradnju kako bi postigle kritičnu masu, između ostalog, na području informacijsko-komunikacijskih tehnologija, istraživanja i inovacija te kako bi promicale razvoj zajedničkih pristupa pametne specijalizacije i partnerstva među obrazovnim ustanovama. Međuregionalna suradnja, gdje je prikladno, obuhvaća poticanje suradnje između inovativnih intenzivno-istraživačkih klastera i razmjene između istraživačkih ustanova, uzimajući u obzir iskustvo „Regija znanja” i „Istraživačkog potencijala u konvergencijskim i najudaljenijim područjima” iz 7. okvirnog programa za istraživanje.
2. Države članice i regije nastoje, u područjima o kojima je riječi, iskoristavati prekograničnu i transnacionalnu suradnju u svrhu:
  - (a) osiguravanja da područja koja dijele glavne geografske značajke (otoci, jezera, rijeke, morski bazeni ili planinski lanci) podupiru zajedničko upravljanje i promicanje svojih prirodnih resursa;
  - (b) iskorištavanja ekonomije u razmjerima koji se mogu ostvariti, posebice u smislu ulaganja koja se odnose na zajedničko korištenje javnih službi;
  - (c) promicanja usklađenog planiranja i razvoja prekogranične mrežne infrastrukture, posebno nedostajućih prekograničnih veza i interoperabilnih načina prijevoza neškodljivih za okoliš u većim geografskim područjima;
  - (d) ostvarivanja kritične mase, posebno na području istraživanja i inovacija te informacijsko-komunikacijskih tehnologija, obrazovanja i u vezi s mjerama poboljšanja konkurentnosti MSP-ova;
  - (e) jačanja prekograničnih usluga tržišta rada kako bi se poticala mobilnost radnika preko granica;
  - (f) poboljšavanja prekograničnog upravljanja.
3. Države članice i regije nastoje iskoristiti međuregionalnu suradnju kako bi se ojačala djelotvornost kohezijske politike poticanjem razmjena iskustava između regija i gradova kako bi se poboljšao oblikovanje i provedba programa u okviru cilja „Ulaganja za rast i radna mjesta” i cilja „Europska teritorijalna suradnja”.

7.3 Doprinos središnjim programima makroregionalne strategije i strategije morskih bazena

1. U skladu s člankom 15. stavkom 2. točkom (a) podtočkom ii. ove Uredbe i odgovarajućim odredbama pravila za pojedine fondove države članice nastoje osigurati uspješnu mobilizaciju sredstava Unije za makroregionalne strategije i strategije morskih bazena sukladno potrebama programskog područja koje utvrđuju države članice. Uspješna se mobilizacija može, između ostalog, postići određivanjem prioriteta operacija koje proizlaze iz makroregionalnih strategija i strategija morskih bazena, tako da se za njih organiziraju posebni pozivi ili da se tim operacijama u selekcijskom postupku da prioritet utvrđivanjem operacija koje se mogu zajednički financirati iz različitih programa.
2. Države članice razmatraju korištenje odgovarajućih transnacionalnih programa kao okvira za potporu nizu politika i fondova potrebnih za provedbu makroregionalne strategije i strategije morskih bazena.
3. Države članice promiču, gdje je prikladno, korištenje ESI fondova u kontekstu makroregionalnih strategija za stvaranje europskih transportnih koridora, uključujući i potporu modernizaciji carinske službe, sprečavanje, pripravnost i odgovor na prirodne katastrofe, gospodarenje vodom na razini riječnih slivova, zelena infrastruktura, integrirana pomorska suradnja preko granica i sektora, istraživanje i investiranje i informacijsko-komunikacijsko tehnološko mreže, te upravljanje zajedničkim pomorskim resursima u morskom bazenu te zaštita morske biološke raznolikosti.

7.4 Transnacionalna suradnja u okviru ESF-a

1. Države članice nastoje rješavati područja javnih politika utvrđena u relevantnim preporukama Vijeća kako bi se maksimalno povećalo međusobno učenje.
  2. Države članice, gdje je prikladno, odabiru teme za transnacionalne aktivnosti i uspostavljaju prikladne mehanizme provedbe u skladu sa svojim specifičnim potrebama.
-

PRILOG II.

METODA ODREĐIVANJA OKVIRA ZA PROCJENU OSTVARENJA POSTIGNUĆA

1. Okvir za procjenu ostvarenja postignuća sastoji se od ključnih etapa utvrđenih za svaki prioritet, osim prioriteta namijenjenih tehničkoj pomoći i programa namijenjenih financijskim instrumentima u skladu s člankom 39., za 2018. godinu i ciljeva utvrđenih za 2023. Ključne etape i ciljevi predstavljaju se u skladu s formatom iznesenim u tablici 1.

Tablica 1.: Uobičajeni format okvira za procjenu ostvarenja postignuća

Prioritet	Pokazatelj i mjerna jedinica, prema potrebi		Ključna etapa u 2018. godini	Cilj za 2023.

2. Ključne etape su prijelazni ciljevi, izravno povezani s postizanjem specifičnog cilja pojedinog prioriteta, tamo gdje je to prikladno, kojima se izražava predviđeni napredak prema ciljevima zadanim za kraj razdoblja. Ključne etape utvrđene za 2018. obuhvaćaju financijske pokazatelje, pokazatelje učinka i gdje je prikladno, pokazatelje rezultata, koji su usko povezani s intervencijama u javnim politikama kojima je dana potpora. Pokazatelji rezultata ne uzimaju se u obzir za potrebe članka 22. stavaka 6. i 7. Ključne etape mogu se osmisliti i za glavne provedbene korake.
3. Ključne etape i ciljevi su:
- (a) realistični, ostvarivi, relevantni i prenose bitne informacije o napretku pojedinog prioriteta;
  - (b) dosljedni s obzirom na prirodu i osobine specifičnih ciljeva prioriteta;
  - (c) transparentni, s objektivno provjerljivim ciljevima i utvrđenim te, po mogućnosti, javno dostupnim podacima o izvorima;
  - (d) provjerljivi, bez nametanja nerazmjernog administrativnog opterećenja;
  - (e) dosljedni u svim programima, gdje je to primjenjivo.
4. Ciljevi za 2023. za određeni prioritet utvrđuju se tako da se u obzir uzme iznos pričuve za ostvarenje postignuća povezan s tim prioritetom.
5. Država članica može u opravdanim slučajevima, kao što su značajna promjena okolnosti u gospodarstvu, okolišu ili na tržištu rada u državi članici ili regiji, a uz izmjene koje su posljedica promjene količine sredstava dodijeljenih nekom prioritetu, predložiti promjenu ključnih etapa i ciljeva u skladu s člankom 30.

PRILOG III.

ODREDBE ZA ODREĐIVANJE OPSEGA I RAZINE OBUSTAVE OBVEZA ILI PLAĆANJA IZ ČLANKA 23. STAVKA 11.

1. ODREĐIVANJE RAZINE OBUSTAVE OBVEZA

Najveću razinu obustave koja se primjenjuje na neku državu članicu u prvom se redu određuje uzimajući u obzir gornje granice iz članka 23. stavka 11. trećeg podstavka točaka od (a) do (c); Ta se razina smanjuje ako su ispunjeni jedan ili više sljedećih uvjeta:

- (a) ako stopa nezaposlenosti u državi članici u godini koja prethodi događaju koji je pokretač iz članka 23. stavka 9. premašuje prosječnu stopu u Uniji za više od dva postotna boda, najveća se razina obustave smanjuje za 15 %;
- (b) ako stopa nezaposlenosti u državi članici u godini koja prethodi događaju koji je pokretač iz članka 23. stavka 9. premašuje prosječnu stopu u Uniji za više od pet postotnih bodova, najveća se razina obustave smanjuje za 25 %;
- (c) ako stopa nezaposlenosti u državi članici u godini koja prethodi događaju koji je pokretač iz članka 23. stavka 9. premašuje prosječnu stopu u Uniji za više od osam postotnih bodova, najveća se razina obustave smanjuje za 50 %;
- (d) ako udio ljudi kojima prijete opasnost od siromaštva ili socijalne isključenosti u državi članici premašuje prosječnu stopu u Uniji za više od 10 postotnih bodova u godini koja prethodi događaju koji je pokretač iz članka 23. stavka 9. najveća se razina obustave smanjuje za 20 %;
- (e) ako u državi članici dođe do realnog smanjenja BDP-a dvije ili više godina za redom prije događaja koji je pokretač iz članka 23. stavka 9., najveća se razina obustave smanjuje za 20 %;
- (f) ako se obustava odnosi na obveze za godine 2018., 2019. ili 2020., njezina se razina smanjuje sukladno primjeni članka 23. stavka 11., na sljedeći način:
  - i. za 2018. razina obustave smanjuje se za 15 %;
  - ii. za 2019. razina obustave smanjuje se za 25 %;
  - iii. za 2020. razina obustave smanjuje se za 50 %;

Ukupno smanjenje razine obustave koje proizlazi iz primjene točaka od (a) do (f) ne prelazi 50 %.

Ako se situacija opisana u točki (b) ili (c) dogodi istodobno s uvjetima iz točaka (d) i (e), obustava se odgađa za godinu dana.

2. ODREĐIVANJE OPSEGA OBUSTAVE OBVEZA U PROGRAMIMA I PRIORITETIMA

Obustava obveza koja se primjenjuje na državu članicu u prvom redu ima proporcionalan učinak na programe i prioritete.

Međutim, sljedeći programi i prioriteti isključuju se iz opsega obustave:

- i. programi ili prioriteti na koje se već odnosi odluka o obustavi usvojena u skladu s člankom 23. stavkom 6.;
- ii. programi ili prioriteti koji će dobivati veća financijska sredstva nakon što Komisija u skladu s člankom 23. stavkom 1. u godini događaja iz članka 23. stavka 9. koji je pokretač uputi zahtjev za reprogramiranjem;
- iii. programi ili prioriteti koji su, unutar dvije godine koje su prethodile događaju koji je pokretač iz članka 23. stavka 9., nakon usvajanja odluke u skladu s člankom 23. stavkom 5. dobili veća financijska sredstva;

iv. programi ili prioriteti koji imaju iznimnu važnost za suočavanje s nepovoljnim gospodarskim i socijalnim uvjetima. Takvi programi ili prioriteti obuhvaćaju programe ili prioritete koji podupiru ulaganja od osobite važnosti za Uniju, povezana s Inicijativom za zapošljavanje mladih. Programi ili prioriteti mogu se smatrati iznimno važnima kada se njima podupiru ulaganja povezana s provedbom preporuka upućenih dotičnoj državi članici u okviru Europskog semestra i namijenjenih strukturnim reformama, ili pak povezana s prioritetima za smanjenje siromaštva ili financijskim instrumentima za konkurentnost MSP-ova.

3. ODREĐIVANJE KONAČNE RAZINE OBUSTAVE OBVEZA ZA PROGRAME KOJI SU OBUHVAĆENI SUSPENZIJOM.

Isključivanje prioriteta unutar nekog programa provodi se smanjivanjem obveze programa razmjerno sredstvima dodijeljenima tom prioritetu.

Razina obustave koja se primjenjuje na obveze programa jest ona koja je potrebna za postizanje ukupne razine obustave utvrđene u točki 1.

4. ODREĐIVANJE OPSEGA I RAZINE OBUSTAVE PLAĆANJA

Programi i prioriteti iz točke 2. podtočaka ii. do iv. također se isključuju iz opsega obustave plaćanja.

Razina obustave koja se mora primijeniti ne smije premašiti 50 % plaćanja za programe i prioritet.

PRILOG IV.

PROVEDBA FINANCIJSKIH INSTRUMENATA: SPORAZUMI O FINANCIRANJU

1. Kad se financijski instrument provodi u skladu s točkama (a) i (b) članka 38. stavka 4. sporazum o financiranju uključuje uvjete za doprinose iz programa financijskom instrumentu i uključuje barem sljedeće instrumente:

- (a) investicijsku strategiju ili politiku koja obuhvaća provedbene mehanizme, financijske proizvode koji će se nuditi, ciljane krajnje primatelje i predviđenu kombinaciju s bespovratnim sredstvima (ako je prikladno);
- (b) poslovni plan ili jednakovrijedne dokumente za financijski instrument koji se povodi, uključujući očekivani učinak poluge iz članka 37. stavka 2.;
- (c) očekivane ciljne rezultate za koje se očekuje da će ih predmetni financijski instrument ostvariti kao doprinos specifičnim ciljevima i rezultatima mjerodavnog prioriteta;
- (d) odredbe za praćenje provedbe ulaganja i ponuda, uključujući izvještavanje financijskog instrumenta fondu fondova i/ili upravljačkom tijelu kako bi se osigurala sukladnost s člankom 46.;
- (e) zahtjeve u vezi s revizijom, kao što su minimalni zahtjevi za vođenje dokumentacije na razini financijskog instrumenta (i na razini fonda fondova ondje gdje je potrebno) i zahtjeve u vezi s održavanjem odvojenih evidencija za različite oblike potpore u skladu s člankom 37. stavcima 7. i 8. (kad je primjenjivo), uključujući odredbe i uvjete povezane s pristupom tijela za reviziju država članica, revizora Komisije i Europskog revizorskog suda dokumentima kako bi se osigurao jasan revizorski trag u skladu s člankom 40.;
- (f) zahtjeve i postupke za upravljanje doprinosom u fazama koji daje program u skladu s člankom 41. i za predviđanje ponuda, uključujući zahtjeve za fiducijarno/odvojeno računovodstvo propisano člankom 38. stavkom 6.;
- (g) zahtjeve i postupke za upravljanje kamatama i drugom dobiti u smislu članka 43., uključujući prihvatljive riznične operacije/ulaganja i odgovornosti i nadležnosti predmetnih stranaka;
- (h) odredbe u vezi s izračunom i plaćanjem troškova upravljanja ili naknade za upravljanje financijskim instrumentom;
- (i) odredbe u vezi s ponovnim korištenjem resursa koji se mogu pripisati potpori ESI fondova do isteka razdoblja prihvatljivosti u skladu s člankom 44.;
- (j) odredbe u vezi s korištenjem resursa koji se mogu pripisati potpori ESI fondova nakon isteka razdoblja prihvatljivosti u skladu s člankom 45. i izlaznom politikom za doprinos iz ESI fondova financijskog instrumenta;
- (k) uvjeti za moguće potpuno povlačenje ili djelomično povlačenje programskih doprinosa iz programa u financijske instrumente, uključujući fond fondova ako je to primjenjivo;
- (l) odredbe kojima se osigurava da tijela koja primjenjuju financijske instrumente upravljaju financijskim instrumentima neovisno i u skladu s relevantnim standardima struke, djeluju u isključivom interesu stranaka koje doprinose financijskom instrumentu;
- (m) odredbe za ukidanje financijskog instrumenta.

Nadalje, ako su financijski instrumenti organizirani kroz fond fondova, sporazum o financiranju između upravljačkog tijela i tijela koje provodi fond fondova moraju predvidjeti procjenu i odabir tijela koja provode financijske instrumente, uključujući pozive na iskaz interesa ili postupke javne nabave.

2. Strateški dokumenti iz članka 38. stavka 8. za financijske instrumente provedene prema članku 38. stavku 4. točki (c) obuhvaćaju barem sljedeće elemente:

- (a) investicijsku strategiju ili politiku financijskog instrumenta, opće uvjete predviđenih dužničkih proizvoda, ciljane primatelje i mjere kojima treba pružiti potporu;

-
- (b) poslovni plan ili jednakovrijedne dokumente za financijski instrument koji se povodi, uključujući očekivani učinak poluge iz članka 37. stavka 2.;
  - (c) korištenje i ponovno korištenje sredstava koja se mogu pripisati ESI fondovima u skladu s člancima 43., 44. i 45.;
  - (d) praćenje i izvješćivanje o provedbi financijskog instrumenta kako bi se osiguralo poštovanje članka 46.
-

PRILOG V.

DEFINICIJA FIKSNIH STOPA ZA PROJEKTE KOJI OSTVARUJU NETO PRIHOD

	Sektor	Fiksne stope
1	CESTA	30 %
2	ŽELJEZNICA	20 %
3	GRADSKI PROMET	20 %
4	VODA	25 %
5	KRUTI OTPAD	20 %

PRILOG VI.

GODIŠNJA RASPODJELA ODOBRENIH SREDSTAVA ZA PREUZETE OBVEZE U RAZDOBLJU OD 2014. DO 2020.

Prilagođeni godišnji profil (uključujući dodatno financiranje za Inicijativu za zapošljavanje mladih)

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	Ukupno
(EUR, cijene iz 2011.)	44 677 333 745	45 403 321 660	46 044 910 729	46 544 721 007	47 037 288 589	47 513 211 563	47 924 907 446	325 145 694 739

PRILOG VII.

METODOLOGIJA DODJELE SREDSTAVA

Metoda dodjele sredstava za slabije razvijene regije prihvatljive u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” iz članka 90. stavka 2. prvog podstavka točke (a).

1. Svaka dodjela sredstava državi članici zbroj je sredstava dodijeljenih njezinim pojedinim prihvatljivim regijama razine NUTS 2, izračunanih u skladu sa sljedećim koracima:
  - (a) apsolutni iznos (u EUR) određuje se množenjem broja stanovnika predmetne regije s razlikom između BDP-a predmetne regije po glavi stanovnika, koji se mjeri u PKM-u, i prosjeka BDP-a po glavi stanovnika EU-27 (u PKM-u);
  - (b) na gore navedeni apsolutni iznos primjenjuje se postotak kako bi se odredila financijska omotnica predmetne regije; ovaj je postupak stupnjevan kako bi, u usporedbi s prosjekom EU-27, u vidu PKM-a, odražavao relativno blagostanje države članice u kojoj je smještena prihvatljiva regija, tj.:
    - i. za regije država članica čija je razina BND-a po glavi stanovnika ispod 82 % prosjeka EU-27: 3,15 %;
    - ii. za regije država članica čija je razina BND-a po glavi stanovnika između 82 % i 99 % prosjeka EU-27: 2,70 %;
    - iii. za regije država članica čija je razina BND-a po glavi stanovnika iznad 99 % prosjeka EU-27: 1,65 %;
  - (c) iznosu koji je dobiven u skladu s točkom (b) dodaje se, prema potrebi, iznos koji se dobije kao rezultat godišnje dodjele premije od 1 300 EUR po nezaposlenoj osobi, za broj nezaposlenih osoba u toj regiji koji premašuje broj osoba koje bi bile nezaposlene kad bi se primjenjivala prosječna stopa nezaposlenosti svih slabije razvijenih regija EU-a.

Metoda dodjele sredstava za tranzicijske regije prihvatljive na temelju cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” iz članka 90. stavka 2. prvog podstavka točke (b).

2. Svaka dodjela sredstava državi članici zbroj je sredstava dodijeljenih njezinim pojedinim prihvatljivim regijama razine NUTS 2, izračunanih u skladu sa sljedećim koracima:
  - (a) utvrđivanjem najmanjeg i najvećeg teoretskog intenziteta potpore za svaku prihvatljivu tranzicijsku regiju. Najniža razina potpore određuje se prema prosječnom intenzitetu potpore po stanovniku po državi članici prije uvođenja regionalne sigurnosne mreže dodijeljene razvijenijim regijama te države članice. Ako u državi članice ne postoje razvijenije regije, najniža razina potpore odgovarat će početnom prosječnom intenzitetu potpore po stanovniku razvijenijih regija, tj. 19,80 EUR po stanovniku godišnje. Najviši iznos potpore odnosi se na teoretsku regiju u kojoj BDP po osobi iznosi 75 % prosjeka EU-27 i računa se metodom utvrđenom u stavku 1. točkama (a) i (b). U obzir se uzima 40 % iznosa dobivenog ovom metodom;
  - (b) izračunom početnih sredstava dodijeljenih regiji, uzimajući u obzir regionalni BDP po stanovniku (u PKM) kroz linearnu interpolaciju BDP-a regije po stanovniku u usporedbi s EU-27;
  - (c) iznosu koji je dobiven u skladu s točkom (b) dodaje se, prema potrebi, iznos koji se dobije kao rezultat godišnje dodjele premije od 1 100 EUR po nezaposlenoj osobi, za broj nezaposlenih osoba u toj regiji koji premašuje broj osoba koje bi bile nezaposlene kad bi se primjenjivala prosječna stopa nezaposlenosti svih slabije razvijenih regija.

Metoda dodjele sredstava za razvijenije regije prihvatljive na temelju cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” iz članka 90. stavka 2. prvog podstavka točke (c).

3. Ukupna početna teoretska financijska omotnica dobiva se umnožkom intenziteta potpore po stanovniku godišnje u iznosu od 19,80 EUR i prihvatljivog broja stanovnika.
4. Udio svake dotične države članice iznosi zbroj udjela njenih prihvatljivih regija razine NUTS 2, koji se određuju na temelju sljedećih kriterija, ponderiranih kako je navedeno:
  - (a) ukupno stanovništvo regije (ponder 25 %);

- (b) broj nezaposlenih osoba u regijama razine NUTS 2, u kojima je stopa nezaposlenosti iznad prosjeka svih razvijenijih regija (ponder 20 %);
- (c) broj zaposlenih koji se mora dodati da bi se postigao cilj iz strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast za regionalnu stopu zaposlenosti (u dobi od 20 do 64 godine) od 75 % (ponder 20 %);
- (d) broj osoba u dobi od 30 do 34 godine s diplomom tercijarnog obrazovanja koji se mora dodati da bi se postigao cilj iz strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast od 40 % (ponder 12,5 %);
- (e) broj osoba koje prijevremeno napuste sustav obrazovanja i osposobljavanja (u dobi između 18 i 24 godine) koji se mora oduzeti da bi se postigao cilj iz strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast od 10 % (ponder 12,5 %);
- (f) razlika između uočenog BDP-a regije (mjereno u PKM-u) i teoretskog regionalnog BDP-a u slučaju da regija ima isti BDP po stanovniku kao najbogatija regija razine NUTS 2 (ponder 7,5 %);
- (g) stanovništvo regija razine NUTS 3 s gustoćom naseljenosti ispod 12,5 stanovnika po km² (ponder 2,5 %).

Metoda dodjele za države članice prihvatljive u okviru Kohezijskog fonda prema članku 90. stavku 3.

5. Ukupna teoretska financijska omotnica dobiva se umnoškom prosječnog intenziteta potpore po stanovniku godišnje u iznosu od 48 EUR i prihvatljivog broja stanovnika. A priori dodjela teoretske financijske omotnice za svaku prihvatljivu državu članicu odgovara postotku koji se zasniva na njezinom broju stanovnika, površini i nacionalnom blagostanju, a dobiva se na sljedeći način:
  - (a) izračunavanje aritmetičke sredine udjela broja stanovnika i površine predmetne države članice u ukupnom broju stanovnika i površini svih prihvatljivih država članica. Međutim, ako udio države članice u ukupnom broju stanovnika premašuje njezin udio u ukupnoj površini za faktor pet ili više, što odražava iznimno visoku gustoću naseljenosti, za ovaj korak koristi se samo udio ukupnog broja stanovnika;
  - (b) usklađivanje na taj način dobivenog postotka s koeficijentom koji predstavlja trećinu postotka u kojem BND po stanovniku dotične države članice, izmjeren u paritetima kupovne moći za razdoblje od 2008. do 2010., premašuje ili je manji od prosjeka BND-a po stanovniku svih prihvatljivih država članica (prosjeak je izražen kao 100 %).
6. Kako bi se odrazile znatne potrebe u smislu prometne i okolišne infrastrukture država članica koje su pristupile Uniji na dan ili nakon 1. sivičnja 2004., njihov udio Kohezijskog fonda iznosi najmanje trećinu ukupnih sredstava koja su im dodijeljena nakon određivanja gornje granice kako je definirano u stavcima od 10. do 13. tijekom spomenutog razdoblja.
7. Dodjela sredstava iz Kohezijskog fonda za države članice određene u članku 90. stavku 3. drugom podstavku postupno će se umanjivati tijekom razdoblja od sedam godina. Ta prijelazna potpora iznositi će 48 EUR po stanovniku 2014. godine i primjenjivat će se na ukupno stanovništvo države članice. Iznosi u sljedećim godinama bit će izraženi kao postotak iznosa definiranog za 2014, odnosno iznositi će 71 % 2015., 42 % 2016., 21 % 2017., 17 % 2018., 13 % 2019. i 8 % 2020.

Metoda dodjele sredstava za cilj „Europska teritorijalna suradnja” iz članka 4. Uredbe o ETS-u

8. Iznos sredstava koja se dodjeljuju pojedinoj državi članici, kojom je obuhvaćena prekogranična i transnacionalna suradnja, te uključujući doprinos iz ERDF-a Europskom instrumentu za susjedstvo i Instrumentu pretpristupne pomoći, ponderirani su zbroj udjela stanovništva u graničnim regijama i udjela ukupnog stanovništva svake države članice. Ponder se određuje odnosnim udjelima prekograničnih i transnacionalnih dijelova. Udjeli sastavnica prekogranične i međudržavne suradnje iznose 77,9 % i 22,1 %.

Metoda dodjele sredstava dodatnog financiranja za regije iz članka 92. stavka 1. točke (e).

9. Posebna dodatna dodjela sredstava koja odgovara potpori intenziteta od 30 EUR po stanovniku godišnje dodjeljivat će se najudaljenijim regijama razine NUTS 2 i sjevernim slabo naseljenim regijama. Iznos sredstava koja će se raspodijeliti po regijama i državama članicama bit će proporcionalan ukupnom broju stanovnika tih regija.

Najviša razina prijenosa iz fondova iz kojih se podupire kohezija

10. Kako bi se doprinijelo ostvarivanju primjerene koncentracije sredstava za koheziju u najnerazvijenijim regijama i državama članicama te smanjenju nejednakosti u prosječnom intenzitetu potpore po stanovniku, najviša razina prijenosa (određivanje gornje granice) iz fondova za svaku pojedinu državu članicu iznositi će 2,35 % BDP-a države članice. Određivanje gornje granice provoditi će se na godišnjoj osnovi i podlijevat će prilagodbama potrebima kako bi se omogućila koncentracija sredstava na početku primjene Inicijative za zapošljavanje mladih te će se njime, ako to bude primjenjivo, proporcionalno umanjivati sve prijenose (osim na području razvijenijih regija i za cilj „Europska teritorijalna suradnja”) u dotičnu državu članicu kako bi se postigla najviša razina prijenosa. Za države članice koje su Uniji pristupile prije 2013. i čiji je prosječni realni rast BDP-a u razdoblju od 2008. – 2010. bio niži od -1 %, najviša stopa prijenosa iznositi će 2,59 %.
11. Gornje granice iz prethodnog članka 10. uključuju doprinose iz EFRR-a za financiranje prekograničnog dijela Europskog instrumenta za susjedstvo i Instrumenta prepristupne pomoći. Te gornje granice ne uključuju posebnu dodjelu u iznosu od 3 000 000 000 EUR za Inicijativu za zapošljavanje mladih.
12. Izračuni BDP-a koje provodi Komisija zasnivaju se na statističkim podacima dostupnima u svibnju 2012. Pojedinačne nacionalne stope rasta BDP-a za razdoblje od 2014. do 2020., kako ih je predvidjela Komisija u svibnju 2012., primjenjuju se odvojeno za svaku državu članicu.
13. Pravila iz stavaka 10. ne rezultiraju dodjelama sredstava po pojedinoj državi članici koja su viša od 110 % razine tih država u realnim iznosima za programsko razdoblje od 2007. – 2013.

Dodatne odredbe

14. Za sve regije čiji je BDP po stanovniku (u PKM-u) korišten kao uvjet prihvatljivosti za programsko razdoblje od 2007. do 2013. i iznosio je manje od 75 % prosjeka EU-25, ali čiji je BDP po stanovniku veći od 75 % prosjeka EU-27, najmanja razina potpore u razdoblju od 2014. do 2020. u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” svake će godine biti jednaka iznosu od 60 % njihove prethodne indikativne prosječne godišnje dodjele obuhvaćene konvergencijskim ciljem, koju je izračunala Komisija unutar višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje od 2007. do 2013.
15. Nijedna tranzicijska regija ne prima manje od iznosa koji bi primala da je jedna od razvijenijih regija. Kako bi se odredila razina najmanjeg iznosa dodijeljenih sredstava, na sve regije čiji je BDP po stanovniku barem 75 % prosjeka EU-27 primijenit će se metoda raspodjele sredstava za razvijene regije.
16. Najmanji iznos dodijeljenih sredstava iz fondova po državi članici jednak je 55 % ukupnih dodijeljenih sredstava za tu državu članicu u razdoblju od 2007. – 2013. Prilagodbe potrebne kako bi se ispunio taj uvjet primjenjuju se proporcionalno dodjeli sredstava iz fondova, što ne obuhvaća sredstva koja se dodjeljuju u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”.
17. S ciljem suočavanja s posljedicama gospodarske krize po razinu blagostanja u državama članicama europodručja te radi poticanja rasta i stvaranja radnih mjesta u tim državama članicama, iz strukturnih fondova osigurati će se sljedeća dodatna sredstva:
  - (a) 1 375 000 000 EUR za razvijenije regije Grčke;
  - (b) 1 000 000 000 EUR za Portugal, koja će se raspodijeliti na sljedeći način: 450 000 000 EUR za razvijenije regije, od čega 150 000 000 EUR za Madeiru, 75 000 000 EUR za tranzicijske regije i 475 000 000 EUR za slabije razvijene regije;
  - (c) 100 000 000 EUR za regije Border, Midlands i Western u Irskoj;
  - (d) 1 824 000 000 EUR za Španjolsku, od čega 500 000 000 EUR za Extremaduru, 1 051 000 000 EUR za tranzicijske regije i 273 000 000 EUR za razvijenije regije;
  - (e) 1 500 000 000 EUR za slabije razvijene regije Italije, od čega 500 000 000 EUR za neurbana područja.
18. Kako bi se prepoznali izazovi povezani sa stanjem u otočnim državama članicama i s udaljenošću nekih dijelova Unije, Malta i Cipar primaju, nakon primjene metode izračuna iz stavka 16., dodatnu omotnicu od 200 000 000 EUR odnosno 150 000 000 EUR u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”, koja se dodjeljuje se na sljedeći način: jedna trećina za Kohezijski fond, a dvije trećine za strukturne fondove.

Španjolskim regijama Ceuti i Melilli dodjeljuju se dodatna ukupna omotnica u iznosu od 50 000 000 EUR u okviru strukturnih fondova.

Za najudaljeniju regiju Mayotte dodjeljuje se ukupna omotnica od 200 000 000 EUR u okviru strukturnih fondova.

19. Kako bi se olakšala prilagodba određenih regija promjenama u pogledu njihove prihvatljivosti ili dugotrajnim učincima nedavnih događaja povezanih s njihovim gospodarstvom, dodjeljuju se sljedeća dodatna sredstva:
- (a) 133 000 000 EUR za Belgiju, od čega 665 000 000 za Limburg i 66 500 000 EUR za tranzicijske regije u regiji Valoniji;
  - (b) 710 000 000 EUR za Njemačku, od čega 510 000 000 EUR za nekadašnje konvergencijske regije iz kategorije tranzicijskih regija te 200 000 000 EUR za regiju Leipzig;
  - (c) neovisno o stavku 10., slabije razvijenim regijama Mađarske dodjeljuje se dodatna omotnica u iznosu od 1 560 000 000 EUR, slabije razvijenim regijama Češke dodatna omotnica u iznosu od 900 000 000 EUR i slabije razvijenim regijama Slovenije dodatna omotnica u iznosu od 75 000 000 EUR u okviru strukturnih fondova.
20. Ukupno 150 000 000 EUR dodjeljuje se za program PEACE, od čega 106 500 000 EUR za Ujedinjenu Kraljevinu i 43 500 000 EUR za Irsku. Taj će se program provoditi kao program prekogranične suradnje te će obuhvaćati Sjevernu Irsku i Irsku.

Dodatne prilagodbe u skladu s člankom 92. stavkom 2.

21. Pored iznosa određenih u člancima 91 i 92. Cipru će se u okviru sredstava iz strukturnih fondova dodijeliti dodatna sredstva u iznosu od 94 200 000 EUR u 2014. i 92 400 000 EUR u 2015.

PRILOG VIII.

METODOLOGIJA KOJA SE ODNOSI NA POSEBNA SREDSTVA ZA INICIJATIVU ZA ZAPOSŁJAVANJE MLADIH IZ ČŁANKA 91.

- I. Raspodjela posebnih sredstava za Inicijativu za zapošljavanje mladih utvrđuje se u skladu sa sljedećim koracima:
1. Broj mladih između 15 i 24 godine starosti koji su nezaposleni utvrđuje se u prihvatljivim regijama razine NUTS 2 kako je određeno u članku 16. Uredbe o ESF-u, to jest regije razine NUTS 2 čije su stope nezaposlenosti mladih između 15 i 24 godine starosti iznad 25 % tijekom 2012. i, za države članice u kojima je stopa nezaposlenosti mladih porasla za više od 30 % tijekom 2012., regije koje 2012. imaju stopu nezaposlenosti mladih iznad 20 % („prihvatljive regije”).
  2. Sredstva koja se dodjeljuju svakoj od prihvatljivih regija izračunavaju se na temelju omjera između broja mladih nezaposlenih osoba u takvoj regiji i ukupnog broja mladih nezaposlenih osoba iz točke 1. u svim prihvatljivim regijama.
  3. Iznos sredstava koja se dodjeljuju pojedinoj državi članici predstavlja zbroj sredstava za sve prihvatljive regije te države članice.
- II. Posebna sredstva za Inicijativu za zapošljavanje mladih neće se uzimati u obzir za potrebe primjene pravila o određivanju gornje granice iz Priloga VII. a u vezi s dodjelom globalnih sredstava.
- III. Za određivanje dodijeljenih sredstava iz Inicijative za zapošljavanje mladih u regiji Mayotte, stopa nezaposlenosti mladih i broj mladih nezaposlenih osoba određuje se na temelju zadnjih raspoloživih podataka na nacionalnoj razini ako podaci Eurostata na razini NUTS 2 nisu dostupni.
- IV. Sredstva za Inicijativu za zapošljavanje mladih mogu se povećati za 2016. do 2020. u okviru proračunskog postupka u skladu s člankom 14. Uredbe (EU, Euratom) br. 1311/2013. Raščlamba dodatnih sredstava po državama članicama slijedi iste korake primijenjene kod prvobitne dodjele sredstava, ali se odnosi na zadnje dostupne godišnje podatke.
-

PRILOG IX.

METODOLOGIJA ZA UTVRĐIVANJE MINIMALNOG UDJELA ESF-A

Dodatni postotni udio koji se dodaje udjelu sredstava strukturnih fondova iz članka 92. stavka 4., koji se u državi članici dodjeljuje ESF-u i odgovara udjelu te države članice za programsko razdoblje od 2007. do 2013., određuje se na temelju stope zaposlenosti (za osobe u dobi od 20 do 64 godine) referentne godine 2012. na sljedeći način:

- ako stopa zaposlenosti iznosi 65 % ili manje, udio se povećava za 1,7 postotnih bodova;
- ako stopa zaposlenosti iznosi više od 65 % i manje od 70 %, udio se povećava za 1,2 postotnih bodova;
- ako stopa zaposlenosti iznosi više od 70 % i manje od 75 %, udio se povećava za 0,7 postotnih bodova;
- ako stopa zaposlenosti iznosi više od 75 %, nije potrebno povećati udio.

Ukupan postotni udio države članice nakon dodavanja ne smije prijeći 52 % sredstava strukturnih fondova iz članka 92. stavka 4.

Za Hrvatsku udio sredstava strukturnih fondova, bez cilja „Europska teritorijalna suradnja”, koji se dodjeljuje ESF-u za programsko razdoblje od 2007. do 2013., jednak je prosječnom udjelu konvergenijskih regija onih država članica koje su pristupile Uniji 1. siječnja 2004. ili poslije.

PRILOG X.

DODATNOST

1. JAVNI ILI EKVALENTNI STRUKTURNI RASHODI

U onim državama članicama u kojima najmanje 65 % stanovništva živi u slabije razvijenim regijama, podatak o bruto investicijama u fiksni kapital naveden u programima stabilnosti i konvergencije, koji pripremaju države članice u skladu s Uredbom (EZ) br. 1466/97 kako bi predstavile svoju srednjoročnu proračunsku strategiju, upotrijebit će se za određivanje javnih ili ekvivalentnih strukturnih rashoda. Podatak koji treba koristiti jest onaj o kojem se izvješćuje u kontekstu bilance i duga opće države te je povezan s proračunskim izgledima opće države, a iskazan je kao postotak BDP-a.

U onim državama članicama u kojima više od 15 %, a manje od 65 % stanovništva živi u slabije razvijenim regijama, podatak o ukupnim bruto investicijama u fiksni kapital u slabije razvijenim regijama koristit će se za određivanje javnih ili ekvivalentnih strukturnih rashoda. O njemu se izvješćuje u formatu kako je utvrđeno u prvom podstavku.

2. PROVJERA

Provjere dodatnosti u skladu s člankom 95. stavkom 5. podliježu sljedećim pravilima:

2.1 Ex ante provjera

- (a) Kad država članica podnese sporazum o partnerstvu, dostavlja podatke o planiranom profilu izdataka u formatu tablice 1.

Tablica 1.

Izdaci opće države izraženi kao udio u BDP-u	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
P51	X	X	X	X	X	X	X

- (b) Države članice u kojima više od 15 %, a manje od 65 % stanovništva živi u slabije razvijenim regijama, također dostavljaju podatke o planiranom profilu izdataka u tim slabije razvijenim regijama u formatu tablice 2.

Tablica 2.

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Bruto investicije u fiksni kapital opće države u slabije razvijenim regijama iskazane kao udio u BDP-u	X	X	X	X	X	X	X

- (c) Države članice dostavljaju Komisiji podatke o glavnim makroekonomskim pokazateljima i predviđanja na kojima se temelji razina javnih ili ekvivalentnih strukturnih rashoda.

- (d) Države članice u kojima više od 15 %, a manje od 65 % stanovništva živi u slabije razvijenim regijama Komisiji također dostavljaju podatke o metodi koja se koristila za procjenu bruto investicija u fiksni kapital u tim regijama. U tu svrhu država članica koristi podatke o javnim ulaganjima na regionalnoj razini, pod uvjetom da su ti podaci dostupni. Ako ti podaci nisu dostupni, ili u drugim propisno opravdanim slučajevima, uključujući slučaj kada država članica u razdoblju od 2014. – 2020. znatno smanji sredstava za regionalnu raspodjelu kako je utvrđeno Uredbom (EZ) br. 1059/2003, bruto investicije u fiksni kapital mogu se procijeniti primjenom pokazatelja povezanih s javnim rashodima na regionalnoj razini ili regionalnim stanovništvom na podatke o javnim ulaganjima na nacionalnoj razini.

- (e) Kad se postigne dogovor između Komisije i države članice, tablica 1. i, kad je primjenjivo, tablica 2, bit će obuhvaćene sporazumom o partnerstvu dotične države članice kao referentna razina javnih ili ekvivalentnih strukturnih rashoda koju treba održavati u razdoblju od 2014. do 2020. godine.

2.2 Provjera na sredini razdoblja

- (a) U trenutku provjerenau sredini razdoblja smatra se da je država članica zadržala razinu javnih ili ekvivalentnih strukturnih rashoda ako je godišnji prosjek izdataka u godinama od 2014. do 2017. jednak referentnoj razini rashoda utvrđenoj u sporazumu o partnerstvu ili ako je viši od nje.
- (b) Nakon provjere na sredini razdoblja, Komisija, savjetujući se s državom članicom, može revidirati referentnu razinu javnih ili ekvivalentnih strukturnih rashoda u sporazumu o partnerstvu ako se gospodarsko stanje u državi članici značajno promijenilo u odnosu na situaciju procijenjenu u vrijeme usvajanja sporazuma o partnerstvu.

2.3 Ex post provjera

U trenutku ex post provjere smatra se da je država članica zadržala razinu javnih ili istovrsnih strukturnih rashoda ako je godišnji prosjek rashoda u godinama od 2014. do 2020. jednak referentnoj razini rashoda utvrđenoj u sporazumu o partnerstvu ili viši od nje.

3. STOPE FINANCIJSKIH KOREKCIJA NAKON EX POST PROVJERE

Ako Komisija odluči provesti financijsku korekciju u skladu s člankom 95. stavkom 6., stopa financijske korekcije dobiva se oduzimanjem 3 % od razlike između referentne razine u sporazumu o partnerstvu i ostvarene razine izražene kao postotak referentne razine te dijeljenjem tog rezultata s 10. Financijska korekcija određuje se primjenom te stope financijske korekcije na sredstva iz fondova koja su dotičnoj državi članici dodijeljena za slabije razvijene regije za cijelo programsko razdoblje.

Ako je razlika između referentne razine u sporazumu o partnerstvu i ostvarene razine, izražene kao postotak referentne razine u sporazumu o partnerstvu, 3 % ili manje, financijska korekcija neće se izvršiti.

Financijska korekcija ne prelazi 5 % sredstava iz fondova koja su dotičnoj državi članici dodijeljena za slabije razvijene regije za cijelo programsko razdoblje.

PRILOG XI.

Ex ante uvjeti

DIO I.: Tematski ex ante uvjeti

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
<p>1. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacije</p> <p>(cilj istraživanja i razvoja)</p> <p>(iz članka 9. prvog stavka točke 1.)</p>	<p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — svi prioriteti ulaganja u okviru tematskog cilja br. 1. 	<p>1.1. Istraživanje i inovacije: Postojanje nacionalne ili regionalne strategije za pametnu specijalizaciju u skladu s nacionalnim programom reforme kako bi se povećali rashodi za privatna istraživanja i inovacije, koja je u skladu s značajkama učinkovitih nacionalnih ili regionalnih sustava za istraživanje i inovacije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovana je nacionalna ili regionalna strategija pametne specijalizacije koja: <ul style="list-style-type: none"> — se temelji na analizi prednosti i nedostataka, mogućnosti i opasnosti ili sličnoj analizi kako bi se sredstva usmjerila na ograničen niz prioriteta u istraživanju i inovacijama; — obuhvaća mjere za poticanje privatnih ulaganja u istraživanje i tehnološki razvoj; — sadrži mehanizam praćenja. — Donesen je okvir u kojem su navedena dostupna proračunska sredstva za istraživanje i inovacije.
	<p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — unaprjeđenje infrastrukture i kapaciteta za istraživanja i inovacije kako bi se razvila izvrsnost u istraživanju i inovacijama te promicali kompetencijski centri, posebno oni od europskog interesa. 	<p>1.2. Infrastruktura za istraživanje i inovacije. Postojanje višegodišnjeg plana za izradu proračuna i prioriteta za ulaganja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Donesen je indikativan višegodišnji plan za izradu proračuna i prioriteta za ulaganja u odnosu na prioritete Unije i ako je potrebno, Europskog strateškog foruma za istraživačku infrastrukturu - ESFRI.
<p>2. Poboljšanje pristupa informacijskim i komunikacijskim tehnologijama te njihove uporabe i kakvoće (cilj na području širokopoljnosti)</p> <p>(iz članka 9. prvog stavka točke 2.)</p>	<p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — razvoj proizvoda i usluga informacijskih i komunikacijskih tehnologija, elektroničke trgovine i jačanje potražnje za informacijskim i komunikacijskim tehnologijama. — jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-vladu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje; 	<p>2.1. Digitalni rast: strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga koje se temelje na IKT-u te za povećanje njihove upotrebe među građanima, uključujući pritom ranjive skupine, poduzeća, javnu upravu, uključujući prekogranične inicijative.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uspostavljen je strateški okvir za politiku digitalnog rasta, na primjer, u okviru nacionalne ili regionalne strategije za pametnu specijalizaciju koji obuhvaća: <ul style="list-style-type: none"> — pripremu proračuna i određivanje prioriteta za aktivnosti analizom prednosti i nedostataka, mogućnosti i opasnosti ili sličnom analizom sukladnom s barometrom Digitalnog programa za Europu; — analizu uravnotežene podrške za potražnju i ponudu informacijske i komunikacijske tehnologije koju je trebalo provesti;

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
			<ul style="list-style-type: none"> — pokazatelje za mjerenje napretka intervencija na područjima kao što su digitalna pismenost, e-uključenost, e-dostupnost i napredak e-zdravlja u okviru članka 168. UFEU-a, usklađenih, prema potrebi, s postojećim sektorskim, nacionalnim ili regionalnim strategijama Unije; — procjenu potreba za jačanjem kapaciteta informacijskih i komunikacijskih tehnologija.
	<p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — proširivanje dostupnosti širokopojasnog pristupa i uvođenja mreža visokih brzina te podupiranje usvajanja novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo. 	<p>2.2. Infrastruktura za mreže nove generacije (NGN); postojanje nacionalnih ili regionalnih planova povezanih s mrežama nove generacije, u kojima se u obzir uzimaju regionalne aktivnosti, kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Uniji, s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima Unije o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge ugroženim skupinama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uspostavljen je nacionalni ili regionalni plan za NGN koji sadrži: <ul style="list-style-type: none"> — plan infrastrukturnih ulaganja utemeljen na gospodarskoj analizi, kojim se u obzir uzimaju postojeće privatne i javne infrastrukture i planirana ulaganja; — modele održivoga ulaganja koji potiču konkurentnost i omogućuju pristup otvorenoj, povoljnoj, kvalitetnoj i naprednoj infrastrukturi i uslugama, — mjere koje se provode kako bi se potakla privatna ulaganja.
<p>3. Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi)</p> <p>(iz članka 9. prvog stavka točke 3.)</p>	<p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, između ostalog u vidu poslovnih inkubatora. — potpora kapacitetu MSP-ova za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima te sudjelovanje u inovacijskim procesima. 	<p>3.1. Provedene su posebne aktivnosti za promicanje poduzetništva, uzimajući u obzir Akt o malom poduzetništvu (AMP).</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Pojedinačne aktivnosti obuhvaćaju: <ul style="list-style-type: none"> — uspostavljene su mjere s ciljem skraćivanja vremena i smanjenja troškova u vezi s osnivanjem poduzeća, uzimajući u obzir ciljeve AMP-a; — uspostavljene su mjere s ciljem skraćivanja potrebnog vremena za dobivanje licenci i dozvola za pokretanje i obavljanje određene djelatnosti poduzeća, uzimajući u obzir ciljeve AMP-a;

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
<p>4. Potpora prelasku na ekonomiju s niskom razinom emisije ugljika u svim sektorima</p> <p>(iz članka 9. prvog stavka točke 4.)</p>	<p>EFRR + Kohezijski fond:</p> <ul style="list-style-type: none"> — podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja obnovljive energije u javnoj infrastrukturi, uključujući u javnim zgradama, i stambenom sektoru. 	<p>4.1. Provedene su radnje za promicanje učinkovite potrošnje energije te učinkovitih ulaganja u energetske učinkovitost kod izgradnje ili obnove zgrada.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — uspostavljen je mehanizam za praćenje provedbe mjera utvrđenih u AMP-u i za procjenu učinka zakonodavstva na MSP-ove. — Aktivnosti obuhvaćaju: <ul style="list-style-type: none"> — mjere kojima se osigurava uspostava minimalnih zahtjeva povezanih s energetske svojstvima zgrada u skladu s člankom 3., člankom 4. i člankom 5. Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾; — mjere nužne za uspostavu sustava certificiranja energetske svojstava zgrada u skladu s člankom 11. Direktive 2010/31/EU; — mjere kojima se osigurava strateški plan o energetske učinkovitosti, u skladu s člankom 3. Direktive 2012/27 EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾; — mjere u skladu s člankom 13. Direktive 2006/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ o energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji i energetske uslugama kako bi se osiguralo da krajnji korisnici dobiju pojedinačna brojala u mjeri u kojoj je to tehnički izvedivo, financijski razumno i razmjerno u odnosu na potencijalnu uštedu energije.
	<p>ERDF + Kohezijski fond:</p> <ul style="list-style-type: none"> — promicanje visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije na temelju korisne potražnje. 	<p>4.2. Provedene su radnje za promicanje visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Aktivnosti obuhvaćaju: <ul style="list-style-type: none"> — potporu za kogeneraciju utemeljenu na potražnji korisne topline i uštedama primarne energije u skladu s člankom 7. stavkom 1. i člankom 9. stavkom 1. točkama (a) i (b) Direktive 2004/8/EZ te ocjenjivanje koje provode države članice ili njihova nadležna tijela postojećeg zakonodavnog i regulatornog okvira u odnosu na postupke odobrenja ili druge postupke s ciljem:

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
			<p>(a) poticanja projektiranja kogeneracijskih jedinica kako bi zadovoljile ekonomski opravdanu potražnju za proizvodnjom korisne topline i izbjegavanja proizvodnje toplinske energije u razmjerima većima od proizvodnje korisne topline; te da</p> <p>(b) smanjenja regulatornih i neregulatornih prepreka povećanju kogeneracije.</p>
	<p>EFRR + Kohezijski fond:</p> <p>— promicanje proizvodnje i distribucije energije dobivene iz obnovljivih izvora.</p>	<p>4.3. Provedene su radnje za promicanje proizvodnje i distribucije obnovljivih izvora energije (*).</p>	<p>— Uspostavljeni su pregledni programi potpore, prioritetni pristup mreži ili zajamčeni pristup i prioritet u otpremi, kao i standardna pravila u vezi s pokrivanjem i podjelom troškova tehničkih prilagodbi objavljena u skladu s člankom 14. stavkom 1., člankom 16. stavkom 2. i člankom 16. stavkom 3. Direktive 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*).</p> <p>— Država članica usvojila je nacionalni akcijski plan za obnovljivu energiju u skladu s člankom 4. Direktive 2009/28/EZ.</p>
<p>5. Promicanje prilagodbe na klimatske promjene te sprečavanja rizika i upravljanja njime</p> <p>(cilj u području klimatskih promjena) (iz članka 9. prvog stavka točke 5.)</p>	<p>EFRR+ Kohezijski fond:</p> <p>— promicanje ulaganja radi suočavanja sa specifičnim rizicima, omogućujući spremnost na katastrofe i razvijajući sustave za upravljanje katastrofama.</p>	<p>5.1. Sprečavanje rizika i upravljanje rizikom: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama, pri čemu se vodi računa o prilagodbi na klimatske promjene.</p>	<p>— Uspostavlja se nacionalna ili regionalna procjena rizika sa sljedećim elementima:</p> <p>— opisom procesa, metodologije, metoda i neosjetljivih podataka koji se koriste za procjenu rizika, kao i kriterija utemeljenih na riziku za određivanje prioriteta ulaganja;</p> <p>— opisom mogućih razvoja događaja s jednim ili više rizika;</p> <p>— uzimanjem u obzir nacionalne strategije za prilagodbu na klimatske promjene, ako je potrebno.</p>

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
<p>6. Očuvanje i zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa</p> <p>(iz članka 9. prvog stavka točke 6.)</p>	<p>EFRR + Kohezijski fond:</p> <p>— ulaganje u vodni sektor kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u vezi s okolišem i započele rješavati potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve.</p>	<p>6.1. Vodni sektor: postojanje a) politike određivanja cijene vode koja daje prikladne poticaje korisnicima da učinkovito koriste vodne resurse i b) prikladan doprinos različitih načina korištenja voda povratu troškova vodnih usluga po stopi koja je utvrđena u odobrenom planu upravljanja vodenim slivom za ulaganja podržana u okviru programa.</p>	<p>— U sektorima koji su poduprti iz EFRR i Kohezijski fond država je članica različitim načinima korištenja voda osigurala povrat troškova povezanih s vodnim uslugama po sektoru, u skladu s člankom 9. stavkom 1. prvom alinejom Direktive 2000/60/EZ, uzimajući u obzir, ako je potrebno, društvene, okolišne i ekonomske učinke povrata kao i zemljopisne i klimatske uvjete u predmetnoj regiji ili regijama.</p> <p>— Usvajanje plana upravljanja riječnim slivovima za područja riječnih slivova u skladu s člankom 13. Direktive 2000/60/EZ.</p>
	<p>EFRR + Kohezijski fond:</p> <p>— ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u vezi s okolišem te zadovoljile potrebe za ulaganjem koje su utvrdile države članice i koje nadilaze spomenute zahtjeve.</p>	<p>6.2. Sektor otpada: Promicanje gospodarski i okolišno održivih ulaganja u sektor otpada, a posebno razvojem planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ o otpadu i s hijerarhijom otpada.</p>	<p>— Komisiji je predano izvješće o provedbi u skladu s člankom 11. stavkom 5. Direktive 2008/98/EZ o napretku na području ispunjavanja ciljeva iz članka 11. Direktive 2008/98/EZ.</p> <p>— Postojanje jednog ili više planova gospodarenja otpadom u skladu s člankom 28. Direktive 2008/98/EZ;</p> <p>— Postojanje programa sprječavanja nastanka otpada, kako je predviđeno člankom 29. Direktive 2008/98/EZ;</p> <p>— Donesene su mjere potrebne za ispunjenje ciljeva povezanih s pripremom za ponovnu uporabu i recikliranje do 2020. u skladu s člankom 11. stavkom 2. Direktive 2008/98/EZ.</p>

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
<p>7. Promicanje održivog prometa i otklanjanje uskih grla u infrastruktura glavnih mreža</p> <p>(iz članka 9. prvog stavka točke 7.)</p>	<p>EFRR + Kohezijski fond:</p> <ul style="list-style-type: none"> — podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T. — razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke. — razvoj i unaprjeđenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući nisku razinu buke) i s niskim emisijama ugljika, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti. <p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — jačanje regionalne mobilnosti povezujući sekundarne i tercijarne čvorove s infrastrukturom Trans-europske prometne mreže, uključujući multimodalne čvorove. 	<p>7.1. Promet: Postojanje sveobuhvatnih plan(ov)a ili okvira/â za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i središnjim mrežama TEN-T.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/ sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira/â za ulaganje u prometni sektor u skladu s pravnim zahtjevima za strateškom procjenom utjecaja na okoliš i kojima se utvrđuje: — doprinos jedinstvenom Europskom prometnom području u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (?), uključujući prioritete za ulaganja u: — jezgrenu mrežu TEN-T i sveobuhvatnu mrežu kada su predviđena ulaganja iz EFRR-a i Kohezijskog fonda; i — sekundarnu povezanost; — realističan i razrađen plan provedbe za projekte za koje je predviđena potpora iz EFRR-a i Kohezijskog fonda; — mjere za osiguranje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika da ostvare plan provedbe projekata.
	<p>ERDF + Kohezijski fond:</p> <ul style="list-style-type: none"> — podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T. — razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke. 	<p>7.2. Željeznička infrastruktura: postojanje, u sklopu sveobuhvatnog plana/ sveobuhvatnih planova ili okvira/okvirâ, odjeljka izričito posvećenog razvoju željeznice u skladu s institucionalnim ustrojstvima država članica (uključujući s obzirom na javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini), čime se podupire razvoj infrastrukture i poboljšava povezanost sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN-T. Ulaganja obuhvaćaju pokretnu imovinu, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Postojanje odjeljka o razvoju željeznice u okviru plan(ov)a ili okvira/â, kako je navedeno gore, čime se ispunjavaju pravni zahtjevi za stratešku procjenu učinka na okoliš (SPUO) i realističan i razrađen plan provedbe projekata (uključujući raspored i proračunski okvir); — Mjere za osiguranje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika da ostvare plan provedbe projekata.

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
	<ul style="list-style-type: none"> — razvoj i unaprjeđenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući nisku razinu buke) i s niskim emisijama ugljika, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti. <p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — jačanje regionalne mobilnosti povezujući sekundarne i tercijarne čvorove s infrastrukturom Transueuropske prometne mreže, uključujući multimodalne čvorove. 		
	<p>EFRR + Kohezijski fond:</p> <ul style="list-style-type: none"> — podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T. — razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke. — razvoj i unaprjeđenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući nisku razinu buke) i s niskim emisijama ugljika, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti. <p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — jačanje regionalne mobilnosti povezujući sekundarne i tercijarne čvorove s infrastrukturom Transueuropske prometne mreže, uključujući multimodalne čvorove. 	<p>7.3. Drugi načini prijevoza, uključujući kopnene plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne čvorove i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka u okviru sveobuhvatnog prometnog plana, ili više njih, ili okvira o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim čvorovima i aerodromskoj infrastrukturi, koji doprinose boljoj povezanosti s TEN-T sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama i promicanju održive regionalne i lokalne mobilnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim čvorovima i aerodromskoj infrastrukturi u okviru prometnog plana, ili više njih, ili okvira koji: <ul style="list-style-type: none"> — ispunjavaju pravne zahtjeve za stratešku procjenu učinka na okoliš; — uspostavljaju realističan i razrađen plan provedbe projekata (što uključuje i vremenski raspored, proračunski okvir); — Mjere za osiguranje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika da ostvare plan provedbe projekata.
	<p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — unaprjeđenje energetske učinkovitosti i sigurnosti opskrbe razvijanjem pametne distribucije energije, sustava za pohranu i prijenos te integracijom distribuirane proizvodnje iz obnovljivih izvora. 	<p>7.4. Razvoj pametnih sustava za distribuciju, skladištenje i prijenos energije.</p> <p>Postojanje sveobuhvatnih planova za ulaganja u infrastrukturu pametne energije i regulatornih mjera, što doprinosi boljoj energetskej učinkovitosti i sigurnosti opskrbe.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Oblikovani su sveobuhvatni planovi s opisom prioriteta nacionalne energetske infrastrukture: <ul style="list-style-type: none"> — u skladu s člankom 22. Direktive 2009/72/EZ i Direktive 2009/73/EZ, ako je primjenjivo, i

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
			<ul style="list-style-type: none"> — u skladu s relevantnim regionalnim planovima ulaganja iz članka 12. i s desetogodišnjim planom Unije za razvoj mreže, u skladu s člankom 8. stavkom 3. točkom (b) Uredbi (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ i Uredbom (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ i — u skladu s člankom 3. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾; — Ti planovi obuhvaćaju: — realističan i razrađen plan provedbe za projekte za koje je predviđena potpora iz EFRR-a; — mjere za ostvarenje ciljeva socijalne i ekonomske kohezije i zaštite okoliša u skladu s člankom 3. stavkom 10. Direktive 2009/72/EZ i člankom 3. stavkom 7. Direktive 2009/73/EZ; — mjere za ostvarivanje optimalne uporabe energije i promicanje energetske učinkovitosti u skladu s člankom 3. stavkom 11. Direktive 2009/72/EZ i člankom 3. stavkom 8. Direktive 2009/73/EZ.
<p>8. Promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podrška mobilnosti radne snage;</p> <p>(cilj na području zapošljavanja)</p> <p>(iz članka 9. prvog stavka točke 8.)</p>	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući osobe koje su dugoročno nezaposlene i one koje su daleko od tržišta rada, također provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage. 	<p>8.1. Osmišljene su politike aktivnog tržišta rada i provode se u skladu sa smjernicama za zapošljavanje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Službe za zapošljavanje mogu pružiti i doista i pružaju: — personaliziranih usluga, savjetovanja i aktivnih i preventivnih mjera na tržištu rada u ranoj fazi, koje su otvorene za sve koji traže posao, s posebnim naglaskom na osobe koje su izložene najvećem riziku od socijalne isključenosti, uključujući osobe iz marginaliziranih zajednica;

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
			<ul style="list-style-type: none"> — sveobuhvatno i sustavno informiranje o novim slobodnim radnim mjestima i mogućnostima zapošljavanja, uzimajući u obzir promjenjivost potreba na tržištu rada. — Službe za zapošljavanje uspostavile su formalne ili neformalne mehanizme suradnje s mjerodavnim zainteresiranim stranama.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — samozapošljavanje, poduzetništvo i osnivanje poduzeća, uključujući inovativna mala, srednja i mikro poduzeća. <p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — potpora razvoju poslovnih inkubatora i investicijska potpora za samozapošljavanje, osnivanje mikropoduzeća i poduzeća; 	<p>8.2. Samozapošljavanje, poduzetništvo i osnivanje poduzeća: postojanje strateškog okvira politika za uključiva nova poduzeća.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uspostavljen je strateški okvir politika za uključivu potporu novim poduzećima sa sljedećim elementima: <ul style="list-style-type: none"> — uspostavljene su mjere s ciljem skraćivanja vremena i smanjenja troškova osnivanja poduzeća uzimajući u obzir ciljeve AMP-a; — uspostavljene su mjere s ciljem skraćivanja vremena potrebnog za dobivanje licenci i dozvola za pokretanje i obavljanje određene djelatnosti poduzeća, uzimajući u obzir ciljeve AMP-a; — radnjama kojima se povezuju odgovarajuće usluge za razvoj poslovanja i financijske usluge (pristup kapitalu), što obuhvaća i dopiranje do zapostavljenih skupina i/ili područja, ako je potrebno.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — modernizacija ustanova tržišta rada kao što su javne i privatne službe za zapošljavanje, bolja usklađenost s potrebama tržišta rada, što obuhvaća aktivnosti za povećanje nadnacionalne mobilnosti radne snage programima mobilnosti, te bolja suradnja institucija i relevantnih zainteresiranih strana. <p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ulaganje u infrastrukturu službi za zapošljavanje; 	<p>8.3. Ustanove tržišta rada osuvremenjene su i ojačane u skladu sa smjernicama za zapošljavanje;</p> <p>Reformama ustanova tržišta rada pretvodi stvaranje jasnog strateškog okvira i ex ante procjena, što uključuje i spolnu odrednicu</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Radnje za reformu službi za zapošljavanje usmjerene k osiguravanju sposobnosti tih službi za provedbu: <ul style="list-style-type: none"> — personaliziranih usluga, savjetovanja i aktivnih i preventivnih mjera na tržištu rada u ranoj fazi, koje su otvorene za sve koji traže posao, s posebnim naglaskom na osobe koje su najizloženije riziku od socijalne isključenosti, uključujući osobe iz marginaliziranih zajednica; — sveobuhvatno i sustavno informiranje o novim slobodnim radnim mjestima i mogućnostima zapošljavanja, uzimajući u obzir promjenjivost potreba na tržištu rada.

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
			<ul style="list-style-type: none"> — Reforma službi za zapošljavanje uključivat će stvaranje formalnih i neformalnih mreža suradnje s mjerodavnim zainteresiranim stranama.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — aktivno i zdravo starenje. 	<p>8.4. Aktivno i zdravo starenje: Osmišljene su politike aktivnog starenja u skladu sa smjernicama za zapošljavanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Relevantne zainteresirane strane uključene su u izradu i praćenje politika aktivnog starenja s ciljem zadržavanja starijih radnika na tržištu rada i promicanja njihova zapošljavanja; — Država članica uvela je mjere za promicanje aktivnog starenja.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — prilagodba radnika, poduzeća i poduzetnika promjeni. 	<p>8.5. Prilagodba radnika, poduzeća i poduzetnika promjeni: postojanje politika čija je svrha poticanje predviđanja i dobrog upravljanja promjenama i preustrojem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uspostavljeni su instrumenti za potporu socijalnim partnerima i javnim tijelima kako bi se razvili i pratili proaktivni pristupi promjeni i preustroju, koji uključuju mjere za: <ul style="list-style-type: none"> — promicanje predviđanja promjena; — promicanje priprema i upravljanja postupkom preustroja.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — održivo uključivanje mladih na tržište rada, osobito onih koji ne rade i nisu u sustavu rada, obrazovanja ili osposobljavanja, u tržište rada, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, između ostalog provedbom Jamstva za mlade; 	<p>8.6. Postojanje strateškog okvira politika za promicanje zapošljavanja mladih, uključujući u vidu provedbe programa Jamstvo za mlade.</p> <p>Ovaj se ex ante uvjet primjenjuje samo za provedbu Inicijative za zapošljavanje mladih</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uspostavljen je strateški okvir politika za promicanje zapošljavanja mladih, koji: <ul style="list-style-type: none"> — se temelji na dokazima kojima se mjere rezultati za mlade ljude koji ne rade i nisu u sustavu obrazovanja ili osposobljavanja i koji predstavlja bazu za razvoj ciljanih politika i praćenje promjena; — utvrđuje mjerodavno javno tijelo nadležno za utvrđivanje i upravljanje mjerama za zapošljavanje mladih i za koordinaciju partnerstava na svim razinama i u svim sektorima; — uključuje sve zainteresirane strane koje su mjerodavne za rješavanje pitanja nezaposlenosti mladih; — dopušta ranu intervenciju i aktivaciju;

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
			<ul style="list-style-type: none"> — obuhvaća mjere potpore za dostupnost zapošljavanja, unaprijeđenije vještina, mobilnost radne snage i održivo uključivanje mladih koji ne rade i nisu u sustavu rada, obrazovanja ili osposobljavanja u tržište rada.
<p>9. Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije</p> <p>(cilj koji se odnosi na siromaštvo)</p> <p>(iz članka 9. prvog stavka točke 9.)</p>	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih prilika, aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti. <p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ulaganja u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koje doprinose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjenje nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa te promicanje socijalne uključenosti u vidu poboljšanja pristupa društvenim, kulturnim i rekreacijskim uslugama te prijelaz iz institucionalnih usluga u usluge u okviru zajednice. — pružanje potpore fizičkoj, ekonomskoj i društvenoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima. 	<p>9.1. Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uspostavljen je nacionalni strateški okvir politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje i koji: — osigurava dovoljnu bazu dokaza za razvoj politika za smanjenje siromaštva i praćenje promjena; — sadrži mjere kojima se podupire ostvarenje nacionalnog cilja u pogledu siromaštva i socijalne isključenosti (kako je definirao u nacionalnom programu reforme), uključujući promicanje održivih i kvalitetnih prilika za zapošljavanje za osobe kojima najviše prijete socijalna isključenost, uključujući osobe iz marginaliziranih zajednica; — uključuje mjerodavne zainteresirane strane u borbu protiv siromaštva; — ovisno o utvrđenim potrebama, uključuje mjere za prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici; — Na zahtjev i ako je potrebno, relevantnim zainteresiranim stranama pruža se podrška pri podnošenju prijave za projekte i pri provedbi i vođenju odabranih projekata.

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — socioekonomske integracije marginaliziranih zajednica poput romske zajednice; <p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ulaganja u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu, koja doprinose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjenju nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa te promicanju socijalne uključenosti u vidu poboljšanja pristupa društvenim, kulturnim i rekreacijskim uslugama te prijelazu s institucionalnih usluga na usluge u okviru zajednice. — potpora za fizičku, ekonomsku i društvenu obnovu ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima. — ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje razvojem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje. 	<p>9.2. Uspostavljen je nacionalni strateški politički okvir za uključivanje Roma</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uspostavljena je nacionalna strategija politike za uključivanje romskog stanovništva, koja: <ul style="list-style-type: none"> — određuje ostvarljive nacionalne ciljeve za integraciju Roma kako bi se premostio jaz u odnosu na opću populaciju. S tim bi se ciljevima trebalo rješavati četiri cilja EU-a u vezi s integracijom Roma koji se odnose na pristup obrazovanju, zapošljavanje, zdravstvenu skrb i stanovanje; — gdje je potrebno, prepoznaje zapostavljene mikroregije ili izdvojene četvrti s najugroženijim zajednicama, koristeći se već dostupnim socioekonomskim i prostornim pokazateljima (a to su vrlo niska razina obrazovanosti, dugoročna nezaposlenost itd.); — obuhvaća učinkovite metode praćenja za procjenu učinka mjera usmjerenih k integraciji Roma te mehanizam za reviziju za prilagodbu strategije; — je osmišljena, provodi se i nadzire se u uskoj suradnji i trajnom dijalogu s romskim civilnim društvom, regionalnim i lokalnim tijelima. — Na zahtjev i ako je potrebno, relevantnim zainteresiranim stranama pružiti će se potpora pri podnošenju prijave za projekte i pri provedbi i vođenju odabranih projekata.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — poboljšanje pristupa plativim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući zdravstvenoj skrbi i socijalnim uslugama od općeg interesa; 	<p>9.3. Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost:</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Postoji nacionalni ili regionalni strateški okvir politika za zdravlje, koji sadrži: <ul style="list-style-type: none"> — koordinirane mjere za unapređenje pristupa zdravstvenim uslugama;

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
	<p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ulaganja u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu, koja doprinose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjenju nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa te promicanju socijalne uključenosti u vidu poboljšanja pristupa društvenim, kulturnim i rekreacijskim uslugama te prijelazu s institucionalnih usluga na usluge u okviru zajednice. 		<ul style="list-style-type: none"> — mjere za poticanje učinkovitosti u zdravstvenom sektoru, uvođenjem modela pružanja usluga i infrastrukture; — sustav za praćenje i reviziju. — Država članica ili regija usvojila je okvir, u kojem su navedena dostupna proračunska sredstva na indikativnoj osnovi i troškovno učinkovita koncentracija sredstava za prioritetne potrebe za zdravstvo.
<p>10. ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i stručno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje;</p> <p>(cilj na području obrazovanja)</p> <p>(iz članka 9. prvog stavka točke 10.)</p>	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — smanjenje i sprečavanje ranog napuštanja školovanja i promicanje jednakog pristupa ranom, osnovnom i srednjem obrazovanju dobre kvalitete uključujući formalne, neformalne i informalne načine učenja za ponovno uključivanje u obrazovanje i stručno osposobljavanje; <p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje razvojem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje. 	<p>10.1. Rano napuštanje školovanja: Postojanje strateškog okvira politike za smanjenje ranog napuštanja školovanja u okviru članka 165. UFEU-a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uspostavljen je sustav za prikupljanje i analizu podataka i spoznaja o ranom napuštanju školovanja na relevantnim razinama, kojim se: — pruža dostatni temelj zasnovan na dokazima za razvoj ciljane politike i prati razvoj situacije. — Uspostavljen je strateški okvir politike usmjeren na rješavanje ranog napuštanja školovanja, koji: — se temelji na dokazima; — obuhvaća relevantne obrazovne sektore, uključujući rani razvoj djeteta i ciljeve u skupinama koje su izložene najvećem riziku od ranog napuštanja školovanja, uključujući osobe iz marginaliziranih zajednica te se bavi pitanjima prevencije, intervencije i kompenzacije; — uključuje sve sektore politike i zainteresirane strane relevantne za rješavanje pitanja ranog napuštanja školovanja.

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — poboljšanje kvalitete, učinkovitosti i pristupa tercijarnom ili istovrsnom obrazovanju s ciljem povećanja razina sudjelovanja i postignute razine obrazovanja, posebno za zapostavljene skupine; <p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje razvojem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje. 	<p>10.2. Visoko obrazovanje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje stjecanja tercijarnog obrazovanja te za veću kvalitetu i učinkovitost u okviru članka 165. UFEU-a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uspostavljen je nacionalni ili regionalni strateški okvir politike tercijarnog obrazovanja sa sljedećim elementima: — prema potrebi, mjerama za povećanje sudjelovanja i postignute razine obrazovanja kojima se: <ul style="list-style-type: none"> — povećava udio visokog obrazovanja među skupinama s niskim prihodima i drugim nedovoljno zastupljenim skupinama, s posebnim naglaskom na zapostavljene skupine, uključujući osobe iz marginaliziranih zajednica; — smanjuje stopa odustajanja/poboljšava stopa završavanja školovanja; — potiče osmišljanje inovativnih sadržaja i programa; — mjerama za povećanje razine zapošljivosti i poduzetništva kojima se: <ul style="list-style-type: none"> — potiče razvoj „generičkih vještina”, što uključuje i poduzetništvo u relevantnim programima visokog obrazovanja; — smanjuju razlike među spolovima u izboru studija i zanimanja.
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — poboljšanje jednakog pristupa cjeloživotnom učenju za sve dobne skupine u formalnom, neformalnom i informalnom okruženju, unapređenje znanja, vještina i kompetencija radne snage, promicanje fleksibilnih načina učenja, između ostalog profesionalnim savjetovanjem i potvrđivanjem stečenih kompetencija. 	<p>10.3. Cjeloživotno učenje: Postojanje nacionalnog i/ili regionalnog strateškog okvira politike za cjeloživotno učenje u okviru članka 165. UFEU-a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uspostavljen je nacionalni ili regionalni strateški okvir politika za cjeloživotno učenje, koji sadrži mjere: <ul style="list-style-type: none"> — kojima se podupire razvoj i povezivanje usluga povezanih s cjeloživotnim učenjem, uključujući njihovu provedbu i unaprjeđivanje vještina, (npr. potvrđivanje, orijentacija, obrazovanje i osposobljavanje) i uključivanje relevantnih zainteresiranih strana;

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
	<p>EFRR:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje razvojem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje. 		<ul style="list-style-type: none"> — za razvoj vještina koje odgovaraju potrebama različitih ciljnih skupina koje su određene kao prioriteti u nacionalnim ili regionalnim strateškim okvirima politike (na primjer, mladi ljudi u stručnom osposobljavanju, odrasli, roditelji koji se vraćaju na tržište rada, niskokvalificirani i stariji radnici, migranti i druge zapostavljene skupine, a posebno osobe s invaliditetom); — za širenje pristupa cjeloživotnom učenju koje uključuju i napore usmjerene k djelotvornoj primjeni transparentnih instrumenata (na primjer Europski kvalifikacijski okvir, nacionalni kvalifikacijski okvir, Europski sustav kredita u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju, Europski okvir za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju); — za poboljšanje primjerenosti obrazovanja i osposobljavanja tržištu rada te njihove prilagodbe potrebama ciljnih skupina (na primjer mladih ljudi u stručnom osposobljavanju, odraslih, roditelja koji se vraćaju na tržište rada, niskokvalificiranih i starijih radnika, migranata i drugih zapostavljenih skupina, a posebno osoba s invaliditetom).
	<p>ESF:</p> <ul style="list-style-type: none"> — poboljšanje primjerenosti obrazovanja i osposobljavanja tržištu rada, olakšavanje prijelaza iz obrazovanja na posao, jačanje sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje te njihove kvalitete, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te uvođenjem i razvojem sustava učenja koji se temelje na radu, uključujući dualne sustave učenja i programe naukovanja. 	<p>10.4. Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za poboljšanje kvalitete sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Uspostavljen je nacionalni ili regionalni strateški okvira politike za poboljšanje kvalitete i učinkovitosti sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a, kojim su obuhvaćene mjere za sljedeće:

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
	EFRR: — ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje razvojem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje.		— poboljšanje primjerenosti sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje tržištu rada, u uskoj suradnji s relevantnim zainteresiranim stranama, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te jačanjem različitih oblika ponude učenja koje se temelji na radu; — poboljšanje kvalitete i atraktivnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanje (VET), između ostalog uspostavljanjem nacionalnog pristupa za osiguranje kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (na primjer u skladu s Europskim referentnim okvirom za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju) i primjenom instrumenata za transparentnost i priznavanje, primjerice Europskog sustava kredita u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. (ECVET).
11. Jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana i učinkovite javne uprave. (iz članka 9. prvog stavka točke 11.)	ESF: — ulaganja u institucionalne kapacitete te u učinkovitost javnih uprava i javnih službi na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini s ciljem reformiranja, boljeg uređivanja i dobrog upravljanja. EFRR: — poboljšanje institucionalnog kapaciteta tijela javne vlasti i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave jačanjem institucionalnog kapaciteta i učinkovitosti javnih uprava i službi povezanih s provedbom EFRR-a i potpora mjerama sklopu ESF-a za jačanje institucionalnog kapaciteta i učinkovitošću javne uprave koje se podupiru iz ESF-a.	— postojanje strateškog okvira politike za jačanje administrativne učinkovitosti država članica, uključujući reformu javne uprave.	— Pripremljen je strateški okvir politika za jačanje administrativne učinkovitosti javnih tijela država članica i njihovih vještina, koji je u postupku provedbe i koji u spomenutu svrhu koristi sljedeće elemente: — analizu i strateško planiranje zakonodavnih, organizacijskih i/ili procesnih reformnih aktivnosti; — razvoj sustava za upravljanje kvalitetom; — integrirane aktivnosti za pojednostavljivanje i racionalizaciju upravnih postupaka; — razvoj i provedbu strategija ljudskih resursa i politika koje obuhvaćaju glavne nedostatke utvrđene na tom području; — razvoj vještina na svim profesionalnim razinama unutar javnih tijela;

Tematski ciljevi	Prioriteti ulaganja	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjavanje
	Kohezijski fond: — poboljšanje institucionalnog kapaciteta tijela javne vlasti i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave mjerama jačanja institucionalnog kapaciteta i učinkovitosti javnih uprava i službi povezanih s provedbom Kohezijskog fonda.		— razvoj postupaka i instrumenata za praćenje i ocjenjivanje.

(¹) Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske učinkovitosti zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

(²) Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.).

(³) Direktiva 2006/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji i energetskim uslugama te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/76/EEZ (SL L 114, 27.4.2006., str. 64.).

(⁴) Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. svibnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 16.).

(⁵) Uredba (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o smjernicama za razvoj transeuropske transportne mreže i stavljanju izvan snage Odluke br. 661/2010/EU (SL L 348, 20.12.2013., str. 1.).

(⁶) Uredba (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1228/2003 (SL L 211, 14.8.2009., str. 15.).

(⁷) Uredba (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za prijenos prirodnog plina i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 1775/2005 (SL L 211, 14.8.2009., str. 36.).

(⁸) Uredba (EU) br. 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropske energetske infrastrukture te o stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ i izmjeni uredbi (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 (SL L 115, 25.4.2013., str. 39.).

DIO II.: Opći ex ante uvjeti

Područje	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjenje
1. Mjere protiv diskriminacije	Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu antidiskriminacijskog zakonodavstva i politike Unije u području ESI fondova	— Mjere usklađene s institucionalnim i pravnim okvirom država članica za sudjelovanje tijela odgovornih za promicanje jednakog postupanja prema svim osobama tijekom pripreme i provedbe programa, uključujući pružanje savjeta o jednakosti u sklopu aktivnosti povezanih s ESI fondovima; — Mjere za osposobljavanje osoblja zaposlenog u tijelima koja sudjeluju u upravljanju i nadzoru ESI fondova u području antidiskriminacijskog zakonodavstva i politike Unije.
2. Spol	Postojanje administrativnih kapaciteta za provedbu i primjenu zakona o jednakosti spolova i politike povezane s jednakošću spolova Unije u području ESI fondova	— Mjere usklađene s institucionalnim i pravnim okvirom država članica za uključivanje tijela odgovornih za jednakost spolova tijekom pripreme i provedbe programa, uključujući savjetovanje o jednakosti spolova u sklopu aktivnosti povezanih s ESI fondovima; — Mjere za osposobljavanje osoblja zaposlenog u tijelima koja sudjeluju u upravljanju i nadzoru ESI fondova U području zakonodavstva o jednakosti spolova i politike povezane s ravnopravnošću spolova Unije te uključivanjem načela jednakosti spolova.

Područje	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjenje
3. Invaliditet	Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCPRD) u području ESI fondova u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ (1)	<ul style="list-style-type: none"> — Mjere usklađene s institucionalnim i pravnim okvirom država članica namijenjene savjetovanju s tijelima zaduženima za zaštitu prava osoba s invaliditetom i uključivanje tih tijela ili predstavničkih organizacija osoba s invaliditetom ili pak drugih zainteresiranih strana u tijek pripreme i provedbe programa; — Mjere za osposobljavanje osoblja zaposlenog u tijelima koja sudjeluju u upravljanju ESI fondovima na području primjenjivog prava i politike Unije i država članica koji se odnose na osobe s invaliditetom i nadzoru nad tim fondovima, uključujući dostupnost i praktičnu primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom sukladno, prema potrebi, zakonodavstvu Unije i država članica; — Mjere namijenjene osiguravanju praćenja provedbe članka 9. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom u vezi s ESI fondovima u okviru pripreme i provedbe programa.
4. Javna nabava	Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije o javnoj nabavi u području ESI fondova.	<ul style="list-style-type: none"> — Mjere za djelotvornu primjenu pravila Unije o javnoj nabavi odgovarajućim mehanizmima; — Mjere kojima se osigurava transparentan postupak dodjele ugovora; — Mjere za osposobljavanje i širenje informacija za zaposlenike uključene u provedbu ESI fondova; — Mjere kojima se osiguravaju administrativni kapaciteti za provedbu i primjenu pravila Unije o javnoj nabavi.
5. Državne potpore	Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije o javnoj nabavi u području ESI fondova.	<ul style="list-style-type: none"> — Mjere za djelotvornu primjenu pravila Unije o državnim potporama; — Mjere za osposobljavanje i širenje informacija za zaposlenike uključene u provedbu ESI fondova; — Mjere kojima se osiguravaju administrativni kapaciteti za provedbu i primjenu pravila Unije o državnim potporama.
6. Zakonodavstvo o okolišu povezano s procjenom utjecaja na okoliš (EIA) i strateškom procjenom okoliša (SEA).	Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije u području okoliša koje se odnosi na procjenu utjecaja na okoliš i stratešku procjenu okoliša.	<ul style="list-style-type: none"> — Mjere za djelotvornu primjenu Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća (2) (EIA) i Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (3) o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni okoliša; — Mjere za osposobljavanje i širenje informacija za zaposlenike uključene u provedbu direktiva o procjeni utjecaja na okoliš i strateškoj procjeni okoliša; — Mjere kojima se osiguravaju dostatni administrativni kapaciteti.

Područje	Ex ante uvjeti	Kriteriji za ispunjenje
7. Statistički sustavi i pokazatelji rezultata	<p>Postojanje statističke osnove potrebne za provođenje procjena djelotvornosti i učinka programa.</p> <p>Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnog za odabir aktivnosti kojima se najučinkovitije doprinosi željenim rezultatima, za praćenje napretka u ostvarivanju rezultata i provođenje procjene učinka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Usvojene su mjere pravovremenog prikupljanja i spajanja statističkih podataka uspostavom sljedećih elemenata: <ul style="list-style-type: none"> — utvrđivanjem izvora i mehanizama kojima se jamči statistička valjanost podataka; — mjerama za objavljivanje i javnu dostupnost ukupnih podataka; — Djelotvoran sustav pokazatelja rezultata koji uključuje: <ul style="list-style-type: none"> — odabir pokazatelja rezultata za svaki program, kojima se pružaju informacije o tome kako se bira političko djelovanje koje je financirano iz programa; — utvrđivanje ciljeva za te pokazatelje; — sukladnost svakog pokazatelja sljedećih uvjeta: pouzdanosti i statističke valjanosti, jasnoće normativnog tumačenja, prilagodljivosti politici, pravodobnosti prikupljanja podataka; — Postupci kojima se jamči primjena djelotvornog sustava pokazatelja prilikom izvođenja operacija financiranih iz programa.

(¹) Odluka Vijeća od 26. studenog 2009. o sklapanju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom od strane Europske zajednice (SL L 23, 27.1.2010., str. 35.)

(²) Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o procjeni učinka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš (SL L 26, 28.1.2012., str. 1.).

(³) Direktiva 2001/42/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinka određenih planova i programa na okoliš (SL L 197, 21.7.2001., str. 30.).

PRILOG XII.

INFORMIRANJE I KOMUNICIRANJE O POTPORI IZ FONDOVA

1. POPIS OPERACIJA

Popis operacija iz članka 115. stavka 2. sadrži sljedeća polja s podacima na najmanje jednom od službenih jezika države članice:

- naziv korisnika (imenuju se samo pravne osobe, ne fizičke osobe);
- naziv operacije;
- sažetak operacije;
- datum početka operacije;
- datum završetka operacije (očekivani datum fizičkog dovršetka ili pune provedenosti operacije);
- ukupni prihvatljivi izdaci dodijeljeni operaciji;
- stopa sufinanciranja Unije (po prioritetnoj osi);
- poštanski broj operacije; ili drugi odgovarajući pokazatelj lokacije;
- zemlja;
- naziv kategorije intervencije za operaciju u skladu s člankom 96. prvim podstavkom točkom (b) podtočkom vi.;
- datum posljednjeg ažuriranja popisa operacija.

Naslovi polja s podacima dostavljaju se na najmanje još jednom službenom jeziku Unije.

2. MJERE INFORMIRANJA I KOMUNICIRANJA U JAVNOSTI

Država članica, upravljačko tijelo i korisnici poduzimaju potrebne korake za informiranje i komunikaciju u javnosti o operacijama koje koriste potporu nekog operativnog programa u skladu s ovom Uredbom.

2.1. Odgovornosti države članice i upravljačkog tijela

1. Država članica i upravljačko tijelo osiguravaju da su mjere informiranja i komunikacije provedene u skladu s komunikacijskom strategijom i da im je cilj najšira moguća medijska pokrivenost, koristeći razne oblike i metode komunikacije na odgovarajućoj razini.
2. Država članica ili upravljačko tijelo odgovorni su barem za sljedeće mjere informiranja i komunikacije:
  - (a) organiziranje velike informacijske aktivnosti kojom se objavljuje pokretanje operativnog programa ili više njih, čak i prije odobrenja odgovarajućih komunikacijskih strategija;
  - (b) organiziranje jedne velike informacijske aktivnosti godišnje kojom se promiču mogućnosti financiranja i strategije koje se primjenjuju te kojom se predstavljaju postignuća jednog ili više operativnih programa, uključujući, prema potrebi, velike projekte, zajedničke akcijske planove i druge primjere projekata;
  - (c) postavljanje amblema Unije u prostorijama svakog upravljačkog tijela;

- (d) elektroničko objavljivanje popisa operacija u skladu s odjeljkom 1. ovog Priloga;
  - (e) pružanje primjera operacija prema operativnom programu na jedinstvenoj internetskoj stranici ili na internetskoj stranici operativnog programa, koja je dostupna preko jedinstvenog internetskog portala; primjeri bi trebali biti na službenom jeziku Unije koji ima mnogo govornika, a nije službeni jezik ili jedan od službenih jezika dotične države članice;
  - (f) ažuriranje podataka o provedbi operativnog programa, uključujući, prema potrebi, njegova glavna postignuća, na jedinstvenoj internetskoj stranici ili internetskoj stranici operativnog programa dostupnoj preko jedinstvenog internetskog portala.
3. U skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksom, upravljačko tijelo uključuje, prema potrebi, sljedeća tijela u mjere informiranja i komunikacije:
- (a) partnere iz članka 5.;
  - (b) informacijske centre o Europi kao i urede predstavništava Komisije i informacijske urede Europskog parlamenta u državama članicama;
  - (c) obrazovne i istraživačke institucije;

Ta tijela šire informacije opisane u članku 115. stavku 1.

2.2. Odgovornosti korisnika

1. Sve mjere informiranja i komuniciranja koje pruža korisnik naznačuju potporu iz fondova pojedinom postupku prikazom:
- (a) amblema Unije u skladu s tehničkim svojstvima, utvrđenima provedbenim aktom koji je usvojila Komisija u skladu s člankom 115. stavkom 4., uz upućivanje na Uniju;
  - (b) napomena o fondu ili fondovima koji podupiru operaciju.
- Ako se neka mjera informiranja ili komuniciranja odnosi na operaciju ili nekoliko operacija sufinanciranih iz nekoliko fondova, upućivanje iz točke (b) može se zamijeniti upućivanjem na ESI fondove.
2. Tijekom provedbe operacije korisnik informira javnost o potpori dobivenoj iz fondova:
- (a) navodeći na internetskoj stranici korisnika, gdje takva stranica postoji, kratki opis operacije, razmjerni razini potpore, uključujući njegove ciljeve i rezultate te ističući financijsku potporu Unije;
  - (b) postavljajući za operacije koje ne potpadaju pod točke (4) i (5) najmanje jedan plakat s informacijama o projektu (najmanje veličine A3), uključujući financijsku potporu Unije, na mjesto koje je javnosti lako vidljivo, poput ulaza u zgradu.
3. Za operacije koje podupire ESF te, u odgovarajućim slučajevima, za operacije koje podupire EFRR ili Kohezijski fond, korisnik jamči da su sudionici u operaciji izviješteni o tom financiranju.

Svaki dokument koji se odnosi na provedbu takve operacije i koji se koristi za javnost ili za sudionike, što uključuje i svaku potvrdu o nazočnosti ili kakvu drugu potvrdu, obuhvaća izjavu kojom se navodi da je operativnom programu dodijeljena potpora iz jednoga ili više fondova.

4. Tijekom provedbe postupka uz potporu EFRR-a ili Kohezijskog fonda korisnik na mjestu koje je javnosti lako vidljivo postavlja privremenu informacijsku ploču značajne veličine za svaku operaciju koja se sastoji od financiranja operacija infrastrukture ili građevinskih radova, a za koju iznos ukupne javne potpore za operaciju premašuje 500 000 EUR.

5. Najkasnije tri mjeseca nakon dovršetka operacije korisnik na mjestu koje je javnosti lako vidljivo postavlja trajnu ploču ili pano značajne veličine za svaku operaciju koja ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) ukupna javna potpora za operaciju prelazi iznos od 500 000 EUR;
- (b) operacija obuhvaća kupovinu fizičkog predmeta ili financiranje infrastrukture ili građevinskih operacija.

Trajna ploča ili pano navode naziv i glavni cilj operacije. Navedeni predmet izrađuje se u skladu s tehničkim značajkama koje je Komisija usvojila u skladu s člankom 115. stavkom 4.

3. MJERE INFORMIRANJA ZA POTENCIJALNE KORISNIKE I KORISNIKE

3.1. Mjere informiranja za potencijalne korisnike

1. Upravljačko tijelo osigurava, u skladu s komunikacijskom strategijom, da se strategija, ciljevi i mogućnosti financiranja operativnog programa koji se nude u okviru zajedničke potpore Unije i države članice, s pojedinoštim o financijskoj potpori iz fondova o kojima je riječ, u značajnoj mjeri šire među potencijalnim korisnicima i svim zainteresiranim stranama.

2. Upravljačko tijelo osigurava da potencijalni korisnici imaju pristup važnim informacijama, uključujući ažurirane informacije kada je to nužno i uzimajući u obzir dostupnost elektroničkih ili drugih komunikacijskih usluga za neke potencijalne korisnike, barem o sljedećem:

- (a) mogućnostima financiranja i pokretanju poziva na prijavu projektnih prijedloga;
- (b) uvjetima prihvatljivosti izdataka koji se moraju ispuniti kako bi se kvalificirali za potporu iz operativnog programa;
- (c) opisu postupaka za razmatranje zahtjeva za financiranje i predmetnih rokova;
- (d) kriterijima za odabir operacija koje se trebaju financirati;
- (e) kontaktima na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini koji mogu pružiti informacije o operativnim programima;
- (f) odgovornosti potencijalnih korisnika u vezi s informiranjem javnosti o cilju operacije i potpori operaciji iz fondova u skladu s točkom 2.2. Upravljačko tijelo može zahtijevati od potencijalnih korisnika da u prijavama predlože okvirne komunikacijske aktivnosti razmjerne opsegu operacije.

3.2. Mjere informiranja za korisnike

1. Upravljačko tijelo obavješćuje korisnike da je prihvaćanje financiranja također prihvaćanje njihova uključenja u popis korisnika koji se objavljuje u skladu s člankom 115. stavkom 2.

2. Upravljačko tijelo pruža informacijske i komunikacijske alate, što obuhvaća i predloške u elektroničkom formatu, kako bi se korisnicima pomoglo da ispune svoje obveze navedene u točki 2.2., gdje je to prikladno.

4. ELEMENTI KOMUNIKACIJSKE STRATEGIJE

Komunikacijska strategija koju sastavlja upravljačko tijelo i, gdje je prikladno, država članica, uključuje sljedeće elemente:

- (a) opis primijenjenog pristupa, što uključuje glavne mjere informiranja i komunikacije koje trebaju poduzeti država članica ili upravljačko tijelo, a namijenjene su potencijalnim korisnicima, korisnicima, prenositeljima informacija i široj javnosti, s obzirom na ciljeve opisane u članku 115;
- (b) opis materijala koji će biti na raspolaganju u formatima dostupnima osobama s invaliditetom;
- (c) opis načina na koji će se korisnicima pružiti podrška u njihovim komunikacijskim aktivnostima;
- (d) indikativni proračun za provedbu strategije;

-
- (e) opis administrativnih tijela, što obuhvaća i resurse zaposlenika, odgovornih za provedbu mjera informiranja i komunikacije;
  - (f) mehanizme za mjere informiranja i komunikacije navedene u točki 2., uključujući i internetsku stranicu ili internetski portal na kojem se mogu pronaći takvi podaci;
  - (g) naznaku načina procjene mjera informiranja i komunikacije u pogledu prepoznatljivosti i svjesnosti politike, operativnih programa i postupaka te uloge fondova i Unije;
  - (h) gdje je to primjereno, opis uporabe glavnih rezultata prethodnog operativnog programa;
  - (i) ažuriranje jednom godišnje kojim se utvrđuju aktivnosti informiranja i komunikacije koje treba ostvariti sljedeće godine.
-

PRILOG XIII.

KRITERIJI ZA IMENOVANJE UPRAVLJAČKOG TIJELA I TIJELA ZA OVJERAVANJE**1. OKRUŽENJE UNUTARNJE KONTROLE**

- i. Postojanje organizacijske strukture kojom su obuhvaćene funkcije upravljačkih tijela i tijela za ovjeravanje te dodjela funkcija unutar svakog od tih tijela, osiguravajući na taj način poštovanje načela razdvajanja funkcija, gdje je potrebno.
- ii. Okvir kojim se, u slučaju delegiranja zadaća posredničkim tijelima, osigurava određivanje odgovornosti i obaveza svakog pojedinog tijela, provjera njihovih sposobnosti za izvršavanje delegiranih im zadaća te postojanje postupaka izvješćivanja.
- iii. Postupci izvješćivanja i praćenja u slučaju nepravilnosti i u slučaju povrata pogrešno isplaćenih iznosa.
- iv. Plan za raspodjelu odgovarajućih ljudskih resursa s potrebnim tehničkim vještinama na različite razine i za različite funkcije u organizaciji.

2. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Okvir kojim se osigurava da će se, u skladu s načelom proporcionalnosti i prema potrebi, primijeniti prikladan postupak upravljanja rizicima, posebno u slučaju velikih izmjena u aktivnostima.

3. AKTIVNOSTI UPRAVLJANJA I KONTROLE**A. Upravljačko tijelo**

- i. Postupci koje se odnose na zahtjeve za bespovratnim sredstvima, ocjenu zahtjeva, izbor financiranja, uključujući upute i smjernice kojima se osigurava da operacije u skladu s člankom 125. stavkom 3. točkom (a) podtočkom i. doprinose ostvarenju specifičnih ciljeva i rezultata relevantnih prioriteta.
- ii. Postupci za provjere upravljanja, uključujući administrativne provjere svakog zahtjeva za nadoknadu koji podnose korisnici te provjere operacija na licu mjesta.
- iii. Postupci za obradu zahtjeva za nadoknadu koje podnose korisnici te odobrenja za isplatu.
- iv. Postupci kojima sustav u računalnom obliku prikuplja, bilježi i pohranjuje podatke o svakoj operaciji, uključujući, prema potrebi, podatke o pojedinačnim sudionicima te raščlambu podataka o pokazateljima po spolu, kada je to zatraženo, i kojima se osigurava usklađenost sigurnosnih sustava s međunarodnim prihvaćenim standardima.
- v. Postupci koje je uspostavilo upravljačko tijelo kako bi osiguralo da korisnici koriste zasebne računovodstvene sustave ili primjeren računovodstveni kod za sve transakcije povezane s operacijom.
- vi. Postupci za uspostavu učinkovitih i razmjernih mjera za suzbijanje prijevара.
- vii. Postupci kojima se osigurava odgovarajući revizorski trag i sustav arhiviranja.
- viii. Postupci za pripremu izjave o pouzdanosti upravljanja, izvješća o provedenim kontrolama te utvrđenim nedostacima, kao i godišnji sažetak završnih revizija i kontrola.
- ix. Postupci kojima se osigurava da će korisniku biti dostavljen dokument u kojem su navedeni uvjeti za potporu za svaku operaciju.

B. Tijelo za ovjeravanje

- i. Postupci za ovjeravanje zahtjeva za međuplaćanje koji se podnose Komisiji.
- ii. Postupci za sastavljanje računa te ovjeravanje njihove istinitosti, potpunosti i točnosti te sukladnosti izdataka s primjenjivim pravom, uzimajući u obzir rezultate revizija.
- iii. Postupci kojima se osigurava odgovarajući revizorski trag vođenjem računovodstvene evidencije u računalnom obliku za svaku operaciju, uključujući povrativa sredstava, vraćena i povučena sredstva.
- iv. Prema potrebi, postupci kojima se osigurava da tijelo za ovjeravanje od upravljačkog tijela prima odgovarajuće informacije o provedenim provjerama i rezultatima revizija koje su provedene pod nadležnošću tijela za reviziju.

4. PRAĆENJE

A. Upravljačko tijelo

- i. Postupci kojima se pruža podrška radu odbora za praćenje.
- ii. Postupci sastavljanja godišnjih i završnih izvješća o provedbi i njihovo podnošenje Komisiji.

B. Tijelo za ovjeravanje

Postupci ispunjavanja odgovornosti tijela za ovjeravanje u vezi s praćenjem rezultata provjera upravljanja i rezultata revizija koje je provelo tijelo za reviziju, ili su provedene pod njegovom odgovornošću, prije podnošenja zahtjeva za plaćanje Komisiji.

PRILOG XIV.

KORELACIJSKA TABLICA

Uredba (EZ) br. 1083/2006	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članci 3. i 4.	Članak 89.
Članci 5., 6. i 8.	Članak 90.
Članak 7.	—
Članak 9.	Članci 4. i 6.
Članak 10.	Članak 4. stavak 1.
Članak 11.	Članak 5.
Članak 12.	Članak 4. stavak 4.
Članak 13.	Članak 4. stavak 5.
Članak 14.	Članci 4. stavci 7. i 8. i članak 73.
Članak 15.	Članak 95.
Članak 16.	Članak 7.
Članak 17.	Članak 8.
Članak 18.	Članak 91.
Članci od 19. do 21.	Članak 92.
Članak 22.	Članci 93. i 94.
Članak 23.	Članak 92. stavak 6.
Članak 24.	Članak 91. stavak 3.
Članak 25.	Članci 10. i 11.
Članak 26.	Članak 12.
Članak 27.	Članak 15.
Članak 28.	Članci 14. and 16.
Članak 29.	Članak 52.
Članak 30.	Članak 53.
Članak 31.	Članak 113.
Članak 32.	Članci 26. i 29. te članak 96. stavci 9. i 10.
Članak 33.	Članak 30. i članak 96. stavak 11.
Članak 34.	Članak 98.
Članak 35.	Članak 99.
Članak 36.	Članak 31.
Članak 37.	Članci 27. i 96. stavci od 1. do 8.
Članak 38.	—

Uredba (EZ) br. 1083/2006	Ova Uredba
Članak 39.	Članak 100.
Članak 40.	Članak 101.
Članak 41.	Članci 102. i 103.
Članak 42.	Članak 123. stavak 7.
Članak 43.	—
Članak 43.a	Članak 67.
Članak 43.b	Članak 67.
Članak 44.	Članci od 37. do 46.
Članak 45.	Članci 58. i 118.
Članak 46.	Članci 59. i 119.
Članak 47.	Članak 54.
Članak 48.	Članak 55., članak 56. stavci od 1. do 3., članak 57. i članak 114. stavci 1. i 2.
Članak 49.	Članci 56. stavak 4., članak 57. i članak 114. stavak 3.
Članak 50.	Članci od 20. do 22.
Članak 51.	—
Članak 52.	Članak 121.
Članci 53. i 54.	Članci 60. i 120.
Članak 55.	Članak 61.
Članak 56.	Članci od 65. do 70.
Članak 57.	Članak 71.
Članak 58.	Članak 73.
Članak 59.	Članak 123.
Članak 60.	Članak 125.
Članak 61.	Članak 126.
Članak 62.	Članak 127.
Članak 63.	Članak 47.
Članak 64.	Članak 48.
Članak 65.	Članak 110.
Članak 66.	Članak 49.
Članak 67.	Članci 50. i 111.
Članak 68.	Članci 51. i 112.
Članak 69.	Članci od 115. do 117.
Članak 70.	Članci 74. i 122.
Članak 71.	Članak 124.
Članak 72.	Članak 75.

Uredba (EZ) br. 1083/2006	Ova Uredba
Članak 73.	Članak 128.
Članak 74.	Članak 148.
Članak 75.	Članak 76.
Članak 76.	Članci 77. i 129.
Članak 77.	Članci 78. i 130.
Članci 78. i 78.a	Članak 131.
Članak 79.	—
Članak 80.	Članak 132.
Članak 81.	Članci 80. i 133.
Članak 82.	Članci 81. i 134.
Članak 83.	—
Članak 84.	Članak 82.
Članci od 85. do 87.	Članak 135.
Članak 88.	—
Članak 89.	Članak 141.
Članak 90.	Članak 140.
Članak 91.	Članak 83.
Članak 92.	Članak 142.
Članak 93.	Članci 86. i 136.
Članak 94.	—
Članak 95.	—
Članak 96.	Članak 87.
Članak 97.	Članak 88.
Članak 98.	Članak 143.
Članak 99.	Članci 85. i 144.
Članak 100.	Članak 145.
Članak 101.	Članak 146.
Članak 102.	Članak 147.
Članci 103. i 104.	Članak 150.
Članak 105.	Članak 152.
Članak 105.a	—
Članak 106.	Članak 151.
Članak 107.	Članak 153.
Članak 108.	Članak 154.

Zajednička izjava Vijeća i Komisije o članku 67.

Vijeće i Komisija suglasni su da članak 67. stavak 4., kojim se izuzima primjena pojednostavljenih troškova kako je određeno u članku 67. stavku 1. točkama od (b) do (d) ako se operacija ili projekt koji je dio operacije provodi isključivo putem postupaka javne nabave, ne isključuje provedbu operacije putem postupaka javne nabave koja dovodi do plaćanja od korisnika ugovaratelju na temelju prethodno definiranih jediničnih troškova. Vijeće i Komisija suglasni su da troškovi koje je korisnik utvrdio i platio na temelju tih jediničnih troškova ustanovljenih putem postupaka javne nabave predstavljaju stvarne troškove koje je korisnik zapravo generirao i platio na temelju članka 67. stavka 1. točke (a).

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o reviziji Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s preraspodjelom odobrenih sredstava

Europski parlament, Vijeće i Komisija dogovorili su se da će u reviziju Financijske uredbe, kojom se usklađuje Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća s Višegodišnjim financijskim okvirom 2014. – 2020., uključiti odredbe potrebne za primjenu mjera za dodjeljivanje pričuve na osnovi postignutih rezultata te u vezi s provedbom financijskih instrumenata na temelju članka 39. (inicijativa MSP) na temelju Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredaba za europske strukturne i investicijske fondove s obzirom na preraspodjelu:

- i. odobrenih sredstava koja su dodijeljena programima u vezi s pričuvom na osnovi postignutih rezultata i koja su morala biti opozvana zbog toga što prioriteta u okviru tih programa nisu postigli svoje privremene ciljeve i
  - ii. odobrenih sredstava koja su dodijeljena u vezi s programima iz članka 39. stavka 4. točke (b) i koja su morala biti opozvana zbog toga što je sudjelovanje države članice u financijskom instrumentu moralo biti prekinuto.
-

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o članku 1.

Ako su dodatna opravdana odstupanja od zajedničkih pravila potrebna kako bi se u obzir uzele posebnosti EFPR-a i EPFRR-a, Europski parlament, Vijeće i Europska komisija obvezuju se da će dopustiti ta odstupanja tako da će s dužnom pažnjom izvršiti potrebne promjene Uredbe o zajedničkim odredbama za europske strukturne i investicijske fondove.

Zajednička izjava Europskog parlamenta i Vijeća o izuzeću bilo kakvog retroaktivnog učinka u vezi s primjenom članka 5. stavka 3.

Europski parlament i Vijeće suglasni su da:

- u pogledu primjene članka 14. stavka 2., članka 15. stavka 1. točke (c) te članka 26. stavka 2. Uredbe o zajedničkim odredbama za europske strukturne i investicijske fondove, aktivnosti koje poduzimaju države članice kako bi uključile partnere iz članka 5. stavka 1. u izradu sporazuma o partnerstvu i programa iz članka 5. stavka 2. obuhvaćaju sve praktične aktivnosti koje države članice poduzimaju bez obzira na to kad su poduzete te aktivnosti koje su države članice poduzele prije stupanja na snagu navedene Uredbe i prije dana stupanja na snagu delegiranog akta o europskom kodeksu ponašanja donesenog u skladu s člankom 5. stavkom 3. iste Uredbe, tijekom pripremnih faza izrade programa države članice, pod uvjetom da se ostvare ciljevi načela partnerstva utvrđeni tom Uredbom. U tom će kontekstu države članice, u skladu sa svojim nacionalnim i regionalnim nadležnostima, odlučiti o sadržaju predloženog sporazuma o partnerstvu i predloženih nacrtu programa u skladu s relevantnim odredbama navedene Uredbe i pravilima za pojedine fondove;
- delegirani akt o europskom kodeksu ponašanja, donesen u skladu s člankom 5. stavkom 3., ni pod kojim uvjetima neće imati ni izravan ni neizravan retroaktivni učinak, posebno u pogledu postupka odobravanja sporazuma o partnerstvu i programa, budući da zakonodavno tijelo EU-a ne namjerava Komisiji dodijeliti nikakve ovlasti koje bi joj omogućile da odbije odobravanje sporazuma o partnerstvu i programa isključivo na temelju bilo kakvog kršenja europskog kodeksa ponašanja, donesenog u skladu s člankom 5. stavkom 3.;
- Europski parlament i Vijeće pozivaju Komisiju da im stavi na raspolaganje nacrt teksta delegiranog akta koji će biti donesen na temelju članka 5. stavka 3. što je prije moguće, a najkasnije na dan kad Vijeće usvoji politički dogovor o Uredbi o zajedničkim odredbama za europske strukturne i investicijske fondove ili na dan glasanja o nacrtu izvješća o toj Uredbi na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta, ovisno o tome koji se od ta dva događaja prije održi.